Herkese "PLANET TERROR" ve "HARRY POTTER VE ZÜMRÜDÜANKA YOLDAŞLIĞI" afişi

sinema

SAYI: 2007-07 5 YTL KKTC Fiyatı: 6.5 YTL

İNGİLİZ USULÜ AKSİYON
HOT FUZZ

HEDİYENİZ

80'LERİN ÜNLÜ ÇİZGİ DİZİSİ BEYAZPERDEDE
TRANSFORMERS

DEHŞET PROJESİNDE SIRA R. RODRIGUEZ'DE
PLANET TERROR

YILDIZ SAVAŞLARI 30 YAŞINDA!

YİPPİ KA YEY! McCLANE GERİ DÖNDÜ!
ZOR ÖLÜM 4.0

10 karakter 10 replik
BRUCE WILLIS

Bu filmde ne işleri vardı?
15 YANLIŞ ROL

Aksiyonun unutulmaz kahramanları
14 KANUN ADAMI

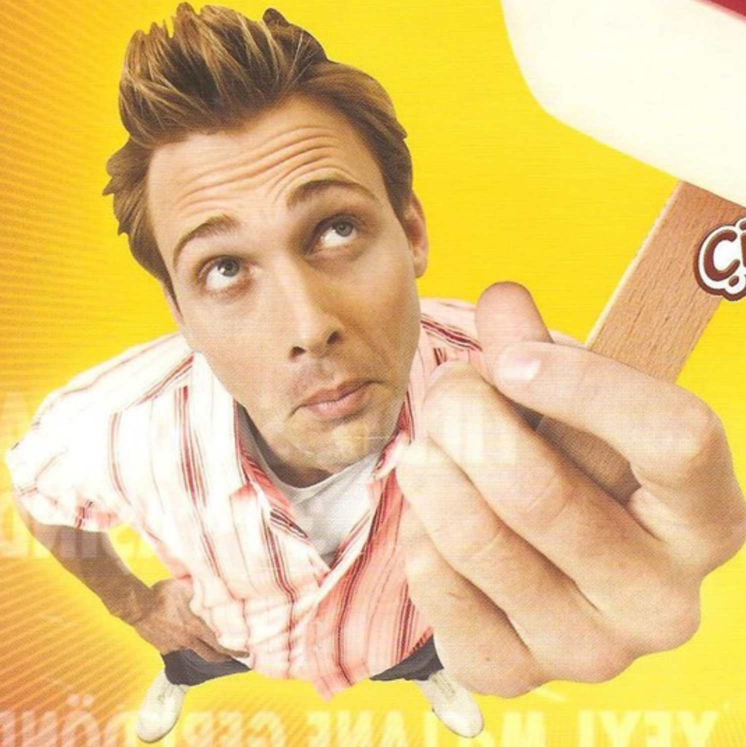

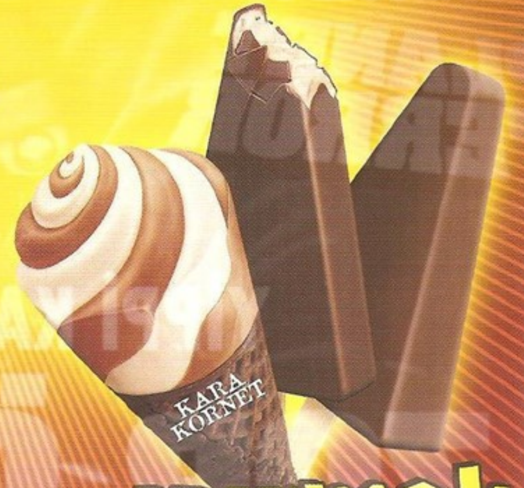
Roko'yla Hoppalaaa!

İneklerin merdiven çıkabildiklerini fakat inemediklerini biliyor muydunuz?

Peki, Roko'nun ısırılarak yendiğini biliyor muydunuz?

Çikolata Soslu

Isırmak lazım

www.roko.com.tr adresine gir,
"Roko'yla Hoppalaaa!"
sorularını doğru yanıtla,
süper hediyeler kazan!

ÜLK

onverseallstars.org

CONVERSE
ALL STARS

THE GOOD, THE BAD & THE QUEEN

DAMON ALBARN-PAUL SIMONON-SIMON TONG-TONY ALLEN

MOR VE ÖTESİ

DANDADADAN

SAKİN

11 AĞUSTOS 2007 CUMARTESİ
PARKORMAN

CONVERSE

organizasyon
(((utopia)))

Rolling Stone | hayalini izle dream dergi | RAKUN | POGO organization | ::GaRaJ:: Müzik Birimi | Kampanyam.net | *Biletler biletix 'de

İÇİNDEKİLER

sinema@merkezdergi.com.tr

GÜNDEM

Koş McLane Koş 44

Bruce Willis, 12 yıl aradan sonra yeni bir "Zor Ölüm" filmiyle bir kez daha en başarılı olduğu türe, aksiyona döndü. "Zor Ölüm 4.0"da McClane'in yanı sıra bitimsiz aksiyon, devasa setler ve görkemli patlamalar var yine, ama yönetmen koltuğunda bu kez John McTiernan yerine genç Len Wiseman oturuyor.

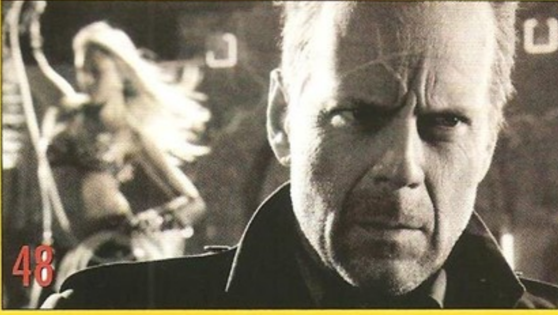
60 Kabus devam ediyor!

"28 Gün Sonra"nın devamı niteliğindeki "28 Hafta Sonra"da ilk filmin yönetmeni Danny Boyle'un yerini "Intacto"yla çıkış yapan İspanyol yönetmen Juan Carlos Fresnadillo aldı. Yeni yönetmen fark yaratmak iddiasında.

Aksiyon denince akla... 48

Bruce Willis'in en akılda kalıcı performanslarından oluşan bir seçki sunuyoruz.

64 Robot savaşlarında yeni çağ

80'lerin ünlü çizgi dizisinden uyarlanan "Transformers", dev bütçesi ve görkemli prodüksiyonuyla bu yılın en iddialı yapımlarından biri. Yapımcıları arasında Steven Spielberg'ün bulunduğu, yönetmenliğiniyse aksiyon ustası Michael Bay'in üstlendiği filmin yapım öyküsünü araştırdık.

İngiliz usulü aksiyon 52

2004 yapımı zombi komedisi "Shaun Of The Dead"in İngiliz yaratıcıları, bu kez bir aksiyon parodisiyle karşımızdalar. Yurtdışında çok ilgi gören "Hot Fuzz/Sıkı Aynasızlar" son yılların en başarılı aksiyon-komedilerinden biri.

70 Parçala Robert!

Ülkemizde ayrı ayrı gösterilen Grindhouse projesinin Robert Rodriguez tarafından çekilen ikinci bölümü "Dehşet Gezegeni", ilk bölümden bir ay sonra gösterimde. Film hakkında merak ettiğiniz her şey dergimizde.

Kanun namına! 56

Aksiyon filmlerine damgasını vuran kanun adamlarının en unutulmazlarını seçtik.

Garanti
+bonus

Gloria Jean's Coffees'lerde %5 bonus!

Kampanya BonusCard ile 15.06.07 -15.07.07 tarihleri arasında Gloria Jean's Coffees'lerde yapılacak işlemlerde geçerlidir.

İÇİNDEKİLER

sinema@merkezdergi.com.tr

DOSYA

76

80

ARMAĞANLAR

Koleksiyon kartı: Marlon Brando
Afişetler: "Mr. Brooks", "Yaratık", "Kan ve Çikolata", "Zor Ölüm 4.0"
Büyük boy afiş: "Grindhouse: Planet Terror", "Harry Potter ve Zümrüdüanka Yoldaşlığı"

HER AY

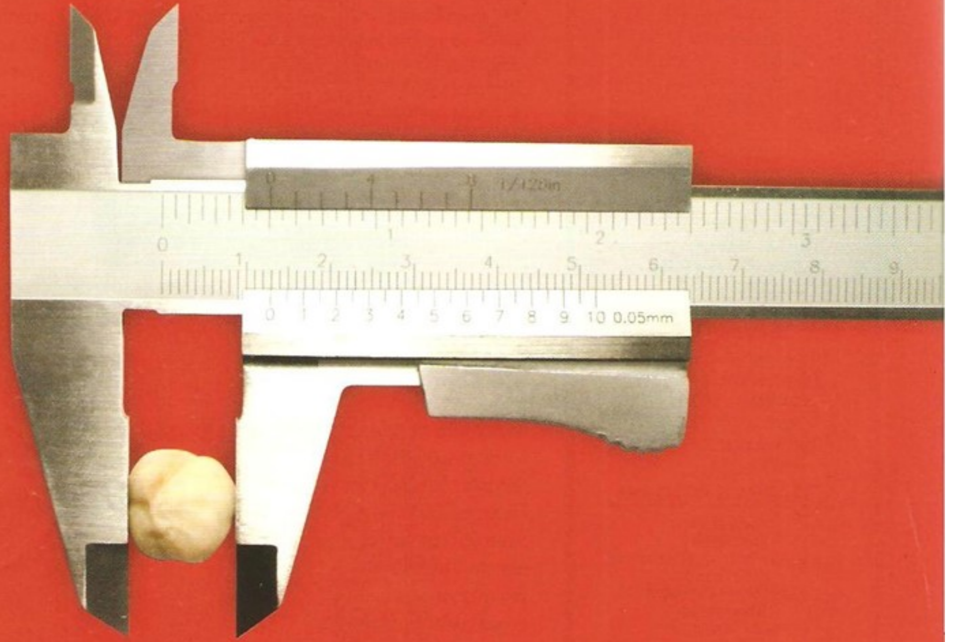
94

ayın filmleri

Büyük Baskın, 3 Gün İçinde Öleceksin, Transformers, Diriliş: Vampir Avcısı, Şeytanın Oteli, 28 Hafta Sonra, Candy, Zengin Avcısı, Ölüm Fısıltısı, Ölüm Tohumları, Hayalet Dalgalar, Factory Girl, Sıkı Aynasızlar, Kara Yılan İnliyor, Dehşet Gezegeni, Dehşet Gecesi, Simpsonlar Sinema Filmi, Goodbye Bafana, Yerdeniz Öyküleri

Sizin için tek tek seçiyoruz!

Kuruluşumuzdan bu yana en kaliteli hammaddeyi büyük bir titizlikle üreticiden direkt olarak alıyoruz, özenle seçilen bu hammaddeleri üretim sürecinin her aşamasında kontrollerden geçiriyoruz, hatalı ürünleri eliyoruz ve günümüzün en modern teknolojisi ile donatılmış tesislerimizde hijyenik koşullarda sizin için üretiyoruz...

www.tadim.com.tr

sinema MERKEZ

Sahibi
Merkez Gazete Dergi Basım Yayıncılık San. ve Tic. A.Ş.
Medya Grup Başkanı ve Tüzel Kişi Temsilcisi
İsmail Yavuz Onursal

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel
Yayın Direktörü
Özge Sarıkadılar
Genel Yayın Yönetmeni
Senem İşmen
Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu
Görsel Yönetmen
Uğur Güç
Editörler
Müjde Işıl
Ebru Çeliktuğ
Murat Emir Eren

Yönetim
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk
Üretim Planlama Müdürü
Gamze Cin Demir
Kreatif Direktör: Naci Yavuz
Fotoğraf Editörü: Mehmet Tel
Tanıtım Müdürü: Engin Erdem
Teknik: Engin Altuntaş
Ofset Hazırlık: Ercan Karaaslan

REKLAM SATIŞ PAZARLAMA
Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Grup Başkan Yardımcısı (Operasyon)
Erhan Özdemir
Genel Müdür Yardımcısı
Hakan Yonsul
Reklam Koordinatörü
Gülcan Avuka
Reklam Müdürü
Elif Kulaoğlu
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü: Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA MERKEZ Dergisi'ne, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

Merkez Dergi Tel: (0212) 411 20 00
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu
Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Haziran 2007
Dağıtım
Merkez Dağıtım
Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.Ş.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Apa Uniprint Basım Sanayii ve Ticaret A.Ş.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 153, 80700 Beşiktaş İstanbul

Basıldığı Yer:
Ömerli Köyü Mevkii
34555 Hadımköy/İstanbul

İşletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

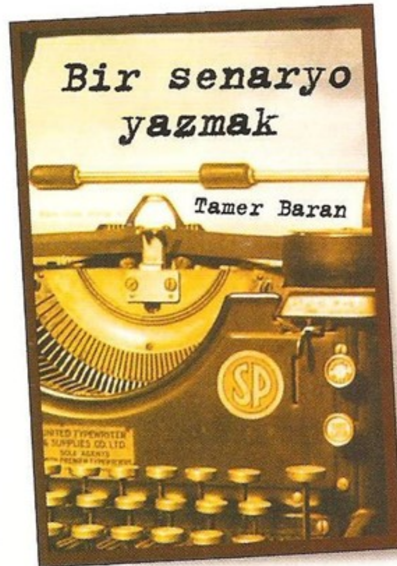
MERKEZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.merkezabone.com

ABC TÜRKİYE

serdine@merkezdergi.com.tr

Sinema kitaplığı genişliyor

Sürekli okurlarımız, Sinema Dergisi'nde yayımlanmış yazıları bir araya getirerek bir Sinema kitaplığı oluşturmak üzere yola çıktığımızı biliyorlar artık. Yazarımız Engin Ertan'ın dergimizin Kült Filmler bölümünde yazdığı yazıları bir araya getirdiğimiz Kült Filmler kitabının ilk cildini geçtiğimiz Şubat'ta, ikinci cildini de Mart'ta dergimizle birlikte okurlarımıza hediye ettik. Yeni kitaplarla yola devam etmeyi çok istiyorduk ama sizin de bunu bizim kadar istediğinizden emin olmak çok önemliydi. İlk iki kitabın gördüğü ilgi bu projenin sizi de bizim kadar heyecanlandırdığını gösterdi. Biz de şartların elverdiği ölçüde çabuk davranmaya gayret ederek yeni kitabımızla karşınıza çıkmak üzere hazırlıklara başladık.

Üçüncü kitapta Tamer Baran'ın Şubat.1999 ile Haziran.2001 arasında Bir Senaryo Yazmak başlığı altında dergimizde yayımlanan yazılarını bir araya getirdik. Çağrımıza kulak vererek yeni kitaplarla ilgili fikirlerini ve önerilerini bizimle paylaşan okurlarımızın büyük rolü var bu kararda. Bir Senaryo Yazmak, aradan geçen dört ay içinde sizlerden en fazla oyu alan bölümlerden biri oldu.

Türk sinemasının yükselen bir ivme içine girdiği son dönemde iyi ve yaratıcı senaryoya duyulan ihtiyaç her fırsatta dile getiriliyor. Çekilen film sayısındaki görece artışsa senaryo yazarlığını eskisinden çok daha fazla rağbet gören ve umut vaat eden bir meslek haline getirdi. Bunda eskinin Yeşilçam'ının günümüzdeki karşılığı olarak görülmeye başlayan dizi piyasasındaki muazzam hareketliliğin yarattığı senaryo ihtiyacının da rolü var mutlaka. Bizim okurlarımız arasında da senaryo yazarlığını meslek edinmeyi düşünenler, ileride sinema yapmak isteyenler var, biliyoruz. Yıllardır bizden bu konuda onlara yol göstermemizi istiyorlar. Geçmiş yıllarda yayımlanan Film Dersleri ve Sinema Dersleri gibi bölümlerimizin bu ihtiyaca cevap veren bir işlevi vardı; Film Dersleri bölümünün bir devamı olarak ortaya çıkan Bir Senaryo Yazmak bölümünün de öyle. Sinefil, sinema yazarı ve aynı zamanda uzun metraj filmlerde imzası bulunan profesyonel bir senaryo yazarı olan Tamer Baran, bu bölümde yayımlanan 22 yazısında hem senaryo tekniğiyle ilgili önemli ipuçları veriyor hem de senaryo tekniklerini anlamak bakımından önemli bulduğu filmleri bir senaryo yazarının gözüyle inceleyip analiz ediyordu. Bu yazılar yalnızca genç senaryo yazarı adaylarının değil sinema kültürünü geliştirmek isteyen, filmler üzerine düşünen, film analizine ilgi duyan sinemaseverlerin de çok ilgisini çekmişti. Bu kitapla hepsini bir arada, ellerinin altında bulundurabilecek olmak onları mutlu edecektir. Yayımlandıkları dönemde kaçıranlarınsa, sadece senaryo yazmak isteyenler için değil sinema üzerine kafa yoran herkes için çok özel ve faydalı olduğunu düşündüğüm bu yazıları beğeneceklerini umuyorum.

Önümüzdeki aylarda yeni kitaplarla, daha doyurucu, daha iyi sayılarla karşınıza çıkmak için büyük bir zevkle çalışmaya devam ediyoruz. Gelecek sayımızda yer vermeyi planladığımız bir dosya hepimizi şimdiden heyecanlandırıyor. Sinema yazarlarının oylarıyla yaşayan en iyi on yönetmeni seçeceğiz. Bir aksilik olmazsa sonuçlar Ağustos sayımızda olacak. Her zamanki gibi önerilerinizi ve eleştirilerinizi bekliyoruz.

Yeni sayıda görüşmek üzere.

Senem İşmen

ve özenle
koruyoruz!

Ürünlerimizi, TADIM için geliştirilmiş bariyer özelliği çok yüksek olan triplex ambalaj malzemesi ile paketliyoruz. Bu sayede tüm ürünlerimizin nem, ışık ve havadan olumsuz etkilenmesini önleyerek, siz değerli tüketicilerimiz ile tazeliğini uzun süre koruyarak ve sağlıklı bir şekilde buluşmasını sağlıyoruz…

www.tadim.com.tr

BÜYÜK BASKIN

THE GREAT RAID

Gösterim Tarihi: 29 Haziran 2007

Yönetmen: John Dahl. Oyuncular: Benjamin Bratt, James Franco, Robert Mammone, Joseph Fiennes, Max Martini, James Carpinello, Mark Consuelos, Craig McLachlan, Freddie Joe Farnsworth, Laird Macintosh. Senaryo: Carlo Bernard, Doug Miro (William B. Breuer'ın The Great Raid on Cabanatuan ve Hampton Sides'ın Ghost Soldiers adlı kitaplarından). Görüntü Yönetmeni: Peter Menzies Jr. Kurgu: Scott Chestnut, Pietro Scalia. Müzik: Trevor Rabin. Yapım Tasarımcısı: Bruno Rubeo. Yapımcı: Lawrence Bender, Marty Katz. Süre: 132 dk. Yapım: ABD, Avustralya (2005). İthalatçı: Avşar Film - TMC. Dağıtımcı: Avşar Film.

2. **Dünya** Savaşı'nın son zamanları... Savaş tüm şiddetiyle devam ederken 500 Amerikan askeri Japonlar tarafından esir alınır. Teğmen Henry Mucci (Benjamin Bratt) ve Robert Prince (James Franco) kumandasındaki 6. bölük tarafından, esir düşen askerleri kurtarma operasyonu düzenlenir. Ancak bu operasyon intihar saldırısından farksız gibidir. Zira düşman sınırlarından 30 mil içeri sızıp, "çıkışsız" olarak ünlenmiş Cabanatuan esir kampına girmeleri gerekmektedir. 6. bölük, canı pahasına imkânsız görünen bu operasyon için Japon sınırını geçer ve kahramanca bir mücadeleye girişir.

NOTLAR: William B. Breuer'ın The Great Raid on Cabanatuan ve Hampton Sides'ın Ghost Soldiers adlı kitaplarından uyarlanan "The Great Raid", 2. Dünya Savaşı sırasında ABD-Japonya arasındaki muharebede yaşanan gerçek bir kurtarma operasyonunu konu alıyor. "Er Ryan'ı Kurtarmak"a oldukça benzeyen konusuyla dikkat çeken film, ABD'de 2005'in 12 Ağustos'unda, Amerikalıların V-J Day (Victory over Japan Day) dedikleri yani Japonya'nın koşulsuz teslim olduğu 15 Ağustos 1945'in 60. yıldönümünden 3 gün önce vizyona girdi. 80 milyon dolar bütçeli film, tüm kahramanlık edebiyatı ve gösterişli savaş sahnelerine rağmen ülkesinde sadece 10 milyon dolar hasılat toplayabildi. Oyuncu kadrosunun sıkı bir savaş eğitimi alarak hazırlandığı filmde Joseph Fiennes, beş ay boyunca silah dersleri aldı ve rolü için sıkı bir diyete girip 9 kilo verdi. "The Great Raid", yönetmen John Dahl'ın filmografisindeki en pahalı film olma özelliğini de taşıyor.

3 GÜN İÇİNDE ÖLECEKSİN

IN 3 TAGEN BIST DU TOT

Yönetmen: Andreas Prochaska. Oyuncular: Sabrina Reiter, Karl Fischer, Michou Friesz, Ines Honsel, Amelie Jarolim, Andreas Kiendl, Ada Kolland, Ferry Oellinger, Michael Rastl, Konstantin Reichmuth. Senaryo: Andreas Prochaska, Thomas Baum. Görüntü Yönetmeni: David Slama. Kurgu: Karin Hartusch. Müzik: Matthias Weber. Yapımcı: Helmut Grasser. Süre: 97 dk. Yapım: Avusturya (2006). Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 29 Haziran 2007

Nina (Sabrina Reiter) ve arkadaşları "üç gün içinde öleceksin!" diyen cep telefonu mesajını aldıklarında bunun aptalca bir şaka olduğunu düşünürler. Ancak Nina'nın erkek arkadaşı ertesi sabah, ayaklarına beton bir blok bağlı şekilde göle atılmış olarak bulunur. Nina'nın bir başka arkadaşının da vahşi bir saldırıya uğraması ile gençler hayatlarının tehlikede olduğunu fark eder. Her geçen an ölümlere bir yenisi eklenmekte ve her geçen cinayet bir öncekinden daha vahşi bir biçimde işlenmektedir. Nina ve arkadaşları sebebinin ne olduğunu bilmedikleri bir ölüm listesindedir.

NOTLAR: "Ringu" ve "Cevapsız Arama" gibi gaipten haber veren "ölüm mesajlı" filmlere yeni bir halka daha... Avusturya yapımı "In 3 Tagen Bist Du Tot", teen slasher klişeleri üzerine kurulu olmasından ziyade yönetmenin ismiyle dikkat çekmeyi başarıyor. Kamera arkasındaki isim; Michael Haneke'nin tedrisatından geçen, "Funny Games" ve "Code Inconnu"nün kurgucusu Andreas Prochaska. Prömiyeri geçtiğimiz sene Cannes Film Market'te yapılan film, Avusturya'nın "I Know What You Did Last Summer"ı olarak nitelendirildi. Film, ilk kez kamera karşına geçen Sabrina Reiter'in performansıyla da beğeni topladı.

TRANSFORMERS

Filmle ilgili yazı 64. sayfada.

Yönetmen: Michael Bay. Oyuncular: Shia LaBeouf, Megan Fox, Josh Duhamel, Rachael Taylor, Tyrese Gibson, Jon Voight, Anthony Anderson, John Turturro, Michael O'Neill, Peter Cullen. Senaryo: Roberto Orci, Alex Kurtzman. Görüntü Yönetmeni: Mitchell Amundsen. Kurgu: Todd E. Miller, Tom Muldoon, Paul Rubell. Müzik: Steve Jablonsky. Yapım Tasarımcısı: Jeff Mann. Yapımcı: Ian Bryce, Tom DeSanto, Lorenzo di Bonaventura. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: UIP.

Gösterim Tarihi: 6 Temmuz 2007

Hazırlayan:
Müjde Işıl
mujdeisil@merkezdergi.com.tr

DİRİLİŞ: VAMPİR AVCISI

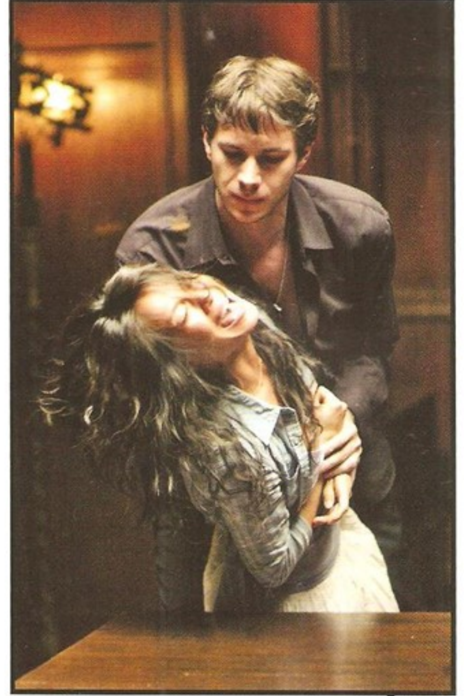
RISE: BLOOD HUNTER

Gazeteci Sadie (Lucy Liu) araştırmaları sırasında Los Angeles'da genç insanlarını içine çekip onları öldüren gizli bir tarikat keşfeder. Araştırmasının ortasında bu hunharca cinayetlerin ardındaki kişinin eline düşer ve bir sabah uyandığında kendini morgda ölüme terk edilmiş bir halde bulur. Detektif Rawlins (Michael Chiklis) ise tek kızını aynı tarikata kurban vermiştir. Bu durum karşısında çılgına dönen adam kızının katilini bulmaya ve intikamını almaya ant içer. Sadie ile yolu kesişince genç kadının aslında onu çocuğuna o korkunç şeyleri yapanlara götürecek kişi olduğunu anlar. Sadie ve Rawlins aralarında bir anlaşma yapar. Tarikatın başını bulabilmek için tüm üyelerini öldüreceklerdir.

NOTLAR: Yakın zaman önce Pang Kardeşler klasiği "The Eye"ın Hollywood versiyonunun senaryosunu yazan Sebastian Gutierrez'den alışılmış vampir filmlerinden farklı olma iddiası taşıyan bir gerilim... 4 sene evvel "Gothika"nın senaryosuna imza atan Gutierrez, bu filmin aldığı ağır eleştirilerden etkilendi mi bilinmez, "Rise: Blood Hunter"ı seyirciyi korkutmaktan ziyade vampir filmlerini sevdiği için yapmış. "Rise: Blood Hunter"da yönetmen/senaristin izlediği yol, keskin dişler ve sarımsak gibi klişelerden uzak durmaya çalışan, vampir kelimesinin hiç geçmediği, kara film tarzı bir yapım kotarmak olmuş. Filmin sürprizi ise Nick Lachey'in yanısıra Marilyn Manson'ın da oyuncu kadrosunda yer alması. Manson, zannedildiği gibi afili bir vampiri değil bir barmeni canlandırıyor; hem de o alışıldık makyajı olmadan...

Yönetmen: Sebastian Gutierrez. **Oyuncular:** Lucy Liu, Michael Chiklis, Carla Gugino, James D'Arcy, Mako, Samaire Armstrong, Paul Cassell, Robert Forster, Cameron Goodman, Marilyn Manson. **Senaryo:** Sebastian Gutierrez. **Görüntü Yönetmeni:** John Toll. **Kurgu:** Lisa Bromwell, Robb Sullivan. **Müzik:** Nathan Barr. **Yapım Tasarımcısı:** Jerry Fleming. **Yapımcı:** Carsten H.W. Lorenz, Greg Shapiro. **Süre:** 94 dk. **Yapım:** ABD (2007). **İthalatçı:** Fida Film. **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi: 6 Temmuz 2007

ŞEYTANIN OTELİ

FRITT VILT

Beş genç, snowboard yapmak için Jotunheimen dağının bulunduğu bölgeye doğru yola çıkar. Ancak gençlerden biri bacağını kırar. Bulundukları bölgede birilerinin yaşadığına dair hiçbir işaret yoktur ve burası cep telefonlarının kapsama alanı dışındadır. Gençler bulundukları yere yakın bir dağ oteli bulur. Yıllar önce kapanmış olduğu belli olan bu ıssız otelde konaklayan gençler zemin katta zindana benzer bir oda keşfederler. Otelde yalnız değildirler ve spor yaparak geçirmeyi hayal ettikleri bu tatil onlar için cehennem azabına dönüşür. Bu oteli mesken tutan Norveç'in ünlü seri katili ile gençler arasında kedi fare oyunu başlar.

NOTLAR: Norveç sinemasından gelen "Fritt Vilt", korku sevenleri memnun edebilecek bir teen slasher... Türünün Amerikan klasiklerini hatmeden yapım, kış-kayak-otel üçgeninde geçen geleneksel bir teen slasher filmi sunuyor seyirciye. Norveç dilinde "Fritt Vilt" avcılık terimini ifade ediyor ve "adil oyun" anlamına geliyor. Bu ismi taşıyan ya da çağrıştıran çok fazla film olduğu için uluslararası dağıtımda "Cold Prey - Soğuk Av" ismi tercih edilmiş. Film, müzik klipleri ve reklâm filmleriyle tanınan 34 yaşındaki Roar Uthaug'un ilk uzun metrajı. Uthaug film yönetmeni olmasında, Sam Raimi ve Peter Jackson'ın ilk dönem filmlerinin oldukça etkili olduğunu röportajlarında sık sık ifade etmiş.

Yönetmen: Roar Uthaug. **Oyuncular:** Ingrid Bolso Berdal, Rolf Kristian Larsen, Tomas Alf Larsen, Endre Martin Midtstigen, Viktoria Winge, Rune Melby, Erik Skjeggedal, Tonie Lunde, Hallvard Holmen. **Senaryo:** Thomas Moldestad. **Görüntü Yönetmeni:** Daniel Voldheim. **Kurgu:** Jon Endre Mork. **Müzik:** Magnus Beite. **Yapımcı:** Magne Lyngner, Martin Sundland. **Süre:** 97 dk. **Yapım:** Norveç (2006). **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 6 Temmuz 2007

28 HAFTA SONRA

28 WEEKS LATER

Filmle ilgili yazı 60. sayfada.

Yönetmen: Juan Carlos Fresnadillo. **Oyuncular:** Robert Carlyle, Rose Byrne, Jeremy Renner, Harold Perrineau, Catherine McCormack, Imogen Poots, Idris Elba, Mackintosh Muggleton, Garfield Morgan, Emily Beecham. **Senaryo:** Rowan Joffe, Juan Carlos Fresnadillo, Jesús Olmo, Enrique López Lavigne. **Görüntü Yönetmeni:** Enrique Chediak. **Kurgu:** Chris Gill. **Müzik:** John Murphy. **Yapım Tasarımcısı:** Mark Tildesley. **Yapımcı:** Enrique López Lavigne, Andrew Macdonald, Allon Reich. **Süre:** 99 dk. **Yapım:** İngiltere (2007). **Dağıtımcı:** Özen Film.

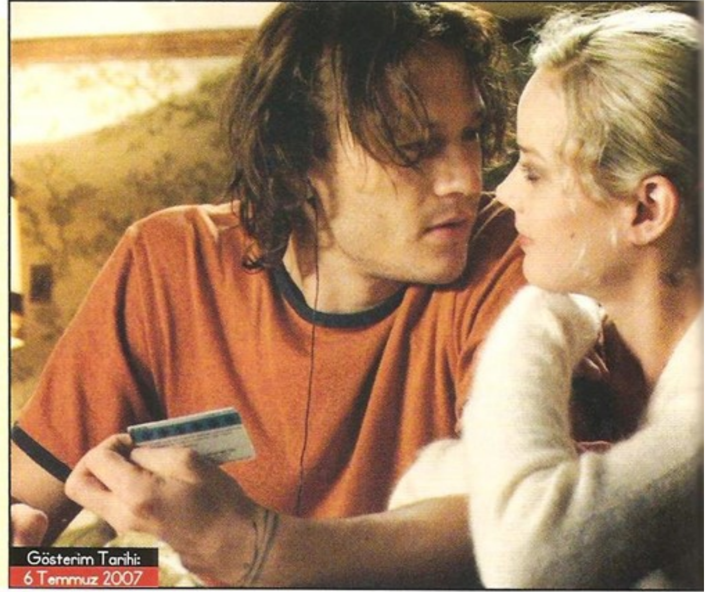
Gösterim Tarihi: 13 Temmuz 2007

CANDY

Genç sanatçı Candy (Abbie Cornish) ve şair Dan (Heath Ledger) büyük bir aşkla birbirlerine bağlanmışlardır. Bu karşı konulmaz çekim, sınırsız zevkin hüküm sürdüğü bir yaşamı, dolayısıyla uyuşturucuyu da beraberinde getirir. Dan, Candy'yi eroinle tanıştırır. Kimya hocası Casper'dan (Geoffrey Rush) eroin tedarik eden ikilinin yaşamı, uyuşturucu bağımlılığıyla beraber dibe vurmaya başlar. Candy bedenini satarken Dan de hırsızlığa bulaşır. Candy hamile kalınca ikilinin durumu daha da kötüleşir.

NOTLAR: Avustralya'nın hatırı sayılır tiyatro yönetmenlerinden Neil Armfield'in Candy: A Novel of Love and Addiction adlı romanından, eserin yazarı Luke Davies ile beraber sinemaya uyarlayıp yönettiği "Candy", uyuşturucu batağına saplanıp kalan iki aşığın trajedisini konu alıyor. Söylenenlere göre 20'li yaşlarında eroinman olan Davies, kendi acı tecrübelerinden yola çıkarak bu romanı yazmış ve o dönemde tanıdığı çeşitli kadınların etkilendiği özelliklerini Candy karakterinde birleştirmiş. Bu sene İstanbul Film Festivali'nin Uluslararası Yarışma bölümünde yer alan, geçtiğimiz sene ise Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarışan, Avustralya Film Eleştirmenleri Birliği'den En İyi Kadın Oyuncu (Abbie Cornish) ve En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu (Geoffrey Rush) ödüllerini kazanan "Candy" için özellikle şu iki yorum ağır basıyor: "Requiem for a Dream"vari bir yıkıcı etkiye sahip olduğu ve başroldeki Abbie Cornish'in göz kamaştıran bir performans sergilediği. Bu filmdeki başarısı dikkate alınan Cornish'in yeni Bond kızı olacağına dair dedikodular da mevcut.

Yönetmen: Neil Armfield. **Oyuncular:** Abbie Cornish, Heath Ledger, Geoffrey Rush, Tom Budge, Roberto Meza-Mont, Tony Martin, Noni Hazlehurst, Cristian Castillo, Paul Blackwell, Damon Herriman. **Senaryo:** Neil Armfield, Luke Davies (Luke Davies'in Candy: A Novel of Love and Addiction adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Garry Phillips. **Kurgu:** Dany Cooper. **Müzik:** Paul Charlier. **Yapım Tasarımcısı:** Robert Cousins. **Yapımcı:** Margaret Fink, Emile Sherman. **Süre:** 108 dk. **Yapım:** Avustralya (2006). **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 6 Temmuz 2007

ZENGİN AVCISI

HORS DE PRIX

Yönetmen: Pierre Salvadori. **Oyuncular:** Audrey Tautou, Gad Elmaleh, Marie-Christine Adam, Vernon Dobtcheff, Jacques Spiesser, Annelise Hesme, Charlotte Vermeil, Claudine Baschet, Laurent Claret, Jean de Coninck. **Senaryo:** Pierre Salvadori, Benoit Graffin. **Görüntü Yönetmeni:** Gilles Henry. **Kurgu:** Isabelle Devinck. **Müzik:** Camille Bazbaz. **Yapımcı:** Philippe Martin. **Süre:** 104 dk. **Yapım:** Fransa (2006). **Dağıtımcı:** Chantier Films.

Gösterim Tarihi: 13 Temmuz 2007

Irène (Audrey Tautou), büyük bir otelde garson olarak çalışan utangaç Jean'ın (Gad Elmaleh) bir milyarder olduğunu sanır. Gerçekte kim olduğunu öğrenir öğrenmez de ondan kaçar. Fakat Jean, Irène'ye aşık olmuştur ve onu Fransa sahiline kadar takip edip bulur. Parasız kalmış olmasına rağmen aşık olduğu kızın yaşam tarzını benimser ve şaşaalı bir konakta yaşamaya başlar. Bu yeni statüsü Jean'ı Irène'ye gittikçe yaklaştırır. Irène yaşam tarzı konusunda kendisine tavsiyelerde bulunmaya başlar. Bu durum onları birbirlerine gittikçe yakınlaştıracaktır.

NOTLAR: "Un Long Dimanche de Fiançailles"de askere giden nişanlısını sağ salim bulmak ümidiyle yollara düşen, "The Da Vinci Code"da malum şifreyi çözmek için didinip duran Audrey Tautou'dan, kendisini üne kavuşturan "Amelie"msi bir romantik komedi... "Hors De Prix" aşk meşk işlerine odaklanıp aynı zamanda sınıf çatışması üzerinden de komedi atmosferi yaratıyor. Tunus doğumlu Fransız yönetmen Pierre Salvadori, filminde bir yandan idolü Ernst Lubitsch'e ve onun komedilerine saygı duruşunda bulunurken bir yandan da "Breakfast at Tiffany", "Roman Holiday"e yaptığı göndermelerle Audrey Hepburn'ün ruhunu şad ediyor. Filmin başrolünü Tautou ile beraber paylaşan Gad Elmaleh ise Buster Keaton'a benzerliğiyle dikkat çekiyor.

ÖLÜM FISILTISI

WHISPER

Yönetmen: Stewart Hendler. Oyuncular: Josh Holloway, Blake Woodruff, Joel Edgerton, Sarah Wayne Callies, Dulé Hill, Teryl Rothery, Cainan Wiebe, Erika-Shaye Gair, Cory Monteith, Tara Wilson. Senaryo: Christopher Borrelli. Görüntü Yönetmeni: Dean Cundey. Kurgu: Armen Minasian. Müzik: Jeff Rona. Yapım Tasarımcısı: Michael Joy. Yapımcı: Paul Brooks, Walter Hamada, Damon Lee. Süre: 95 dk. Yapım: ABD (2007). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 13 Temmuz 2007

Max Truemont (Josh Holloway) nişanlısı Roxanne (Sarah Wayne Callies) ile yeni bir hayata başlama hayalleri kurmaktadır. Cinayetten hapis yattığı için kanuni yollardan para temin edemeyeceğini bilen Max bir plan yapar. Bölgedeki en zengin kadınlardan birinin küçük oğlunu kaçırıp fidye isteyecektir. Nişanlısı Roxanne de ona yardım edecektir. Ancak basit ve tehlikesiz görünen bu çocuk kaçırma planı umulduğu gibi yürümez. Sessiz bir çocuk olan David (Blake Woodruff) göründüğü kadar masum değildir. Şeytani güçlere sahip olan çocuk, Max'in hayatını cehenneme çevirecektir.

NOTLAR: Korku-gerilim türünde bolca örnek izleyeceğimiz bu ayın programında "Whisper" da yerini alıyor. "Whisper" birçok ilki içinde barındıran bir yapım aslında. Stewart Hendler'ın ilk uzun metrajlı filmi ki, ondan önce Belçikalı yönetmen Erik Van Looy'a ilk teklif götürülmüştü. Christopher Borrelli de ilk film senaryosuna imza attı bu filmle. "Lost" dizisinin Sawyer'ı Josh Holloway de daha önceki birkaç denemesinden sonra sinemada ilk ciddi performansını sergilemekte. Filmin "fısıltı" anlamına gelen orijinal ismi, "haşarı çocuk" anlamına gelen "Hellion" olarak değiştirilmiş, ancak daha sonra uluslararası dağıtımda "Whisper" ismi tercih edilmişti.

ÖLÜM TOHUMLARI

PARS VITE ET REVIENS TARD

Yönetmen: Régis Wargnier. Oyuncular: José Garcia, Marie Gillain, Lucas Belvaux, Olivier Gourmet, Nicolas Cazalé, Linh Dan Pham, Michel Serrault, Titouan Laporte, Sophie Aubry, Jean-Pierre Becker. Senaryo: Régis Wargnier, Lawrence Shore, Julien Rappeneau, Harriet Marin, Ariane Fert (Fred Vargas'nın aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Laurent Dailland. Kurgu: Yann Malcor. Müzik: Patrick Doyle. Yapımcı: Cyril Colbeau-Justin, Jean-Baptiste Dupont. Süre: 116 dk. Yapım: Fransa (2007). Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 20 Temmuz 2007

Paris 18. Bölge'de bir binanın 13 kapısına ters şekilde 4 rakamı işlenmiş ve bu rakamın altına CLT harfleri yazılmıştır. Komiser Adamsberg'in (José Garcia) bu işaretler hakkında ciddi şüpheleri vardır. Ona göre bu işaretler grafitti de olabilir, asırlardan beri süren tehditlerden biri de... Bu arada şehrin diğer yakasında Joss Le Guern (Olivier Gourmet) adlı denizcinin posta kutusuna üç haftadan beri gizemli bir el tarafından tuhaf şeyler bırakılmaktadır. Joss'un başına gelenlerle gizemli işaretler arasında bağlantı kuran ve araştırmalarını derinleştiren Komiser Adamsberg kendini, cinayete uzanan tehlikeli maceranın içinde bulur.

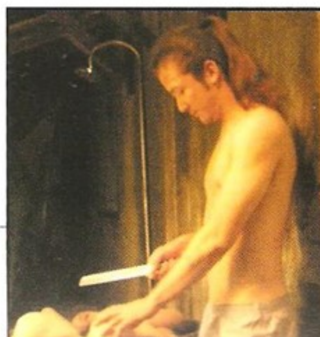
NOTLAR: Ünlü Fransız polisiye yazarı Fred Vargas'ın Komiser Adamsberg'in maceralarını konu alan serisinin üçüncü kitabı Pars Vite Et Reviens Tard'dan (Türkçe'ye Hemen Git Çabuk Dön adıyla çevrilmiş ve İnkılap Kitabevi'nden çıkmıştı) uyarlanan film, "Indochine"nın yönetmeni Régis Wargnier'nin imzasıyla beyazperdeye geliyor. Filmde Komiser Adamsberg'i, Costa-Gavras'ın "Le Couperet - Ölümcül Çözüm"ünde işsizlik canına tak edince rakiplerini öldürme noktasına gelen Bruno rolünde izlediğimiz José Garcia canlandırıyor.

HAYALET DALGALAR

INVISIBLE WAVES

Hong Kong'daki bir Japon restoranında çalışan Kyoji (Tadanobu Asano), patronunun eşini öldürmekle suçlanınca soluğu Tayland'a gitmek üzere olan bir gemide alır. Gemide, uzun zamandır kayıplara karışmış babası olabileceğini düşündüğü bir adam, kendisini öldürmek için tutulmuş bir tetikçi ve bebeği olan güzel bir kadın da vardır.

NOTLAR: Dünya prömiyeri geçtiğimiz sene Berlin Film Festivali'nde yapılan ve Altın Ayı için yarışan (46 yıldır ilk kez Tayland'dan bir film yarışmaktaydı) "Invisible Waves", bu seneki İstanbul Film Festivali'nin Mayınlı Bölge bölümünde Türk seyircisiyle buluşmuştu. Pen-Ek Ratanaruang'ın bir önceki filmi "Last Life in the Universe"in devamı niteliğindeki "Invisible Waves"de yönetmen, yine aynı başrol oyuncusu (Tadanobu Asano), aynı senarist (Prabda Yoon) ve aynı görüntü yönetmeni (Christopher Doyle) ile işbirliği yaptı. Ratanaruang, David Lynch'ten bariz şekilde esinlendiği bu kasvetli ve gerilimli gangster filmini "bir Lynch yapıtından alıntı" olarak tanımlamış. En İyi Yabancı Film dalında Tayland'ın 2007'deki aday filmi olduğu açıklanan yapım, Oscar komitesine gönderim sürecindeki sorunlar nedeniyle yerini "Ahimsa: Stop to Run"a bırakmıştı.

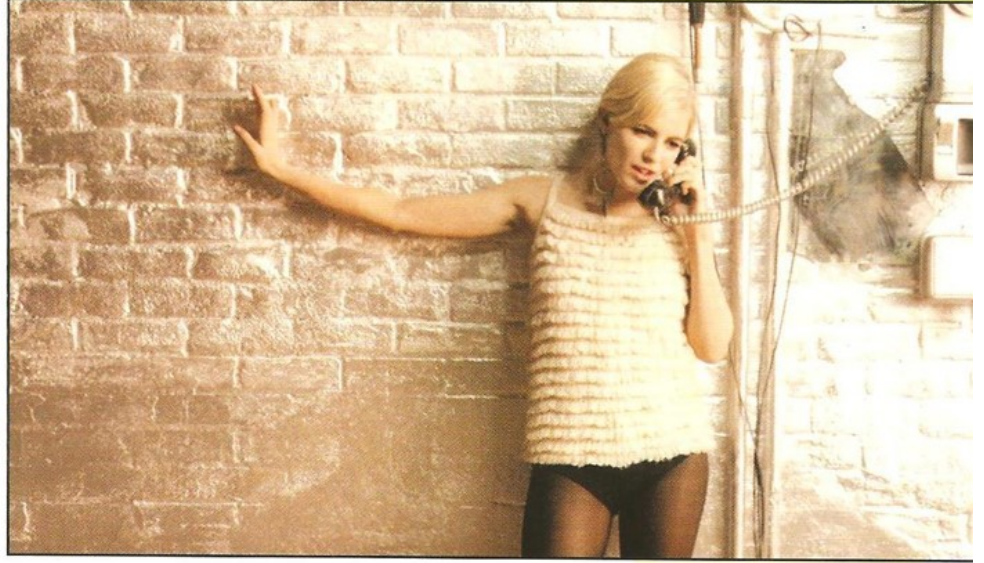

Yönetmen: Pen-Ek Ratanaruang. Oyuncular: Tadanobu Asano, Kang Hye-jeong, Eric Tsang, Maria Cordero, Toon Hiranyasap, Ken Mitsuishi, Hideki Jitsuyama, Tomono Kuga, Hiro Sano, Prompop Lee. Senaryo: Prabda Yoon. Görüntü Yönetmeni: Christopher Doyle. Kurgu: Patamanadda Yukol. Müzik: Hualampong Riddim. Yapım Tasarımcısı: Saksiri Chantarangsri. Yapımcı: Wouter Barendrecht. Süre: 115 dk. Yapım: Tayland, Hong Kong, Güney Kore, Hollanda (2007). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 20 Temmuz 2007

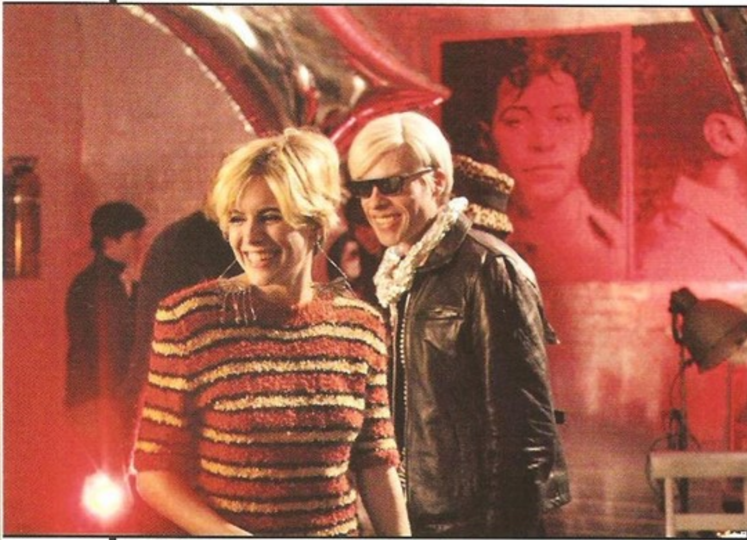
EDIE

FACTORY GIRL

Zengin bir ailenin güzel ve eğitimli kızı Edie Sedgwick (Sienna Miller), bir partide tanıştığı Andy Warhol'un (Guy Pearce) kalbini fetheder. Warhol'un bohem ve yaratıcı cenneti olarak bilinen ve önceden bir şapka imalathanesi olarak kullanılan "fabrika"sına heyecanlı bir giriş yapan Edie; tanınmış müzisyenler, şairler, sanatçılar ve oyuncularla biraraya gelme fırsatını yakalar. Gündüz underground filmlerde rol alırken, gece tüm New York'lu sanatçıların katıldığı çılgın partilere katılır. Ancak hızla içine sürüklendiği uyuşturucu batağı, bu kırılgan genç kızı ve bir zamanların güzel prensesini önlenemez bir sona götürecektir.

NOTLAR: "Factory Girl" "Gelecekte herkes 15 dakikalığına ünlü olacak" sözünün sahibi, pop artın öncüsü Andy Warhol'a bir dönem ilham kaynağı olmuş Edie Sedgwick'in Warhol'lu günlerinden bir demet sunuyor ve bu sene İstanbul Film Festivali'nde yarıştıktan sonra ticari gösterime giriyor. Film adını, Warhol'un çalışma mekânına daha doğrusu stüdyosuna verilen isimden (Fabrika) alıyor. 1965 yılının başında ünlü sanatçı ile tanışan Sedgwick, Warhol'un fabrikasında "çalışmaya" başladı; onun filmlerinde rol aldı. Saçıyla, makyajıyla, giyimiyle kendine özgü bir moda yarattı. Ancak Warhol ile Sedgwick'in özel arkadaşlığı kısa sürdü. Warhol'un fabrikasına yeni yüzler girerken Sedgwick kendini uyuşturucuya verdi ve 1971'de henüz 28 yaşında yüksek dozda uyuşturucudan hayatını kaybetti. Bu trajik yaşamdan kesitler sunan "Factory Girl"de Guy Pearce'ı Crispin Glover (The Doors), Jared Harris (I Shot Andy Warhol) ve David Bowie'nin (Basquiat) ardından Andy Warhol rolünde izlemekteyiz. Aktör, beyaza kaçan soluk makyajı ve sima avantajıyla Warhol'a oldukça benzerken aynı zamanda başarılı bir oyunculuk çıkarıyor. Filmin asıl sürprizi ise ilham perisi konumunda iken kendini kaybedenler kulübünde bulan Edie Sedgwick'i canlandıran Sienna Miller. Jude Law'un fırtınalı aşkı olarak tanınan aktris, Katie Holmes için düşünülen Edie karakterini canlandırırken hem cazibesini hem de oyunculuk yeteneğini bu filmde gözler önüne seriyor. "Yıldız Savaşları"ndan sonraki ilk sinema filmi olan "Factory Girl"de Hayden Christensen, her ne kadar filmde Billy Quinn gibi -neredeyse hiç zikredilmeyen- uydurma bir isime ve jenerikte de "folk singer" olarak geçen genel bir tanımlamaya sahip olsa da Bob Dylan (Edie'den etkilenip onun için şarkılar yazdığı rivayet edilir) olduğu her halinden belli olan karizmatik şarkıcıyı canlandırıyor. Oyuncuları ve performanslarıyla ayakta duran "Factory Girl", Warhol'u sömürücü sanatçı, Sedgwick'i de kötü yola düşen saf ve masum kız olarak tanıtıyor ve trajedinin bilindik tüm klişelerini kullanıp izleyiciye "vah vah" dedirtmekten öteye gidemiyor.

Yönetmen: George Hickenlooper. **Oyuncular:** Sienna Miller, Guy Pearce, Hayden Christensen, Jimmy Fallon, Jack Huston, Armin Amiri, Tara Summers, Mena Suvari, Shawn Hatosy, Beth Grant. **Senaryo:** Captain Mauzner. **Görüntü Yönetmeni:** Michael Grady. **Kurgu:** Dana E. Glauberman, Michael Levine. **Müzik:** Steve Jablonsky. **Yapım Tasarımcısı:** Jeremy Reed. **Yapımcı:** Aaron Richard Golub, Malcolm Petal, Holly Wiersma. **Süre:** 90 dk. **Yapım:** ABD (2006). **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** UNP Filmcilik.

Gösterim Tarihi: 20 Temmuz 2007

SIKI AYNASIZLAR

HOT FUZZ

Filmle ilgili yazı 52. sayfada.

Yönetmen: Edgar Wright. **Oyuncular:** Simon Pegg, Martin Freeman, Bill Nighy, Robert Popper, Joe Cornish, Chris Waitt, Eric Mason, Billie Whitelaw, Nick Frost, Timothy Dalton. **Senaryo:** Edgar Wright, Simon Pegg. **Görüntü Yönetmeni:** Jess Hall. **Kurgu:** Chris Dickens. **Müzik:** David Arnold. **Yapım Tasarımcısı:** Marcus Rowland. **Yapımcı:** Tim Bevan, Nira Park. **Süre:** 121 dk. **Yapım:** İngiltere (2007). **Dağıtımcı:** UIP.

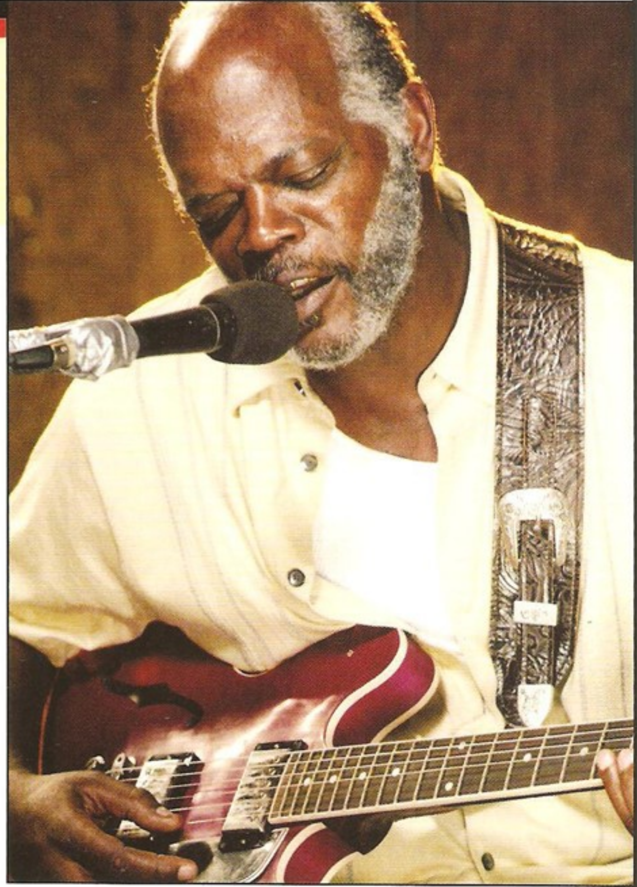
Gösterim Tarihi: 20 Temmuz 2007

KARA YILAN İNLİYOR

BLACK SNAKE MOAN

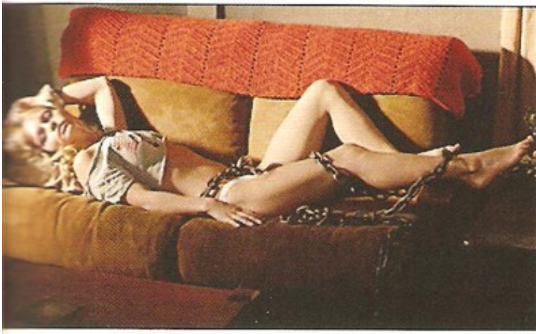
Gösterim Tarihi: 27 Temmuz 2007

Yönetmen: Craig Brewer. **Oyuncular:** Samuel L. Jackson, Christina Ricci, Justin Timberlake, S. Epatha Merkerson, John Cothran Jr., David Banner, Michael Raymond-James, Adriane Lenox, Kim Richards, Neimus K. Williams. **Senaryo:** Craig Brewer. **Görüntü Yönetmeni:** Amy Vincent. **Kurgu:** Billy Fox. **Müzik:** Scott Bomar. **Yapım Tasarımcısı:** Keith Brian Burns. **Yapımcı:** Stephanie Allain, John Singleton. **Süre:** 115 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** UIP.

Lazarus (Samuel L. Jackson) hayatının kadınını bulduğuna inanarak evlenmiş; blues şarkıları söylemeyi bırakmıştır. Karısı tarafından aldatılıp evliliği paramparça olunca aradığı huzuru yeniden eski dostu gitarında ve blues şarkılarında bulmaya çalışır. Ta ki karşısına Rae (Christina Ricci) çıkıncaya kadar... Bilincini kaybedinceye kadar dövülen Rae, asfaltın kenarına yarı çıplak halde bırakılmıştır. Lazarus onu bulduğunda Rae ölmek üzeredir. Tanrı korkusuyla dopdolu olan orta yaşlı adamın, tekrar sağlığına kavuşturmaya çalıştığı bu genç kadının aslında kendi hayatını mahvetmiş bir sokak fahişesi olduğunu anlaması uzun sürmez. Lazarus, bu genç kadındaki ahlâksızlık hastalığını kendi yöntemleriyle tedavi etmeye karar verir.

NOTLAR: Eskiye dönüş, arınma, karşılıklı değişim gibi temalarla süslü; tuhaf koşullar sonucunda biraraya gelen iki kaybedenin birbirini tedavisini anlatan "Black Snake Moan", konusuyla olsun başrol oyuncularıyla olsun bu ayın dikkate değer yapımlarının başında geliyor. Yapım, 2005'te Sundance Film Festivali'nde En İyi Görüntü ve Seyirci Ödülü'nü, geçen sene de En İyi Orijinal Şarkı dalında Oscar kazanan "Hustle & Flow"un yönetmeni Craig Brewer'in imzasını taşıyor. "Black Snake Moan" adını, 1929'da hayata veda eden âmâ müzisyen "Blind" Lemon Jefferson'ın ölümünden birkaç yıl önce, körlük üzerine yazdığı ve karanlığı kara yılana benzettiği aynı adlı şarkıdan alıyor. Filmin yönetmeni Brewer, filme neden bu isminin verildiğini şöyle açıklıyor: "Black Snake Moan'un tüm zamanların en unutulmaz, en tekinsiz ve en günahkâr blues şarkılarından birisi olduğunu düşünüyorum. Jefferson'un yaptığı müzik, bilinmeyene duyulan korku duygusu olarak görüldü. Birisi bana yardım etsin şeklindeki duygu ve düşüncelerin yansıması olarak değerlendirildi." Samuel L. Jackson bir yandan "Snakes on a Plane"in çekimlerine devam ederken bir yandan da "Black Snake Moan"daki "cool" ve "looser" blues müzisyeni rolüne hazırlanmak için 6-7 ay boyunca gitar dersi almış hatta çalarken zamanla kendi tarzını bile yaratmış. Jackson'ın hayat verdiği Lazarus karakteri için Misissipili bluescu R. L. Burnside ilham kaynağı olmuş. Filmde Samuel L. Jackson tarafından zincire vurulan Christina Ricci ise plastik malzeme yerine yaklaşık 18 kilo ağırlığındaki gerçek zincirlerle kamera karşısına geçmiş. Sinema oyunculuğuna iyice ısınan Justin Timberlake de filmde Ricci'yi ortada bırakıp askere giden sevgiliyi oynadı. Her ne kadar muhafazakâr kesimlerce kadın düşmanı olmakla eleştirilse de "Black Snake Moan" blues ruhunu yücelten ve konu itibariyle oldukça cesur bir film olarak nitelendirildi. Samuel L. Jackson ve Christina Ricci'nin filmdeki performansları ise kariyerlerindeki en iyi işlerden biri olarak kabul gördü ve eleştirmenler tarafından övgülere boğuldu.

DEHŞET GEZEGENİ

GRINDHOUSE: PLANET TERROR

Filmle ilgili yazı 70. sayfada.

Yönetmen: Robert Rodriguez. **Oyuncular:** Rose McGowan, Naveen Andrews, Freddy Rodriguez, Marley Shelton, Josh Brolin, Jeff Fahey, Michael Parks, Bruce Willis, Carlos Gallardo, Tom Savini. **Senaryo:** Robert Rodriguez. **Görüntü Yönetmeni:** Robert Rodriguez. **Kurgu:** Robert Rodriguez, Ethan Maniquis. **Müzik:** Graeme Revell, Robert Rodriguez, Carl Thiel. **Yapımcı:** Quentin Tarantino, Robert Rodriguez, Erica Steinberg, Elizabeth Avellan. **Süre:** 105 dk. **Yapım:** ABD (2007). **İthalatçı:** Film Pop. **Dağıtımcı:** WB.

Gösterim Tarihi: 27 Temmuz 2007

DEHŞET GECESİ

FALL DOWN DEAD

Yönetmen: Jon Keeyes. Oyuncular: Dominique Swain, Mehmet Günsür, Udo Kier, David Carradine, R. Keith Harris, Monica Dean, Jennifer Alden, Austin James, Karine Darrah, Lexi DiBenedetto. Senaryo: Roy Sallows. Görüntü Yönetmeni: Richard Clabaugh. Kurgu: Robert J. Castaldo. Müzik: Pınar Toprak. Yapım Tasarımcısı: Eric Whitney. Yapımcı: Brandon Baker, Ron Gell, Nesim Hason. Süre: 93 dk. Yapım: ABD, New Films International - Türkiye (2007). Dağıtımcı: Best Line Pictures.

Gösterim Tarihi: 20 Temmuz 2007

Basının "Picasso" diye tanımladığı katil (Udo Kier) öldürdüğü kurbanlarını, klasik sanatçıların ünlü işlerine öykünerek tasarladığı sanat eserleri gibi görmektedir. Garsonluk yapan Christie (Dominique Swain) gece vardiyası sonrası evine dönerken "Picasso" denilen katilin işlediği bir cinayete tanık olur. Dehşete kapılan Christie, yakınındaki bir iş merkezinin güvenliğinden sorumlu görevliyi (David Carradine) kendisini içeri alması için ikna eder ve polisi arar. Olay yerine gelen polis memurları Stefan (Mehmet Günsür) ve Lawrence (R. Keith Harris), Christie'nin "Picasso" lakaplı katili gördüğünü zanneden insanlardan birisi olduğunu düşünür. Bu arada katil, Christie'nin saklandığı binaya adım adım yaklaşmaktadır.

NOTLAR: Tamer Karadağlı ve Deniz Akkaya'lı "Living & Dying"den sonra yönetmen Jon Keeyes, oyuncu kadrosuna Mehmet Günsür'ü alarak yeniden Türk seyircisinin karşısına çıkıyor. "Fall Down Dead", şimdiye kadar İtalyan ve Türk filmlerinde rol alan Mehmet Günsür'ün ilk Hollywood çıkarması. "Pars: Kiraz Operasyonu"nda izlediğimiz Udo Kier, yeni filminde seyircinin karşısına "sanatçı ruhlu" seri katil rolüyle çıkıyor. Oyuncu kadrosuna Kier ve David Carradine gibi iki usta aktörü toplayan filmin başrolünde ise "Face/Off"da John Travolta'nın eşini, Adrian Lyne'ın "Lolita"sında da Lolita'yı canlandırarak sinemaya hızlı bir başlangıç yapan Dominique Swain var. Yönetmenin bir önceki çalışması "Living & Dying" baz alınmazsa, özellikle oyuncu kadrosu açısından ilgiye değer bir film izlenimi veriyor "Fall Down Dead".

SIMPSONLAR SİNEMA FİLMİ

THE SIMPSONS MOVIE

Kel, şişman, biraz aptal ama ailesini her şeyden çok seven Homer, aileyi birarada tutan sürekli endişeli Marge, aklı yaramazlık dışında hiçbir şeye çalışmayan Bart, entellektüel saksafon virtüözü Liza ve küçük bebekleri Maggie... Springfield kasabasında yaşayan bu ailenin başı dertte... Zira Homer'ın sebep olduğu çevresel kriz giderek büyümekte ve sakar kahramanımız hem ailesini korumak hem de dünyayı kurtarmak gibi zor bir görevle karşı karşıya...

NOTLAR: 18 sezondur devam eden ve 400. bölümü geride bırakan "The Simpsons" sadece ABD'de 10 milyon kişiyi televizyon başına topluyor; 60 ülkede, 20 farklı dilde izleyiciyle buluşuyor. Bu tuhaf ama sevimli ailenin eğlenceli macerası şimdi de beyazperdede devam ediyor. Dizinin 23 bölümünü yöneten David Silverman'ın kotardığı filmin senaryosunda dizinin de yaratıcısı olan Matt Groening'in imzası var ve orijinal seslendirme kadrosu yine işbaşında. Hayranlarının yıllardır merakla beklediği sinema filmi için yapımcılar ser verip sır vermiyorlar. Her ne kadar teaser'ı ABD'de ilk olarak "Ice Age: The Meltdown"la beraber 2006 Mart'ında gösterilse de konusu başta olmak üzere film hakkında detayları açıklamaktan özenle kaçınıyor yapımcılar. Basına yansıyan birkaç ayrıntı arasında "The Simpsons Movie"de diziye sadık kalındığı ve orijinal Simpsons tasarımının aynen korunduğu dikkat çekiyor. Filmde Albert Brooks ve Minnie Driver konuk olarak yer alıyor. Yönetmen David Silverman'ın "The Simpsons Movie"nin yapımında teknik olarak özellikle "The Incredibles" ve "Les Triplettes de Belleville"i örnek aldığı söyleniyor. Filmle ilgili daha ayrıntılı bilgiyi Ağustos sayımızda bulabilirsiniz.

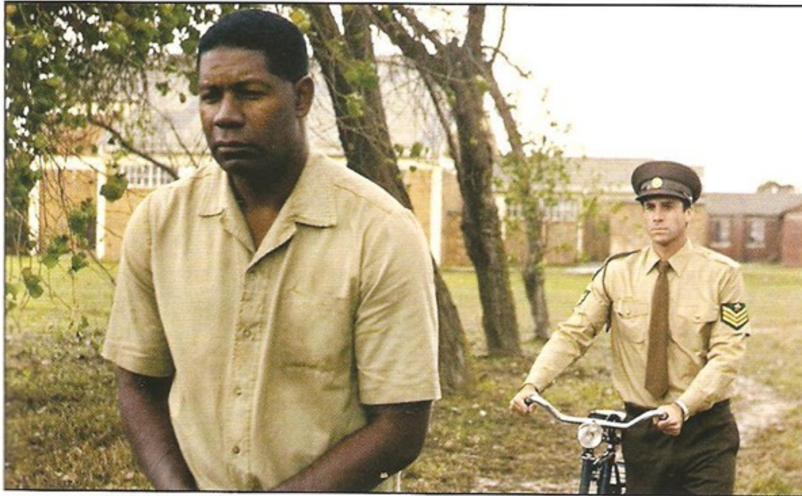
Yönetmen: David Silverman. Seslendirenler: Dan Castellaneta, Julie Kavner, Nancy Cartwright, Yeardley Smith, Hank Azaria, Harry Shearer, Pamela Hayden, Tress MacNeille, Albert Brooks, Joe Mantegna. Senaryo: Matt Groening, James L. Brooks, Al Jean, Mike Scully, Ian Maxtone-Graham, George Meyer, David Mirkin, Mike Reiss, Matt Selman, John Swartzwelder, Jon Vitti. Müzik: Hans Zimmer. Yapımcı: Richard Sakai, Mike Scully, Craig Sost. Yapım: ABD (2007). Dağıtımcı: Özen Film.

Gösterim Tarihi: 27 Temmuz 2007

GOODBYE BAFANA

Güney Afrika, 1968... 25 milyon siyah, sayıları 4 milyonu bulan beyaz azınlığın acımasız yönetimi altındadır. Siyahların ne oy kullanma, ne mülkiyet ne de eğitim hakları vardır. James Gregory (Joseph Fiennes) siyahların ikinci sınıf insan olduklarına, Nelson Mandela'nın da onların başındaki tehlikeli bir terörist olduğuna inanan tipik bir beyazdır. Xhosa (yerli dili) bildiği için Mandela ve arkadaşlarının tutulduğu Robben Island'a gardiyan olarak işe alınır. Görevi süresinde Mandela'yı ve mücadelesini yakından tanıma fırsatı bulur. Zamanla düşman gibi görünen bu iki insan arasında sıkı bir dostluk oluşur.

NOTLAR: James Gregory, Nelson Mandela'nın hapishane hayatı süresince uzun yıllar onun gardiyanlığını yapmış ve yaşadıklarını Goodbye Bafana adlı kitapta toplamıştı. Ancak yazar sahtekarlıkla, kitabı da gerçek dışı olmakla suçlanmıştı. Bu kitaptan yola çıkan "Goodbye Bafana"nın hazırlık süreci başlamadan hemen önce, 2003'te yazar hayatını kaybetti. Yönetmen Bille August, Gregory'nin eşi ve çocuklarıyla tanışıp onların anlattıklarından yararlandı. Filmde Nelson Mandela'yı, "24" dizisinin Başkan Palmer'ı Dennis Haysbert canlandırdı. Aktör, rolüne hazırlanmak için Mandela'nın kayıtlı hemen hemen bütün konuşmalarını, demeçlerini dinledi ve Güney Afrika aksanı için eğitmenden özel ders aldı. "Goodbye Bafana" bu sene Berlin Film Festivali'nde Altın Ayı için yarıştı; Barış Ödülü'nü kazandı. Çekimleri Robben Island başta olmak üzere gerçek mekânlarda yapılan filmin adı hakkında da bir not düşelim. Bafana, Güney Afrika yerli dili olan Xhosa'da en iyi arkadaş/erkek çocuk anlamına geliyor ve Güney Afrika Milli Futbol Takımı'nın lakabı da Bafana Bafana.

Yönetmen: Bille August. Oyuncular: Joseph Fiennes, Dennis Haysbert, Diane Kruger, Shiloh Henderson, Mehboob Bawa, Adrian Galley, Warrick Grier, Patrick Lyster, Leslie Mongezi, Sizwe Msutu. Senaryo: Greg Latter (James Gregory'nin aynı adlı kitabından). Görüntü Yönetmeni: Robert Fraisse. Kurgu: Hervé Schneid. Müzik: Dario Marianelli. Yapım Tasarımcısı: Tom Hannam. Yapımcı: Ilann Girard, Andro Steinborn, Jean-Luc Van Damme, David Wicht. Süre: 140 dk. Yapım: Güney Afrika, Almanya, Belçika, İngiltere, Lüksemburg (2007). Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 27 Temmuz 2007

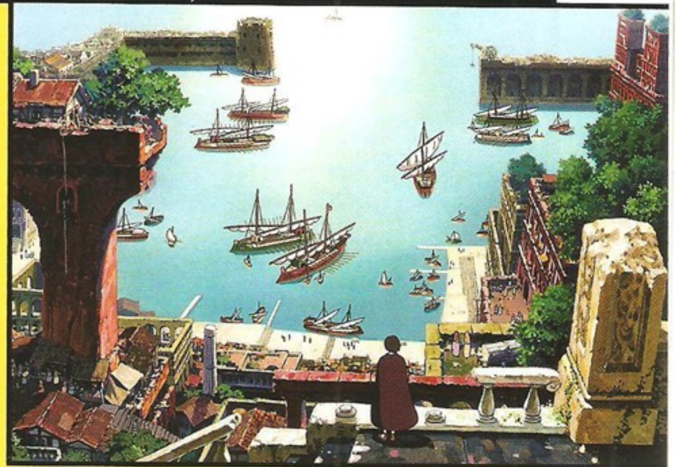
Haziran sürprizi

YERDENİZ ÖYKÜLERİ

GEDO SENKI

Yerdeniz'de denge bozulmuştur. Ekinler bozulmakta, hayvanlar ölmektedir. Son olarak insanların diyarında ejderhalar belirir. Bu yıkımın nedenini araştırmaya koyulan başbüyücü Ged, sürgün edilmiş genç prens Arren'le karşılaşır. Arren içine kapanık sessiz bir genç gibi görünse de içini kemiren karanlık bir yanı vardır. Arren ve Ged birlikte yola düşerek yıkıntıya uğramış topraklardan geçerler. Ged, baş düşmanı büyücü Cob'un sonsuz yaşama ulaşmak adına canlıların dünyasıyla ölülerinkini ayıran kapıyı açtığını öğrenir. Cob, Ged'i altetmek için Arren'in korkularını kullanmayı planlamaktadır.

NOTLAR: Ursula K. LeGuin'in Earthsea adlı fantastik roman serisinden uyarlanan "Yerdeniz Öyküleri", geçtiğimiz sene "Pirates of the Caribbean 2" ve "The Da Vinci Code"un ardından Japonya box office'inde üçüncü sırada yer almış ve senenin en yüksek gişe gelirli Japon filmi olmuştu. "Yerdeniz Öyküleri" Japon canlandırma sanatının ustası Hayao Miyazaki'nin oğlu Goro Miyazaki'nin ilk animesi. Earthsea serisinin yazarı Ursula K. Le Guin, eserinin Hayao Miyazaki tarafından uyarlanmasını istiyordu aslında ancak Baba Miyazaki "Howl's Moving Castle" üzerinde çalışmakta olduğundan bu teklife pek sıcak bakmadı. Bu projenin gerçekleşmesini isteyen Studio Ghibli'nin başkanı, yapımcı Toshio Suzuki, Goro Miyazaki'ye söz konusu anime için storyboard çalışması yapmasını teklif etti ve sonucu çok beğenince Oğul Miyazaki'nin "Yerdeniz Öyküleri"ni yönetmesini istedi. Baba Miyazaki ise oğlunun böyle bir çalışmanın altından kalkabilecek tecrübeye sahip olmadığı konusunda ısrarcı oldu ve bu yüzden ikilinin arası açıldı. Baba'nın başyapıtları ile kıyaslandığında çıtası biraz düşük bulunan "Yerdeniz Öyküleri" hakkında, Oğul'un Baba'ya göre daha karanlık bir eser ortaya çıkardığı görüşü hâkim.

Yönetmen: Goro Miyazaki. Seslendirenler: Junichi Okada, Aoi Teshima, Bunta Sugawara, Yûko Tanaka, Teruyuki Kagawa, Jun Fubuki, Takashi Naitô, Mitsuko Baisho, Yui Natsukawa, Kaoru Kobayashi. Senaryo: Goro Miyazaki, Keiko Niwa (Ursula K. Le Guin'in Earthsea serisinden). Müzik: Tamiya Terajima. Yapımcı: Toshio Suzuki. Süre: 115 dk. Yapım: Japonya (2006). Dağıtımcı: Bir Film.

Gösterim Tarihi: 22 Haziran 2007

BOX OFFICE

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@merkezdergi.com.tr

TÜRKİYE box office — 08 - 10 Haziran 2007

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Seyirci	Top. Seyirci
1. Ocean's 13	Warner Bros.	190	1	102.314	102.314
2. K.Korsanları: Dünyanın Sonu	UIP	225	3	85.631	735.690
3. Mr. Brooks	UNP	77	2	10.596	46.634
4. Taksi 4	Chantier	50	2	9.116	28.798
5. Kan ve Çikolata	Özen Film	50	1	9.105	9.105
6. Örümcek Adam 3	Warner Bros.	61	6	8.321	705.870
7. Böcek	Warner Bros.	87	2	6.229	25.890
8. Sevimli Dinozor	Bir Film	88	4	5.825	62.907
9. Cinayet Gecesi	35 Milim	49	4	4.701	72.416
10. Tepenin Gözleri 2	Özen Film	39	4	4.204	52.441

1 Yıl önce
2006
12 Mayıs - 15 Haziran
1. Da Vinci Şifresi
2. Buz Devri 2
3. Görevimiz Tehlike 3
4. Kısık Ateste 15 Dakika
5. X-Men: Son Direnis

2 Yıl önce
2005
13 Mayıs - 09 Haziran
1. Cennetin Krallığı
2. Star Wars Bölüm 3
3. Karabasan
4. Kurtlar İmparatorluğu
5. Sünger Bob Kare Pantolon

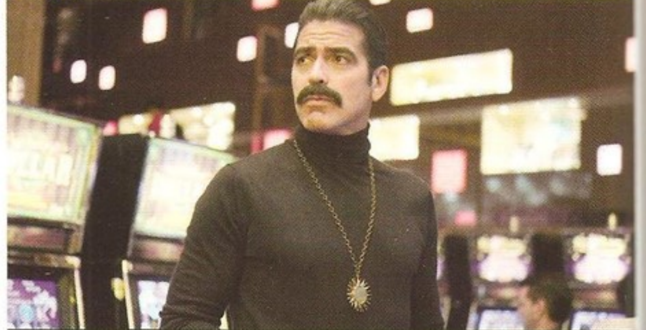
3 Yıl önce
2004
07 Mayıs - 10 Haziran
1. Truva
2. Yarından Sonra
3. Van Helsing
4. Harry Potter ve Azkaban Tutsağı
5. Tutku: Hz. İsa'nın Çilesi

2007 ile 2006 karşı karşıya...

Geçen yıl sinema sektörü çok parlak bir yıl geçirdiğinden olsa gerek, 2007'ye daha umutlu bakılıyordu. 24 haftayı geride bıraktığımız bu günlerde henüz umut veren bir gelişme olmadı. Hatta toplam seyirci sayısı geçen yılın %20 altında! Aşağıdaki tabloda 24 haftanın, hafta hafta toplam seyirci sayısını, o haftaların yıllar arasındaki değişimini, en aşağıda da 24 hafta sonunda toplam seyirci sayısı ile iki yıl arasındaki değişimi görebilirsiniz.

2006			2007			
Hafta	**Tarih**	**Top. Kişi**	**Hafta**	**Tarih**	**Top. Kişi**	**Değişim**
24	10-17 Haz	403.918	24	09-16 Haz	462.945	14,61%
23	02-09 Haz	402.906	23	01-08 Haz	389.595	-3,30%
22	26 May-02 Haz	473.340	22	25 May-01 Haz	625.655	32,18%
21	19-26 May	719.570	21	18-25 May	403.499	-43,92%
20	12-19 May	325.929	20	11-18 May	393.916	20,86%
19	05-12 May	514.596	19	04-11 May	602.402	17,06%
18	28 Nis-05 May	485.280	18	27 Nis-04 May	442.069	-8,90%
17	21-28 Nis	554.370	17	20-27 Nis	593.399	7,04%
16	14-21 Nis	591.242	16	13-20 Nis	471.366	-20,28%
15	07-14 Nis	451.428	15	06-13 Nis	487.872	8,07%
14	31 Mar-07 Nis	482.359	14	30 Mar-06 Nis	628.674	30,33%
13	24-31 Mar	492.240	13	23-30 Mar	774.256	57,29%
12	17-24 Mar	571.127	12	16-23 Mar	927.854	62,46%
11	10-17 Mar	643.726	11	09-16 Mar	638.208	-0,86%
10	03-10 Mar	688.248	10	02-09 Mar	653.287	-5,08%
9	24 Şub-03 Mar	877.252	9	23 Şub-02 Mar	674.938	-23,06%
8	17-24 Şub	1.288.447	8	16-23 Şub	775.453	-39,81%
7	10-17 Şub	1.683.549	7	09-16 Şub	828.596	-50,78%
6	03-10 Şub	2.423.165	6	02-09 Şub	1.151.691	-52,47%
5	27 Oca-03 Şub	962.612	5	26 Oca-02 Şub	1.224.814	27,24%
4	20-27 Oca	1.120.461	4	19-26 Oca	976.981	-12,81%
3	13-20 Oca	1.781.768	3	12-19 Oca	856.442	-51,93%
2	06-13 Oca	2.101.959	2	05-12 Oca	694.014	-66,98%
1	30 Ara-06 Oca	974.566	1	29 Ara-05 Oca	1.122.820	15,21%
		21.014.058			16.800.746	-20,05%

ABD box office — 08 - 10 Haziran 2007

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Ocean's 13	Warner Bros.	3.565	1	36.1	36.1
2. K.Korsanları: Dünyanın Sonu	Buena Vista	4.002	3	21.1	253.4
3. Knocked Up	Universal	2.876	2	19.6	65.8
4. Surf's Up	Sony	3.528	1	17.6	17.6
5. Srek 3	Paramount	3.925	4	15.3	281.4
6. Hostel Part 2	Lions Gate	2.350	1	8.2	8.2
7. Mr. Brooks	MGM	2.453	2	4.9	18.5
8. Örümcek Adam 3	Sony	2.570	6	4.3	325.5
9. Waitress	Fox	707	6	1.6	11.9
10. Disturbia	Paramount	568	9	0.5	77.7

Rakamlar milyon dolar.

İNGİLTERE box office — 08 - 10 Haziran 2007

Filmin Adı	Dağıtım	Salon	Hafta	Hasılat	Top. Hasılat
1. Ocean's 13	Warner Bros.	475	1	3.1	3.1
2. K.Korsanları: Dünyanın Sonu	BVI	530	3	2.3	33.6
3. Are We Done Yet?	Sony	273	1	0.4	0.4
4. Wedding Daze	Pathe	346	2	0.3	1.5
5. Örümcek Adam 3	Sony	392	6	0.2	33.0
6. Paradise Lost	Lions Gate	288	2	0.1	0.8
7. Zodiac	Warner Bros.	168	4	0.1	3.1
8. Otostopçu	Universal	215	2	0.07	0.4
9. 28 Hafta Sonra	Fox	133	5	0.07	5.1
10. Terabithia Köprüsü	Icon	355	6	0.06	4.6

Rakamlar milyon pound.

Bruce Willis
Dehşet Gezegeni

2007	Kusursuz Yabancı	148.064
2006	Sanslı Slevin	99.869
2006	16 Blok	65.490
2005	Günah Sehri	142.810
2005	Rehine	90.355

Audrey Tautou
Zengin Avcısı

2006	Da Vinci Şifresi	1.028.928
2005	Kayıp Nisanlı	72.883
2003	Seviyor... Sevmiyor...	41.179
2003	Kirli Tatlı Seyler	14.893
2003	İspanyol Pansiyonu	14.220

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcıoğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Senem İsmen	Nihal B. Karaca	Çiğdem Kömürcüoğlu	Ege Görgün	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Esin Küçüktepepınar	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Aşk Manzaraları		2				3			3.5					3								3	2.5			2.83
Avanaklar Mangası		2		2										2.5								1				1.87
Beni Suçlu Bulun		2.5	3				2.5		3.5			2		3.5	3	3				4	3	3.5			3.5	3.08
Beyaz Gezegen						4	2							4								3.5				3.37
Boş Oda		3									3	2.5		3.5				2.5				3.5	2.5			2.92
Böcek		1	3		3		1.5		3	3	4	3	3	4	1	3	3	2.5		3	3	2.5	2.5	4.5	3	2.82
Edie - Factory Girl		4		2.5	2							2.5		4			2	3	2	2.5			3		2.5	2.72
Kan ve Çikolata		2				3		3	2					2.5								3	2	1.5		2.37
Karayip Korsanları 3		2	3.5	3	3	3	1		3	3.5	3.5	2.5	3	3		3.5	2.5	2.5	4	3.5		4	2.5	3		2.97
Kırılgan			2.5											2.5								3	2.5	2.5		2.60
Mr. Brooks		2	3.5	2.5		3.5	2	1.5	3.5		3.5	2.5		2.5	4		2	2.5		0.5		3.5	2.5		2.5	2.61
Ocean's 13	3	3	3.5	3.5		2.5	2	3	3	2.5	3	3.5		3.5	3		3	3			2	3	2	3.5		2.92
Ölüm Geçirmez	1	5	4.5			1.5	3	2.5	1.5	5	4	4	4	3.5		4	2.5	3.5		4.5	2	2	2.5	5	5	3.35
Pan'ın Labirenti	3	5	5	4.5	3	4	4.5	3.5	5	5	4.5	4.5	4	4	4	5	4	4.5	3	4	4	5	4.5	4	4.5	4.24
Sahtekâr		3		4		4	3.5	3	4		3.5	4		3.5			3	3			3	3.5	4			3.50
Sihirli Kutu		1.5					2					2.5						2				3	3	2		2.28
Suç İmparatorluğu		3					1.5	3				3.5		3	2			2				3.5	3	2.5		2.70
Şrek 3		3	2.5			2.5	2.5	3	2		2.5	2	2	3			2	2.5			2.5	3		2.5		2.50
Tarih Öğrencileri		2	3.5		1.5	2.5			3.5	3				3				2.5	2			3				2.65
Yaratık		4	4	4		4		3.5	4.5		4	5		4		4	3.5	3.5		4		4	3	4	4.5	3.97
Yerdeniz Öyküleri	3												3	4.5		4		2		2				4		3.21
Zamana Güzellik Kat		4	3.5			3			3.5	3				3				2.5	3.5	2	2.5	3.5	3	4	2	3.07
Zodiac	4	3	2	4	4.5	4	3.5	2.5	3	4	3.5	4	4	5	3	4.5	3	4	4	3.5		2.5	3	3.5	4.5	3.60

...renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

YARATIK KUTLUKHAN KUTLU kutlukhan@gmail.com

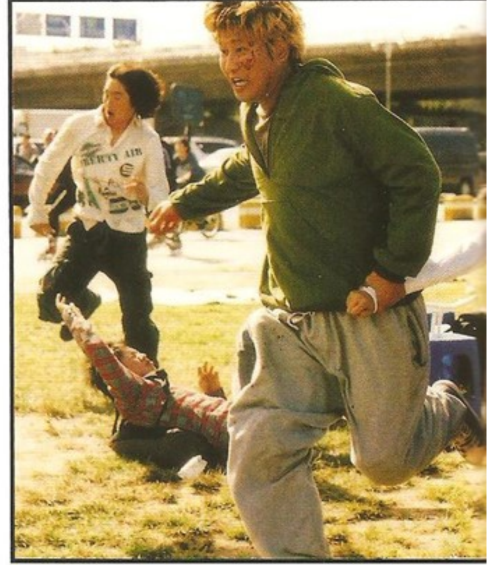
Farkı, dramatik gücünde

Bong Joon-ho'nun filmi, türler arası trafik söz konusu olduğunda kırmızı ışık dinlemeyen, her tarafa uzanan, hakikaten çok uzuvlu bir yaratık.

Hayranlarının gayet iyi bildiği üzere, yaratık filmleri kalıplarına çok bağlıdır: Bilimsel ve teknolojik ilerleme sonucu kendini kibire kaptırmış insanoğlunun gafleti; büyük emeller uğruna sıradan insanın gözardı edilişi; perde arkasından yürütülen komplolar; paniğe kapılmış bir halk; her şeyi yoluna koymak için fikir üzerine fikir üreten bilginler… Ve bazen de, genellikle B-filmlerinde, bütün bu devasa tablonun içinde kendi başına duran küçük ve tamamen sıradan birkaç insan. Koreli yönetmen Bong Joon-ho'nun "Yaratık"ı, bu beklentilerimizi harfiyen yerine getiriyor. Ama beklemediğimiz bir şekilde -janrdan janra salınan, "sadece bir yaratık filmi" olmayı reddeden bir bileşimin içinde.

Mesela Han Nehri'ne dökülen büyük miktarda kimyasal maddenin eseri olan o tuhaf, balığımsı yaratığı karada yüzgecimsi ayaklarının üstünde koşup, çil yavrusu gibi dağılan insanları kovalarken gördüğümüz sahne, kusursuz bir yaratık filmi sahnesi… Filmin kartlarını hemen açıp yaratığını daha on beşinci dakika dolmadan göstermesi ve söz konusu yaratığın gayet etkileyici görünmesi bir yana, kalabalıktaki genel panik havası, dahası bütün bu kovalamacaya serpiştirilmiş mizahi kırıntılar ve karakter geliştirme dokunuşları da hemen dikkati çekiyor. Saçları sarıya boyalı, tembel, pek de parlak zekalı olmayan Gang-du'nun nehir kıyısındaki müşteriye yemeğini götürmek için ailecek işlettikleri büfeden dışarı adım attığı andan, yaratığın onun sevimli küçük kızı Hyun-seo'yu kapıp nehrin sularından kaybolduğu ana kadar, nefis bir başlangıç sunuyor bize yönetmen: heyecanlı, korkutucu, ipnotize edici, komik; üstelik karakterler hakkında da hemen önemli birtakım ipuçları ediniyoruz.

Yaratık filmlerinde bu noktadan itibaren genellikle iki cephe vardır: Biri yetkililerin, "problemi çözmeye çalışanların" cephesi; diğeriyse bütün bu kaosun içinde ayakta kalmaya çalışan sıradan insanın cephesi. Bong Joon-ho'nun filmi net bir şekilde ikinci cepheyi saf tutuyor. Baştan sona Park ailesinin öyküsü bu (ayrıca Gang-du'nun babası, erkek kardeşi ve ağırkanlılığı kızkardeşi de var bu ailede). Yetişkin Parklar'ın çok tutkun olduğu küçük Hyun-seo'yu kurtarma çabalarını izlerken, aslında bir yaratık öyküsünün ötesinde, bol mizah soslu bir aile dramı izlemekte olduğumuzun farkına varıyoruz yavaş yavaş. Gang-du'nun tembelliği ve beceriksizliğinden, içkiye düşkün üniversite mezunu erkek kardeşinin asabiyetine, başarılı okçu kızkardeşinin kararsızlığına ve ağırlığına, ortada bir yaratık olmasa da patlayıcı bir karışım gibi görünüyor bu aile.

Evet, geleneksel "kriz filmi ailesi"ne yaraşır bir şekilde, özellikle de babanın sağduyusunun sayesinde birbirlerine dayanak olup ayakta kalmayı başarıyorlar. Fakat şu çok kesin ki burada bir şema takip etmiyor, birtakım insanların öyküsünü izliyoruz. Hüzünden ağdalı trajediye, oradan karakter komedisine ve hareket komedisine, her tür mizahın içiçe bulunduğu bir öykü. Yönetmen Bong Joon-ho bunu sağlamak için Hollywood yaratık filmi matematiğinin asla müsaade etmeyeceği birtakım tercihlerde bulunuyor. Örneğin karakterlerin tanıtılmasına ve kendi aralarındaki dinamiğe görülmemiş ölçüde vakit ayırıyor -filmin en başta bir aile dramı gibi durmasının başlıca sebebi de bu zaten. Filmin orta bölümünü bir yaratık filmi gibi değil de, bir "biyolojik tehdit" filmi, bir karantina filmi gibi götürmesi de bu iş için ona epey hareket alanı sağlıyor. Yetkililerin Han Nehri yaratığının yegane tehlikesinin insanları kovalamak ve yemek olmadığını, bu tuhaf mahlukun ayrıca ölümcül bir virüsün de taşıyıcısı olduğunu açıklamasıyla Park ailesi bir yandan Hyun-seo'yu kurtarma derdindeyken, bir yandan da peşlerindeki yetkililerden kaçıyor.

Tabii karantinadan söz etmişken, "Yaratık"ın komplolarla bezeli politik tarafına da değinmeli. Filmde yaratığın ortaya çıkışının sebebi olarak gösterilen eylem, yani Amerikalılar tarafından Han Nehri'ne büyük miktarda kimyasal boşaltılması, gerçek bir olay. Bundan hareketle -ve elbette atom bombalarının uyandırdığı klasik Japon yaratığı Godzilla'nın teşkil ettiği emsali de hatırlayarak- filmin bir politik eleştiri olduğu sonucuna varmak zor değil. Zaten "Yaratık" da türler arası trafik söz konusu olduğunda kırmızı ışık dinlemeyen, her tarafa uzanan, hakikaten çok uzuvlu bir yaratık; bir tek politik eleştirinin bu trafiği alt üst edeceğini söylemek yersiz olur. Bong Joon-ho söz konusu gerçek olayı güzel bir çıkış noktası olarak kullanıyor ve "Amerika'nın dev parmağı"nı hiçbir zaman gözden kaybetmiyor. Ama uluslararası politik eleştirinin filminin can damarı olduğu pek söylenemez - nihayetinde çoğu yaratık filminde bu tür bir politik eleştiri altyapısına rastlıyoruz zaten; türün "geleneklerinden" biri bu da. "Yaratık"ı da 2000'li yılların popüler sinemasında kendine has bir mahluk haline getiren şey politik eleştirisi değil, yönetmeninin korkudan komediye ve aile dramına birçok farklı sinema türünü tek bir rota üzerinde, çok da dikkati dağıtmadan biraraya getirebilmesi. Bu "yayılmacı" üslubuyla Spielberg'in "Jaws"u gibi klasiklerin tüm "sıkı"lığına sahip olmasa da, iyi bir yaratık filminin sadece teknik bir mesele değil, bir dramatik güç meselesi olduğunu da hatırlatan bir film Bong Joon-ho'nunki.

Gwoemul ✪✪✪◖

Yönetmen: Bong Joon-ho. Oyuncular: Song Kang-ho, Byeon Hie-bong, Park Hae-il, Bae Du-na, Ko Ah-sung, David Joseph Anselmo, Paul Lazar, Park No-shik, Brian Rhee, Scott Wilson. Senaryo: Bong Joon-ho, Baek Chul-hyun, Ha Won-jun. Görüntü Yönetmeni: Kim Hyung-ku. Kurgu: Kim Seon Min. Müzik: Lee Byung-woo. Yapım Tasarımcısı: Ryu Seong-hie. Yapımcı: Choi Yong-bae. Dağıtımcı: Bir Film.

Yapım: Güney Kore (2006). Süre: 119 dk.

Gösterim Tarihi: 8 Haziran

GENÇLERİMİZE GÜVENİYORUZ

Geleceğimizin güvencesi olan gençlerimizi, rekabet gücümüzü artıracak en önemli aktörler haline getirmeyi hedefledik.

39 yeni üniversite açtık.
3 olan Teknopark sayısını 23'e çıkardık.
Yükseköğrenim kredi ve burs miktarını 45 YTL'den 150 YTL'ye çıkardık. İsteyen her öğrencimize, kredi veya burs verdik.
Yasal statüye kavuşturduğumuz Yerel Gençlik Meclisleri'nin, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde söz sahibi olmasını sağladık.

HEDEF: Özgüveni yüksek, güçlü gençlik

R. Tayyip ERDOĞAN
AK PARTİ Genel Başkanı

Daha da güçlü bir TÜRKİYE için

DURMAK YOK YOLA DEVAM

HERŞEY TÜRKİYE İÇİN!

ENGİN ERTAN engin_ertan@yahoo.com

İstismar sineması otopsi altında

Tarantino bu filmde seyirciye bir yerinden rahatlıkla tutunacağı bir hikaye anlatmaktansa, bir alt türü masaya yatırıyor.

Quentin Tarantino'nun "Ölüm Geçirmez"ini izlerken hayıflanmamak, "Grindhouse" projesini hedeflendiği şekilde seyreden Amerikalılar'ı kıskanmamak elde değil. Weinstein biraderler "Grindhouse"un ABD haricindeki gösterim programı için "Ölüm Geçirmez" ve "Dehşet Gezegeni"ni ayrı ayrı vizyona sokmaya karar vermiş, gerekçe olarak da "iki film birden" geleneğinin Amerika dışında tanınmadığını öne sürmüşlerken, yanıldıklarını üzülerek belirtmemiz gerekiyor. Şu günlerde "iki film birden" sloganı çoğunlukla seks filmleri gösteren sinema salonlarıyla özdeşleşmiş olsa da, zamanında ülkemizde de bu başlık altında avantür filmler gösterildiğini hatırlayanlarınız vardır. Özellikle 70'li yılların sonları veya 80'lerin başlarında yolu bu sinemalardan bazılarına düşmüş olanlar, tam da bu filmin hedeflediği seyirci kitlesine tekabül ediyorlar. Daha önce ücra bir açık hava sinemasında bir dövüş filmine denk geldiyseniz, video oynatıcınıza B tipi bir korku filminin dördüncü veya beşinci jenerasyon bir kopyasını taktıysanız, bu projenin ne mene bir şey olduğunu şıp diye anlayacağınız da şüphe götürmez.

Her ne kadar "Grindhouse"u Tarantino ve Rodriguez'in esas amaçladıkları hâliyle izleyemiyor olsak bile, bu projenin Tarantino ayağı da fazlasıyla tatmin edici. Dolayısıyla mızmızlanmayı daha fazla uzatmadan, "Ölüm Geçirmez" üzerine kalem oynatmakta fayda var. Tarantino'nun yeni marifeti, bir önceki filmi "Kill Bill" ile pek çok ortak yön barındırıyor. Fakat iki film arasında önemli bir fark da var. "Kill Bill" 70'lerin istismar filmlerinin en cazip yönlerini alıyor ve onları karşı konulamayacak bir paketle sunarak saygı duruşunda bulunuyordu. "Ölüm Geçirmez" ise bu türü tüm günah ve sevaplarıyla kabul ediyor ve bizzat onlardan birisi olmaya soyunuyor. Hatta Tarantino bile isteye devamlılık hataları yapmaktan, ucuzluk hissini seyirciye geçirmekten geri durmuyor. Filme verilmiş eskimişlik duygusuysa hem bu espriye destek çıkıyor, hem de "Ölüm Geçirmez"e birkaç katmanlı bir anlam yüklüyor.

Tıpkı bu tarz filmlerin yıllanmış 35mm baskılarında veya korsan VHS kopyalarında olduğu gibi, "Ölüm Geçirmez"de de yer yer bazı kareler atlıyor, görüntü çiziklerle kaplanıyor, ses cızırdıyor veya renkler soluyor. Tüm bu efektler seyirciyi güldürmenin ötesinde, onlara bir film izlemekte olduklarını âdeta kafalarına vura vura hatırlatıyor. Kurt Russell'ın yer yer kameraya doğru kahkaha atışını veya 70'lerle günümüzün popüler kültürünün içiçe geçtikleri neredeyse anakronik yapıyı anmakta da fayda var. Bu farkındalık hissi ve yabancılaştırma efekti, post-modern bir numara olmanın ötesinde, esasında "Kill Bill" ve "Ölüm Geçirmez"in ayrıldıkları noktaya da işaret ediyor. En nihayetinde "Ölüm Geçirmez" istismar sinemasına bir saygı duruşu olmaktan çok, bu alt türün dinamiklerini çözmeye çalışan bir etüt gibi duruyor.

"Ölüm Geçirmez"in de kendi içerisinde iki ayrı filme ayrıldığını, bu iki bölüm arasındaki çizgiyiyse aniden siyah beyaza dönen ve yine aniden renklenen bir sekansın çektiğini, filmi izlemiş olanlar biliyorlar. Bu iki bölüm finalleri aracılığıyla istismar sinemasının en bildik temalarına denk düşüyorlar; katliam ve intikam. Tarantino son derece usta şekilde her iki temanın da seyircide yarattığı arınma hissini sonuna kadar kullanıyor, aralara serpiştirdiği yabancılaştırma efektleriyle de seyirciyi yaşadığı tatmini sorgulamaya yönlendiriyor. Başka bir deyişle, "Ölüm Geçirmez" B tipi filmlerin meraklıları üzerindeki sihirli etkisini açığa çıkartmaya çalışıyor. Seyircinin perdede şiddet ve seks görmeye yönelik tutkusunu didikleyen teorisyenlerin izinden giderek; Tarantino da cinsel veya ırksal kimliği açık şekilde denkleme katıyor. Filmin iki yansı, finallerine uyum sağlayacak şekilde, seyircinin karakterlerle özdeşim kurması veya "öteki" olarak görmesi açısından ayrılıyorlar. Elbette bu temanın ayrılmaz bir parçası olan fetişizm de, diğer tüm Tarantino filmlerinde olduğu gibi, "Ölüm Geçirmez"de yerini buluyor. Arabalar, müzik kutuları, afişler, reklam panoları, kıyafetler derken, neredeyse her nesnenin cinsel çağrışıma yol açtığı bir evrende buluyoruz kendimizi. Başka bir deyişle, Tarantino "Ölüm Geçirmez" ile film izleme deneyiminin ve bundan alınan tatminin cinsel fantezilerden çok farklı olmadığı kuramının bir kez daha sağlamasını alıyor.

Filmi olumsuz şekilde eleştirenlerinse özellikle şikayet ettikleri iki unsur var. Bunlardan ilki "Ölüm Geçirmez"in ilk yansının fazla durağan, kopuk ve geveze olduğu. Açıkçası Tarantino'nun öykündüğü sinemanın herhangi bir örneğine bakmak, bu durum için yeterli bir açıklama olacaktır. Çoğu B filmi ilk yansını genellikle büyük finale bir hazırlık, seyirciyi sabırsızlandırmak için bir araç olarak kullanır. Hemen önceki paragrafta değindiklerimize dönecek ve cinsellikle bağlantı kuracak olursak, bir bakıma orgazmı geciktirme çabası da diyebiliriz. "Ölüm Geçirmez"in el attığı alt türü tüm günah ve sevaplarıyla benimseyen bir film olduğunuysa yazının başlarında belirtmiştik. Dolayısıyla söz konusu durumdan şikayet etmek, bir bakıma filmi ve yapmaya çalıştığı şeyi baştan reddetmek anlamına geliyor. Üstelik Tarantino'nun bu bölümde yakaladığı denge ve tedirgin edicilik hissi, özellikle zamanlama konusunda ne kadar usta bir yönetmen olduğunu bir kez daha kanıtlıyor. "Ölüm Geçirmez" karşıtlarının şikayet ettikleri ikinci konuysa; filmin "sözde feminist" bir tavrı olduğu ve Tarantino'nun bir kez daha şiddet ve seksizm yandaşlığına soyunduğu. Buna cevap olaraksa yine bir önceki paragrafta söylediklerimizi tekrar etmemiz gerekecek. Tarantino bu filmle seyirciye bir yerinden rahatlıkla tutunacağı bir hikâye anlatmaktansa, bir alt türü masaya yatırıyor. İzlediği film üzerine biraz olsun düşünen bir seyircinin, "Ölüm Geçirmez"de kadınların şiddete maruz kalmalarına veya bizzat şiddet uygulamalarına tanıklık ederken hissettiklerinin cevabını aramaması, "neden?" diye sormaması imkânsız. Dolayısıyla, Tarantino bu filmde istismar sinemasındaki şiddet kullanımını veya cinsel/ırksal ayrımcılığı kopya etmektense, daha ziyade bu durumu analiz etmeye soyunuyor.

Bir de Tarantino'ya baştan beri ısınamayan, kendisinin kopyala/yapıştır sineması yapan balon bir yönetmen olduğunda ısrar edenler var. Eğer sizlerin iddia ettiğiniz gibi, Tarantino ne yaptığının bilincinde olmasa ve onun filmlerini beğenen bizler de öküz altında buzağı arıyor olsaydık, "Ölüm Geçirmez"deki karakterlerden birisinin cep telefonu "Twisted Nerve" melodisiyle çalmazdı, sizi temin ediyoruz.

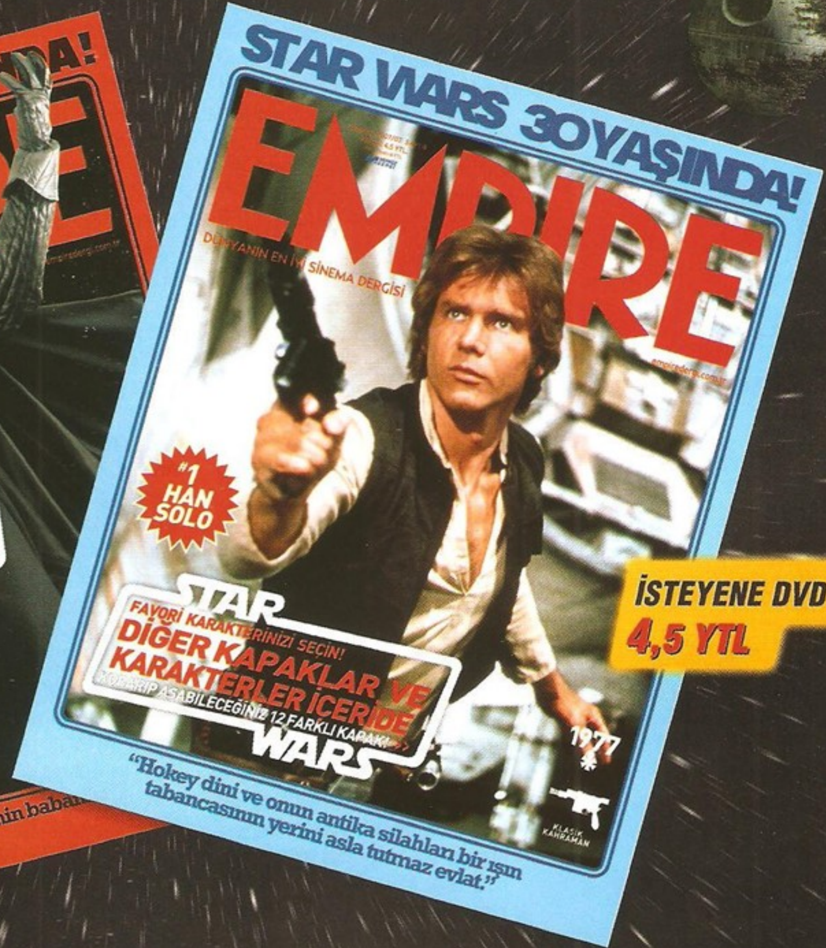
Grindhouse: Death Proof ✪✪✪✪✪

Yönetmen: Quentin Tarantino.
Oyuncular: Kurt Russell, Zoe Bell, Rosario Dawson, Vanessa Ferlito, Mary Elizabeth Winstead, Eli Roth, Jordan Ladd, Rose McGowan, Sydney Tamiia Poitier, Marley Shelton.
Senaryo: Quentin Tarantino.
Görüntü Yönetmeni: Quentin Tarantino.
Kurgu: Sally Menke.
Yapımcı: Quentin Tarantino, Robert Rodriguez, Erica Steinberg, Elizabeth Avellan.
İthalatçı: Film Pop.
Dağıtımcı: WB.
Yapım: ABD (2007).
Süre: 95 dk.
Gösterim Tarihi: 15 Haziran

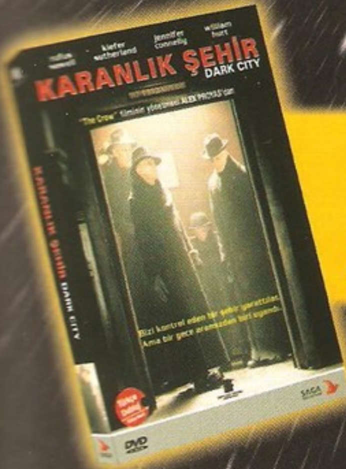
STAR WARS 30. YILINDA!

EMPIRE'DAN KOPARILABİLİR 12 KAPAKLI ÖZEL SAYI

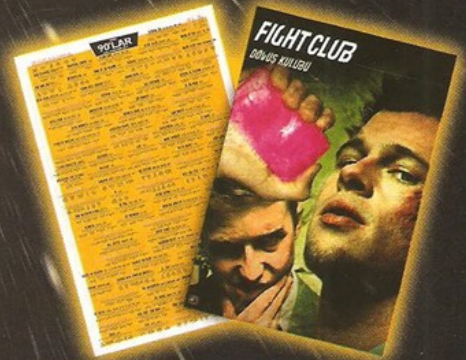

İSTEYENE DVD'SİZ
4,5 YTL

İSTEYENE DVD'Lİ
"The Crow" filminin yönetmeni
Alex Proyas'dan **KARANLIK ŞEHİR**
9 YTL

Büyük boy posterler 90'LAR SİNEMASI ve DÖVÜŞ KULÜBÜ Empire'dan hediye!

ALAKSİNİN EN İYİ SİNEMA DERGİSİ

MERKEZ DERGİ

MR. BROOKS MURAT EMİR EREN meren@merkezdergi.com.tr

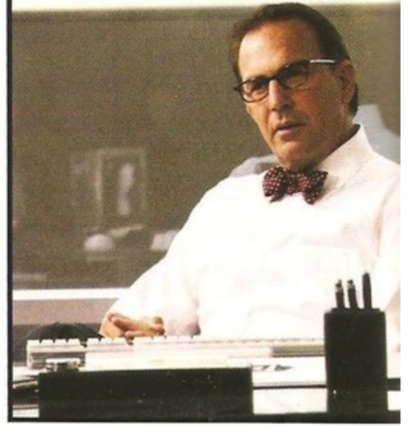
Ortaya karışık bir gerilim

Mr. Brooks, daha önce benzer hikayeleri çok daha düzgün bir biçimde perdeye aktaran filmlerin hepsinden izler taşıyor, ancak sorun bu izlerin toplanıp bir film etmemesi.

Gerilim filmleri, geçmişten gelen bir geleneği 90'lı yıllarda zirve noktasına taşıyıp, olabilecek en iyi senaryolarla izleyiciyi selamlamıştı. İşte bu dönemde iyi ve orijinal olan senaryolar çoğunluk, arada kaynayan vasat filmlerse azınlıktı. Haliyle kimse için bir sorun yoktu. Vasat filmler, iyi çoğunluğun arasında güzel güzel takılıyor, iyi filmlerden çalıntı fikirler ıskartaya çıkmış oyuncularla daha ucuza, daha özensizce çekiliyor, ortaya garabet filmler çıkıyordu. Ancak orijinal gerilim senaryoları azalıp ortada sadece bir iki iyi yönetmenin şahsi meziyetiyle var ettiği iyi filmler kalınca, vasat filmler çoğunluk haline geldi ve tabiri caizse her biri aniden kabak gibi parıldamaya başladı. Bu vasat çoğunluğun ezici üstünlüğü haricinde, 2000'li yıllar bir tıkanıklığı da beraberinde getirdi. Artık tek bir filmden çalınan fikir ya da yeniden çevrimler de izleyiciyi salona çekmeye yetmiyor, birkaç filmi bir arada sunmak ancak ilgi çekici olabiliyordu. 7 yıllık bu dönemin meyvelerinden biri de tahmin edileceği gibi Mr. Brooks. Fakat itiraf etmek gerekirse, bu "birkaç iyi filmden tek bir film üretme" işlemini Mr Brooks kadar çala kalem yapabilen çok az film mevcut. Sırf bu becerisi nedeniyle dahi, filmin 120 dakikalık süresine katlanmak mümkün…

Film, birçok iyi gerilim filminin en iyi sahnelerini alıp, hiçbir gerekçe olmaksızın fütursuzca bünyesine dahil ediyor. Bu sahnelerin arasına da, kendi dünyasına ait, sahnecikler sıkıştırıyor. Nasıl mı?

Filmin ilk sahnesinden itibaren iki ana karakterle tanışıyoruz. İlk olarak Mr. Earl Brooks, ülke çapında ünlü ve başarılı bir iş adamı, aynı zamanda zevk için insan öldüren bir seri katil olarak karşımıza çıkıyor. Bizim kendisiyle tanıştığımız evredeyse uzun bir süre uslu durup cinayet işlememiş olan Brooks, filmin başladığını fark eden alter egosunun da (William Hurt) yardımıyla yeniden cinayet işlemeye karar veriyor. Zira Mr. Brooks, alter egosunun kendisine yaptırdığı korkunç şeyleri birkaç yıl için dizginleyebilmiş gizli bir şizofren. Gelgelelim, hastalığının durduk yere nüksetmesine sebep olan tetikleyici travmanın ne olduğunu film bize açıklamıyor. Bunu açıklamadığı gibi, alter ego olarak (aslen süper ego desek daha doğru) neden kendisinden daha vahim durumdaki bir varlığın ortada dolandığına dair ipucu da vermiyor. Velhasılı "yeni bir cinayet yine bir heyecan" düsturuyla ilerleyen bu hikayeyi yarıda kesip yıllardır bu seri cinayet vakasını çözemeyen detektif Tracy Atwood'un öyküsüne geçiyoruz. Atwood'un zor bir boşanma evresi yaşadığından, peşinde bambaşka bir ikinci seri katil olduğuna kadar birçok bilgiyle donatıldıktan sonra, Mr Brooks'un ilk cinayet sahnesine ve bu sahne evvelinde Brooks'un cinayet öncesi hazırlığına şahitlik ediyoruz. Bu süreçte Kevin Costner neden deri mont ve kot pantolon giyip 20 yaş gençleşmeye çabalıyor, böyle bir kamuflajla her gün gazetelere çıkan bir insan nasıl oluyor da tanınmıyor orası meçhul. Atölyesindeki bu hazırlık sırasında Mr. Brooks binlerce derecelik ısı yaratan bir seramik fırınını yakıyor. Önce bu fırında cesetleri yok ettiğini sanıyoruz. Ama film bizi yine ters köşeye yatırıyor ve Brooks, bir cinayet sonrası gelip koca fırında maktullerin fotoğraflarını yakıveriyor. Üstelik bunu yaparken bir de çırılçıplak soyunan Brooks, tüm bunlara "deli herhalde" deyip geçmemizi bekleyen yaratıcı ekibin akıl sağlığı için üzülmekten başka bir şey bırakmıyor bizlere. Hemen ardından, Brooks'un işlediği cinayetlere hayran bir gencin, seri katilimizi cinayet mahallinde fotoğraflayıp, Brooks'a yaptığı şantajla kendisini de bu işe ortak etmesini istediğini görüyor, buna da el mahkum inanıyoruz. Bu tuhaf ilişki, Brooks ve başına bela olan genç arasındaki "öğreten adam ve oğlu" kıvamındaki gerçek dışı diyaloglarla ilerliyor, bu sırada William Hurt mütemadiyen kahkaha atıyor, art arda yığılan ve içi kesinlikle doldurulmayan yan

hikayelerle "Mr. Brooks" bir facia olma yolunda 120 dakika boyunca sıkı bir depar atıyor.

Her şeyden önce; bir yandan çift karakterli travmatik bir seri katili, onun kendisine benzeyen kızını, kocasından boşanmaya çalışan takıntılı bir detektifi, seri katile özenen şiddet düşkünü bir genç karakteri aynı anda anlatmaya çalışan filmin senaryosu elbette dayanamayıp çöküyor. Hele bir de detektif Atwood'un peşine düşen ikinci bir seri katil var ki (bir seri katil alana ikincisi bedava), bardağı taşıran son nokta olan bu karakter artık salonda kaçacak delik aratıyor. Tüm bunların arasına iyi gerilim filmlerinden araklanmış sahneleri sıkıştırarak filmin estetik kalitesini artırabileceği gibi bir fikre kapılan yönetmen Evans'ın durumuysa gerçekten üzücü. "Mr. Brooks"un yaratıcılarının "Se7en", "Carrie" (finaldeki rüya sahnesi), "Twin Peaks" gibi filmlerden kopyaladıkları anlar, insanda sadece bu filmlerin DVD'sini üç kere öpüp başına koyma isteği üretiyor.

Kevin Costner-William Hurt ikilisinin, attıkları nedensiz kahkahalar haricinde bir türlü tutmayan kimyası, taklit sahnelerden medet umup, kendi hikayesini bir türlü anlatmayı beceremeyen yönetmeni, onlarca hikayeyi aynı anda anlatmayı hedefleyip hiçbirini anlatmayı beceremeden çuvallayan senaryosuyla "Mr. Brooks", uzun zaman unutulmayacak cinsten bir film olmayı olumsuz anlamda da olsa başarıyor…

Mr. Brooks

Yönetmen: Bruce A. Evans. Oyuncular: Kevin Costner, Demi Moore, Dane Cook, William Hurt, Marg Helgenberger, Ruben Santiago-Hudson, Danielle Panabaker, Aisha Hinds, Lindsay Crouse, Jason Lewis. Senaryo: Bruce A. Evans, Raynold Gideon. Görüntü Yönetmeni: John Lindley. Kurgu: Miklos Wright. Müzik: Ramin Djawadi. Yapım Tasarımcısı: Jeffrey Beecroft. Yapımcı: Kevin Costner, Raynold Gideon, Jim Wilson. Dağıtımcı: UNP Filmcilik.

Yapım: ABD (2007). Süre: 120 dk.

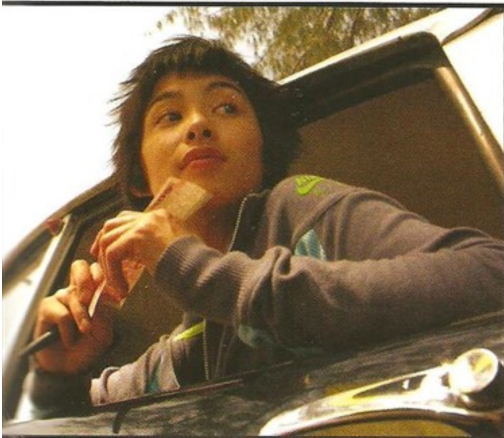
Gösterim Tarihi: 1 Haziran

Olgun ve etkili

Sinema meraklıları Pen-Ek Ratanaruang ismini üç yıl önceki İstanbul Film Festivali'nde gösterilen "Last Life In The Universe/Evrendeki Son Yaşam" filminden anımsayacaklardır. Filmde sıra dışı bir öyküyü etkileyici bir görsellikle birleştiren Taylandlı yönetmen, minimal sinema anlayışını kimi zaman stilize numaralarla bütünleştiriyor ve melankoliyle absürtlük arasında gidip gelen bir atmosfer yaratmayı başarıyordu. Kısa zamanda takibe alınması gereken yönetmenler arasına adını yazdıran Ratanaruang'ın yeni filmi "Invisible Waves" bazı kaynaklarda "Evrendeki Son Yaşam"ın devamı olarak lanse edilse de, işin aslı pek öyle değil. Zira iki film arasında başrol oyuncusu, karakterlerin isimleri ve çoğu zaman güçlü bir görselliğe yaslanan mizansenler gibi bazı benzeşimler bulunsa da, temelde birbiriyle pek bağı olmayan iki film duruyor karşımızda. Öykünün ya da karakterlerin farklılığı bir yana, "Invisible Waves" azımsanmayacak bir bölümünde yalnızca atmosfer yaratmaya odaklanarak, hikâye anlatımını neredeyse dışlıyor. Filmin temel zaafı da aslında biraz bu noktada ortaya çıkıyor. Başkarakter Kyoji'nin yeni bir hayata başlama vaadiyle gemiye bindirilişini takip eden ve filmin uzunluğunun aşağı yukarı yarısına denk gelen bölüm, Kyoji'nin finalde daha da anlam kazanacak olan yalnızlık ve kaybolmuşluğuna vurgu yapıyor yapmasına, fakat karaya çıkılmasıyla beraber yönetmenin üslubunda meydana gelen kimi değişiklikler, işi bir anda farklı noktalara çekiyor. Film ani bir manevrayla klasik mafya hesaplaşması öykülerinin sularına yelken açarken, ağır ve atmosfer odaklı yapı da yerini daha tanıdık bir üslup ve hikâye akışına bırakıyor. Yönetmenin, özellikle gangster filmlerine özgü kimi geleneksel motif ve anlatım araçlarına başvurmasına bir itirazımız yok elbette, lakin filmin ilk yarısı ile ikinci yarısı tematik bir bütünlük oluşturmaktan o denli uzak ki, bir 'kopukluk' hissine kapılmamak mümkün değil.

Aslında bakış açısına bağlı olarak Kyoji'nin uzun gemi yolculuğu için filmin 'yumuşak karnı' da denilebilir, yönetmenin özgün tarzının en kayda değer yansıması da. Zira gerçeküstücü tatlar da barındıran (pek çok yerde dile getirildiği üzere bazen David Lynch sinemasına da yaklaşan) bu bölüm içerdiği boğucu atmosfer, yitik uzam algısı ve absürt anlarla Kyoji'yi gerçekten de bir 'hayalete' dönüştürüyor adeta ve bunu yaparken de son derece tutarlı bir yol izliyor. Gelin görün ki, ne kadar iyi çekilmiş ya da anlatılmış olursa olsun bu bölüm, inandırıcılık konusunda sorunlar taşıdığı söylenebilecek olan finale hizmet etmesi amacıyla filme yerleştirilmiş gibi görünüyor. Fakat süresinin gereğinden uzun tutulması gemi yolculuğu bölümünü filmin bütününden ayrı ve en kötüsü de 'işlevsiz' kılıyor. Filmini (belki de farkında olmadan) 'hikâye'ye son derece bağımlı hale getiren yönetmen, hikayenin finaline giden yolda olup bitenleri zaruri gördüğü halde izleyiciyi uzunca bir müddet bambaşka diyarlarda gezdiriyor.

"Invisible Waves" bu tür sorunlarına rağmen özellikle etkili bir atmosfer yaratma konusunda nice usta sinemacıyı kıskançlık krizine sokabilecek denli yetkin bir film. Tabii Ratanaruang'ın "Evrendeki Son Yaşam"da da beraber çalıştığı, kuşağının en iyi görüntü yönetmenlerinden Christopher Doyle'un da bunda payı büyük. Fakat minimum kamera devinimine dayanan tarzı ve kadraj tercihleri Ratanaruang'ın ne istediğini gayet iyi bilen, daha da önemlisi bunu en doğru biçimde uygulayabilen bir sinemacı olduğunu kanıtlar nitelikte ve filmin insanı hipnoza sokabilecek denli etkileyici atmosferi de herkesten önce yönetmenin eseri. Ratanaruang bu atmosferi güçlendirmenin en etkili yollarından birini de kimi Takeshi Kitano filmlerini andırır biçimde kullandığı müzikte buluyor.

Filmin bir diğer artısı da asgari düzeyde diyalog kullanmasına karşın, küçük detaylar sayesinde karakterlerine (ki buna perdeyi en az işgal edenler de dahil) belli bir derinlik ve inandırıcılık kazandırabilmesi. Fakat bu inandırıcılık daha çok Ratanaruang'ın sinemasına aşina olanlar için bir anlam taşıyor diyebiliriz. Yoksa yönetmenin filmleriyle yeni tanışan birinin pek çok karakteri sadece birer 'tuhaflık' olarak algılaması muhtemel.

Görsel olarak "Evrendeki Son Yaşam"ın izinden giden "Invisible Waves" kimi anlarında formalist deneylere de açık olan minimalizmi sayesinde Ratanaruang'ın önceki filmiyle aynı paydada buluşuyor. Öte yandan yönetmen komedi öğeleri ve absürtlüğün dozunu düşürerek, çok daha kasvetli ve melankolik bir yapı inşa ediyor "Invisible Waves"de. Ancak özellikle Kyoji'nin çevresindeki dünyayı algılayış biçimi, sinik sayılabilecek karakteri, hikâyenin dramatik yapısı ve şiddet unsurları düşünülünce bu koyu tonlar filme cuk oturuyor.

Yine en başa dönecek olursak; "Invisible Waves"in belki de çok daha önemli bir filme dönüşebilme şansına sahipken, potansiyelinin tam karşılığını veremediğini söyleyebiliriz. Bu ıskalanmış fırsatın baş sorumlusunun, filmin yönetmenlik sanatı açısından en takdire şayan bölümü oluşu ise üzücü. Her şeye rağmen "Invisible Waves" yanlışları doğrularından fazla olduğu halde, bizi ısrarla bardağın dolu tarafını görmeye iten, kendine özgü garip bir çekiciliği olan, olgun ve tesir gücü yüksek o özel filmlerden biri.

Bazı sorunlarına rağmen özellikle etkili bir atmosfer yaratmak konusunda nice usta sinemacıyı kıskançlık krizine sokabilecek denli yetkin bir film.

Invisible Waves ✪✪✪◖

Yönetmen: Pen-Ek Ratanaruang. **Oyuncular:** Tadanobu Asano, Kang Hye-jeong, Eric Tsang, Maria Cordero, Toon Hiranyasap, Ken Mitsuishi, Hideki Jitsuyama, Tomono Kuga, Hiro Sano, Prompop Lee. **Senaryo:** Prabda Yoon. **Görüntü Yönetmeni:** Christopher Doyle. **Kurgu:** Patamanadda Yukol. **Müzik:** Hualampong Riddim. **Yapım Tasarımcısı:** Saksiri Chantarangsri. **Yapımcı:** Wouter Barendrecht. **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Yapım: Hong Kong, Güney Kore, Hollanda, Tayland (2007). **Süre:** 115 dk.

Gösterim Tarihi: 20 Temmuz

SAHTEKÂR

Asıl sahtekâr kim?

'**Sahte'**, bir şeyin aslına benzetilerek yapılan, düzme, düzmece anlamı taşır. Sahtekâr ise, sahte işler yapar, düzmecidir. Aslında, sahtekârlık nedir? Sınırları nelerdir? Toplum ve sistem mi yaratır sahtekârları, yoksa insan sahtekâr mıdır doğduğu andan beri? 1985 tarihli "My Life As A Dog" ve 1999 yapımı "The Cider House Rules" ile 2 kez 'En iyi Yönetmen' dalında Oscar adayı olan, "Chocalate (2000)" ve "The Shipping News (2001)" ile Berlin'de 'Altın Ayı' için yarışan 1946 doğumlu İsveçli sinemacı Lasse Hallström'ün 2006 tarihli filmi "The Hoax / Sahtekâr", gerçek bir öyküye dayanıyor. Clifford Irving adlı yazar, 1971'de eksantrik iş adamı ve sinemacı Howard Hughes'un biyografisini yazıyor. Üstelik Hughes ile tek kelime konuşmadan. İnzivaya çekilmiş dolar milyonerinin olan bitenden hiç haberi yok. Sahte anı kitabının yazarı Irving, Time dergisi tarafından 'yılın sahtekârı' seçiliyor. Yaklaşık iki yıl hapis yattıktan sonra anılarını kaleme alan Irving'in metninden beyazperdeye uyarlanan film, titiz bir dönem analizi yapıyor. Öncelikle 70'lerin başına götürüyor bizi. Politik iktidardan, gündelik hayata, Vietnam savaşından, sokaktaki adamın beklentilerine, o günün ABD'sine… Ucu Watergate'e uzanan bir dizi olay yaşanıyor fonda. Aslında Clifford Irving, büyük resmin en az sahtekârlık yapan ismi. Siyasiler, iş adamları, 'ara bağlantılar' herkes sahtekârlık peşinde. Hughes, adı karışan olayı büyük bir ticari kârla atlatıyor. Irving'e yaptığı planda yardım eden eşi ve en yakın arkadaşı da kendilerine göre sahtekârlar… Alfred Molina'nın büyük bir başarıyla canlandırdığı 'Dick Susskind', sadomazoşist öğeler içeren çocuk masalını yayınlamak derdinde. Kırlaşmış saçlarıyla izlemeye alıştığımız Richard Gere'ın büyük bir denge içinde canlandırdığı 'Clifford Irving', en yakın arkadaşına, kitabının özünü korumasını söylüyor. Onu, en kötü durumlar içine soktuğu anda bile hep arkadaşının yanında… Dick'in zayıflığı Clifford'ın silahı olsa bile, eli dostunun sırtını sıvazlıyor hep. Ama Clifford gözden düşüp kaybedince, ona sırtını dönenler arasında Dick de var. Bir kitapçı dükkânının önünden geçerken görüyor dostunu Clifford. Dick oturmuş, yeni basılmış çocuk kitabını imzalıyor. Anlaşılan sadomazoşist bölümleri çıkarıp atmış kitabından. Camekândan gördüğü arkadaşından kaçırıyor gözlerini. Yeteri kadar güçlü değil çünkü. Sahtekâr bir dünyada kendini kandırıyor. Kirlerinden çarçabuk arınmak istiyor. Filmin en önemli bölümü bu son sahne zaten… Sahte olanın çekiciliği, her yeri sarmış bir sahtekârlık içinde inkâr ediliyor. Arınma, başkalarınca anlaşılma, sevilme, kabul edilme isteğine, dönüşüyor… Ancak 'ben tertemizim' demekle temiz kalınıyor kir ve pasla kaplı sistemin içinde. Büyük bir cehennemde küçük cennetler kurmayı deneyen 'günahkârlar' olarak temizlenme derdinde insanlar. Hallström'ün filmini sevenlerin Orson Welles ustanın yazıp yönettiği 1974 tarihli "Verites et mensonges" adlı dokümanteri bulup izlemeleri gerek ve şart. Belgesel tadı veren görüntü yönetimi, yapım tasarımı, oyuncu kadrosu, 'neyi neden anlattığını bilen içeriği' ile usta işi bir film "Sahtekâr". Ayrıca öne sürülen komplo teorileri, başka okumalara ve filmlere ulaşmayı sağlayacak ciddiyette. Ludwig Wittgenstein "Yan Değiniler" adlı kitabında; 'çok şey bilen için yalan söylememek zordur' diyor.

ÖLÜM GEÇİRMEZ

Ucuz romanlara, 70'lerin B tipi suç filmlerine, yaz sıcağı 'kung-fu'larına, 'blaixplotation' lardan, kült TV dizilerine ve onların emekçi figürlerine saygılarını sunan, onları gözetip seven sinemasıyla ne çektiyse baş tacı kabul edilip, olay yaratan, adeta fenomen halini alan Quentin Tarantino, 'kardeşim' dediği Robert Rodriguez ile birlikte gerçekleştirdiği son numarası 'iki film birden' projesi ile karşımızda. Projenin ana ismi olan 'Grindhouse', ABD'de yer alan, istismar filmlerine ve iki film birden müdavimlerine hizmet veren harap sinemalara aynı zamanda oralarda gösterilen filmlere verilen ad. Tarantino'nun yönettiği bölümün adı ise, "Death Proof / Ölüm Geçirmez". 70'li yılların istismar filmlerini bütün ana hatlarıyla günümüze taşıyan yapım, içerdiği şiddet dozu ve 'kitch / bayağılık estetiği' yapısıyla Tarantino hayranlarını yine mest edecek. Otomobilini modifiye ederek her türlü kazadan sağ çıkabilen dublör Mike adlı seri katil, arabasıyla genç kadınların peşine düşüp onları acımasızca öldürmektedir. Fakat yolların acımasız kara şövalyesi sadece o değildir… İçerdiği sertlikle kimi izleyicileri oldukça zorlayacak olan Tarantino, rezillik, basitlik ve ucuzluk kokan 'iki film birden' günlerine saygı duruşunda bulunduğu filmini yazıp yönetmenin dışında, görüntü yönetmenliğini de üstlenmiş. Quentin, eskilerde kalmış sevdiği 'janr'ların peşinden koşan yaratıcı bir

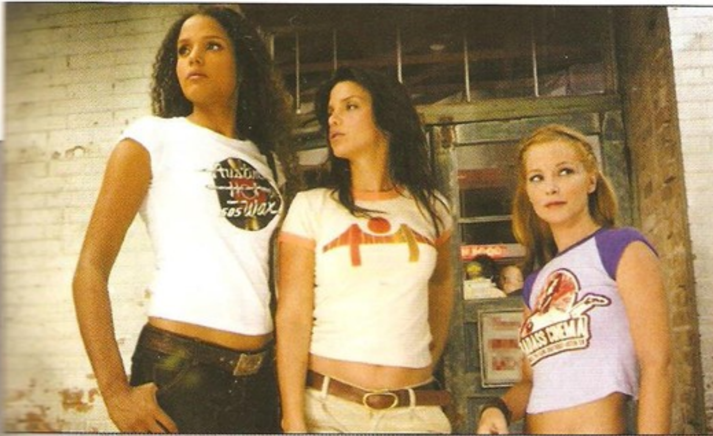
Murat Erşahin
muratersahin@merkezdergi.com.tr

YARATIK

Bir 'sinemanın' kanıtı

Güney Kore sinema tarihinin en çok hâsılat yapan filmi olmuş "Yaratık / Gwoemul". Seul'da bulunan Amerikan üssünde açılıyor film. Amerikalı bir görevli, kendine yakışır saçmalıkta bir nedenle, aşırı miktardaki formaldehitin lavaboya dökülmesi emrini veriyor. Lağımdan, şehrin göbeğindeki Han nehrine karışan kimyasal, ne olduğu belli olmayan bir canlının mutasyona uğrayarak kocaman bir yaratığa dönüşmesini sağlıyor. Bu noktada Koreli bir aile olan Park'larla tanışıyoruz. Ailenin en küçük üyesi olan güzel kızlarını yaratığın pençesinden kurtarmak için aralarına mesafe girmiş aile, yeniden birleşiyorlar ve kenetlenerek yaratığa karşı savaşıyorlar. Hikâye bu... Sadece bu mu, değil tabii... Amerikanın dünyaya ettiği... Çıldırmış kapitalizmin, adına sistem dediğimiz hastalıklı canavarın, düzenin içinde oradan oraya savrulan küçük insana yaşattığı acılar. Asıl canavar, Amerika ve onun uşağı düzen bekçileri diyen film, ülkesinin politikalarını da yerden yere vurmayı ihmal etmiyor. Cesur, özgün ve yürekli yapım, sadece Amerikan karşıtı bir politik alegori değil elbet. Oldukça duygusal bir sevgi filmi. Gerçekçi olduğu kadar kahkaha dolu bir absürt komedi. Hüzün dolu, insancıl bir dram... Amerika'nın Vietnam savaşında kullandığı 'Agent Orange' gazı, Seul'de yaratığa 'Agent Yellow' adıyla veriliyor. Masumlar bu gazla yok edilmeye çalışılıyor. Her yerde. Yaratık da aslında masum bir kurban. Çılgın bir kararın ürünü, yaratılmış bir canavar o... Ve üstelik korku dolu bekleyiş devam ediyor Han nehrinde. Oracıkta, sıradan küçük bir adam elinde tüfeği, nehirden çıkacak sıradaki canavarı bekliyor. Amerikan üssünde atıklar lavaboya dökülmeye devam ediyor çünkü. 2003 yapımı benzersiz gerilim-dram "Cinayet Günlüğü" ile adını duyuran Joon-ho Bong'un filmi, sezonun en değerli filmlerinden biri. Ülkemizde çevrilen Amerikan karşıtı 'slogan' filmleri düşünüldüğünde tür kırması filmin, ne denli ayrı bir yerde durduğunu görebiliyoruz. Burada çekilen ve söylenenlerin binlerce kat ağırı, sinema estetiği ve ayrı bir şıklıkla söyleniyor. Üstelik daha sert, daha etkileyici ve daha kalıcı. Bir kültürel birikimin, var olan bir sinemanın ürünü "Yaratık"... Sarsıcı, etkileyici ve son derece insancıl olması boşa değil.

Şirazeden çıkmak.

sinemacı; bu bir gerçek. Ama, sadece 'kendi' ve hayranları eğlenecek diye temel kurallarla, anlatı yapısıyla ve seyircinin değer yargılarıyla kolaylıkla ve hoyratça oynaması, bu filmde son derece rahatsız edici boyutlara ulaşmış. İçerik olarak da, tuhaf bir film bu. Küçük insanı son derece karikatürize edip, yarattığı vahşet atmosferini, önceleri yaptığı gibi grafik şiddetin çok üzerine taşıması bence çok tehlikeli. Basbayağı vahşet kokuyor film. Irk ve özellikle cinsiyet ayrımcılığı yapıyor. 'Anne'lik hakkında basit ve saçma teoriler üretiyor. 'Normal' ve 'sıradan'a fazlasıyla saldırıyor. O eski filmlerde yapıldığı gibi birçok lüzumsuz gevezelik yapıyor. Incir çekirdeği dolmuyor ama 'geyik' sürüyor.

Bir kere her şey o kadar lokal ki, film sona erdiği andan itibaren etkileyicilikten bahsetmek mümkün değil. Sıcak, havasız, 'ot' kokan bir videocu dükkânında oturup, saatlerce boş konuşan hayranları dışında kimsenin onun bu son çalışmasına 'eyvallah' diyeceğini sanmıyorum. 'Ben çektim, oldu. Alın size iki saat eğlence' fikrine katılamayacağım. Çoğu, sinemayı Tarantino'dan bu yana yaratılmış kabul eden 'kitch' tutkunlarına seslenip, filmini Cannes'de Altın Palmiye için yarıştırmak, sadece sinemaseverlere değil, Sokurov, Gus Van Sant gibi yönetmenlere de büyük bir saygısızlık. Bence adam artık şirazesinden çıkmış. Tarantino için kullanılan 'dahi' yakıştırmasına, şu da kolaylıkla eklenebilir: bu adam çok hasta.

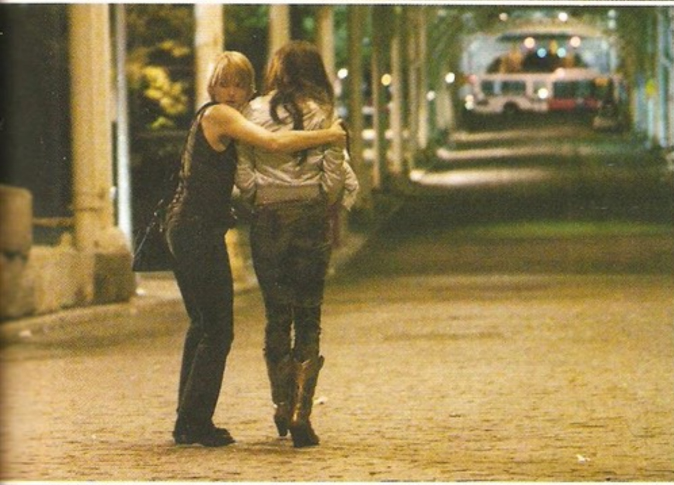

PEK YAKINDA

İntikamım acı olacak

Yönetmen koltuğunda Neil Jordan, başrolde de Jodie Foster… "The Brave One"da biraraya gelen iki usta sinemacı hayranlarının karşısına klasik bir intikam hikâyesi ile çıkıyorlar.

Radyo programı sunucusu Erica Bain'in mutlu mesut giden hayatı vahşi bir saldırı sonucunda altüst olur. Bu saldırının neticesinde Erica ağır yaralanırken, çok sevdiği nişanlısı ise ölür. Bu olayın sorumlusunu bulmak ve sevdiği adamın intikamını almak isteyen Erica, New York'u karış karış dolaşarak ipucu aramaya başlar. Konusunu kısaca böyle özetleyebileceğimiz "The Brave One"ın başkahramanı Erica'yı Jodie Foster canlandırıyor. Ona ilk Oscar'ını kazandıran, tecavüze uğramış bir kadını canlandırdığı "The Accused/Sanık"ta mahkemede hakkını arayan Foster, "The Silence of the Lambs/Kuzuların Sessizliği", "Panic Room/Panik Odası" ve "Flightplan/Uçuş Planı"nda da kötülere pabuç bırakmayan, mücadeleci kahramanlara hayat vermişti. Yeni filminde de benzer bir karakteri oynayan aktris, kısacık sarı saçları ile hem imaj yeniliyor hem de yıllara meydan okuyor.

"The Brave One"ın oyuncu kadrosunda tanıdık isimler de var. Oscar'lı "Crash"te, karısının tacize uğramasına seyirci kalan koca rolüyle belleklerde yer eden Terrence Howard, "The Brave One"da saldırı vakasını soruşturan polis karakteriyle seyirci karşısına çıkıyor. Naveen Andrews da filmin ağır toplarından. "Lost" dizisinde Saddam'ın Cumhuriyet Muhafızları'nda işkenceci olarak çalışıp kaderin cilvesi sonucunda ıssız bir adaya "düşen" Sayid Jarrah rolüyle ün kazanan aktörü bu ay ülkemizde vizyona girecek "Grindhouse: Planet Terror"de de izleyeceğiz. Andrews "The Brave One"da Foster'ın nişanlısını canlandırmakta.

Neil Jordan'ın yönettiği filmin senaryosunu, kendi hikâyelerinden yola çıkarak Roderick Taylor ve Bruce A. Taylor yazdı. Senaryoya son şeklini ise Cynthia Mort verdi.

PERSEPOLIS

Devrim mi dediniz?

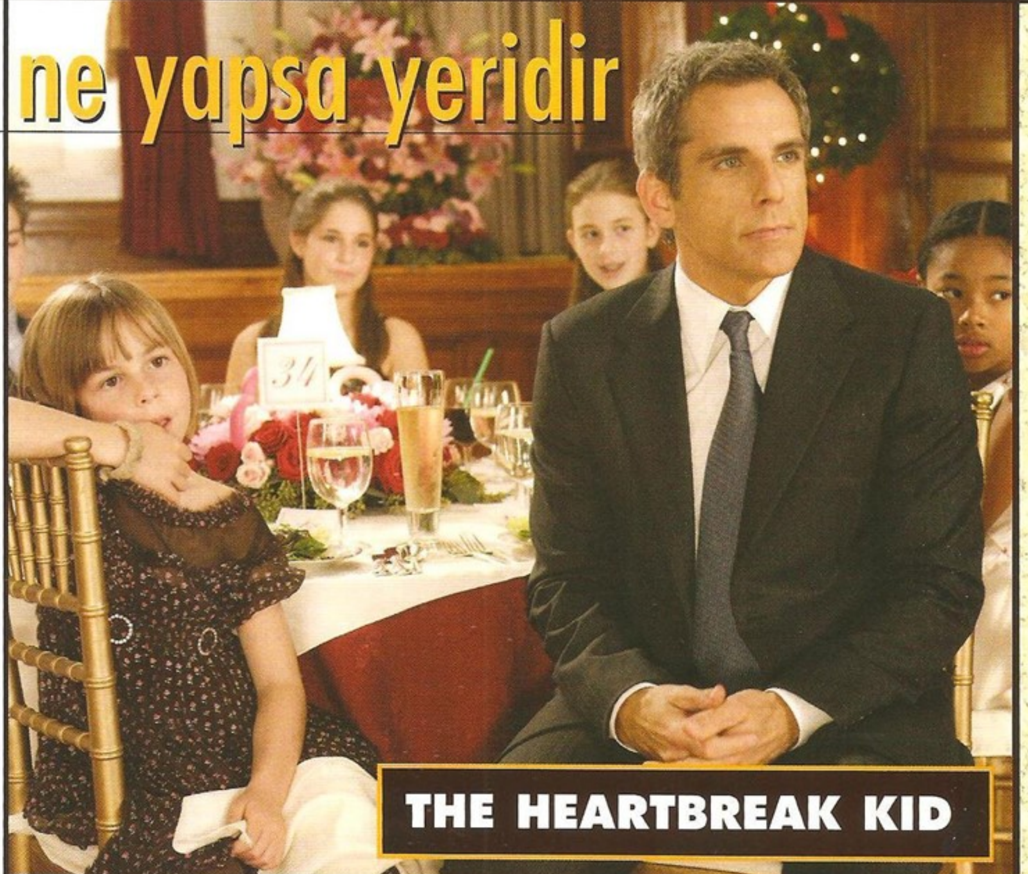

Bu sene Cannes Film Festivali'ne damgasını vuran yapım, iddiasız ama politik açıdan okkalı mesajlarla dolu bir animasyon oldu; Altın Palmiye için yarıştı, Jüri Özel Ödülü kazandı. Adını Pers imparatorluğu'nun başkentinden alan "Persepolis", İran'da doğan ve Paris'te yaşamını sürdüren Marjane Satrapi'nin kendi yaşamından yola çıkarak yarattığı 4 kitaplık bir seri. 1979'da Şah'ın devrilip Humeyni'nin başa geçtiği Molla Devrimi sırasında yaşananları küçük bir kız çocuğunun gözünden anlatan film, hem Cannes'daki gösterimi öncesinde hem de ödül kazandıktan sonra İran yönetiminden büyük tepki gördü. Çizgi eserin yaratıcısı Marjane Satrapi (kendisinin ilk yönetmenliği) "Persapolis"i meslektaşı Vincent Paronnaud ile beraber kotardı. Animasyonda başkahraman küçük Marjane'i Marcello Mastroianni ve Catherine Deneuve'ün kızları Chiara Mastroianni, Marjane'in annesini ise Catherine Deneuve seslendirdi.

PEK YAKINDA

Evlidir, ne yapsa yeridir

"There's Something About Mary"den 9 sene sonra Farrelly Kardeşler ile Ben Stiller yeniden aynı filmde buluşuyor. 1972 yapımı aynı adlı filmin yeniden çevrimi olan "The Heartbreak Kid", Billy Wilder klasiği "The Seven Year Itch"ten (Marilyn Monroe'nun eteğinin havalandığı o meşhur film) de esinleniyor; zira filmin ABD'deki vizyon adı "Seven Day Itch". "The Heartbreak Kid", mükemmel kadını bulduğuna inanarak evlenen ancak balayında Miranda (Michelle Monaghan) adlı güzele abayı yakan Eddie'nin (Ben Stiller) evliliği ve aşkı arasındaki zorlu macerasını anlatıyor. Filmin oyuncu kadrosunda ünlü komedyenin babası Jerry Stiller da yer almakta.

THE HEARTBREAK KID

RUSH HOUR 3

Bitirim ikilinin bitmeyen macerası

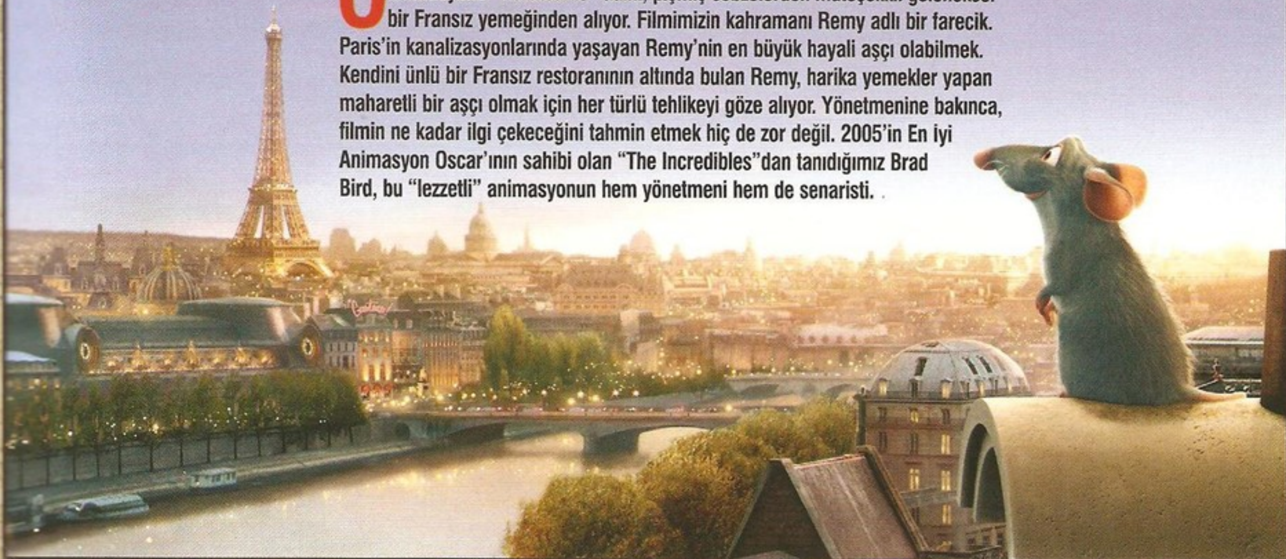
İki filmi dünya çapında 600 milyon dolara yakın hasılat elde eden "Rush Hour" serisi, 6 senelik ayrılıktan sonra 3. filmiyle yola devam ediyor. Yapımcı firma 3. ve 4. filmin eş zamanlı çekilmesi konusunda ısrarcı olmuş, ancak yönetmen Ratner 4. film için ışık yakmamıştı. Yine Brett Ratner'ın yönettiği ve bütçesinin 150 milyon dolara yaklaştığı söylenen "Rush Hour 3"de Jackie Chan ve Chris Tucker, Çinli suç örgütünü çökertmek için Paris'in altını üstüne getiriyor. Filmin oyuncu kadrosu oluşturulurken Jean-Claude Van Damme ve Steven Seagal'in de ismi geçmiş, sonradan "Bitirim İkili"ye usta oyuncu Max von Sydow ilave olmuştu. Filmin en büyük sürprizlerinden birisi de Roman Polanski'nin uzunca bir aradan sonra oyuncu olarak, Fransız polis dedektifi rolünde seyirci karşısına çıkması.

RATATOUILLE

PEK YAKINDA

Her farenin bir hayali vardır

Oscar adayı "Cars"dan sonra yolunu merakla beklediğimiz yeni Pixar animasyonu "Ratatouille" adını, pişmiş sebzelerden müteşekkil geleneksel bir Fransız yemeğinden alıyor. Filmimizin kahramanı Remy adlı bir farecik. Paris'in kanalizasyonlarında yaşayan Remy'nin en büyük hayali aşçı olabilmek. Kendini ünlü bir Fransız restoranının altında bulan Remy, harika yemekler yapan maharetli bir aşçı olmak için her türlü tehlikeyi göze alıyor. Yönetmenine bakınca, filmin ne kadar ilgi çekeceğini tahmin etmek hiç de zor değil. 2005'in En iyi Animasyon Oscar'ının sahibi olan "The Incredibles"dan tanıdığımız Brad Bird, bu "lezzetli" animasyonun hem yönetmeni hem de senaristi.

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

TETRO

"Youth Without Youth"u henüz tamamlayan Francis Ford Coppola'nın yeni projesi hakkında bilgiler netleşmeye başladı. Coppola kendi yaşam öyküsünden ve ailesinden esinlendiği "Tetro"da italyan göçmeni sanatçı bir ailenin sıra dışı macerasını, nesiller arasındaki değişimleri ve rekabeti anlatacak. Filmin başrolünde, yönetmenin yıllar önce "The Outsiders" ve "Rumblefish"de beraber çalıştığı Matt Dillon oynayacak. "Tetro"nun çekimlerine bu senenin sonunda Buenos Aires'de başlanacak ve film 2009'da vizyona girecek.

THE LOVELY BONES

"King Kong" gibi şaşaalı bir yeniden çevrime imza atan Peter Jackson, "Yüzüklerin Efendisi"nde olduğu gibi "uyarlama" günlerine geri dönüyor. "The Lovely Bones" Alice Sebold'un Türkçe'ye Cennetimden Bakarken ismiyle çevrilen romanından sinemaya uyarlanacak. Film, on dört yaşında bir cinayete kurban giden Susie Salmon'un bir yandan cennet yaşantısının nimetlerinden yararlanırken bir yandan da yukarıdan, ölümünden sonra onsuz sürüp giden yaşamı, katilinin cinayetten kalan ipuçlarını yok edişini izlemesini anlatacak. Ekim ayında başlanması planlanan "The Lovely Bones"un çekimleri Pennsylvania ve Yeni Zelanda'da yapılacak. Filmde Susie'nin annesini Oscar'lı aktris Rachel Weisz oynayacak. Film 18 Eylül 2009'da Türkiye'de vizyona girecek.

DEFIANCE

"Courage Under Fire", "The Last Samurai" ve "Blood Diamond"ın yönetmeni Edward Zwick ile sarışın Bond Daniel Craig, "Defiance" adlı tarihi savaş filminde biraraya geliyorlar. Film, 2. Dünya Savaşı sırasında Naziler'in işgali altındaki Polonya'da bir Yahudi kafilesiyle beraber ormana kaçıp daha sonra Rus direnişçilere katılan dört kardeşin macerasını anlatacak. Zwick'in savaş atmosferi yaratmadaki başarısı ile Craig'in aksiyondaki maharetinin ortaya izlenesi bir film çıkarması muhtemel.

36

2004 yapımı Fransız filmi "36 Quai des Orfèvres"in (ülkemizde "Adaletin Merkezi" adıyla gösterilmişti) uzun süredir Hollywood versiyonunun yapılacağı söyleniyordu. Sonunda yönetmen koltuğunun sahibi bulundu: "Casino Royal" ile Bond serisini başarıyla tazeleyen Martin Campbell. Hatırlanacağı gibi Fransız filmi, Paris'in organize suç dünyasında birbirleriyle rekabet eden iki polisin macerasını konu almaktaydı ve başrolleri Daniel Auteuil ile Gérard Depardieu paylaşmaktaydı. Yeni versiyondaysa şimdilik kesinleşen tek oyuncu Robert De Niro. Usta aktör aynı zamanda filmin yapımcısı olacak. Daha önce Dean Georgaris'in kaleme aldığı taslak senaryo ise Richard Price tarafından ("The Color of Money", "Ransom", "Shaft") yeniden yazılacak.

Kefaretini öde de gel

ATONEMENT

"**Enduring** Love"dan sonra bir Ian McEwan romanı daha beyazperdede… 2001'de basılan Atonement, Lucilla Andrews'un No Time For Romance adlı anı kitabından intihalle suçlansa da McEwan'ın en iyi çalışmalarından biri olarak nitelendirilmiş ve Türkçe'ye Kefaret ismiyle çevrilmişti. "Atonement" 13 yaşındaki Briony Tallis'in, ablası Cecilia'nın sevgilisi Robbie'yi işlemediği bir suçla itham etmesi ve hayatı boyunca attığı bu iftiranın kefaretini ödemek için çırpınmasını konu alıyor. Filmin yönetmeni Joe Wright. Başroldeyse, yönetmenin ilk uzun metrajı "Pride & Prejudice"de olduğu gibi yine Keira Knightley (Cecilia) var. Güzel aktrise İskoçyalı aktör James McAvoy eşlik ediyor. "Atonement", 64. Venedik Film Festivali'nin açılış filmi olacak.

Dadı dediğin göze de hitap etmeli

THE NANNY DIARIES

Vakti zamanında dadı olarak çalışmış iki arkadaş, Emma McLaughlin ve Nicola Kraus'un yazdığı The Nanny Diaries adlı roman, Shari Springer Berman ve Robert Pulcini'nin yönetiminde beyazperdeye geliyor. Okulunu yeni bitirmiş, varoşlardan gelme Annie Braddock adlı genç kızın, çocuklarına dadılık yapmak için Manhattanlı sosyetik bir ailenin yanında iş bulması ile gelişen olayları anlatan "The Nanny Diaries", eğlenceli bir sınıf komedisi. Başrolde (kumral haliyle) Scarlett Johansson yer alırken anne-baba rolünde Laura Linney ve Paul Giamatti ona eşlik ediyorlar. "Syriana"da Matt Damon'ın oğlu olarak izlediğimiz Nicholas Art da bu filmde Johansson'un tedrisatından geçen çocuk rolünde.

Bodrum'da festival bir başkadır

4. Uluslararası Bodrum Film Festivali, ödüllüsünden ilk gösterimi yapılana, kısasından belgeseline ve uzun metrajına, bu yıl da sinemaseverlere dopdolu bir program sundu.

Bodrum Belediyesi ve Avrasya Sanat Kolektifi tarafından organize edilen, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın destek verdiği ve kurumsal sponsorluğunu Bodrum Belediyesi'nin üstlendiği 4. Uluslararası Bodrum Film Festivali 15 Haziran'da Bodrum Kalesi'nde gerçekleşen törenle açıldı. Açılış gecesinde festivalin ödülleri sahiplerine sunuldu. Sinemada Ölümsüzlük Onur Ödülü Metin Erksan'a, Onur Ödülü Hülya Uçansu'ya, Heredot Barış Ödülü Beyrut DC yöneticisi Hania Moure'a ve Halikarnas Balıkçısı Çevre Ödülü de yönetmen Sofia Trincao'ya verildi. Bodrum doğumlu, 20 senedir Londra'da yaşayan Necmi Cavlı tarafından sekiz sene önce kurulan ve 15 ülkede 200'den fazla konser veren Oojami'nin festival açılış konseri, Türk müziğine getirdiği çağdaş yorum ve modernize edilmiş semazen gösterisi ile Bodrumlular'ı coşturdu.

Bodrum Film Festivali'nin bu seneki sloganı; küresel felaketlerin, savaşların devam ettiği günümüzde, dünyayı bekleyen daha pek çok tehdidin belirsizliğini vurgulamak üzere "What's Next?" (Sırada Ne Var?) olarak belirlendi. Festival, ödüllü kısa film seçkisine ve son dönemin ses getiren yerli belgesellerine de yer vererek programının yüzde 70'ni belgesele ayırdı. Lübnan, Filistin, Suriye, Mısır ve Cezayir'den Arap belgesellerinin yanısıra, Rusya'dan avangard kısa filmler de programda yer aldı.

Festivalde Türk filmlerinin ağırlığı hissedildi. Nuri Bilge Ceylan Retrospektifi'nde yönetmenin filmografisi "Koza"dan başlayarak "İklimler"e kadar eksiksiz olarak seyirciye sunuldu. Nuri Bilge Ceylan sineması üzerine bir de panel düzenlendi. Moderatörlüğünü İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Öğretim Görevlisi Prof. Dr. Nilüfer Pembecioğlu Öcel'in yaptığı panelde Fatih Özgüven, Doç. Dr.Tül Akbal, Prof. Dr. Şükran Kuyucak Esen, Öğretim Görevlisi Mehmet Öztürk ve Eleştirmen Necla Algan, NBC sinemasını değerlendirdi. "Beynelmilel", "Kader" "Beş Vakit", "Cenneti Beklerken" ve "Takva" gibi son dönem Türk sinemasının önemli örnekleri Mamma Li Turchi (Anneciğim Türkler Geliyor) başlığı altında sunuldu; sinemamızın son yıllardaki yükselişine dikkat çekildi. Türkiye Kısa Film Seçkisi'nde "Annem Sinema Öğreniyor", "Poyraz" gibi ödüllü yapımlar seyirciyle buluştu. Belgeseller arasında Ender Yeşildağ'ın yönettiği, milli piyangodan üst üste büyük ikramiye kazanan bir ayakkabı boyacısının nasıl sıfırı tükettiğini anlatan "Kaybedebilme Kabiliyeti" dikkat çekti. Kemal Öner'in yönettiği "GAP" belgeseli ise büyük bir kalkınma projesi olarak ilan edilen Gap'ın yörenin sorunlarına derman olmaktan çok, ortaya çıkardığı yeni sorunları konu alıyordu.

Festivalde ilk kez bu yıl, programda yer alan ve ilk filmlerini çekmiş belgeselcilere, belgesel yapımını özendirmek amacıyla ödül verilmesi kararlaştırıldı. Bu yıl Didem Şahin'in "Beyrut'a Gittiğimi Anneme Söylemeyin" ile Çayan Demirel'in "38" adlı filmleri En İyi Yerli Belgesel ödülünü paylaştı. Festival komitesi 2008'den itibaren bu ödülün kurumsal bir ödül haline getirilmesine karar verdi. 4. Uluslararası Bodrum Film Festivali, Cenk Baysan'ın yönettiği "Kısmetli Bodrum" adlı filmin gösterimiyle 21 Haziran'da sona erdi.

Siyad en iyileri seçti

Sinema Yazarları Derneği 2006/2007 sezonunun en iyi yabancı filmi olarak "Pan'ın Labirenti"ni seçti. 20 filmlik en iyiler listesi şu yapımlardan oluşuyor:

1- Pan'ın Labirenti - El Laberinto del Fauno
2- Son Umut - Children of Men
3- Zodiac
4- Başkalarının Hayatı - Das Leben der Anderen
5- Babil - Babel
6- Küçük Gün Işığım - Little Miss Sunshine
7- Köstebek - The Departed
8- Dönüş - Volver
9- Özgürlük Rüzgârı - The Wind That Shakes the Barley
10- Kuzey Faresi - Lemming
11- Bükreş'in Doğusu - A Fost Sau N-A Fost?
12- Esma'nın Sırrı - Grbavica
13- Üç Defin - The Three Burials of Melquiades Estrada
14- Tutku Oyunları - Little Children
15- Rüya Bilmecesi - La Science des Rêves
16- Koku: Bir Katilin Hikâyesi - Perfume: Story of a Murderer
17- 13 - 13 Tzameti
18- Atalarımızın Bayrakları - Flags of Our Fathers
19- Acı Tatlı Hayat - Dalkomhan Insaeng
20- Iwo Jima'dan Mektuplar - Letters from Iwo Jima

30. yıl şerefine muhteşem hediyeler

Sinemalar.com ve Jedbang Collectibles beraber düzenlediği yarışmayla "Star Wars"un 30. yılını kutluyor.

"Star Wars'u benden iyi kimse bilemez" diyenlere hem bilgilerini test etmek, hem de orijinal "Star Wars" ürünleri kazanmak için büyük fırsat! Sinemalar.com ve Jedbang Collectibles'ın beraber düzenlediği, 18 Haziran'da başlayıp, 10 Ağustos'ta sona erecek yarışmaya, tüm sinemalar.com üyeleri ücretsiz olarak katılabiliyor. "Star Wars" fanatikleri bu yarışmayla bir yandan bilgilerini test ederken bir yandan da orijinal "Star Wars" ürünlerini kazanma şansı yakalıyor. Katılımcıların yapması gereken Sinemalar.com'a girmek, rastgele zaman aralıklarıyla karşılarına çıkan Yıldız Savaşları Galaksi'sinden kahramanlar, gemiler veya eşyaların hangi "Star Wars" kahramanı veya hangi "Star Wars" figürü olduğunu en kısa sürede bilmek. Yarışmada, 30 nesneyi ilk önce bulan ve en az 25 tane doğru cevap veren ilk 5 kişi "Star Wars" kupası, sonraki 10 kişi ise "Star Wars" anahtarlığı kazanacak. Yarışma sonunda 30 nesneyi bulan ve en çok doğru cevabı en kısa sürede veren birinci kişi Mace Windu Ep 2 Force Fx Lightsaber, ikinci kişi Darth Vader Ep IV 1/7 Vinyl Kit, üçüncü kişi ise Darth Maul 1/7 Vinyl Kit'in sahibi olacak.

Beynelmilel bir şey

Bu yıl 14'üncüsü düzenlenen Adana Altın Koza Film Festivali, uluslararası film gösterimleriyle dünyaya açılma yolunda önemli bir adım attı. Film gösterimleriyle, ödüllerle ve tartışmalarla geçen bir hafta boyunca Adana'da sinema konuşuldu.

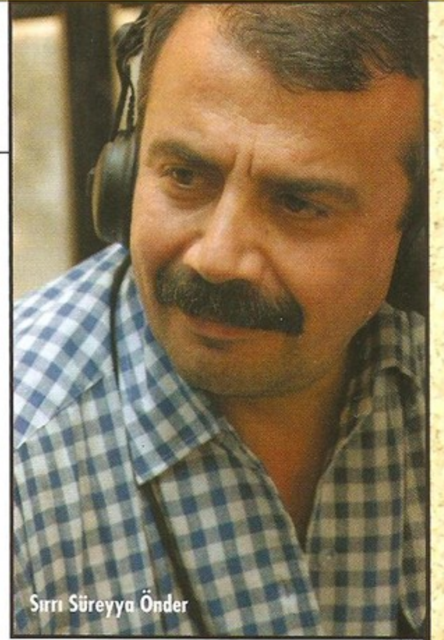
MURAT EMİR EREN

Film festivalleri içerisinde, Türk Sineması'nın geçmiş dönemleriyle bağı en sıkı olan festivallerden biridir Adana Altın Koza Film Festivali. Uzun zamandır yalnızca Türk filmlerinin yarıştığı, Türk filmlerinin konuşulduğu bu festival son iki yıldır dünya sinemasından birçok filmi de bünyesinde toplamaya başladı. Antalya Film Festivali'nin son yıllarda kabuk değiştirdiği, her yıl daha da büyüdüğü ve dünyaya açıldığı düşünüldüğünde, Adana Film Festivali'nin de bu yönde girişimlerde bulunması elbette sevindirici. Henüz yarışmalı bir bölüm açılmamış olsa da, Türkiye'de ya vizyonda ya da festivallerde yer almış önemli yabancı filmlerin de programa dahil olması, özellikle Adana'da yaşayan sinemaseverler adına sevindirici bir gelişme.

Bu yeniliğin haricinde, Türk Sineması adına da Adana'daki film gösterimlerinin özellikle genç izleyiciler için doyurucu bir yanı söz konusuydu. Altın Koza Film Festivali, sezon içinde gösterilen Türk filmlerinin katıldığı en son organizasyon olduğundan, gösterilen yerli filmlerin çoğunu sinema yazarları olarak hali hazırda izlemiştik. Bu nedenle konuklar ve bizler programda genellikle daha farklı bir arayış içindeydik. Bu açıdan, Hülya Koçyiğit'e atfedilen "Türk Sineması'nda Bir Usta Oyuncu" bölümünde gösterilen Şerif Gören imzalı "Kurbağalar", izleyenlerin bir kez daha görmek isteyeceği, izlemeyen seyircilerinse mutlaka görmesi gereken bir film olarak programın önemli parçalarından biriydi. Yine Onur Ödülleri kapsamında yer alan Erden Kıral imzalı "Hakkari'de Bir Mevsim", Yılmaz Güney anısına bir kez daha gösterilen "Sürü" ve "Ağıt" filmleri programın nimetlerindendi. İstanbul'da herhangi bir filme erişmek vizyonda ve festivallerde bir filmi yakalamak ne kadar kolay olsa da, Adana'da gösterime girmeyen birçok filmin festival sayesinde izleyiciye ulaştığını, bunun her şeyden önce sinemaseverler için sevindirici olduğunu söylemeliyiz. Bununla beraber, festivalin sürekli üzerinde taşıdığı kimi olumsuzlukların, organizasyonla ilgili sorunların ve özellikle ödül töreniyle ilgili problemlerin hali hazırda devam ettiğini de belirtmek gerekiyor. Festival macerasındaki gelişmelerin her birini anlatmaya bu sayfalar yetmez elbette, ancak bunlardan kısaca da olsa dem vurmak gerekiyor.

Festival konuklarının neredeyse hepsi aynı otelde konakladığından, sinema yazarlarının, yönetmenlerin, senaristlerin, oyuncuların ve sektörde çalışan birçok insanın birbiriyle bol bol sohbet etme şansı oldu. Festival konukları arasında, gösterilen Türk filmlerinin yönetmenleri, oyuncuları ve senaryo yazarları da vardı. Her biri, hem bir diğer sinemacının kendi filmi hakkındaki düşüncelerini öğrenme hem de sinema yazarlarıyla fikir alışverişinde bulunma fırsatı buldu. Festival konuklarının ve otelin durumu bu yöndeyken, özellikle Türk filmlerinin gösterimlerinde yaşananlar oldukça enteresandı. Söz gelimi, gösterime girdiğinde 18 yaş sınırı alan "Barda" filminin gösterimi sırasında salona çocuk izleyiciler de alınmıştı. Haliyle bu durum, filmin gösterimi sonrasında izleyicilerin sorularını yanıtlamak için salonda hazır bulunan "Barda" filminin oyuncuları Nergis Öztürk ve Meltem Parlak'ın enteresan tartışmalar yaşamasına sebep oldu. Benzer bir durum, gösterime girdiğinde 13 yaş sınırı alan "Kader" filminin gösterildiği salonda da yaşandı. Yine salona yaşı küçük izleyiciler alınmıştı ve bu nedenle film sonrası gerçekleşen soru-cevap faslında filmin küfür içeren, şiddet içeren sahneleriyle ilgili gereksiz bir tartışma yaşandı. Her iki film için de izleyiciler tepkili davranmış, yanlarında çocukları olduğunu ve filmlerdeki küfürlerden rahatsız olduklarını belirtmişlerdi, ancak o çocukların zaten içeride olmaması gerektiği gerçeğini unutmuşlardı. Aslında bunun en önemli sebebi gösterimlerin ücretsiz olması ve bu konuda sistemli bir çalışmanın (ücretsiz de olsa önceden rezervasyon yaptırılması gibi) yapılmamasıydı. Salonlarda filmlerle ilgilenen ilgilenmeyen herkes yerini almıştı. Gösterimlerdeki bu aksaklıklar haricinde, festivalde bizleri üzen bir diğer olay da kapanış töreninde gerçekleşti. Zaman darlığı gerekçesiyle, hem de En İyi Film Ödülü'nü almış olan filmin yönetmeni Sırrı Süreyya Önder'in konuşmasının üç kere bölünmesi son derece üzücüydü. En İyi Yönetmen ve Yılmaz Güney Özel Ödülü'nün "İlk Aşk" filminin yönetmeni Nihat Durak'a verilmesi, sezon içinde olumlu eleştiriler almayan bir filmin jüri tarafından ödüle layık görülmesiyse tartışma yaratan olaylardan biriydi. Törenin uzunluğu ve yaşanan gergin konuşmalarsa apayrı bir konu…

Yine de, Adana Altın Koza Film Festivali değişime, yeniliklere açık olarak önümüzdeki yıllarda daha büyük ve sorunsuz bir festivale dönüşecektir, orası kesin. Bunun gerçekleşmesi ve geçmişte sinemamızın kalbinin attığı Adana'nın tekrar bu kimliği kazanması elbette mümkün. Önümüzdeki yıl bunun için birkaç önemli adım daha atılacağına eminiz. Yeter ki yeniliğe ve gelişmeye açık olunsun…

Sırrı Süreyya Önder

"Beynelmilel"

"Sawyer" olarak kalmayacak

"Lost" dizisiyle şöhreti yakalayan aktör, birkaç küçük rolle başladığı sinema kariyerinde artık büyük oynuyor ve "Whisper" adlı gerilim filminde ilk önemli sınavını veriyor.

osh Holloway dört erkek kardeşin ikincisi olarak 20 Temmuz 1969'da San Jose California'da dünyaya geldi. İki yaşındayken ailesi Georgia'ya taşındı. Cherokee High School'u bitirdikten sonra Georgia Üniversitesi'ne yazıldı. Bu arada ufak tefek işlerde çalışmaya başladı; tavuk çiftliğinde çalıştı, tezgâhtarlık yaptı. Sâdece bir sene devam ettikten sonra üniversiteyi bıraktı ve New York'a taşındı; burada modellik yapmaya başladı. Calvin Klein ve Perry Ellis başta olmak üzere önemli markaların modelliğini yapan Holloway kısa sürede hem ülkesinde hem de Avrupa'da adını duyurdu. Aerosmith'in Cryin' şarkısının klibinde Alicia Silverstone'un cüzdanını çalan hırsız rolüyle hatırlarsınız belki onu. 90'ların sonlarına doğru Los Angeles'a taşındı ve "Angel" adlı dizinin bir bölümünde "yakışıklı adam" rolüyle kısacık bir an da olsa televizyonda görünmeyi başardı. Nastassja Kinski'li "Cold Heart" ile 2001 yılında sinemaya adım attı. "Moving August" adlı bağımsız yapımda bir nebze ön plana çıksa da seyirci karşısına çıktığı "Mi Amigo", "Sabretooth" ve "Dr. Benny" adlı yapımlarda hep küçük rollerdeydi. "CSI: Crime Scene Investigation" ve "Navy NCIS: Naval Criminal Investigative Service" başta olmak üzere birkaç televizyon dizisinin birer bölümünde rol aldı. Ve nihayet 2004 yılında ABC kanalında yayınlanmaya başlayan "Lost" dizisinde, dolandırıcı kimliğiyle tüm ada sakinlerinin tepkisini çekse de hazin geçmişiyle izleyenlerin merhamet duygularını kabartan Sawyer'a, namı diğer James Ford'a hayat verdi. Matthew Fox ile birlikte "Lost"un iki "baba" yakışıklısından biri olan Holloway, Viggo Mortensen'e benzerliğiyle de dikkat çekti. 2005 yılında People dergisinin Dünyanın En Güzel 50 İnsanı listesinde yer aldı. "X-Men"in 3. filminde Gambit karakterini onun canlandırması düşünüldü ancak aktör, bu rolü "Lost"taki Sawyer karakterine çok benzer bulduğu için geri çevirdi. Bu arada moda dünyasından kopmayan aktör, Davidoff'un Cool Water adlı erkek parfümü serisinin yeni yüzü oldu. En sevdiği filmin "The Shining" olduğunu söyleyen Holloway'i bu ay "Whisper" adlı gerilim filminde fidye için zengin bir ailenin çocuğunu kaçıran suçlu rolünde izleyeceğiz. "Lost" devam ededursun, yakışıklı aktörün başrole soyunduğu "Whisper"daki başarısı, sinemadaki geleceği açısından önemli ipuçları verecek.

Bu ay "Factory Girl"de izleyeceğimiz oyuncunun gösterime girmeyi bekleyen üç filmi daha var.

Bu yıl onun yılı olacak

*2001 yılında sinemadaki ilk rolünü kapan güzel yıldız **SIENNA MILLER,** 6 yıl içinde 20. yüzyılın en dikkat çekici ikonalarından birini canlandıracak kadar göze girmeyi başardı.*

EMRAH KOLUKISA

Sienna Miller'dan fabrika kızı olur mu? Ama aklınıza Bora Ayanoğlu'nun Alpay'ın ağzından meşhur olan şarkısındaki gibi bir fabrika kızı gelmesin sakın. Bu fabrika kızı işçi sınıfından değil, aristokrasinin tam göbeğinden geliyor. Sözünü ettiğimiz kişi 60'lı yılların New York'unda, sanat camiasının en parlak gözdesi Andy Warhol'un yaşam ve üretim mekanı olarak var ettiği Fabrika'nın (Factory) en havalı, en ışıltılı ve en trajik süperstarı Edie Sedgwick. Az önce sorduğumuz soruyu bir de bu bilgiler ışığında düşünürseniz evet cevabı vermekte pek zorlanmazsınız herhalde.

Peki, bir de şunu soralım. Sienna Miller'ı ilk kez nerede gördüğünüzü hatırlıyor musunuz? Televizyonda olabilir mi mesela? "Keen Eddie" desek kolaylaşır mı anımsamanız? Ya da "Layer Cake" (Bir Dilim Suç) olmasın sakın? Belki de Jude Law'un aldatılan sevgilisi olarak gözünüze çarpmıştır bir yerlerde. Hangisi olursa olsun 25 yaşındaki güzel oyuncunun henüz çok başında olduğu kariyeri dikkat çekici anlarla dolu ve geleceği de çok ama çok parlak. Bunda elbette Miller'ın daha ilk bakışta insanları etkileyen başdöndürücü güzelliğinin ve tartışılmaz yeteneğinin payı büyük. Aksi takdirde oyunculuk kariyerinin ilk basamaklarında böylesi önemli roller alamazdı. 2001 yılında sinemadaki ilk rolünü kapan (South Kensington) Sienna Rose (yanlışlık yok, ilk filminde bu adı kullanıyordu güzel yıldız) 6 yıl içinde 20. yüzyılın en dikkat çekici ikonalarından birini canlandıracak kadar göze girmeyi başardı. Araya iki televizyon dizisi ("Bedtime" ve yukarıda da adını zikrettiğimiz "Keen Eddie") ve 3 dikkat çekici film (sadece 5 gün çalıştığı için "sayılmaz" dediği "Layer Cake", Jude Law ile başrolü oynadığı "Alfie" ve çok da olumlu eleştiriler almayan "Casanova") sığdıran Miller hiç şüphesiz akranlarından daha az ama belki de sırf bu yüzden daha dikkat çekici işler gerçekleştirdi. Vanity Fair'in 2006 Hollywood özel sayısının kapağını vatandaşı Keira Knightley'e kaptırdı belki ama en azından "Karayip Korsanları"nın haşarı kızından daha ilginç rolleri kaptığı bir gerçek.

Yine de ortada bir ikilem olduğu tartışılmaz. Sienna Miller tam da Jude Law ayrılığı sonrasında yaptığı bir röportajda şöyle çiziyor tabloyu zira: "Hakkında çok konuşulan biri olmak beni rahatsız ediyor. Çünkü açıkçası gösterime çıkan bir filmimden dolayı değil de yeni biten ilişkim yüzünden çok göz önünde olduğum için hakkımda konuşulduğuna inanıyorum." Ama aradan artık neredeyse üç yıl geçti ve Sienna Miller nihayet gerçek sınav için hazır. Gerçek sınav, yani "Edie", yani "Factory Girl".

Doğrusunu söylemek gerekirse George Hickenlooper'ın filmi batılı meslektaşlarımızdan pek takdir görmedi. Hatta bazıları filmin Edie Sedgwick'ten çok onun yattığı kişilerle alakalı olduğunu bile yazdı. Dönemin bir başka ünlü figürü, Fabrika'nın müzisyen müdavimi Lou Reed de filme yönelik çok ağır suçlamalarda bulundu: "Senaryoyu okudum. Uzun zamandır okuduğum en iğrenç, en haksız şeylerden biri ve cahil bir gerizekalı tarafından yazıldığı belli. Bazı insanların para için yazmayacağı şey yok." Öte yandan hemen herkes Sienna Miller'ın performansını kayda değer bulduğunu belirtti ve hatta bazıları, Miller (ve Pearce) olmasa filmin pek de izlenecek bir yanı kalmayacağını yazdı. Miller, en baştan beri bu rolü çok ciddiye almış ve çok iyi hazırlanmıştı aslında. "Gerçekten yaşamış birini oynamak çok zor" diyordu. " Adil davranmak zorunda hissediyorsunuz kendinizi, çünkü bir anlamda onu temsil ettiğinize inanıyorsunuz. Aksanı, sesi, sigara içişi, konuşması. Herhangi bir uyuşturucu bağımlısı gibi görünmek değil de, yaşadığı işkence dolu hayattan dolayı uyuşturucuya sarıldığını gösterebilmek gerek." Actor's Studio'nun efsanevi ustası Lee Stasberg'in öğrencisi olarak ondan böyle bir sorumluluk hissi beklerdik biz de zaten.

Peki şimdi ne var sırada Sienna için? Sırada gösterime çıkmayı bekleyen üç film birden var aslına bakarsınız. İlki hem Sundance, hem de Berlin'de görücüye çıkan "Interview". Steve Buscemi'nin cinayete kurban giden Hollandalı sinemacı Theo Van Gogh'un 2003 yapımı filminden hareketle çektiği filmde Sienna Miller bir pembe dizi yıldızını canlandırıyor. Steve Buscemi'nin yıldızı sönmeye yüz tutmuş bir gazeteciyi canlandırdığı film, gösterildiği festivallerde ilgi çekmiş ve her iki oyuncu da (gerçi Buscemi burada yönetmen ve yapımcı olarak daha çok öne çıkıyor) övgü toplamıştı. Miller yine bu yıl içinde ilk filmlerinden biri olan "Bir Dilim Suç"un yönetmeni Matthew Vaughn'un yönettiği 70 milyon dolar bütçeli bir fantazi olan Stardust ile gelecek salonlara (inşallah diyoruz). Neil Gaiman'ın DC Comics tarafından basılan romanından esinlenen filmde Miller birinci sınıf bir oyuncu kadrosuyla (Robert De Niro, Michelle Pfeiffer ve Claire Danes ile birlikte) rol alıyor. Son olarak da James Franco ile başrolü paylaştığı Camille ile şereflendirecek salonlarımızı. Gregory Mackenzie'nin ilk sinema filmi olan "Camille" için kulislerde son derece olumlu yorumların yapıldığını ve Sienna Miller'ın da özellikle göz doldurduğu kulağımıza gelenler arasında. Sizin anlayacağınız bu yıl Sienna Miller'dan kurtuluş yok gibi görünüyor ama itirazı olan yoktur herhalde.

"Factory Girl", 6. Temmuz'da gösterimde.

Uluslararası bir yapım olan son projesi "Coin Locker Babies"te Asia Argento'yla birlikte rol alıyor.

Ölüm kadar soğuk

Ülkesi Japonya'nın en ünlü ve en önemli oyuncularından TADANOBU ASANO, Uzakdoğu sinemasının dünyaya armağan ettiği büyük bir yetenek.

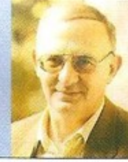
MURAT EMİR EREN

Ailesinin bir kısmı Japon, büyük dedesi ise Kızılderili olduğu için farklı bir görünüme sahip olan ve daha ilk bakışta Uzakdoğulu diğer oyuncuların arasından sıyrılan Tadanobu Asano, 1973 yılının Kasım ayında Yokohama şehrinde dünyaya geldi. Japonya'da henüz çocuk yaştayken ünlü olan oyuncu, bu konuda en çok babasından destek gördü. Çünkü babası, bir oyuncu ajansında çalışıyordu ve 14 yaşına geldiğinde oğlunu elinden tuttuğu gibi bir televizyon dizisinin seçmelerine götürmüştü. O vakte kadar oyuncu olmaktan ziyade, bir Punk müzisyeni olmayı hayal eden aktör, katıldığı seçmelerden bahsederken diğer oyuncu adaylarının abartılı mimikler ve jestlerle kendilerini rezil ettiğini, o günden beri hep sade bir oyunculuk tarzından hoşlandığını her fırsatta dile getiriyor; bununla kalmayıp hemen her filminde kendine has yalın oyunculuğunu sergiliyor.

Asano'yu Japon sinemasının yükselen değeri haline getiren yıl 1999 oldu. Aktör 1998 yılında rol aldığı "Shark Skin Man and Peach Hip Girl" adlı filmdeki başrolüyle birçok yönetmenin dikkatini çekmiş, yurt dışındaki festivallerde de beğeni toplamıştı. Bu film sonrasında, ertesi sene tam beş filmde birden rol alan Asano, aniden Japonya'nın en çok rağbet gören, en çok film teklifi alan oyuncularından biri haline geldi. Aktör bu yıl içinde Christopher Doyle ("Away With Words"), Takeshi Kitano ("Gohatto") gibi isimlerle tanışma ve birlikte çalışma fırsatı yakalamıştı. Bu filmlerin ardından Asano'nun gerçek çıkışını yapacağı 2001 yapımı "Koroshiya 1" ya da daha çok bilinen ismiyle "Ichi The Killer" geldi. Japonya'nın ve belki de dünyanın en sıradışı yönetmenlerinden biri olan Takashi Miike imzalı bu sadist başyapıtta Asano, Kakihara adlı psikopat bir işkenceciyi canlandırmış, antolojilere girecek sahnelere ve akıllardan çıkmayacak bir kompozisyona imza atmıştı. Bu filmle uluslar arası arenada ve özellikle dünya festivallerinde büyük şöhret kazanan Asano, sonrasında ardı ardına önemli filmlerde rol aldı. Bunlardan ilki 2003 yapımı "Last Life in The Universe"dü. Pen-Ek Ratanaruang'un yönetmenliğini, Christopher Doyle'unsa görüntü yönetmenliğini yaptığı bu kalbur üstü filmde Asano çok farklı bir profil çizdi. Filmde intihara eğilimli obsesif ve nihilist bir karakter olan Kenji'yi canlandıran aktör, neredeyse sıfır mimik ve jestle tamamladığı yapımda, zor bir işin altından başarıyla kalkmış, üstelik son derece üst düzey bir oyun çıkarmıştı. Aktör, bu rolüyle Venedik Film Festivali'nde En İyi Erkek Oyuncu ödülü kazandı ve hemen ertesi yıl Takashi Kitano imzalı "Zatoichi"de yer aldı. Bir yanıyla ciddi, bir yanıyla muzip olan bu samuray hikayesinde Asano, hikayenin en dramatik unsurlarından birini oluşturuyor, hasta eşine bakabilmek için fedailik yapan onurlu bir samurayı canlandırıyordu. Her ne kadar kendisi finalde Zaotichi'nin rakibi olarak sahneye çıksa da, Asano'nun canlandırdığı Hattori Genosuke, perdenin gördüğü en etkileyici samuraylardan biriydi ve kaybettiği final dövüşü sonrasında kendisi için yas tutmamızı sağlayacak kadar içimize işlemişti. Bu rolü Japon Akademi Ödülleri'nde de oldukça ses getirmiş, Asano'ya bir adet En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu ödülü getirmişti. Bu bereketli dönem sonrasında Asano, genç yaşına rağmen Japon sinemasının sembol isimlerinden biri haline geldi. Sık sık Johnny Depp ve efsane aktör Toshiro Mifune'yle kıyaslanan oyuncu, 2004 yılında "Tori" adlı orta metrajlı bir filme de imza attı. Kendi çektiği bu filmde beş farklı öyküyü bir arada anlatıyordu ve bunların her biri, genellikle belirli bir düzlemde ilerlemeyen, rüyayı andıran hikayelerdi. Yine 2004 yılında aktör "The Taste of Tea" adlı Katsuhito Ishii filminde rol almış, film özellikle de ülkesi Japonya'da büyük sükse yapmış ve ödüle boğulmuştu. Bu filmin ertesinde, birkaç kısa korku hikayesinin kesişip tek bir film halinde kurgulandığı "Survive Style +5"adlı yapımda yer almış, filmde nefret ettiği eşini öldürüp gömmeye çalışan dertli ve psikopat bir kocayı canlandırmıştı. Sorun öldürmesi değil kuşkusuz cesetten kurtulmasıydı, zira eşini ne zaman gömse geri döndüğünde onu yine evde buluyordu...

Asano her daim arızalı tiplerle karşımıza gelmiş olsa da, kendisinin bu filmlerdeki genel çılgınlığa kıyasla son derece oturaklı performanslar sergilediğini belirtmemiz gerekiyor. Kuşkusuz bu durum biraz da Japon sinemasının malum gidişatıyla ilgili. Aktör son iki yılda rol aldığı "Takeshi's" ve "Tokyo Zonbi" gibi filmlerle yine "kült" işlere imza atsa da, 2005 yapımı "Portrait of the Wind" ve bu ay gösterime girecek olan "Invisible Waves/Hayalet Dalgalar" gibi ciddi projelerde de yer almaya devam ediyor. Japon sinemasının üretkenliği bu çizgide devam ettiği müddetçe Asano yılda dört beş filmde rol almaya, bizler de kendisini izlemek için salonları doldurmaya devam edeceğiz gibi görünüyor... Aktörün şu anda bizleri en çok heyecanlandıran projesiyse, kendisini Asia Argento'yla birlikte izleyeceğimiz bir uluslararası yapım olan "Coin Locker Babies".

"Hayalet Dalgalar" 20 Temmuz'da gösterimde.

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

Cannes 2007 Yarışma Bölümü'nden

Cannes 2007'de izlediğim 40'a yakın filme bakarken, ne harika bir yıldı, ne de kötüydü diye düşünüyorum. Gerçekten de, hayalkırıklıklarımız başlangıçtaki beklentiler oranında büyük oldu. Ama çok hoş ve yarına kalacak şeyler de vardı. Yine de çok büyük bir yıl olduğunu söylemek sanırım mümkün değildi.

Yarışmadaki filmlerden ilk gün gösterilen Rumen filmi, Cristian Mungui imzalı "4 Ay, 3 Hafta ve 2 Gün" çok beğenildi, baştan beri favorilerin arasında yer aldı. Filmi tekrarların yapıldığı son gün (Pazar) görebildim. Belki beklentilerim çok yükseldiği için çok hayran olmadım, ama bu görece bir şey elbette... 1989'da, yani Çavuşesku hala iktidardayken, oldukça büyük bir yoksulluk içinde yaşayan Bükreşliler'in, özelde de geç kalmış bir kürtaj yaptırarak istemediği bir çocuktan kurtulmaya çalışan bir genç kadınla en yakın arkadaşının öyküsünü soğukkanlı bir kronik biçiminde anlatan bu film, ayni zamanda tüm bir döneme ve bir rejime güçlü bir eleştiri getirmesiyle de ön plana çıkan, sade, ama etkileyici bir yapımdı. Altın Palmiye alması da eleştirilmedi.

Gözde sinemalardan Amerikan sineması çok parlak bir yılında değildi. Joel Coen'in "No Country for Old Men- Yaşlıların Yurdu Yok" filminin şenliğin en iyilerinden olduğunu hala düşünüyorum. Western'in kolay tükenmeyen kaynaklarına geri dönen ve bir romandan yola çıkarak, türü çağdaş suç ve soygun filmleriyle harman edip çağdaşlaştıran biraderler, kısaca "Fargo"dan beri en iyi filmlerini yapmışlar, bir modern üslup olgunluğu başyapıtı ortaya koymuşlar. Şenlikte en azından 60. yıl özel ödülünün bu filme gitmesini dilerdim.

Geri kalan Amerikan filmleri çok parlak değildi. David Fincher'in "Zodiac"ını burada da gördük. Gus van Sant'in yine lise gençliği çevresine ve melek yüzlü, ama kötü işler yapmaya eğilimli delikanlı portrelerine dönüş yaptığı "Paranoid Park"ın, en iyi işlerinden biri olmadığını düşünüyorum. Quentin Tarantino'nun filmi de ülkemize hemen geldi ve üzerinde tartıştık, tartışıyoruz. O da bence iyi Tarantino'lardan biri değil. Alçak gönüllü yönetmen James Gray'in klasik türdeki polisiyesi "We Own the Night- Gecenin Sahibiyiz" ise kötü bir film değil, ama bu türe herhangi bir yenilik kattığını söylemek de mümkün değil. Çinli usta Wong Kar-Wai'ın ABD'de çektiği "My Blueberry Nights"ı ise göremedim. Ama pek beğenilmediğini sanırım okumuşsunuzdur.

Fransız sineması da çok parlak bir yılında değildi. Christophe Honore'nin "Aşk Şarkıları" filminin başlıca erdemi, ancak Fransızlar'ın yapabileceği türden bir film olmasıydı. Ama bu eşcinsel soslu "Cherbourg Şemsiyeleri" denemesi, Fransız eleştirmenlerden gayrisini pek doyurmadı. Benzer şeyler, Catherine Breillat'nın klasik roman uyarlaması "Eski Bir Metres" için de söylenebilirdi. Fransız eleştirmenler, uzaktan uzağa "Tehlikeli İlişkiler"i andıran bu filmi çeşitli bahanelerle beğenip övdüler (galiba Fransızlar'da aşırı bir korumacılık duygusu belirdi!), ama Fransız olmayanlar filme yüz vermedi. Julian Schnabel'in "Dalgıç Başlığı ve Kelebek" filmi, şenliğin en özel ve hassas filmlerinden biriydi. Gerçek bir olaydan, Elle dergisi editörünün araba kullanırken "kilitlenme sendromu" geçirerek tümüyle felç olmasından yola çıkan film, olayın sonrasını ve sadece bir gözüyle konuşup iletişim kurabilen bir adamın öyküsünü belli bir incelikle anlatıyordu, ama bence yer yer melodramı ve çeşitli klişeleri işin içine katmaktan da kaçınamıyordu.

Basında İran filmi diye geçen, oysa yönetmeni Marjane Satrapi'nin İran kökenli olmasından başka İran'ın herhangi bir katkısını taşımayan ilgi çekici canlandırma filmi "Persepolis" ise Cannes'ın son yıllarda "Belleville'de Randevu", "Shrek" gibi filmlerle yapmaya başladığı canlandırma sürprizlerinden biriydi. Kendi çizdiği çizgi-romandan yola çıkarak Vincent Paronnaud'yla birlikte filmi yapan Satrapi, bize Humeyni devrimini ve İran-Irak savaşını yaşayan bir genç kızın öyküsünü sade, ama olgun bir grafik ve hoş bir mizah duygusuyla anlatıyor ve mollalar rejimine amansız bir eleştiri getiriyordu.

İngiliz sinemasının görkemli bir "namevcut" sunduğu Cannes 2007'de iki Rus filmi Altın Palmiye için yarıştı. "Dönüş" filmiyle ülkemiz dahil her yerde övgüler alan Andrei Zviaguintsev, "The Banishment- Sürgün" adlı yeni filminde yine bir aile öyküsü anlattı: ağır, durağan, törensel ve felsefi üslubuyla... "Kutsal aile"nin üzerine birden çöken felaket, karısının hamile olduğu yeni çocuğunun kendisinden olmadığından kuşkulanan ve bunun için cinayete dek gitmeye hazır bir baba, vahşi, ama ayni ölçüde güzel bir doğa... Ben filmi ilgi çekici ve hatta görkemli buldum, ama uluslararası eleştirmenleri ayni ölçüde doyurmadığını söylemeliyim. Diğer film, Rus sinemasının gerçekten son derece yetenekli yönetmeni Alexander Sokurov'un "Alexandra" adlı filmiydi. Çeçenistan'da savaş sürerken ordudaki torununu görmeye gelen bir büyükannenin gencecik askerler arasındaki birkaç gününü anlatan film, savaş-karşıtı, duygusal ve yüksek bir sinema düzeyi içeren bir sanat yapıtıydı. Ama daha önceleri de

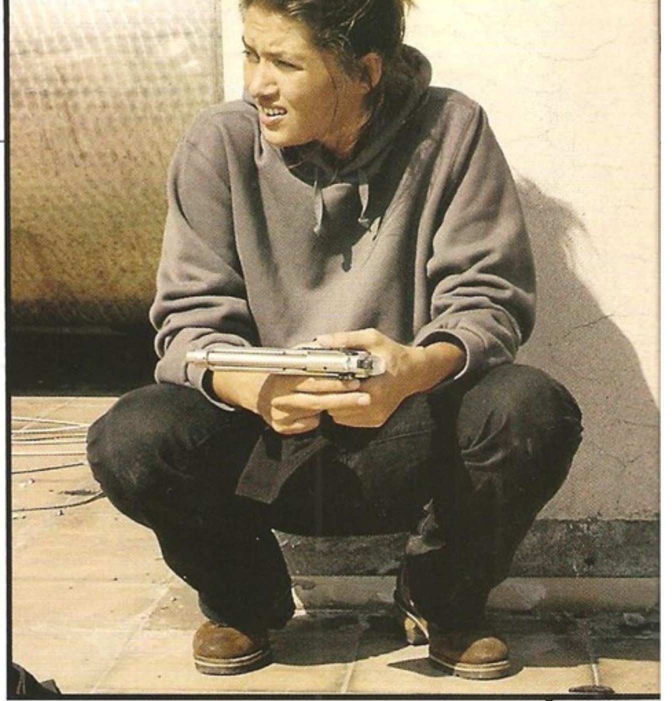

"Yaşlıların Yurdu Yok"

"4 Ay 3 Hafta ve 2 Gün"

geriye kalanlar

"Yaşamın Kıyısında"

özellikle "Ana ve Oğlu" gibi bir başyapıta kayıtsız kalan Cannes, bu kez de ödül vermedi. Yaşlı ve hasta yönetmenin kalkıp Cannes'a gelmeyi göze almamasına şaşılır mı? Festivaller gerçek, büyük ustaların eserlerini inatla görmezlikten gelmeyi sürdürdükleri sürece… O Cannes ki ayni şeyi Bergman'dan Tarkovsky'ye sayısız büyük usta için de yapmıştı ve bu, sicilinde yazılıydı.

Geriye kalan filmler

Ya öbür filmler? Avrupa kıtasından, Ulrich Seidl imzalı Avusturya filmi "Import, Export", Avusturya ile Ukrayna arasında zıt yönde yapılan iki yolculuğu ve kahramanları olan iki genç insanın öyküsünü anlatan iddialı, sert, ödünsüz bir filmdi. Ama gerek yoksul eski Sovyet ülkesinden, gerekse çağdaş Avusturya'nın özellikle yaşlı yurtlarından verdiği kesitler öylesine zalimce ve kışkırtıcı idi ki, filmin içtenliği konusunda ciddi şüpheler doğdu. Ben de bunlara katılıyorum. Macaristan'dan kült yönetmen Bela Tarr'ın son filmi, Georges Simenon uyarlaması "Londra'lı Adam" ise ünlü Cahiers du Cinema dergisi dışında hemen hiç kimseyi tatmin etmedi. Benim çok zorlukla dayandığım bir üslup alıştırmasıydı bu. Ve Bela Tarr adını yeterince yükseltemedi.

Almanya adına katılan Fatih Akın filmi "Yaşamın Kıyısından" genelde çok beğenilen ve benim de çok sevdiğim bir film oldu. Son dönemin "Trafik", "Çarpışma" veya "Babil" tarzı mozaik-filmlerinden biri olan ve ikisi Alman, dördü Türk altı kişinin iç içe anlatılmış hikayelerini anlatan bu film, başta kolay çözülmez Türk-Alman ilişkileri olmak üzere çok şeye değiniyor, belki izlerken yer yer veremediği doygunluğu film bittikten sonra geriye kalan kesin tatmin ve mutluluk hissiyle gideriyordu. "Duvara Karşı"ya göre daha alt perdeden, daha sakin, daha az coşkun, ama kesinlikle daha olgun bir sinema ürünüydü bu film. Ve ödülleri hak ediyordu.

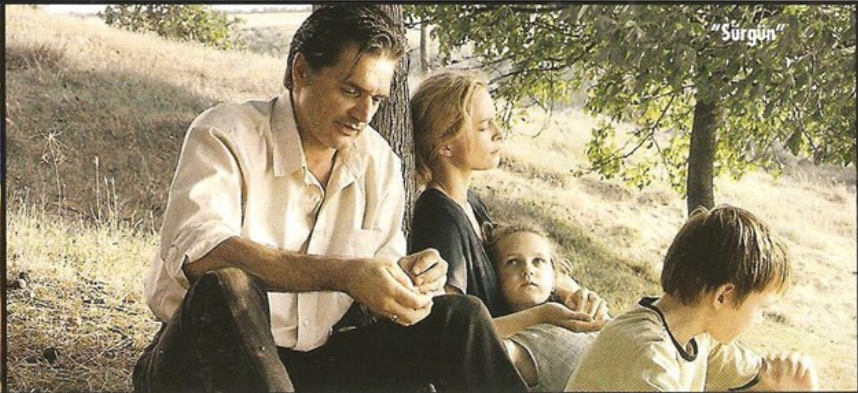
Sırbistan'dan Emir Kusturica'nın son gün gösterildiği için basında pek yankı yapamayan filmi "Bana Söz Ver" ise yine Kusturica sinemasının tüm özelliklerini yineleyen bir filmdi. Büyükbabasının arzusuyla bir ikon, bir hediyelik eşya ve de bir gelin bulmak üzere büyük kente gelen bir çocuğun gözlerinden anlatılmış bu masalsı film, yine aşırı bir mizahın, çılgın bir neşenin, barok bir anlatımın ve çoğu zaman hayli kaba bir espri anlayışının egemen olduğu bir filmdi. Kendi adıma içine giremediğimi belirteyim.

İsrail filmi "Tehilim- ilahiler", bir kaybolma olayı çerçevesinde tipik bir İsrailli ailenin yaşadığı bunalımı anlatan, hayli öğretici, ama sinema olarak sıradan bir filmdi. Uzak Doğu ülkelerine gelince... Kore filmlerinden son Kim Ki-duk filmi "Nefes"i göremedim. Diğer Kore yapımı, Lee Chang-dog imzalı "Gizli Işık", önce kocasını, sonra da oğlunu yitiren bir genç kadının giderek çılgınlığa kaymasını anlatan olgun ve etkileyici bir sinema ürünüydü. Japon filmi, Naomi Kawase imzalı "Magori Ormanı" (ya da Ingilizce adının çevirisiyle "Matem Ormanı"), yaşlı bir adamla birlikte ormanda kaybolan bir genç kızın öyküsünü anlatan, şiirsel ve gizemli bir yapımdı, ama çok kalıcı olduğunu sanmıyorum.

Gelelim son filme... Meksikalı Carlos Reygades'in uzun ve tartışmalı filmi "Sessiz Işık". Daha önce "Japon" ve "Cennetteki Savaş" adlı aykırı filmlerini izlediğimiz sinemacı, bu kez bir aile öyküsünü anlatıyor, başka bir kadına tutulan bir adamın dramını son derece kendine özgü, ağır, törensel ve estetik bir dille görselleştiriyordu. Bu filmin de genelde sevilmediğini söylemeliyim. Kendi adıma, bir söyleşi nedeniyle sonuna dek izleyemedim, onun için son yargımı vermiyorum. Ancak Cannes'da bu yıl araştırmacı, sinema dilini yenileyici çabaların, özellikle Bela Tarr, Zviaguintsev ve Reygades örneklerinde olduğu gibi, hayli ağır biçimde eleştirildiğini söylemeliyim. Eleştirmenlerin mi sabrı tükendi, yaratıcı sinema mı tökezliyor, artık bilemiyorum.

Yarışma dışı filmlerden, kapanış filmi, Kanadalı Denys Arcand'ın son eseri "Karanlıklar Çağı", yaşlı ustanın gözünden yine çağımızı ve insan ilişkilerini amansız biçimde eleştiren bir satirdi. Michael Moore'un "Sicko"su parlak bir polemik örneği, Michael Winterbottom imzalı "Güçlü Bir Yürek" oldukça ilginç bir siyasal sinema örneği, 35 yönetmenin katkılarıyla oluşan "Herkese Kendi Sineması" ise tam bir şölen tabağıydı. Birçok filmini izlediğim Un Certain Regard bölümü ise artık bir başka sefere...

"Karanlıklar Çağı"

"Sürgün"

31 AĞUSTOS'A KADAR

SİNEMA'YA ABONELİKTE

Yaz fırsatı!

~~5 YTL~~

2,50 YTL

HEM KREDİ KARTINA
12 TAKSİTLE ÖDEYİN,
HEM DE İLK 6 AY
%50 İNDİRİM KAZANIN!

YAZ FIRSATI ŞİMDİ TÜM DERGİLERDE

Her dergiye özel abonelik fırsatlarını ve kredi kartı olmayanlara sunulan abonelik sürprizlerini öğrenmek için Abonelik Hattı'nı arayın.

www.merkezabone.com

ABONE HATTI 0 216 651 5 651

advantage Member HSBC Group · Axess · Garanti bonus · maximum · world

Derginiz her ay yurtiçi kargo güvencesi ile adresinize ulaşacaktır.

MERKEZ DERGİ

Koş McClane Koş!

Tüm dünyayla aynı anda izleyeceğimiz "Zor Ölüm" serisinin dördüncü filmi "ZOR ÖLÜM 4.0"da (Die Hard 4.0) değişen pek bir şey yok. Efsanenin en önemli parçası Bruce Willis, bitimsiz aksiyon, devasa setler, görkemli patlamalar ve silah sesleri yerli yerinde. Ancak bu kez yönetmen koltuğunda John McTiernan değil, gencecik bir isim, Len Wiseman oturuyor. Uzatmayalım, Detekjtif John McClane nihayet geri döndü! Yippi Ka Yey!

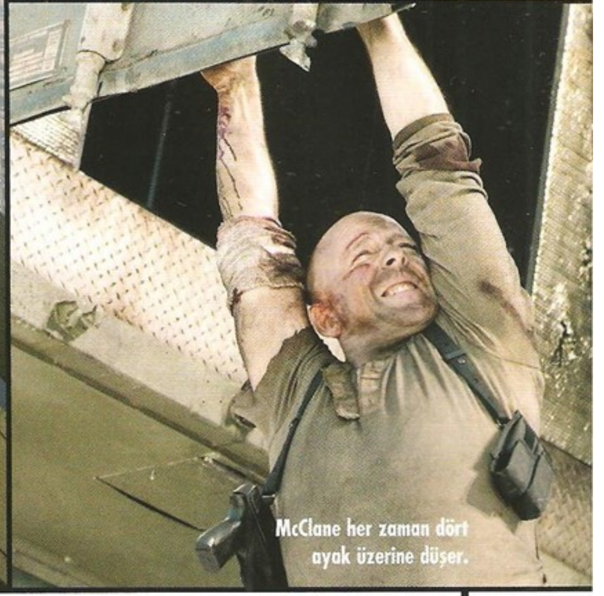
MURAT EMİR EREN

90'lı yıllar için "hayatımızın en aksiyonlu yılları" desek kim itiraz edebilir? Herhalde kimse. Peki bu dönemde çekilen aksiyon filmlerini en çok etkileyen film hangisidir? Cevabı hiç şüphesiz 1988 yapımı John McTiernan imzalı "Die Hard/Zor Ölüm". 70'li yıllarda avantür filmlerin, kung fu filmlerinin ve polisiyelerin üstlendiği, daha önceyse Western filmlerinin taşıdığı misyonun gerçek anlamda aksiyon filmlerine geçtiği bu dönemin fitilini ateşleyen "Zor Ölüm", görsel efektler ve özel efektler hususunda da ne kadar ileri gidilebileceğinin bir ispatıydı. Ancak "Zor Ölüm"ü asıl özel kılan, aksiyon sahnelerinin tasarlanışındaki özen ve müthiş yazılmış ana karakteri John McClane'ydi belki de...

Özellikle 80'li yılların ikinci yarısında patlak veren "Rambo" tarzı militarist aksiyon filmlerinin ve hepsi birbirine benzeyen ana kahramanlara sahip polisiyelerin arasında, "Zor Ölüm" kendini alaya alabilmesi ve usta işi senaryosuyla sıyrılmayı başarmıştı. Dahası bir ekol haline gelmiş ve aksiyon sinemasının henüz temellendiği yıllarda, bu tür filmler için bir rehber haline gelmişti. Aslında "Zor Ölüm"den önce 1982 yapımı "Terminatör"le aksiyon ateşini yakan James Cameron'ın, bu aksiyon devriminde de etkisi büyüktü. Zira "Zor Ölüm"ü sinema tarihine kazandıran yönetmen John McTiernan'ın yönettiği ilk büyük film "Predator" (1986) olmuştu ve bu film yine bir James Cameron projesiydi. Dolayısıyla, McTiernan'ı Cameron'ın sinemaya kazandırdığını söylemek yanlış olmaz. "Predator"un getirdiği başarı sonrasında, McTiernan "Nothing Lasts Forever" adlı bir romandan ortaya bambaşka ve modern bir aksiyon filmi çıkarmayı hedeflemiş, dönemin popüler senaryo yazarları Jeb Stuart ve Steven E. De Souza da romandan serbest bir uyarlamayla ortaya ilk "Zor Ölüm" filmini ve hepsinden önemlisi detektif John McClane karakterini çıkarmıştı. Daha önce "48 Saat" gibi bir gişe canavarına imza atan ikili, 1966 tarihli romanı modernize ederken asıl öyküye sadık kalmaya özen göstermişler, ancak karakter isimlerini değiştirmişlerdi. Roderick Thorp imzalı roman, yazarın "The Detective" adlı roman serisinin bir parçasıydı ve bu serideki yığınla öyküden yalnızca biriydi. Senaristler, romanda Joe Leland olan ana karakterin ismini John McClane'ye dönüştürüp, hikayede de küçük bir oynama yaptılar. Zira romanda detektif, kızıyla buluşmak için bir gökdelene gidiyor ancak teröristlerin binayı işgali

Filmin aksiyon dozu yüksek sahnelerinde kimi zaman klasik özel efekt yöntemlerine sadık kalınırken, kimi zaman da bilgisayar efektlerinden yararlanıldı.

McClane her zaman dört ayak üzerine düşer.

sonrasında binada mahsur kalıp kendi başının çaresine bakıyordu. Filmdeyse durum değişmişti. McClane, eşinin çalıştığı şirketin düzenlediği bir Noel partisine katılmak üzere gökdelene giriyor ve gökdelen teröristler tarafından işgal ediliyordu. Fakat bu müdahale haricinde fazla bir değişikliğe gidilmemiş, büyük oranda romana sadık kalınmıştı... Bu filmde McClane, ayrı şehirlerde yaşadığı eşiyle işleri yoluna koymak için geldiği bir Noel partisinde teröristlerin işgaliyle karşılaşıyor, sonradan bunun terör saldırısı görünümündeki bir soygun olduğunu anlıyor ve soyguncuların elebaşı da dahil olmak üzere hepsini eşek cennetine postalıyordu. Ancak McClane, serinin en büyük gizemini bir türlü çözemiyor, eşiyle olan sorunlarına kalıcı bir çözüm bulamıyordu.

Devam filmleri

1988 yapımı ilk film, 28 milyon dolar gibi, o dönem için oldukça büyük bir bütçeyle çekilmiş, sadece ABD'de 81 milyon dolar gişe geliri getirmişti. Film, dönemin sıradan oyuncusu Bruce Willis'e inanılmaz bir şöhret getirmiş, Willis bu filmle aynı dönemde yer aldığı "Mavi Ay" dizisinin de etkisiyle tam bir süper yıldız konumuna yükselmişti. Ayrıca filmde Hans Gruber'i canlandıran İngiliz aktör Alan Rickman da müthiş bir kötü adam portresi çizmiş, henüz ilk sinema filmi olmasına rağmen haklı bir şöhrete kavuşmuş ve Hollywood'da kalıcı olmayı başarmıştı. "Zor Ölüm"ün başarısı, hemen iki yıl sonra 1990'da serinin ikinci filmini getirdi. Yönetmen John McTiernan'ın dışında gelişen olaylar sonucu serinin bu devam filmi biraz aceleye gelmiş, McTiernan yönetmenlikten çekilmiş ve filmi daha önce bu derece büyük bir projenin başında yer almamış olan Renny Harlin çekmişti. Bu kez film bir havaalanında geçiyordu ve McClane, istekleri yerine getirilmezse yanlış bilgilendirmeyle uçak kazalarına yol açacağını iddia eden bir teröristle mücadele ediyordu. "Die Hard 2/Zor Ölüm 2" ya da az bilinen ismiyle "Die Harder", gişede iyi iş yapmasına rağmen, gerek izleyiciler gerekse eleştirmenler nezdinde bir başarısızlık olarak kalmıştı. Bu nedenledir ki üçüncü film "Zor Ölüm 3" ya da "Die Hard: With a Vengeance/Zor Ölüm 3" için beş yıl beklememiz gerekti. Serinin başına yeniden John McTiernan gelmiş, senaryo yazarlarında bir değişikliğe gidilmiş ve detektif McClane'nin yanına bir de partner eklenmişti. Üçüncü filmde McClane, ilk filmde öldürdüğü Hans Gruber'in erkek kardeşi Simon Gruber'in gazabıyla karşı karşıyaydı ve yanında bu kez sıradan bir vatandaş olan Zeus Carver (Samuel L. Jackson) vardı. Simon önce tüm derdi McClane'den intikam almakmış gibi davranıp şehrin çeşitli yerlerindeki bomba ihbarlarıyla gamsız detektife ve New York halkına hayatı zindan ediyor, sonra da bambaşka bir planla herkesi ters köşeye yatırıyordu. "Zor Ölüm 3" de ilk film kadar başarılı bir filmdi ve hikayenin ilk filmle olan bağlantısı açısından da gerçek anlamda bir devam filmiydi. Filmin kötü adam kontenjanını yine bir İngiliz aktör, Jeremy

McClane'nin kızı Lucy rolünde Elizabeth Mary Winstead, teröristlerin lideri Thomas Gabriel rolündeyse Timothy Olyphant karşımıza çıkacak.

Irons başarıyla dolduruyor, görkemli aksiyon sahnelerinde yapımcılar kesenin ağzını iyiden iyiye açmış gibi görünüyordu. Velhasıl üçüncü film 90 milyon dolarlık bütçesine karşılık gişeden 350 milyon dolar kaldırdıktan sonra aksini beklerdik ama seri yeni bir filmle devam etmedi. John McClane ve kanlı fanilası da 12 yıl boyunca rafta bekleyen bir efsane olarak popüler sinema tarihindeki yerini aldı. Ta ki geçtiğimiz iki yıla kadar...

Yine yeni yeniden

2005 yılından bu yana yeni bir "Zor Ölüm" filminin çekileceği konuşuluyordu. Hatta John McTiernan projenin başına geçmeyi ve dördüncü bir "Zor Ölüm" filmi çekmeyi kabul etmişti. Ancak gerek yapımcıların, gerek McTiernan'ın, gerekse Bruce Willis'in programı bir türlü uyuşmak bilmedi. 2006 yılındaysa, McTiernan'ın projede sadece yapımcı olarak yer alacağı, filmin yönetmeninse daha önce Kate Beckinsale'li vampir hikayesi "Underworld"le ismini duyuran genç sinemacı Len Wiseman olacağı açıklandı. Serinin son filminden tam 12 yıl sonra, 2007'de gösterime girecek olan yeni "Zor Ölüm" için çalışmalara başlandı. Usta yönetmen McTiernan'ın projeyle ilgilenememesinin en önemli sebebiyse, bir davada adaleti yanlış bilgilendirmek suçundan kanunla başının belaya girmiş olmasından kaynaklanıyordu. Bu durumda projeyle yeteri kadar ilgilenemeyeceğini düşünen yönetmen, koltuğunu genç meslektaşına devretmişti...

Yeni filmin senaryo ekibinde eski ekipten kimse yer almıyor. Hatta yeni filmde McClane ve "Zor Ölüm"ün şahsına münhasır dramatik yapısı haricinde büyük değişiklikler, daha doğrusu güncellemeler olduğunu söylemek mümkün. Malum, 90'ların ortasında, yani tüm dünya internete teslim olmadan önce çekilen "Zor Ölüm" filmleri teknolojiden nasibini almamış hikayelerdi biraz. En fazla telsizler, el yapımı bombalar, telefon kulübeleri ve helikopterler hikayenin teknolojik kanadını temsil ederdi. Ancak 12 yıl içinde çok şey değişti. Yaşanan internet ve telekomünikasyon devrimi, McClane gibi bir eski toprağın kaldıramayacağı türden değişikliklerdi. Gün oldu, devran döndü, FBI'ın işleri, suçluları uydudan takip edebilmek, cep telefonlarını dinlemek, internet üzerinde suçlular hakkında bir bilgi havuzu oluşturmak gibi yöntemlerle epey kolaylaştı. Ancak bu durum sadece kanunun değil, suçluların da hayatını değiştirdi. Söz gelimi artık kimsenin merkez bankasını soymak için kamyonlara ihtiyacı kalmadı ("Zor Ölüm 3"), çünkü yerinden bile kıpırdaman tüm hesapları internet üzerinden boşaltmak mümkün hale geldi. İşte bu vaziyeti dikkate alan senaryo yazarı Mark Bomback ("Godsend"i yazmıştı), "Zor Ölüm 4.0"da teknolojinin çöktüğü, çok güvenilen dijital güvenlik sistemlerinin işlemez hale getirildiği bir terörist saldırıda neler yapılabileceğinin üzerine gitmeye karar vermiş. Elbette bu yeni teknolojik sistemlerin işlemediği bir kriz anında ortalığı eski usul yöntemlerle darmaduman edecek biri varsa, o da detektif McClane...

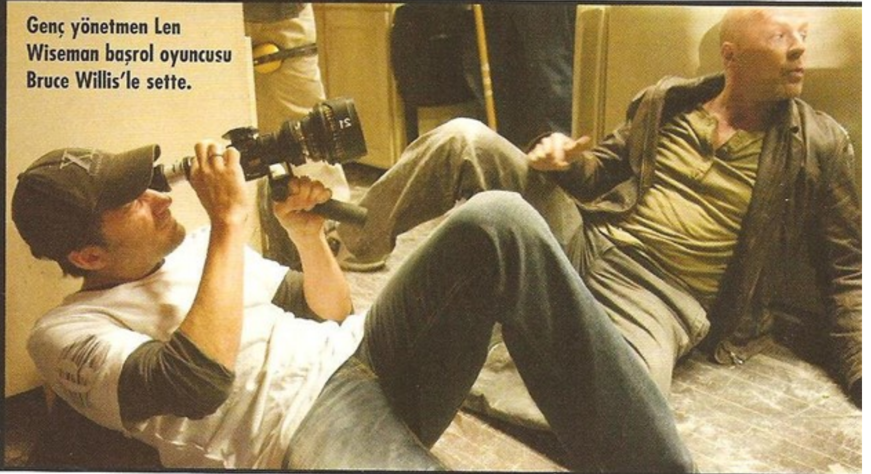
"Bütün interneti kapattık"

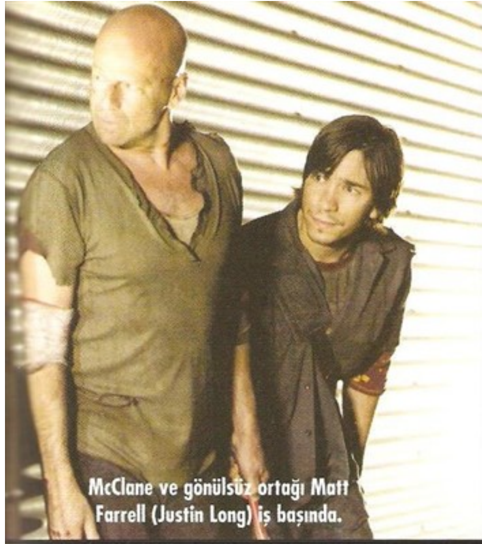
Çalkantılı bir evlilik yaşadığı karısıyla boşandıktan sonra, New York Polis Departmanı'nın gözü pek çalışanı detektif McClane uzunca bir süre alkol problemi yaşamış, bu nedenle aktif görevden uzak tutulmuş ve bir süre rehabilitasyon programlarına katılmıştır. Nice maceradan sağ çıkıp, New York'u manyak suçluların

VAMPİR ALEMİNDEN GERÇEK DÜNYAYA

2003 yılında gösterime giren "Underworld" ve filmin başrol oyuncusu Kate Beckinsale'le olan ilişkisiyle gündeme gelen yönetmen LEN WISEMAN, çocukken de "Zor Ölüm'ün sıkı bir hayranıymış.

1973 California doğumlu yönetmen Len Wiseman, 20 yaşından beri setlerde çalışan, sinema eğitiminiyse California'daki "De Anza College"da almış genç bir isim. Okulda çektiği iki kısa filmiyle dikkat çektikten sonra sektörde çalışmaya başlayan Wiseman, ilk olarak 1994 yapımı "Stargate", daha sonraysa "Independence Day", "Godzilla" ve "Men In Black" gibi yapımların sanat departmanlarında yer aldı. Sanat departmanında edindiği deneyimler ve tasarım konusundaki becerisi sayesinde de reklam filmlerinde yönetmenlik yapmaya başladı. PlayStation, Oracle ve Intel gibi markaların reklam filmlerini çeken yönetmen, müzik videoları çekerek ya da müzik videolarının sanat yönetmenliğini üstlenerek kariyerini sürdürdü. Wiseman'ın müzik videosu çektiği isimler arasında Megadeth, En Vogue, Static X ve Paul Oakenfold'un da yer aldığını, yönetmenin 2002 yılında MVPA (Music Video Productions Association) ödüllerinde En iyi Yönetmen ödülünü kazandığını da belirtelim. Wiseman, asıl çıkışını elbette 2003 yılında gösterime giren aksiyon-gerilim filmi "Underworld"le yaptı. Başrolünde yönetmenin nişanlısı Kate Beckinsale'in yer aldığı "Underworld", vampirler ve kurt adamlar arasındaki yüzyıllar süren mücadeleyi fon olarak kullanıyor, beri yandan başarılı bir aşk destanı anlatıyordu. Görsel yapısı ve hikayesi hiç de fena olmayan filmin, kendisine hayranlar edinmesi de uzun sürmedi. Peşi sıra, geçtiğimiz yıllarda gösterime giren devam filmi geldi ve "Underworld: Evolution"la yönetmen bir kez daha hikayeye geri döndü. Len Wiseman, "Zor Ölüm" için kendisine teklif geldiğinde hemen kabul ettiğini söylüyor, bunun en önemli sebebiyse, kendisinin de bir "Zor Ölüm" hayranı olmasıymış. Her şeyden önce kendisi gibi filmlere hayran olan kitleyi memnun edecek bir film yapmaya çalıştığını söyleyen yönetmen, "Zor Ölüm 4.0" sonrasında "Underworld" filmlerinin üçüncüsüyle meşgul olacak...

Genç yönetmen Len Wiseman başrol oyuncusu Bruce Willis'le sette.

McClane ve gönülsüz ortağı Matt Farrell (Justin Long) iş başında.

elinden birçok kez kurtaran McClane, değişen dünya teknolojileriyle arası pek iyi olmadığı için uzun süre maceradan uzak kalmıştır. Ancak günün birinde ABD ve tüm dünya ekonomisi, bilgisayar bazlı bir terörist saldırıya maruz kalır. Tüm teknolojik sistemler çökmüş, devlet güçlerinin ve istihbarat servislerinin eli kolu bağlanmıştır. Teröristler, trafik ışıklarından banka hesaplarına kadar her şeyi kontrol altına almış, Beyaz Saray ve Pentagon için de büyük bir tehdit oluşturmaya başlamışlardır. Modern yöntemlerin fayda etmediği bu şok edici saldırıya cevap vermek için FBI'ın elindeki en önemli koz elbette eski usul yöntemlerdir ve bu eski usul yöntemlerin en çılgın uygulayıcısı da şüphesiz yine detektif McClane'dir. McClane, yanına aldığı genç bir bilgisayar korsanının da desteğiyle, önce tüm dünyayı tehdit eden, sonrasında da evliliğinden elinde kalan tek şey olan kızı Lucy'i kaçıran teröristlerin peşine düşecektir...

Her "Zor Ölüm" hikayesinde olduğu gibi teröristlerin yine büyük oynadığı, yine asıl planlarının ayrıntılarda gizlendiği bir filmle karşı karşıyayız elbette. Ancak serinin son filminde yeni şeyler de var kuşkusuz, bunların başında da oyuncu kadrosundaki genç isimler geliyor. Bruce Willis için bir problem yok. Zaten yeni bir "Zor Ölüm" filminin varolması, onun filmde oynaması ya da oynamamasına bağlı olduğundan Willis'siz bir kadro oluşturmak mümkün değil. Aktör, son yıllarda nispeten daha sakin filmlerde rol alsa da, bu filmde eski formunu çabucak yakalamış gibi görünüyor. Kadronun geri kalanında dikkat çeken önemli isimlerden biriyse elbette Timothy Olyphant. Hikayenin kötü adam kontenjanını dolduracak olan Olyphant, ABD'nin tüm teknolojik ağını çökerten terörist grubun lideri Thomas Gabriel olarak karşımıza çıkacak. Olyphant'ı son olarak "The Girl Next Door" filminde de hikayenin kötü adamı olarak izlemiştik. "Zor Ölüm 4.0"da, daha önce Alan Rickman ve Jeremy Irons gibi büyük oyuncuların üstlendiği bu görevi Olyphant'ın layıkıyla yerine getirip getiremeyeceğini hep birlikte bekleyip göreceğiz. Filmin oyuncu kadrosunda yer alan bir diğer önemli isimse Maggie Q. Geçtiğimiz yıl bir başka aksiyon filmi "Mission Impossible 3"te rol alan Çinli aktris, bu filmde de benzer bir rolle karşımıza çıkacak ve aksiyonun tam ortasında yer alacak. Daha önce, filmde detektif McClane'in kızının da yer alacağından bahsetmiştik. McClane'in kızı Lucy rolü için yapımcılar Jessica Simpson'dan, Paris Hilton'a, Britney Spears'dan Taylor Fry'a kadar birçok "tuhaf" ismi düşünmüşler. Ancak neyse ki sonradan akıllarını başlarına toplayıp rolü geçen ay "Death Proof"ta da izlediğimiz Mary Elizabeth Winstead'e vermeyi uygun görmüşler...

John McClane'in, bitmek tükenmek bilmeyen enerjisini, en zor durumlarda bile kaybetmediği mizah yeteneğini ve film boyunca üzerini değiştirmeye dahi zaman bulamayıp ortalıkta pis, kanlı, çamurlu kıyafetleriyle dolaşmasını açıkçası özlemiştik. Haliyle yeni bir "Zor Ölüm" filmi hepimiz için son derece cazip bir teklif. Yeter ki film, son dönem aksiyon filmlerindeki 11 Eylül esintisinden ve ABD militarizminden nasibini almamış, üç kuruşluk eğlencemize kan doğranmamış olsun...

"ZOR ÖLÜM" KLİŞELERİ

1988 yapımı "Zor Ölüm"ün, 90'lı yılların aksiyon sinemasını büyük ölçüde etkilediğini söylemiştik. "Speed"den "The Rock"a, "Con Air"den "Under Siege"e kadar birçok filmi etkileyen "Zor Ölüm"ün hikaye kurgusundaki klişelerse hem çok eğlenceli, hem de aksiyon filmi çekmek isteyenler için rehber niteliği taşıyor.

Dakika 01-10: Detektif McClane berbat durumdadır. Hayatı bir türlü rayına girmemektedir, buraların en talihsiz adamı odur. Hayatının özeti "Ah kahretsin dostum"dur, kadınlarla ilişkileri "Oh bebek beni mi buldun"dur.

Dakika 10-15: McClane belayı eliyle koymuş gibi bulur, olmazsa bela McClane'e gelir. Ortalıkta bir kaos durumu vardır. Tam da karısıyla arasını düzeltecekken bu da olacak iş midir Allah aşkına? Opsiyonel olarak tam bu bölümlerde aniden yanında bir partner de belirebilir. Bu arada McClane ya ayakkabısını ya çok ağrıyan başı için gerekli aspirini yanına almayı unutmuş olduğundan macera boyunca bir yandan bu sorunla uğraşır.

Dakika 15-30: McClane oyalanmayı bırakıp karşısına çıkan belayla ilgilenmeye başlar. Olay iyiden iyiye çetrefilleşmiştir. Kötü adamların hedefi belirlenmiştir. Ancak engel olmak pek zordur. "Oh, Tanrım kahretsin"...

Dakika 30-50: McClane birkaç küçük zafer elde etmiştir bile. Ancak kötü adamlar düşündüğü kadar saf değildir. Üstelik McClane'in espirileri çok komik olmasına karşılık kötüler mizahtan da anlamamaktadır. Onların dünyasına da iyiden iyiye girmişizdir. Biraz da onları tanıyıveriz. Anlarız ki insafsız, tıynetsiz, şakası olmayan insanlardır her biri.

Dakika 50-65: Kötü adamların aleminde de bir takım dolaplar dönmektedir. Yaptıkları eylemin görünen amacıyla asıl amacı sanki farklıdır. Bu arada McClane bir yerlerden yuvarlanmış, bir yerleri patlatmış, birileriyle dalaşmış, üstünü başını pisletmiştir. McClane buralarda bir yerde büyük bir varta atlatır; ya tonlarca suyun altında kalır, ya da onlarca blok mesafeyi 5 dakikada kat edip ortalığı duman eder.

Dakika 65-85: Ooov, uvv, vouuv! Kötü adamların hedefi meğer bambaşkaymış. İlk başta söyledikleri sadece asıl hedeflerini maskelemek için kullanılan bir oyundan ibaretmiş (ilk ve ikinci filmde terörist saldırıların aslında bir soygunu maskelemek için kullanıldığını hatırlayalım). McClane (ve opsiyonel olarak ortağı) haricinde mevzuyu çakabilen kişi sayısı pek azdır. Üstelik hala daha karısını arayıp "Hanım, gel barışalım" diyememiştir.

Dakika 85-105: McClane teröristlerin asıl hedeflerini engellemek için bir sürü zahmete girer, yerlerde sürünür, göklerde uçar, kötü adamları hacamat eder, espri yapar. Fakat en tepedeki büyük kötü adam halen avucuna düşmemiş, şöyle güzel bir şamar yememiştir. McClane bu sırada en az bir kere "Yippi Ka Yey!" der ve ikinci bir varta daha atlatır.

Dakika 105-120: McClane tam mağlubiyeti kabul etmiş, aspirinine ya da ayakkabısına kavuşmuştur ki o da ne, esas kötü adamın hain kaçış planını çözmesin mi? Koşarak onun tepesine binmesin mi? McClane bu, elinden kurtuluş olmaz. Kötü adam şamarı yer, film McClane'in esprileriyle sona erer.

Aksiyon denince akla...

BRUCE WILLIS 50'sini geçti ve "Die Hard 4.0" ile bir kez daha en başarılı olduğu türe, aksiyona döndü. Bu kez her zamankinden iddialı. Bugüne kadar bu köşede kariyerini incelediğimiz aktörlerden farklı olarak, gönül rahatlığıyla sinema tarihinin en iyi oyunculuk performansları arasına koyabileceğimiz pek fazla rolü yok belki ama doğru projeyi ve doğru yönetmeni bulduğunda neler yapabileceğini de görmedik değil. Çoğu zaman iyi filmle iyi Bruce Willis performansını eşleştirmekte güçlük çektiğimizi itiraf ederek filmografisinden bir seçki sunuyoruz.

EBRU ÇELİKTUĞ

1980'lerde başlayan kariyeri boyunca pek çok kötü filmin yanı sıra çok iyi filmlerde de oynayarak hayranlarının kafasını karıştırsa da, her zaman Hollywood'un en çok kazanan ve en çok sevilen aktörlerinden biri olageldi. Hollywood'un en güzel kadınlarından Demi Moore ile 1987-2000 yılları arasında evli kaldı ve üç çocukları oldu. ABD'nin Bush iktidarını ve Irak'ı işgalini destekleyen sözleri, hatta bizzat savaşa gitme talebinin 47 yaşında olduğu için reddedildiği söylentileri demokrat hayranlarınca büyük tepkiyle karşılandı ve neo faşist olmakla bile suçlandı. Bunun üzerine, bazı sözlerinin medya tarafından dezenformasyon malzemesi haline getirilmiş olmasından yakınarak kendini savundu. Şu bir gerçek ki, ona ne kadar kızarsak kızalım, oyunculuğunu ne kadar eleştirirsek eleştirelim kendisini bir şekilde sevdirmeyi, affettirmeyi başarmasını sağlayan bir şeytan tüyü, bir yıldız karizması var. Balık burcu oluşunun getirdiği çift karakterlilikten mi bilinmez, söyledikleriyle yaşadıkları arasındaki değişkenlik filmografisinde de kendini gösteriyor. Bazı mimik ve jestleri, kendisine ait çarpık gülümsemesi ve alaycılığı, oynadığı hemen her filmde klişe olarak karşımıza çıktı. Mantığa değil duyguya dayanan anlık kararları, kötü yapımlardaki varlığını açıklamaya yeter mi bilmiyoruz ama iyi yönetmen ve iyi senaryo ile çekilen filmlerde yeteneğini sergilediğine de tanık olduk. Orta yaşlarına adım atmış herkes için hala "Mavi Ay"ın sempatik dedektifi David Addison, o (O yüzden bu sefer bir dizi performansı olmasına rağmen en iyi ve en unutulmaz performanslarından oluşturduğumuz seçkiye onu da aldık). Ciddi ve prestijli ödüller sözkonusu olduğunda elinde sadece Emmy ve Altın Küre ödülleri var. Onların da ikisini "Mavi Ay"daki David Addison rolüyle; birini de "Friends" dizisindeki misafir oyunculuğuyla kazandı. Her şeye rağmen, özellikle hayranlarının gözünde tam bir Hollywood ikonu olduğu şüphe götürmez ve onlar, gönüllerinin Oscar'ını çoktan Willis'e gönderdiler bile...

BRUCE WILLIS'TEN UNUTULMAZ 10 PERFORMANS

Mavi Ay / Moonlighting

Karakter: David Addison Jr.

Willis 80'lerin ortasında, komik, seksi, tatlı serseri dedektif David Addison karakteriyle girdi hayatımıza. Eski fotomodel Maddie Hayes'in (Cybil Shepherd) muhasebecisi tarafından dolandırılmasının ardından elinde kalan Mavi Ay dedektiflik şirketini Addison'ın ısrarıyla işletmesiyle başlayan dizi, 1985-89 yılları arasında sürdü. Maddie ve David'in aralarındaki sevgi-nefret ilişkisini gürültülü diyaloglarla dile getirmeleri diziye bir sit-kom lezzeti de katıyordu. Hem olaydan çok konuşmaya dayalı senaryosuyla hem de bir türlü vuslata erememiş bir aşkın yoğun erotizmiyle ilgi çeken ve tüm bunları komediyle harmanlayan Mavi Ay, televizyon tarihinin en sevilen dizilerinden biri oldu. Bruce Willis, kalplere David Addison rolüyle kazınırken, Maddie ile didişmeye dayalı ilişkileri yatak odasında son bulduğunda izlenme oranları düşüverdi: seyirci, önceki erotik gerilimli diyalogların, yerini sıkıcılaşması muhtemel bir "ilişki"ye bıraktığını görünce ekrana sırtını döndü. Yine de Willis'in kariyerinin en önemli halkalarından biriydi Mavi Ay. Bu dizideki rolüyle bir

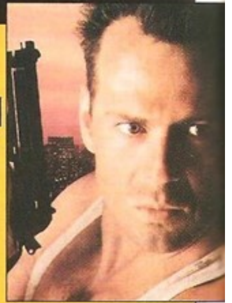

Favori replik

Maddie: Sil şu aptal gülümsemeyi yüzünden!
David: Bildiğim en zekice gülümseme bu.

Zor Ölüm / Die Hard

Karakter: John McClane

"Sokakta elimde tabancayla koşmamak harika bir şey. İlk 'Zor Ölüm'de oynadıktan sonra bir diğerinde asla oynamam dedim; aynı şeyi ikincide ve üçüncüde de söyledim. Bu tür, tamamen karaya oturdu artık. Bu rollerden sıkıldım; aksiyon filmlerinin yeniden icat edilmeleri gerek." Evet, Willis bunları söyledi ama yıllar sonra serinin dördüncü filmine hayır diyemedi. Mavi Ay ile gelen şöhret, "Zor Ölüm"ü de beraberinde getirmişti. İlk filmde, sorunlu bir ilişki yaşadığı karısıyla buluşmak için New York'tan Los Angeles'a gelen deneyimli polis John McClane, eşinin ve çocuklarının yaşadığı gökdelendeki terörist saldırısı nedeniyle kendini "iş"in içinde buluyordu. Duruma el koyuyor ve tek başına dünyayı -pardon gökdeleni- kurtarıyordu. Sevimli polis dedektifinden sert polise Bruce Willis aksiyondaki iddasını "Zor Ölüm" ve devam filmleriyle ortaya koydu.

Favori replik

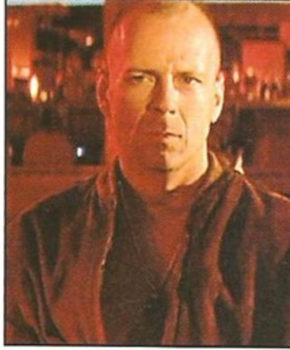
McClane: "Yipi-ka-yey, o... ç...!

Yılları eskitemediği çarpık gülüşüyle bir kez daha McClane rolünde izleyeceğiz .

Ucuz Roman/Pulp Fiction

Karakter: Butch Coolidge

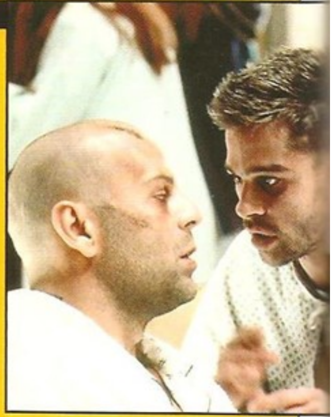
1992'de "Rezervuar Köpekleri" ile ilk çıkışını yapan Tarantino, iki yıl ardından "Ucuz Roman"ı vizyona soktuğunda, sinemaseverler hem bir yıldızlar geçidiyle hem de çok zekice kurgulanmış bir senaryoyla karşılaştı. Willis ise şike yapmayı reddedip anlaşmayı bozan ve başı olmayacak dertlere giren boksör Butch Coolidge rolünde o kadar 'cool'du ki, Travolta ile birlikte, Tarantino'ya ne kadar teşekkür etse azdı herhalde. Çünkü "Zor Ölüm"ün devamı, birkaç tutulmamış aksiyon, "Ölüm Kadına Yakışır" gibi sıradan bir komedi derken yıllar geçmiş ve Willis'in "Ucuz Roman"a dek dişe dokunur bir başarısı olmamıştı, ama "Ucuz Roman" kariyerinin dönüm noktası oldu gerçek anlamda. Partneri Maria de Medeiros ile garip bir uyum içindeydiler: Fabienne o kadar Fransız'dı ki, bulutların üstünde gibiydi, hiçbir şeyden haberi yoktu, tek derdi Butch ile motora atlayıp gitmekti. Butch ise başına sarılmış belalan Fabienne'e çaktırmadan halletmeye çalışıyor ve ne olursa olsun soğukkanlılığını elden bırakmıyordu. Butch pek çok badirenin ardından sevgilisiyle bir motosiklete atlayıp mutlu sona doğru uzaklaşınca, sevimli çift için duyduğumuz tüm endişeler yerini tatlı bir huzura bırakıyordu.

Favori replik

Adının anlamını soran Kolombiyalı taksi şoförü Esmeralda'ya: **Ben Amerikalı'yım tatlım. İsimlerimizin bir b.k demek değildir.**

12 Maymun/Twelve Monkeys

Karakter: Joe Cole

Terry Gilliam, 90'ların en iyi bilimkurgularından biri olan filmi "12 Maymun"da, zaman ötesi bir yolculukla gelecekten gelen ve dünyayı ölümcül bir virüs kullanarak mahveden 12 Maymun terör grubunun peşine düşen Joe Cole rolü için Bruce Willis'i seçti, çünkü ona "Zor Ölüm"deki John McClane karakterinden dolayı büyük bir hayranlık besliyordu. Yalnız bir takım şartları vardı. Willis'e, mavi gözleriyle sert bakışlar atmak gibi kendisine has oyunculuk klişelerini yasakladı ve hatta uzak durulacak klişelerle ilgili bir liste bile hazırladı! Willis'in karşısında, yakışıklılığının dışına çıkmak ve oyunculuğunu ispatlamak isteyen Brad Pitt vardı. Willis gene 'cool'du; Pitt ise şaşı ve deli. Film, her ne kadar Bruce Willis ile hatırlansa da en iyi yardımcı erkek oyuncu dalında Oscar ve Altın Küre ödülüne Brad Pitt aday oldu. Beş milyar insanın salgın hastalıktan öldüğü ve kalanların yeraltı sığınaklarında yaşamını sürdürdüğü bu karanlık ve kasvetli dünyanın kurtarıcısı durumundaki Joe Cole rolünde Willis, sadece bir aksiyon ve macera filmleri yıldızı değil, gerektiğinde böyle ciddi filmlerde ağır rollerin de altından kalkabilecek başarılı bir dram oyuncusu olduğunu gösteriyordu.

Favori replik

Ben deliyim ve sen de benim cinnetimsin.

Beşinci Güç/The Fifth Element

Karakter: Korben Dallas

Fransız sinemasının harika çocuğu Luc Besson, ilk gençlik çağında yazdığı "Beşinci Güç"ü, dönemin en pahalı prodüksiyonlarından biri olarak çekerken, başrol oyuncusu Milla Jovovich'in partneri olarak Bruce Willis'i tercih etmişti. Dünyadan kötülüğü silecek beşinci güç olan Leeloo rolünde Jovovich, Jean Paul Gautier tasarımı, beyaz bantlı, minimalist kostümü ve turuncu saçlarıyla, sevgi, aşk, saflık ve iyilik gibi tüm pozitif kavramları başarıyla sembolize ederken, çok çok uzak bir gelecekte New York'ta taksi şoförlüğü yapan Korben Dallas'ın taksisine (ve de hayatına) tepeden iniveriyordu. Besson'un sınır tanımaz, çocuksu naiflikteki kahramanlarıyla birer birer tanıştığımız film boyunca, Besson ile Jovovich'in birlikte uydurdukları evren diliyle de Leeloo sayesinde tanışıyorduk. Sonuç mutlu sondu ve Willis ile Jovovich ateşli bir öpücükle dünyayı sevginin kurtaracağını ve hatta her şeyin bir insanı sevmekle başlayacağını perdede bir kez daha gösteriyorlardı. Willis ise her zamanki gibi sevimli, esprili, komik ve alaycıydı.

Favori replik

Leeloo: Yarattığınız her şeyi yok etmek için kullanıyorsunuz.
Korben Dallas: Evet, buna da insan doğası diyoruz.

Çakal/The Jackal

Karakter: Çakal

Usta yönetmen Fred Zinnemann'ın 1973'te çektiği ve özellikle tekniğiyle türünün en iyi örneklerinden biri olan "Çakalın Günü"nden çeyrek yüzyıl sonra; dünyanın en ünlü eylemcilerinden Çakal lakaplı İlich Ramirez Sanchez'ı konu alan filmde bin bir suratlı karakteri oynamak Bruce Willis'e düştü. Aslında rol Richard Gere'e teklif edilmişti ama Gere görece daha iyi bir adamı oynamak istedi (Filmden sonra Gere ve Willis bir daha asla aynı projede yer almayacaklarını beyan ettiler). Pek çok saçma öğeyi içinde barındıran senaryosu yüzünden yerden yere vurulan filmde Willis daha önce görülmedik şekillere büründü; kah uzun platin saçlarla, kah garip gözlükler ve keçi sakallarla Çakal'ı canlandırdı. Kariyerinde doğru film-doğru rol denklemi çoğu kez doğru kurulamamıştı bir türlü. Oyuncu performanslarının iyi ama genel olarak filmin kötü bulunduğu "Çakal" da yanlış denklemlerden biri olarak filmografisindeki yerini aldı.

Favori replik

(Kendisine kartvizitini vermekte şüpheye düşen Douglas'a) **İnsanlara biraz da olsa inanmayı öğrenmem lazım, tıpkı benim gibi.(Sonra da tutkuyla onu öper).**

Altıncı His/The Sixth Sense

Karakter: Dr. Malcolm Crowe

1999'da M. Night Shyamalan'ı tüm dünya; ölüleri gören ve iletişim kuran sevimli bir erkek çocuğun ürkütücü hikayesiyle tanıdı. "I see dead people/Ölü insanlar görüyorum" diyen bu hüzünlü küçük adam Haley Joel Osment'tı, sadece 10 yaşındaydı ve minyonluğu yüzünden çok daha küçük ve savunmasız bir havası vardı. Osment, filmi Bruce Willis ile birlikte adeta sırtında taşıdı. Şehrin ünlü psikoloğu Dr. Malcolm Crowe ve küçük Cole'u, hasta-doktor ilişkisi yaşıyor zannederken twist ustası yönetmen Shyamalan, seyirciyi finale dek diken üstünde ve şüphe içinde tutmayı başarıyordu. Film boyunca Dr. Crowe'un hep aynı kostümle oynaması bazı dikkatli seyircilerin gözünden kaçmamışsa da; Shyamalan herkesi ters köşeye yatırmayı başarmıştı. Akademi üyeleri, filmin oyuncularından Osment'ı ve onun annesini canlandıran Toni Collette'i en iyi yardımcı oyuncu rollerinde aday gösterdiler ama Willis'in sıra dışı performansını görmezden geldiler.

Favori replik

(Filmin başında hastası Vincent Gray tarafından silahla vurulunca) **Gerçekten iyiyim galiba. Sanırım kurşun girdi ve çıktı. Artık acımıyor bile...**

İkimizin Hikayesi/The Story of Us

Karakter: Ben Jordan

"When Harry Met Sall/Harry Sally'yleTanışınca" ile romantik komedi tarzının ustaları arasına giren Rob Reiner'ın evliliği masaya yatırdığı filmi "ikimizin Hikayesi"nde, 15 yıllık evliliğin ardından ayrılmanın eşiğine gelmiş bir çifti canlandıran Bruce Willis ve Michelle Pfeiffer, iyi bir kimya tutturamadıkları öne sürülerek başarılı bulunmamıştı, ama Willis'in içi rahattı. Bu filmle ilgili bir röportajında şöyle diyordu aktör: "Yaptığım tercihlerin sorumluluğunu alıyorum. Oynamasam daha iyi olurdu dediğim filmlerim oldu; ttam şekillenmemiş projelere ve bitmemiş senaryo tekliflerine evet dedim. Bunlar benim hatalarım. Gerçekten de senaryo bitmeden ve etkileyici bir hikaye olmadan kameranın önüne geçmemek gerek. 'Altıncı His' böyle bir şeydi; her şey tamamdı, okudum ve ertesi gün 'evet' dedim. İkimizin Hikayesi'nde de böyle oldu".

Favori replik

Birimizden birinin şunu söylemesi gereken anlardan biri değil mi: Bak, bu çok saçma, ikimiz de birbirimize asığız, tüm çiftler bunu yaşar, bir kez daha denemeliyiz.

Ölümsüz/Unbreakable

Karakter: David Dunn

M. Night Shyamalan ile Bruce Willis "Altıncı His"in hemen ardından tekrar bir araya gelerek, kimilerinin "Altıncı His"ten bile iyi bir film olduğunu düşündüğü"Ölümsüz"ü çektiler. Geçirdiği büyük tren kazasından en ufak bir sıyrık bile almadan kurtulan David Dunn, az rastlanır bir kemik hastalığından mustarip Elijah Price'ın dikkatini çekmekte gecikmez. Tüm çocukluğu süper kahramanların hikayeleriyle geçen Price, dokunsa kırılacak kemikleriyle dünyanın bir köşesinde mutlaka kendisinin tam tersi, "kırılmaz" birinin olduğuna inanmaktadır ve bütün ömrü o kişiyi aramakla geçmiştir. Elijah Price rolünde unutulmaz oyunculuklarından birini izlediğimiz Samuel L.Jackson ile Willis karşılıklı döktürürken; Shyamalan'ın "Altıncı His"ten sonra yeniden Willis'e rol vermesi yeni bir oyuncu-yönetmen ikilisinin doğduğunu müjdeler gibi olsa da devamı gelmedi. Bir ara "Ölümsüz"ün devamını çekebileceğini söyleyen Shyamalan, sonra vazgeçmişti. Her ne kadar "Altıncı His" ile karşılaştırılmaktan kurtulamasa da, "Ölümsüz" hem kendine özgü senaryosu ve rejisiyle hem de Willis ve Jackson'ın oyunculuklarıyla akıllarda kalıcı bir yer edindi.

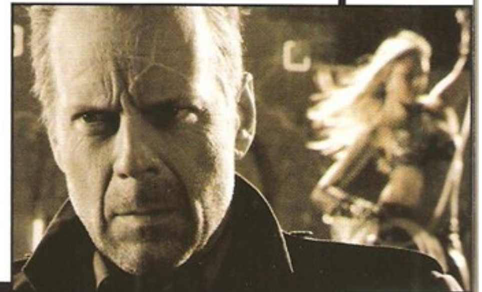
Favori replik

(Elijah'ya telefonda) **Hiç hastalanmadım, hiç yaralanmadım... ne yapmamı istiyorsun?**

Günah Şehri/Sin City

Karakter: Hartigan

Frank Miller'ın destansı çizgi romanından Robert Rodriguez'in (F.Miller ile birlikte) birebir pelikülе aktardığı "Günah Şehri"nin, adaleti temsil eden polisi Hartigan rolü, Bruce Willis'e verildi. Kariyeri boyunca pek çok kez iyi adam-iyi polis rollerinde izlediğimiz Willis, görmüş geçirmiş Hartigan rolü için bu açıdan biçilmiş kaftandı. Tam emekli olmak üzereyken, küçük çocuklara musallat olan bir seri katilin elinden 11 yaşındaki Nancy Callahan'ı kurtarıyor; sapığın senatörün oğlu olması nedeniyle olayı ört bas etmek için Nancy'ye taciz suçlamasını üstüne alarak 8 yıl hapiste kalıyordu. Tüm sevdikleri tarafından terk edilen Hartigan'a yıllarca Nancy mektup yazıyordu ve onu adeta kahramanı olarak görüyordu. Hartigan hapisten çıkınca, bir striptiz salonunda egzotik danslar yapan Nancy ile karşılaşıyordu. Nancy'nin başının dertten kurtulması içinse, çözümü tabancasını kendi şakağına dayamakta buluyordu. Bol yıldızlı kadrosuyla göz dolduran "Günah Şehri"nde, Dwight rolündeki Clive Owen ve Marv rolündeki Mickey Rourke ile birlikte hikayenin iyi adamlarından birini canlandıran Wills, 2008'de vizyona girmesi öngörülen ikinci ve üçüncü devam filmlerinde Hartigan rolünde yer almayacakmış gibi gözüküyor.

Favori replik

Tony Montana: **Yaşlı adam ölür, genç kız yaşar. Adil bir anlaşma. Seni Seviyorum Nancy.**

Simon Pegg ve Nick Frost sinema tarihinin en müthiş ikililerinden biri olmaya aday.

İngiliz usulü aksiyon

Dünyada, özellikle de İngiltere'de büyük ilgi gören ve son zamanların en iyi komedilerinden biri ilan edilen "SIKI AYNASIZLAR" (Hot Fuzz) nihayet bizde de gösterimde. 2004 yapımı zombi filmleri parodisi "Shaun Of The Dead"in İngiliz yaratıcıları, bu kez büyük bütçeli Hollywood aksiyonlarını hedef alan bir parodiyle karşımızdalar.

İLHAN YURTSEVER

Aksiyon sineması, özellikle gerektirdiği yüksek maliyet sebebiyle öteden beri Hollywood ile özdeşleşmiş bir tür olagelmiştir. Fakat son dönemde Uzak Doğu ve Avrupa'dan da kimi aksiyon örnekleri sıklıkla karşımıza çıkar oldu. Zaten Uzak Doğu sineması John Woo, Ringo Lam, Tsui Hark gibi önemli aksiyon ustaları çıkararak türe olan hakimiyetini çoktan kanıtlamıştı. Avrupa menşeli aksiyon filmleri ise örneğin Luc Besson'un sonu gelmez "Taxi" serisinde olduğu gibi türün bildik kalıplarına çok da yaratıcı olduğu iddia edilemeyecek komedi öğeleri enjekte eden veya gangsterlerin cirit attığı suç filmlerinden devşirme, bolca argo ihtiva eden ve az ya da çok yine bir şekilde komediden beslenen yapımlar sürdü önümüze çoğu zaman. Ülkemizde de son birkaç yıldır yükselişte olduğunu söyleyebileceğimiz aksiyon filmleri ise kaba bir milliyetçiliğe yaslanan filmler olarak dikkat çekiyor.

Bu ay vizyona girecek olan İngiliz yapımı "Hot Fuzz" ise bu yılın, hatta kimilerince son 10 yılın en iyi aksiyon filmlerinden biri olarak gösteriliyor. Fakat aslında bu tanım "Hot Fuzz"ı yeterince iyi tarif etmiyor. Zira pek çok kişi "Hot Fuzz"ın aynı zamanda son yılların en iyi komedilerinden biri olduğu konusunda da hemfikir. 2004 yapımı zombi komedisi "Shaun Of The Dead"i yaratan ekibin elinden çıkan film, aksiyon, komedi, korku, gerilim ve dram unsurlarının iç içe geçtiği bir 'tür melezi' olarak tanımlanabilir. Bu noktada "Hot Fuzz"ın yaratıcı ekibinden kısaca bahsetmek yerinde olacaktır. Edgar Wright, Simon Pegg, Nick Frost üçlüsünden müteşekkil söz konusu ekip ilk çıkışlarını sıra dışı televizyon dizisi "Spaced" ile yapmışlardı. 1999 ve 2001 yıllarında sadece

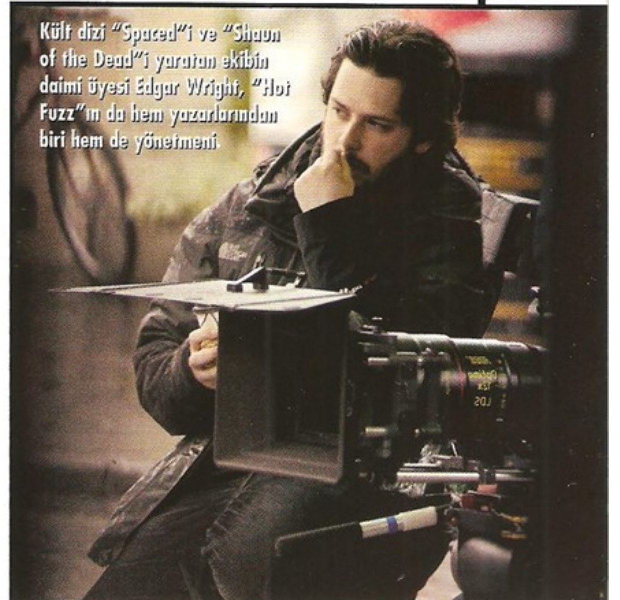
Müfettiş Angel (Simon Pegg), görev aşkıyla yanıp tutuşan, sıkı bir polis.

14 bölüm yayınlanmış olduğu halde, özgün mizah anlayışıyla kendine fanatik bir hayran kitlesi edinmekte zorlanmayan dizide Wright yönetmen, Pegg ve Frost ise oyuncu olarak görev almaktaydı. "Spaced"in elde ettiği başarının ardından (dizi hakkında daha detaylı bilgi için Haziran 2007 sayımızdaki "Kült Filmler" bölümüne göz atabilirsiniz) yeni projeler için kolları sıvayan Wright ve Pegg beraber kaleme aldıkları "Shaun Of The Dead" ile kimilerine göre beklenmedik ama "Spaced"in takipçileri için hiç de sürpriz olmayan bir başka başarıya daha imza attılar. Zombi filmleri ile romantik komedileri bir araya getirerek üzerine kendi yaratıcı üsluplarını ekledikleri filmde Wright'ın yüksek tempolu bir kurguyla yakaladığı akıcı anlatım stili ve başrollerdeki Pegg ile Frost arasındaki eşine az rastlanır kimya özellikle dikkat çekiciydi. "Shaun Of The Dead" ne zombi filmlerini ne de komedi türünü revize etmiş sayılmasa da, farklı ve itiraf edelim ki her zevke hitap etmeyen ama aynı oranda zekâ parıltılarıyla dolup taşan mizah tarzıyla yaratıcılarının ismini biraz daha duyurmuş ve bir sonraki işlerini merakla beklenir kılmıştı. Neyse ki bu bekleme devresi çok uzun sürmedi ve üç kafadar önceki çalışmalarından aşina olduğumuz özgün stillerini de (kimi zaman Monty Python etkileri de taşıyan) yanlarına katarak "Hot Fuzz" ile bir kez daha sinema seyircisinin karşısına çıktılar.

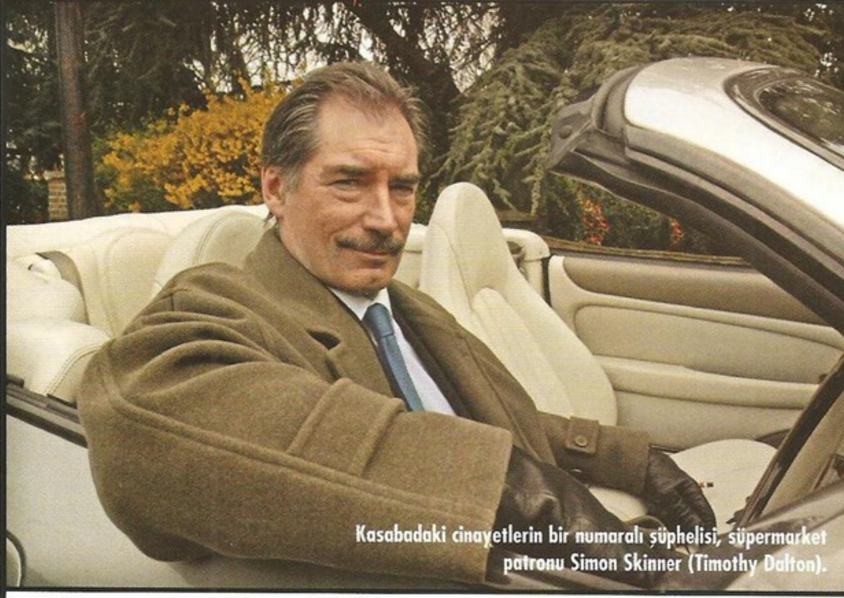
Büyük Şehirden Taşraya

Film, Wright'ın baş döndüren kurgusuyla ana karakteri Nicholas Angel'i (Simon Pegg) tanıtarak başlıyor. Londra'nın en çetin polisi olan Nicholas, polis teşkilatındaki en becerikli memurdan bile daha fazla tutuklama oranına sahip bir polis müfettişidir. Amirlerinin deyişiyle işinde o kadar iyidir ki başarısı diğer herkesi kötü göstermektedir. Kız arkadaşı Jeanine bile işkolikliğinden usanmış durumdadır. Meslek hayatındaki bu başarılı grafik amirlerinin itibarını, hatta belki işlerini bile tehlikeye atacak noktaya geldiğinde, Nicholas apar topar küçük bir taşra kasabası olan Sandford'a tayin edilir. Pılısını pırtısını toplayıp (ki bir adet bitkiden öte bir şey değildir) Sandford'a gelen Nicholas'ı burada küçük bir sürpriz beklemektedir; Sandford'da suç, gençlerin yaşları tutmadığı halde barlara gitmesi ya da kırk yılda bir hız limitinin aşılmasından ibarettir. Londra'nın her türlü suç ve suçlusuna alışık olan Nicholas için bu 'tertemiz' kasaba tam bir hayal kırıklığı olur. Lakin Nicholas, kanun adamlarının gün boyu yan gelip yattığı kasabada, polis şefinin oğlu Danny Butterman (Nick Frost) ile sıkı bir dostluk kurmakta gecikmez. Babasının izinden gidip polis olmaya heves eden Danny tam bir aksiyon filmleri müptelasıdır ve Nicholas gibi kendine model almak isteyeceği kalibrede, adeta hayran olduğu filmlerden çıkıp gelmiş gibi duran bir polisin Sandford'da oluşu 'sıkıcı' yaşantısına müthiş bir heyecan katar. Kısa süre sonra, ülkenin suç oranı en düşük kasabası olarak nam salmış olan Sandford'da birbiri ardına ölümle sonuçlanan 'kazalar' meydana gelmeye başlar. Nicholas'a göre bunlar kaza değil birer cinayettir ve bir numaralı şüpheli de kasabadaki süpermarketin sahibi Simon Skinner'dır (Timothy Dalton). Ne var ki her türlü maceraya balıklama dalmaya dünden razı olan yeni ortağı Danny dışında hiç kimse Nicholas'la aynı fikirde değildir. Teorisinin doğruluğunu ispat etmek üzere büyük bir kararlılıkla işe koyulan Nicholas'ın hikayesi, mizahın yavaş yavaş zıvanadan çıktığı absürd bir yolculuğa dönüşür.

Tıpkı "Shaun Of The Dead"de olduğu gibi "Hot Fuzz"da da senaryoyu beraber yazan Wright ve Pegg, ilk filmlerine gelen olumlu eleştirilerin yollarını açtığını ve bu sayede yeni filmlerinde tanınmış oyuncularla çalışabilme yönünden herhangi bir sıkıntı yaşamadıklarını söylüyorlar. "Hot Fuzz"ın oyuncu kadrosuna baktığımızda söylediklerinde pek de haksız olmadıkları görülüyor. Özellikle İngiliz oyuncuların ağırlıkta olduğu kadroda Nicholas'ın kıskanç amirleri olarak "The Hitchhiker's Guide To The Galaxy"deki Arthur Dent rolüyle tanıdığımız Martin Freeman, her rolün adamı olduğuna dair en ufak şüphe taşımadığımız Steve Coogan ve sinema kariyeri biraz geç açılmış olmasına rağmen günümüzün en yetenekli oyuncularından biri olarak kabul edilen Bill Nighy'yi görüyoruz. Danny'nin polis şefi olan babasını ise Oscar'lı aktör Jim Broadbent canlandırıyor. "Shaun Of The Dead"in büyük hayranı olduğunu söyleyen usta oyuncu, 2004 Bafta Ödül Töreni sırasında tanıştığı Wright ve Pegg'e bir sonraki projelerinde mutlaka rol almak istediğini

Kült dizi "Spaced"i ve "Shaun of the Dead"i yaratan ekibin daimi üyesi Edgar Wright, "Hot Fuzz"ın da hem yazarlarından biri hem de yönetmeni.

Kasabadaki cinayetlerin bir numaralı şüphelisi, süpermarket patronu Simon Skinner (Timothy Dalton).

ifade etmiş. Daha sonra ikili "Hot Fuzz"ın senaryosunu yazarken polis şefi rolü için akıllarına gelen ilk isim Broadbent olmuş. Filmde süpermarket sahibi Simon Skinner'ı oynayan isimse eski James Bond'lardan Timothy Dalton. Oyuncunun bu rolde oldukça kısa sayılabilecek Bond kariyerini neredeyse alaya aldığını söylenebilir. İngilizler'in, son yıllarda yakaladığı ivmeyi istikrarlı bir biçimde sürdüren gözde aktörlerinden Paddy Considine da, sürekli Nicholas ile uğraşan iki dedektiften (ikisinin de ismi Andy) biraz daha sinir bozucu olanını canlandırıyor. Filmde ayrıca jenerikte ismi geçmeyen iki önemli konuk oyuncu da yer alıyor. Sürprizi bozmamak için isimlerini açıklamayalım burada. Alında bu durum, ünlü yıldızlara rol vererek filmlerinin gişe hasılatını garantilemeyi ümit eden Hollywood yapımcılarıyla dalga geçmek maksadıyla Wright ve Pegg'in hınzır zihinlerinin ürettiği bir tür şaka.

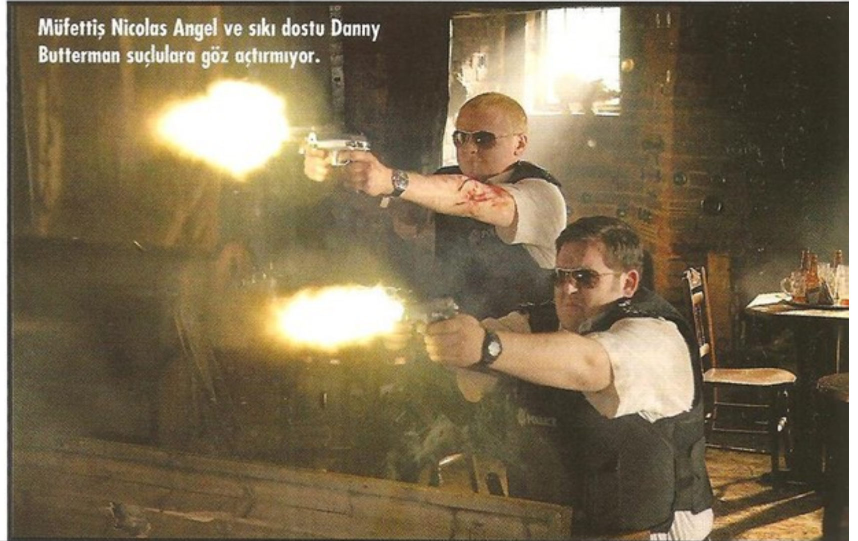
Aksiyon Külliyatına Selam Olsun!

Yönetmen Edgar Wright, İngiltere'de yaklaşık 30 yıldır polislerin başrolde olduğu aksiyon filmlerinin çekilmediğini ve artık her köşe başından çıkar hale gelen gangster filmlerinden sıkılmaya başladıklarını belirterek neden "Hot Fuzz" tarzı bir film yapmak istediklerini izah ediyor. Kendilerinin de büyük birer aksiyon filmleri hayranı olduğunu dile getiren Wright, başta "Point Break" ve "Bad Boys II" olmak üzere türün sayısız örneğine referansta bulunuyorlar; "Lethal Weapon", "Hard Boiled", "Mission: Impossible II", "Mad Max", "Dirty Harry", "The Warriors", "Jurassic Park", "Die Hard" ve "True Lies", bunlardan sadece birkaçı. "Hot Fuzz"ın selam yolladığı filmler aksiyon türüyle sınırlı da değil. "Lost Highway"den "Romeo + Juliet"e, "Leon"dan "Goodfellas"a, "Chinatown"dan "The Omen"e, "Wicker Man"den "An American Werewolf In London"a kadar bir dolu film bu referans yağmurundan payına düşeni alıyor. "He-Man"e ya da çizgi dışı romanlarıyla tanınan İskoç yazar Iain Banks'e yapılan göndermeler de cabası. Bu göndermelerin hepsini tek seferde yakalayabilmek çok zor tabii ama işte tam da bu sebepten film, sinemaya ya da popüler kültüre ortalamanın üzerinde ilgi duyan seyircinin tekrar tekrar izleyip her seferinde yeni bir şeyler keşfetmekten zevk duyacağı türden bir hazineye dönüşüyor.

"Hot Fuzz"ı yaparken en çok eski İngiliz tür filmlerinden etkilendiklerini söyleyen Wright, filmin teknik stilini oluştururken de Brian DePalma, Tony Scott ve Dario Argento gibi sinemacıları kendine örnek almış. DePalma ve Scott etkilerinin bilhassa kurgu anlayışında kendini belli ettiği hayli aşikarken, Argento'nun da gerilimli ve 'gore' sınıfına dahil edilebilecek bazı sahnelere ilham verdiğini söylemek mümkün. "Shaun Of The Dead"de de sıkça görmüş olduğumuz 'gore' unsurlarının "Hot Fuzz"ın birkaç sahnesinde, özellikle grafik şiddete karşı midesi hassas olan izleyicileri biraz zorlayabilecek düzeyde olduğunu belirtmek gerek. Fakat Edgar Wright, bunun hemen her aksiyon filminde görülen bir durum olduğunu ve kendi filmlerindeki grafik şiddet ya da 'gore' öğelerinin bazı aksiyon filmlerinin yanında solda sıfır kaldığını belirtiyor.

"Hot Fuzz" İngiltere ve Amerika'da bir hayli yüksek bir hasılat elde ederken, eleştirmenlerden de genelde olumlu puanlar topladı. Filmin bu başarısında en büyük pay kuşkusuz Wright-Pegg-Frost üçlüsüne ait. Özellikle de birbirlerini uzun zamandır tanıyan ve çok yakın iki dost olan Pegg ile Frost'un perdedeki uyumlarının her zaman karşılaşabileceğiniz türden olmadığını hatırlatmakta fayda var.

Hasılat rakamları ve aldığı eleştiriler belli bir düzeyin üzerine çıkmış hemen her film gibi "Hot Fuzz" hakkında da şimdiden devam filmi dedikoduları ortalıkta dolanmaya başladı. Hollywood'dan birçok teklif almış olmalarına rağmen İngiltere'de film çekmeye devam etmek istediklerini söyleyen Edgar Wright, yine de "Bad Boys II"ya gönderme yapmadan edemeyerek "Elime 130 milyon dolarlık bir bütçe verirlerse neden olmasın? Kesinlikle varım" diyor. Frost ise şimdilik hallerinden memnun olduklarını ve sevdikleri tarzda filmler yapabilmenin kendilerini daha mutlu ettiğini ifade ediyor: "Yaptığımız filmler bizi güldürüyor. Açıkçası bundan sonra da dostlarımızı güldürebilen filmler yapmaya devam etmek istiyoruz."

Müfettiş Nicolas Angel ve sıkı dostu Danny Butterman suçlulara göz açtırmıyor.

TAŞRANIN GİZEMLİ DÜNYASI

"Hot Fuzz"daki Sandford kasabası sinema tarihinde tuhaflıklarıyla hafızalara yerleşen mekanlardan biri olacak muhtemelen ama ilki değil elbette. Taşranın kendine has yaşantısı içerisinde eksantrik karakterleri ya da sıra dışı kimi özellikleriyle sivrilen pek çok yer var. İşte bunlardan bazıları...

Amarcord (1973)

Fellini'nin, baba ocağı Rimini'yi sevgiyle 'hatırladığı' filmi "Amarcord"da başrolün şehrin kendisine ait olduğu söylenebilir rahatlıkla. Faşizmin hızla yükseldiği 30'ların İtalya'sında Fellini'nin şehri adeta bir panayır yerini andırıyor. İşçilerin, kalabalık ailelerin, küçük serserilerin, hafifmeşreplerin, kafadan kontakların, sarhoşların, eğlence düşkünü sosyete üyelerinin ve pek tabii ki Fellini'nin alâmetifarikası iri göğüslü kadınların doldurduğu şehirde, sinemasından karnavalına, taşraya özgü geleneksel aile yemeklerinden gösterişli balolara cümbüş hiç eksik olmuyor. Ve tabii kimi zaman Rimini, yönetmenin gerçeküstü yaklaşımından da payına düşeni alıyor.

Back To The Future (1985)

Marty McFly geçmiş ile gelecek arasında mekik dokurken, yaşadığı kasabanın farklı zamanlardaki haline tanık oluyor. Netice mi? Değişen pek bir şey yok; her şey ve herkes her zamanki gibi 'acayip'. Öncelikle DeLorean marka spor arabayı zaman makinesine dönüştürerek birkaç tahtasının eksik olduğunu tescilleyen Dr. Brown, kasabanın daimi kabadayısı, et beyinli Biff Tannen ve ömrü billâh saç problemi çekmiş gibi görünen baş belası bir okul müdürü var karşımızda. Üstelik geçmişe dönüp pısırık babasıyla gözünü aşk bürümüş annesini birbirine âşık etmek zorunda olan bir çocuk var ortada. Daha ne olsun?

Big Fish (2003)

Hikâyeleriyle herkesi mest eden fakat öz oğlunu canından bezdiren Ed Bloom'un yolu gençlik yıllarında Spectre kasabasına düşüyor. Kapkara, 'Burtonesk' bir ormanın içinde saklı duran bu büyülü kasaba pırıl pırıl parlayan güneşi, cana yakın halkı ve sonsuz mutluluk vaadiyle kollarını açmış Ed'i bekliyor. Yıllar sonra dış dünyanın çirkinlikleriyle tanışan, iflas bayrağını çekip, tanınmaz bir harabeye dönüşen kasabayı ve insanlarını eski güzelliğine döndürmek yine Ed'e düşüyor.

Dogville (2003)

Von Trier'nin sonu gelmez 'şaka'larından biriydi adeta Dogville kasabası. Yönetmenin sosyal bir deney gibi düzenlediği filminin başkarakteri Grace, yağmurdan kaçarken doluya tutulacağından habersiz, bin bir ümitle adımını attığı bu kasabada ağzının payını fena halde alıyordu hatırlarsanız. Zararsız, işinde gücünde, hatta kimi zaman dost canlısı görünen Dogville ahalisinin gerçek yüzü yavaş yavaş ortaya çıkıyor ve Grace'in boş hayallerini yerle bir ediyordu.

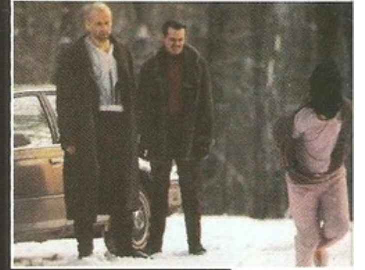
Edward Scissorhands (1990)

Tim Burton en sevdiği kahramanlardan Frankenstein'a saygı duruşunda bulunuyor; tabii kendi usulünce. Ellerinin yerinde makaslar olan Edward, yaratıcısının ölümünden sonra bir başına kaldığı şatodan kasabaya inince etrafı da meraklı gözlerle kuşatılıyor. Önceleri tuhaf dış görünüşü yüzünden huzursuzlukla karşılanıyor ama bir süre sonra kasabanın gözbebeği haline geliyor. Ne var ki, 50'li yıllardan kalmış gibi duran bu rengarenk, steril kasabanın insanı aslında ne denli içten pazarlıklı ve yapmacık olduğunu çok geçmeden gösteriyor.

Fargo (1996)

Amerika'nın Minnesota eyaletine bağlı küçük bir şehir olan Brainerd, hem ismi hem de konumu itibariyle kesinlikle 'Coenvari' duruyor. "Fargo"da Brainerd'ın kısmen kurgusal bir versiyonunu yaratan Coen kardeşler, bembeyaz bir kar örtüsüyle kaplı şehre bu sayede müthiş bir karakter kazandırıyor. Fahişesinden gangster bozuntularına, acemi üçkâğıtçılarından pintilikte sınır tanımayan iş adamlarına sözde 'gerçek' karakterleri ise zekâdan pek de nasibini almış sayılmazlar. Brainerd her şeyiyle tipik bir Coen diyarı.

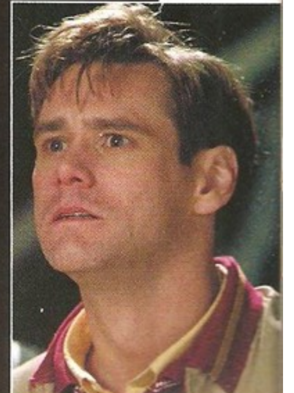
Pleasantville (1998)

Zıt karakterli iki kardeş, David ve Jennifer, tuhaf bir uzaktan kumanda vasıtasıyla popüler televizyon dizisi Pleasantville'daki, 1950'li yılların huzur, mutluluk ve mükemmellik timsali dünyasına ışınlanıyorlar. Cinselliğin el ele tutuşmaktan ibaret olduğu, kasabanın basketbol takımında her atılan topun potayı bulduğu, farklı olmaktan ölesiye tedirginlik duyulan bu yapay ve 'siyah-beyaz' dünya, gençlerin gerçek cinselliği keşfedişiyle yavaş yavaş 'renkleniyor'.

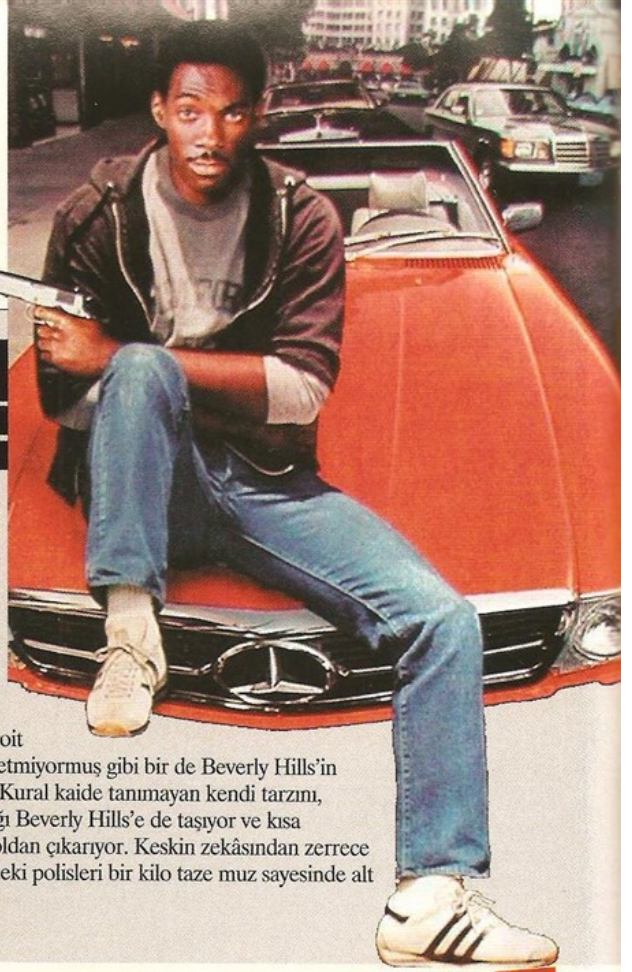
The Truman Show (1998)

Truman Burbank'in her köşesinden hijyen fışkıran, nezih kasabası Seahaven, ismi gibi güvenli bir cennet parçasıdır adeta. İnsanları her daim kibar ve güler yüzlü, refah düzeyi ise bulutların üstündedir. Seahaven'da her şey gerçek olamayacak kadar mükemmeldir ve zaten gerçek değildir. Kasaba en küçük detayına varıncaya dek tasarlanmış bir televizyon stüdyosu, kasaba sakinlerinin her biri profesyonel birer oyuncudur. Hiçbir şeyden haberi olmadan gerçek bir dünyada yaşadığını sanan tek kişiyse korkunç bir oyunun kurbanı olduğunu çok geç farkeden Truman'dır.

KANUN

14. AXEL FOLEY

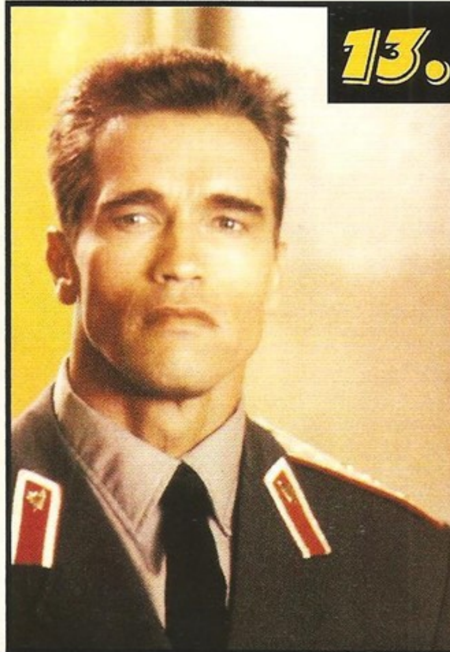

Film: Beverly Hills Cop/ Sosyete Polisi (1984)
Yön: Martin Brest
Oyn: Eddie Murphy

Durup dinlenmek nedir bilmeyen sert polisler, burnu iyi koku alan, keskin zekalı, karizmatik detektifler ve tehlikeyle burun buruna yaşayan iş bitirici ajanlar aksiyon sinemasının vazgeçilmez öğeleri kuşkusuz. Bu ay gösterime giren "Die Hard 4.0" ve "Hot Fuzz" sayesinde bu "biraz tuhaf" adamların eylemlerine, elbette çok farklı açılardan bir kez daha şahitlik edeceğiz. Böyle bir fırsat yakalamışken aksiyonun unutulmaz kanun adamlarını bir hatırlayalım dedik.

Dedektif Axel Foley muhtemelen görüp görebileceğiniz en çenesi düşük kanun adamıdır. Ayrıca tek bir kez duymanın kâfi geleceği öyle bir kahkahası var ki, amirlerinin kendisine karşı neden bu kadar katı olduğunu anlamak hiç zor değil. Zaten yüksek suç oranıyla tanınan Detroit şehrinin altını üstüne getirmesi yetmiyormuş gibi bir de Beverly Hills'in sosyetik ortamına el atıyor Axel. Kural kaide tanımayan kendi tarzını, yasaların harfi harfine uygulandığı Beverly Hills'e de taşıyor ve kısa zamanda buradaki polisleri de yoldan çıkarıyor. Keskin zekâsından zerrece şüphe duymuyoruz; yoksa peşindeki polisleri bir kilo taze muz sayesinde alt edebilmek görülmüş şey değil.

13. IVAN DANKO

Film: Red Heat/Kızıl Ateş (1988)
Yön: Walter Hill
Oyn: Arnold Schwarzenegger

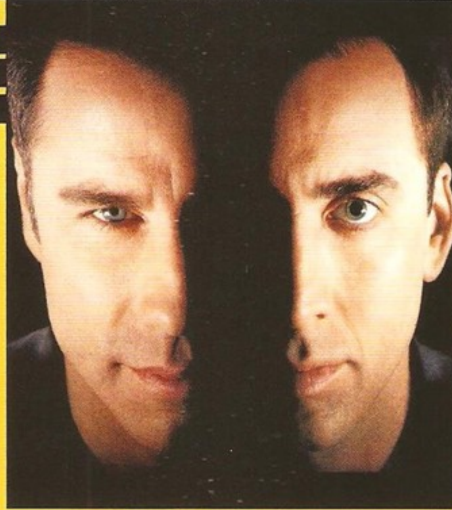
Moskova'nın en sıkı polisi olan Ivan Danko vurduğunu deviren bir çam yarması olduğuna göre ona Arnie'den daha iyi hayat verebilecek biri düşünülemezdi herhalde. Ortağını öldüren azılı bir suçlunun peşinden Amerika'ya giden Danko, Chicago polis teşkilatından Dedektif Ridzik ile beraber çalışmak zorunda kalıyor. Adet olduğu üzere başlangıçta hiç anlaşamayan ikili daha sonra can ciğer kuzu sarması oluyorlar. Çalçene Ridzik'in esprilerine sürekli olarak beton gibi bir suratla karşılık veren Danko o kadar soğuk bir adam ki, Kızıl Meydan'ın ortasına koysanız heykel zannederler. Her işi 'babadan kalma' yöntemlerle hallederek Amerikalıları canından bezdirmesi de cabası.

İLHAN YURTSEVER

12. SEAN ARCHER

Film: Face/Off/Yüz Yüze (1997)
Yön: John Woo
Oyn: John Travolta

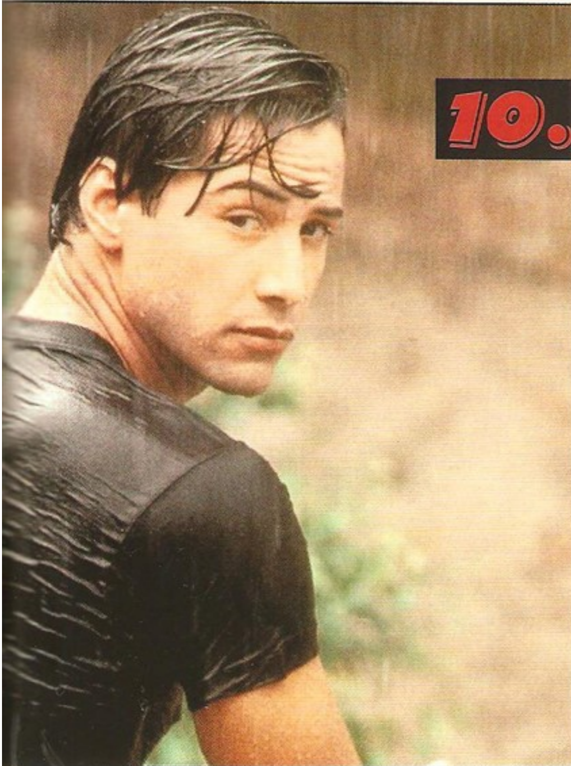
Oğlunun ölümünden sorumlu olan psikopat terörist Castor Troy'u yıllar süren kovalamacanın ardından kıskıvrak yakalamak üzereyken, adamın komalık olmasını önleyemeyen FBI ajanı Archer bir kez daha kaderine isyan eder. Zira Troy uykuya dalmadan evvel nerede olduğu bilinmeyen bir yere tahribat gücü yüksek bir bomba yerleştirmiştir. Bombanın yerini öğrenebilmek ümidiyle Troy'un yüzünün kendisine 'monte edilmesine' razı olan Archer gönülsüzce ameliyat masasına yatar. Fakat bu esnada komadan çıkan Troy da Archer'ın sahipsiz kalan yüzüne talip olur ve olaylar gelişir. Artık Archer Troy, Troy ise Archer olmuştur. Kafanız çarşamba pazarına döndüyse bir de Archer'ın halini düşünün.

NAMINA!

11. SAMUEL GERARD

Film: The Fugitive/Kaçak (1993)
Yön: Andrew Davis
Oyn: Tommy Lee Jones

Gerard, profesyonellerden kurulu ekibiyle kaçakların peşinde koşturup duran işinin ehli bir iz sürücü. Kimi zaman sadece görevini yerine getirme derdindeki bir memur gibi görünse de, haksızlık kokusu aldığında onun peşini bırakmayarak adaletin tecelli etmesine de büyük katkı sağlayabiliyor. Nitekim bugüne kadar hep masumları kovaladığı vakalarla kariyerine ivme kazandırdı. Bazen ekibindekileri bile usandıran bir tutkuyla dağ bayır demeden firari avına çıkan Gerard'ın zihni tam bir bilgi işlem sistemi gibi çalışıyor ve aynı oranda seri cümleler kurabiliyor. Dolayısıyla yanınızda her zaman bir not defteriyle dolaşmanızda fayda var.

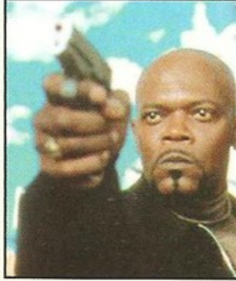

10. JOHNNY UTAH

Film: Point Break/Kırılma Noktası (1991)
Yön: Kathyrn Bigelow
Oyn: Keanu Reeves

Amerikan futbolunda imrenilesi bir kariyer yapabilecekken, yaşadığı sakatlık sebebiyle bu hayalinden vazgeçmek durumunda kalan Johnny kendini daha da zorlu bir işe, FBI ajanlığına adar. Hala bir çaylak muamelesi görmekteyken, eski Amerikan başkanlarının maskelerini takıp bankalara dadanan bir soyguncu çetesini yakalamakla görevlendirilir. Kimliğini gizleyerek şüpheli konumundaki bir grubun arasına karışan Johnny, kısa sürede onların güvenini kazanmayı başarır. Fakat grubun karizmatik lideri Bodhi'nin kişiliği ve yaşam felsefesi Johnny'yi o denli etkiler ki, sörften paraşüte adrenalin pompalamaya birebir pek çok aktivitenin kucağında bulur kendini. Araya bir de aşk girince Johnny tam bir açmazın içine düşer.

9. JOHN SHAFT

Film: Shaft/Korkusuz (2000)
Yön: John Singleton
Oyn: Samuel L. Jackson

Aslına bakarsanız John Shaft'ı kanun adamı kategorisine sokan belki de yegâne şey özel dedektiflik yapabilmesine imkân veren bir ruhsata sahip olması. Yoksa kendisi uzun deri pardösüsü, afro saçları, karanlık bağlantıları ve küfürün gırla gittiği 'lisan'ıyla bir yasa koruyucudan çok ikinci sınıf bir suçluyu andırıyor. Polisten mafyaya kadar şehirdeki herkesi avucunun içine almayı pek iyi beceren Shaft, 'kardeşlerini' kollamayı da unutmuyor tabii. İş yatak muhabbetine geldiğindeyse ırk ayrımını bir kenara bırakıyor. Ahlak ve adalet anlayışı da epey tartışmalı olan Shaft için Philip Marlowe'un, 1970'lerin seks ve şiddet kaynayan dünyasına düşmüş siyah (ve çok daha küfürbaz) versiyonu da diyebiliriz.

8. KOMİSER 'TEQUILA' YUEN

Film: Lat sau san taam/Hard Boiled/Kaynar Sıcak (1992)
Yön: John Woo
Oyn: Chow Yun-Fat

Bir operasyon sırasında ortağının ölümüne yol açan suç şebekesini çökertmeye ant içen Komiser Yuen, nam-ı diğer Tequila laf dinlemeyen haylaz bir çocuktan farksız. Asiliği yüzünden üstlerini sinir krizinin eşiğine getiren Tequila'nın emirlere uymasını sağlamak, deveye hendek atlatmaktan zor. Küçükken müzisyen olmak isteyen ve takıldığı caz kulübünde bazen klarnet çalan Tequila, müzik sevdasını kanlı bir çatışmanın ortasında minik bir bebeğe ninni söylemek suretiyle de ifşa ediyor. Fakat her zaman böyle uysal bir adam değil ne yazık ki. Hatta bir parça deli olduğu bile söylenebilir. Zaten kaç aklıevvel onlarca eli silahlı adamın bulunduğu bir mafya hesaplaşmasını tek başına basmaya kalkar ki?

7. FRANK BULLITT

Film: Bullitt (1968)
Yön: Peter Yates
Oyn: Steve McQueen

Son derece sessiz, sakin, faziletli ve iş ahlakı yüksek bir adam olan Teğmen Frank Bullitt, mühim bir tanığı koruma görevi ters gidip de adam öldürülünce, katilleri yakalayabilmek için biraz dalavereye başvurmakta sakınca görmüyor. Her şeyin göründüğünden daha karmaşık olduğu ortaya çıktığında ise, şahane Mustang'ini hurdaya çevirme pahasına da olsa ne kadar gözü kara biri olduğunu gösteriyor. Sevgilisinin de belirttiği gibi her dakika şiddet ve ölümle iç içe olduğu mesleğinin onu sürüklediği nokta bir lağım çukurundan farksız. Fakat Bullitt bunları işinin bir parçası, daha da ötesi bir yaşam biçimi olarak görmeye alışmış. Hiçbir surette dürüstlüğünden ödün vermeyeceği konusunda ise garanti verebiliriz.

6. 'MAD' MAX ROCKATANSKY

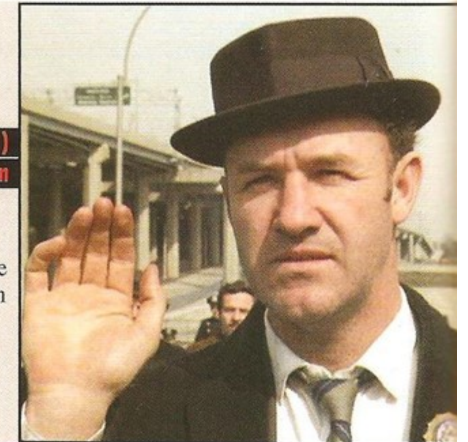
Film: Mad Max (1979)
Yön: George Miller
Oyn: Mel Gibson

Max mükemmel bir aile babası ve çok iyi bir polisti. Yollarda dehşet saçan serserileri haklama konusunda kimse eline su dökemezdi. Yine de şiddetten pek hazzetmeyen, sadece huzuru arayan bir adamdı. Fakat eşi ve çocuğu bir avuç motosikletli kaçık tarafından öldürülünce, intikam arzusu onu lakabını sonuna kadar hak eden bir çatlağa dönüştürdü. Ailesinin katlinden önce hayat dolu, güler yüzlü bir adam olan Max, şimdi yollarda bir başına avare dolaşan, ağzından kerpetenle laf alınan, bezgin bir yarı deli. Ancak her ne kadar artık bir rozeti olmasa da, hala kanunları kendince uygulamaya devam ediyor. Tamam, yöntemleri her zaman meşru olmayabiliyor, ama dünya da zaten çoktan bir şer meydanına dönüşmüş durumda.

5. JIMMY 'POPEYE' DOYLE

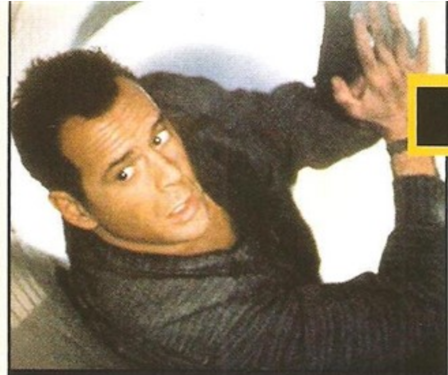
Film: The French Connection/Kanunun Kuvveti (1971)
Yön: William Friedkin Oyn: Gene Hackman

Narkotik büro dedektifi Jimmy Doyle yüklü miktarda bir uyuşturucu sevkiyatını ortaya çıkarma işini saplantı boyutuna getirir. Ancak sevkiyatı planlayan Fransız kaçakçı beklediğinden daha dişli çıkacak ve Doyle'un başına ummadığı belalar açacaktır. Hiç de sütten çıkma ak kaşık olmayan Doyle görevi sırasında üçkâğıttan şantaja kadar her yolu mubah sayar, alkole eğilimi vardır, yerine göre şiddet uygulamaktan çekinmez ve hata yapmaya son derece müsait bir mizaca sahiptir. Normalde gayet neşeli bir adam olmasına rağmen, kızgın anında yanına yaklaşmak pek akıl kârı bir iş olmayacaktır. Ayrıca arabayla metro trenini kovalamak gibi pek dahiyane sayılmayacak fikirler de ancak onun başının altından çıkabilir.

4. ALEX MURPHY

Film: RoboCop (1987)
Yön: Paul Verhoeven
Oyn: Peter Weller

Yakın gelecekte Detroit şehri tam bir suç batağına saplanmış durumdadır. Şehrin en belalı bölgesine tayin edilen polis memuru Alex Murphy, henüz ilk görev gününde bir grup serseri tarafından katledilir. Fakat dönüşü muhteşem olacak ve şehir yeni bir adalet savaşçısı kazanacaktır. Yeni geliştirilen bir program sayesinde çelik zırhlı Robocop olarak tekrar hayata döndürülen Murphy'nin geçmişine dair tüm anıları silinir. Bir yandan şehri suçlulardan temizlerken, henüz ölmemiş olan insani özelliklerini yeniden keşfetmeye çalışan Robocop, asıl kimliğini bulmak için de çokça uğraş verir. Robocop yavaş düşünür, yavaş konuşur ve yavaş hareket eder ancak hiçbiri onun ortalığı savaş alanına çevirmesine engel değildir.

3. MARTIN RIGGS

Film: Lethal Weapon/Cehennem Silahı (1987)
Yön: Richard Donner
Oyn: Mel Gibson

Karısını kaybettikten sonra hayattan iyice ümidini kesen Martin Riggs, emekliliğine birkaç yıl kalmış olan tecrübeli çavuş Roger Murtaugh'nun yeni ortağı olarak göreve atanır. Başlarda, intihara meyilli bu zırdeliyle uğraşmaya hiç hevesli olmayan Murtaugh, sonraları 'battı balık yan gider' hesabı her şeyi oluruna bırakır ve kısa sürede aralarından su sızmaz hale gelir. Pek sevimli bulmadığı kötü adamların defterini dürme konusunda tam bir usta olan Riggs'in asabileştiğinde gözleri fıldır fıldır dönmeye başlamışsa anlayın ki tabanları yağlamanın vakti gelmiştir. Herhangi bir tıp uzmanlığı bulunmamasına rağmen, ikide bir çıkıp duran omzunu kendi başına tedavi ederek ele güne muhtaç olmadığını da her fırsatta gösterir.

2. JOHN McCLANE

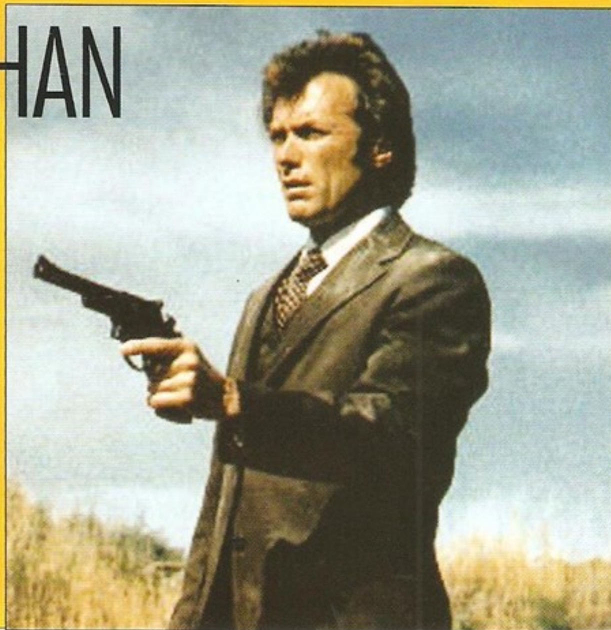
Film: Die Hard/Zor Ölüm (1988)
Yön: John McTiernan
Oyn: Bruce Willis

John McClane, Bruce Willis'in kariyerinin büyük bölümünde canlandıracağı ağzı bozuk, başı bitten kurtulmayan, özel hayatı envai çeşit problemle dolu ama her şeye rağmen en çetrefilli durumlarda bile espri yapmadan duramayan karakterlerin bir prototipi adeta. Önce bir gökdelende, ardından bir havaalanında ve son olarak da New York'un göbeğinde 'sıkışıp kalan' McClane her nevi ahvalden aksiyon çıkarmayı beceriyor, ekşi erik yemiş gibi bir suratla ortalıkta salınıyor ve bir türlü temiz tutmayı beceremediği fanilasını sırtından çıkarmadan kahramanlığa soyunuyor. McClane öyle her teröriste pabuç bırakacak değil elbette ama ağzından düşürmediği sigarasını azaltmazsa 'zoraki' ölümü de zaten kötü adamların elinden olmayacak.

1. HARRY CALLAHAN

Film: Dirty Harry/Kirli Harry (1971)
Yön: Don Siegel
Oyn: Clint Eastwood

Harry kime bu kadar kızdı bilemiyoruz ama suratından eksik olmayan o 'her an üzerinize atlayabilirim' ifadesini gördükçe, daha anasından doğduğu dakika doktoruna okkalı bir tokat patlattığına yemin edesi geliyor insanın. En az kendisi kadar meşhur 44'lük Magnumu ile suçluların korkulu rüyası olan Harry, haşinliği ve belaya davetiye çıkaran tarzıyla nam saldı. Bu sayede bir sürü ortak eskitti ve istikrarını bozmaya hiç de niyetli görünmüyor. Amirleri, Belediye Başkanı'na dahi kafa tutmakta bir beis görmeyen bu adamla başa çıkmak konusunda çaresizler. Öfkesi burnunda olduğu zamanlar babasını tanımayan Harry, her ne kadar sistemle uzlaşmaya pek meraklı gözükmese de, o sokaklarda olduğu sürece hırsıza, uğursuza rahat nefes yok.

 "28 Hafta Sonra"

Kabus devam

Danny Boyle'un beş yıl önce çektiği "28 Gün Sonra"nın devamı, "28 HAFTA SONRA" (28 Weeks Later) "Intacto"yla çıkış yapan İspanyol yönetmen Juan Carlos Fresnadillo'ya emanet edildi. Aslında filme devam filmi demek pek doğru değil; her ne kadar iki filmin temelleri aynı olsa da özellikle ABD ordusunun İngiltere'de düzeni sağlamak adına aldığı sert önlemler etrafında şekillenen politik göndermeleriyle yeni ve farklı olmak iddiasındaki bir gerilim filmi sinemaseverleri bekliyor.

Dan karakterinde izleyeceğimiz Robert Carlyle'ın performansı bir hayli beğenildi.

EBRU ÇELİKTUĞ

Danny Boyle'un 2002'de kendi ülkesi İngiltere dışında özellikle ABD'de çok daha fazla sükse yapan ve ses getiren filmi "28 Gün Sonra" vizyona çıktığında İspanyol yönetmen Juan Carlos Fresnadillo ilk uzun metrajı "Intacto" ile sinemaseverleri şaşırtmış, Danny Boyle'un da dikkatini çekmişti. 1967 doğumlu Fresnadillo, sinema ve fotoğraf eğitimi almış, kısa filmleriyle tecrübe kazandığı sektörde sesini ilk kez 1997'de ulusal ve uluslararası 40'a yakın ödül kazandığı (Akademi Ödülü de dahil olmak üzere) siyah-beyaz kısa komedi filmi "Espozados" ile duyurmuştu. Danny Boyle, "28 Gün Sonra"nın devam

ediyor!

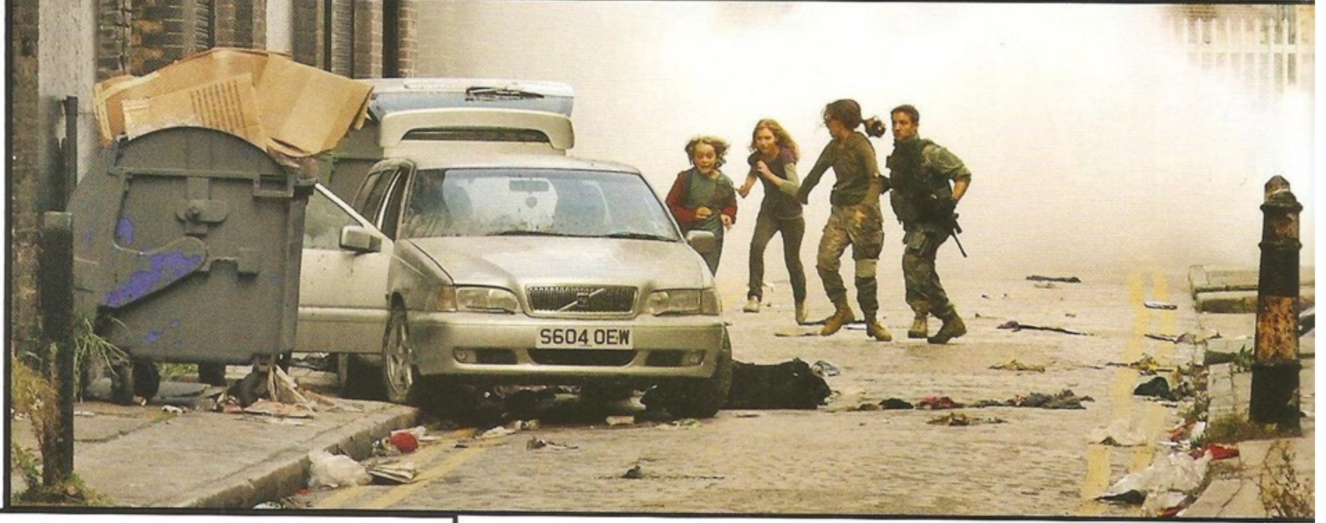

İspanyol sinemasının yeni umudu Juan Carlos Fresnadillo çekimler esnasında.

filmini çekmek yerine yürütücü yapımcılarından biri olmayı, projeyi "Intacto" ile favori yönetmenleri arasına giren Fresnadillo'ya vermeyi ve Cillian Murphy'yi devam filminde değil kendi bilimkurgu projesi "Sunshine"da oynatmayı tercih etti. Bu tercihi yaparken kendi özgün dilini "28 Hafta Sonra"ya özgürce aktarmak isteyen Fresnadillo'ya tam bir serbestlik vermeye kararlıydı. Fresnadillo'nun bir devam filmi çektiği düşüncesini ortadan kaldırmak için ilk filmden hiçbir oyuncuyu kadroya almadı, senaryonun yazılışında yönetmeni özgür bıraktı ve -yıllardır kurtulamadığı bir etiketin, "28 Gün Sonra"nın "modern bir zombi filmi" olmadığının- altını çizerek genç yönetmeni projeye razı etti. Bütün bunlar Fresnadillo'nun işini kolaylaştırmıyordu aslına bakarsanız. İlk filmin seyirci üzerinde yarattığı tatmini bir kez daha sağlayabilmek için yeterli güçte ve derinlikte bir film çekebilecek miydi? Bu yüzden de yeni filmin kadrosunun kimlerden oluşacağı, filmin "28 Gün Sonra"nın öncesini mi yoksa devamını mı anlatacağı gibi temel soruların cevabı iyi verilmeliydi.

Bu noktada Danny Boyle'un filmi "28 Gün Sonra"yı hatırlamakta fayda var. Hayvan hakları savunucusu eylemcilerin primatlar üzerinde deney ve araştırma yapan bir binayı protesto amacıyla basmaları ve serbest bıraktıkları bir maymundan, laboratuarda üretilmiş çok hızlı yayılan bir kuduz virüsünü kapmalarıyla başlıyordu film. Sadece tek bir damla kanla yayılabilen virüs, 28 günün ardından tüm İngiltere'ye yayılıyor ve Cillian Murphy'nin canlandırdığı karakter 28 gün kaldığı komadan uyandığında nasıl bir felaket sonrasına uyandığını görüyordu. Sinemanın ve kameranın en sevdiği şehirlerden biri olan Londra, "28 Gün Sonra"nın başrolüne soyunduğunda ya günün çok erken saatleri ya da gecenin ilerleyen saatleriydi. Terk edilmiş şehrin tekinsizliğini neredeyse her planda hissettiren yönetmen Londra'yı başlı başına bir "zombi" kente dönüştürmüştü. Bu da filmin çarpıcı etkisini artırıyordu. Özellikle Cillian Murphy'yi komadan uyanıp hastaneden çıktıktan sonra bomboş şehri adımlarken ve Trafalgar Meydanı, Times Square gibi normalde kentin en kalabalık noktalarında yapayalnız dolaşırken gördüğümüz sahnelerde Boyle gerçekten çok sarsıcı planlar yakalamıştı. Filmin en irkiltici sahneleriyse, virüsü kapanların son derece hızlı hareket eden istemsiz davranışlarıyla vuku bulan saldırı sahneleriydi. Danny Boyle'un yaşayan ölüleri, George Romero'nunkilerle karşılaştırılamayacak kadar hızlı hareket ediyorlardı. Buradan yola çıkarak yıllarca ısrarla, Danny Boyle'un modern bir zombi filmi çektiği iddia edildi; yönetmen hemen her röportajında bunun tersini savunmaktan yorgun düşmüş olsa da. Şimdi Fresnadillo'nun çektiği devam filminin bu iddiaları ne yönde etkileyeceği de merakla bekleniyor.

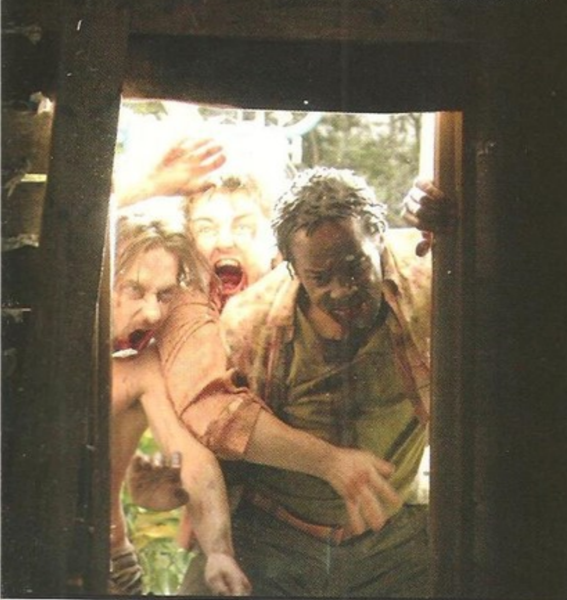
Devam filmlerinin tuzağına düşmemenin yolları

Yeni filmde, Danny Boyle, yapımcı Andrew Macdonald ve senarist Alex Garland'dan oluşan beyin takımı, hikayenin hastalık ortadan kalktıktan ve karantina sona erdikten sonraki durumla ilgili bir konsepte dayanması gerektiğine karar vermiş ve senaryo taslağını şu sorular üzerine kurmuşlar: İngiltere'de sadece 500 kişilik bir nüfus kalsa ne olurdu? Hayatta kalanları ve yurtdışından geri dönenleri kim organize ederdi? Virüs taşıyan herkes öldükten sonra o virüs hangi alışılmadık biçimde aktive olabilirdi? Aslında Alex Garland, filmin dünyanın değişik ülkelerinde değişik bakış açılarıyla çekilmesine dair fikirler üretmişti. Virüsün dünyanın her yanına yayıldığı ve dünyanın sonunun böylece geldiği daha karanlık bir hikaye düşünmüştü. Hatta kendi ülkesinde geçen bölümlerde, muhafızlarca öldürülmüş Kraliçe'nin tahttan sarkan

ABD bir kez daha işbaşında.

Kalbi ve midesi zayıf olanlar için zararlı olabilecek sahnelerden biri.

bacaklarını perdeye taşımayı dahi hayal etmişti! Ne var ki bu kez senaryoda bahsettiğimiz beyin takımının yanı sıra Boyle'un sonsuz serbestlik tanıdığı yeni yönetmenin ve ekibinin de söz hakkı vardı. Fresnadillo, projeye katılırken yanısıra yapımcı ortağı Lopez Lavigne ve "Espozados"un senaristi Jesus Olmo'yu da getirmişti. Senaryoya temel olan ana fikir, Danny Boyle ve ekibince belirlenmiş olsa da senaryoya son halini verenler Fresnadillo ve ekibi oldu. Bir yıl boyunca senaryo üzerinde çalışan İspanyollar, öykünün merkezine bir aileyi yerleştirmeyi uygun gördüler. Amaç ilk filmden farklı ve kendine özgü bir film ortaya çıkarmak olduğundan -ki buna inançları tam- görünürde aynı coğrafyada aynı kıyametimsi durumlar işleniyor gibi olsa da Fresnadillo'ya özgü sürprizlerle bezeli bir film var karşımızda.

Danny Boyle'un, Juan Cralos Fresnadillo'yu yeni filmi yönetmeye ikna etmesi o kadar kolay olmamış aslında. İlki çok sükse yapmış bir filmin devamını çekmek Fresnadillo gibi yeni çıkış yapan bir yönetmen için iyi bir fırsat gibi görünse de teklif geldiği sırada Fresnadillo da bir başka parlak teklifi değerlendirmekte olduğundan ikna süreci biraz çaba gerektirmiş. Zira aynı dönemde ABD'li yapımcı firma Buena Vista International, Fresnadillo'ya "Intacto"nun yeniden çekilmesi için bir teklifte bulunmuş. Yeniden çevrimlerin asıl yönetmene emanet edilmediği bir dünyada bu ender görülen teklif Fresnadillo'yu heyecanlandırmış elbette. Yine de yönetmen "28 Hafta Sonra"yı tercih etmiş ama bir şartla; "modern bir zombi filminin devamını çekmek" gibi bir fikirle yola çıkılmadığından ve kendisine yaratıcılığını serbestçe gösterebileceği geniş bir alan bırakılacağından emin olmak şartıyla. Bu şartını kabul ettirmiş olmakla birlikte, hiç bilmediği bir şehirde, bilmediği bir dilde önemli bir projenin içinde kendini bulan yönetmen bazı sahnelerde, özellikle çekimlerin başlangıcında Danny Boyle'dan sık sık yardım istemek zorunda kaldığını itiraf ediyor.

Fresnadillo'nun gözünden distopik İngiltere

"28 Gün Sonra", virüsün etkisinin kaybolmasıyla ve belli bir umut duygusuyla sona eriyordu. "28 Hafta Sonra"ysa ABD ordusunun (başka kim olabilirdi ki?) denetim altına aldığı bir İngiltere tasviriyle başlıyor. Virüsün yok olmasının ardından karantina kaldırılıyor ve 15.000 kişi yaşamlarını yeniden kurmak için ülkelerine geri dönüyorlar. Bunların arasında kahramanlarımız Don (Robert Carlyle), kızı Tammy (Imogen Poots) ve oğlu Andy (Mackintosh Muggleton) de var. Virüs ilk ortaya çıktığında çocukları İspanya'da tatilde olan Don, eşi Alice (Catherine McCormack) ile Londra'yı terk edip bir kır evine saklanıyor, ama karısı enfeksiyonu kapınca onu bırakıp kaçmak zorunda kalıyor. Salgın sona erip karantina kaldırılınca çocuklarıyla ülkeye geri dönen Don eşini kaybettiğini sanırken hayatta olduğunu öğreniyor ve macera bu suretle gelişiyor. Filme yönelik olumsuz eleştirilerse işte tam bu noktada başlıyor. Don'ın virüslü Alice ile bir araya gelme ve hastalığı kapma bölümünün senaryoya zorla eklemlenmiş gibi durduğu öne sürülüyor. Buna karşılık, kalbi ve midesi sağlam olmayanların seyretmemesi yönünde reklamı yapılan film, bir takım inandırıcılık sorunları bir kenara koyulursa, türün hayranlarını hop oturup hop kaldıracak nitelikte, yüksek tempolu bir film olarak takdir toplayabilir gibi

görünüyor. Tansiyon yükselten, kalp çarptıran sekansların birbirini izlediği filmde Fresnadillo'nun ilk filmi "Intacto"ya alenen bir göndermede bulunduğu "ormandaki koşu" sahnesine dikkatinizi çekmek isteriz.

Filmin dayandığı sağlam noktalardan birisi de, Danny Boyle'un ilk filmde bir korku figürü olarak kullandığı, sürekli kovalayan, son derece rahatsız edici virüslülerin sunumunu, Fresnadillo'nun tersyüz ederek bozuşu. Fresnadillo filmi virüs kurbanı bir kahramanın gözünden resmetmeyi seçmiş. Bunu başarıyla resmeden oyuncununsa Boyle'un "Trainspotting"inde de rol almış olan Robert Carlyle oluşu da bir tesadüf değil tabii. Filmi, oradan oraya koşturup saldıran şuursuz virüslülerin içinden bir aile babasının etrafında oluşturmak Fresnadillo'nun şaşırtıcı sürprizlerinden biri olarak tanımlanıyor.

Yeni filmde ilk filmden hiçbir oyuncu rol almıyor. Robert Carlyle'dan sonra herkese en fazla tanıdık gelecek isim "Cesuryürek"te Mel Gibson'ın yüreğini çalan güzeli canlandıran Catherine McCormick herhalde. Rolü fazla olmamasına rağmen performansı çok beğenilen McCormick, Fresnadillo'nun hayranlık beslediği oyunculardan biri.

Ailenin 12 yaşındaki üyesi Alex'i canlandıran Mackintosh Muggleton ise 600 aday arasında gerçekleştirilen seçmelerden başarıyla sıyrılmış; yönetmen Fresnadillo için gerçek bir keşif olarak tanımlanıyor. Ablası Tammy ise 17 yaşındaki oyuncu Imogen Poots'a emanet edilmiş. Sinemadaki ilk deneyimi "V for Vendetta"daki küçük bir rol olan Poots, Fresnadillo'nun bambaşka bir film çektiğini ve standartların, klişelerin ve genel beklentilerin dışına çıkmayı başardığına inanıyor.

Film, her ne kadar Don ve ailesini merkeze alsa da, ABD ordusunun öne çıkan bazı elemanları da hikayede çok önemli rol oynuyorlar. Bu sezonun en iyi filmlerinden olan "Children of the Men/Son Umut"un da Meksikalı yönetmen Alfonso Cuaron tarafından distopik bir Londra atmosferinde çekildiğini aklınızın bir köşesinde tutarak, bu kez bir İspanyol yönetmenin, Juan Carlos Fresnadillo'nun aynı şehirde nasıl bir kıyamet atmosferi yaratacağını görmek için bile izlenebilir "28 Hafta Sonra". Film, özellikle korku ve gerilim meraklılarını cezbedecek bir deneyim olabilir.

VİRÜSLER İKTİDARI ELE ALINCA

Mikroorganizmalar doğada evrimleştikçe salgın hastalıklar da değişikliğe uğruyor; adeta moda olup ilaç ve aşılarla alt edildikten sonra yeni moda hastalıklar yani yeni virüs ve mikroplar ortaya çıkıp insanlığı tehdit eder hale geliyor. Ortaçağda veba, kolera, sonra frengi, 20. yüzyılda sıtma, çiçek, verem, tifo gibi hastalıklar, günümüzde yerlerini HIV (AIDS), Ebola, SARS, kuş gribi gibi virüslerin yarattığı hastalıklara bıraktı. İnsanlık, gözle görülmez canlıların açtığı savaşa bilimle karşı durmaya devam ediyor. Sinemanın da her insanlık durumuna olduğu gibi salgınlara da kayıtsız kalamadığı ortada. Korku sinemasının en temel öğeleri arasında sayılabilecek olan salgın hastalıklı filmler, rahatsız edici ve sinir bozucu olmakla birlikte türün meraklılarını sinemalara çekmeye devam ediyor. Aşağıdaki seçki, salgın hastalıkları ele alış tarzları tamamen birbirinden farklı olan yönetmenlerin filmlerinden oluşuyor.

Panic in the Streets/Sokaklarda Panik (1950)

Yön: Elia Kazan
Oyn: Jack Palance, Richard Widmark, Barbara Bel Geddes
Kötü adam Blackie (Jack Palance) New Orleans'ın arka sokaklarında iki arkadaşıyla ülkeye kanundışı giriş yapmış bir göçmeni parası için öldürür ve o dönemin ölümcül hastalığı hıyarcıklı vebayı kapar. Dr. Clint (Richard Widmark) ve polislerin salgın çıkmasını önlemek için Blackie'yi (Jack Palance) yakalamaları gerekmektedir ve kısıtlı süreleri 48 saattir. Özellikle Jack Palance'ın Blackie performansıyla akıllarda yer ettiği (sinemadaki ilk rolüydü) Elia Kazan'ın ilk dönem filmleri arasında, kendine özgü tarzı ile kendini belli eden bu gerilim, o yılın en iyi film öyküsü dalında Oscar ödülü almıştı.

The Masque of the Red Death/Kızıl Ölümün Maskesi (1964)

Yön: Roger Corman
Oyn: Vincent Price,Jane Asher, Hazel Court
Roger Corman'ın Edgar Allen Poe hayranlığı malum. 1960'lar boyunca ABD edebiyatının kurucusu Poe'dan uyarlamalar yapan Corman, ucuz vergilendirme nedeniyle filmlerini İngiltere'de çekme kararı aldığında, çektiği ilk film "Kızıl Ölümün Maskesi" olmuştu. Kameradaysa sonraki yıllarda yönetmenliği seçecek olan Nicolas Roeg vardı. Ölüm korkusunun bazı insanlardaki yan etkisi olarak tanımlayabileceğimiz şeytana tapma, Prens Prospero'nun da muzdarip olduğu bir durumdur. Ortaçağda ortalığı kasıp kavuran kızıl salgınları yüzünden Prens her türlü eğlencenin mübah olduğu dev bir maskeli balo düzenler ve ölümü davetlilerle birlikte yok saymak ister. Oysa ölüm, kıpkızıl bir kostüm ve maskeyle davetliler arasına karışmıştır bile... Prens Prospero rolünde Vincent Price'ı izlediğimiz film, Poe'yu kendine özgü tarzıyla yorumlayan Corman'ın en iyilerinden biri sayılıyor.

Outbreak/Tehdit (1995)

Yön: Wolfgang Petersen
Oyn: Dustin Hoffman, Rene Russo, Morgan Freeman, Kevin Spacey
Yıllar geçer, devir değişir, tabii hastalıklar da. 80'lerin HIV'inin ardından dehşet saçan Ebola virüsü üzerine çekilen "Tehdit" kadrosuyla göz kamaştırmıştı. Zaire'de 30 yıl sonra yeniden hortlayan bir virüsün ABD'ye bir maymun aracılığıyla ulaştığını öğrenen yetkililerin salgını önlemek amacıyla girdikleri mücadeleyi anlatan film, gerilimi düşük ama tıbbi açıdan oldukça ayrıntılı bulunmuştu. Bir çoksatan uyarlaması olarak başarılı olan ve salgının önlenmesi için ödenecek bedeller konusunda seyircinin vicdanını devreye sokan ve etik sorular soran film, eleştirmenlerce çok başarılı bulunmasa da, özellikle Dustin Hoffman ve Rene Russo'nun çizdiği boşanmış ama salgın yüzünden akıl birliği yapan bilim insanları portresiyle akıllarda yer etmişti.

Epidemic/Salgın (1987)

Yön: Lars von Trier
Oyn: Lars von Trier, Udo Kier, Niels Vorsel
Lars von Trier'den, "salgın hastalık filmi öyle değil böyle çekilir" dercesine çekilmiş, gerçek bir kabusa dönüşen bir film içinde film hikayesi. Trier'in henüz 31 yaşında oynadığı, yazdığı ve yönettiği "Epidemic", yönetmenin tarzının oluşmaya başladığı dönemden bir film. Bir senarist ve bir yönetmenin salgın bir hastalık üzerine ön çalışmalara başlayıp, yaşadıkları kentte aslında bir salgının yayılmaya başladığını berbat bir şekilde öğrenmelerine dayanan film, özellikle oyuncu seçmeleri yaptıkları hipnozlu sahnelerde, gerilimi ve sıkıntıyı doruk noktasına çıkarmakta.

The Cassandra Crossing/Kassandra Geçidi (1976)

Yön: George P.Cosmatos
Oyn: Sophia Loren, Richard Harris, Ava Gardner, Burt Lancaster
1970'lerin en bilinen ve iz bırakan gerilimlerinden biri olan "Kassandra Geçidi", aslında tam da bir yıldızlar geçidi (Oyuncular arasında O.J Simpson bile var!). Pek çok güzel ve yakışıklı yıldızın, neydi ne oldu denilerek seyredildiği film, bir trende geçiyor ve gerilimini de zaten bu klostrofobik atmosferinden alıyor. Ölümcül bir virüs taşıyan bir eylemcinin trenle kaçmaya çalışması ve bunun anlaşılmasıyla trenin karantina altına alınması sonrasında gelişen olaylar, filmin salgın hastalık fobisini yayma konusunda gerçek bir değer olduğunun da kanıtı. Gerilimli müziği (Jerry Goldsmith) ve Naziler gibi gösterilmekten çekinilmemiş Alman hükümeti tasviriyle 70'lerin salgın hastalıklı filmleri arasında hep hatırlanacak olan "Kassandra Geçidi", bu kutuda yer almayı biraz da nostaljik nedenlerle hak ediyor.

Gündem "Transformers"

ROBOT SAVAŞLA

80'lerin ünlü televizyon dizisi "TRANSFORMERS"ın, dev bütçesi ve görkemli prodüksiyonuyla bu yılın en iddialı yapımlarından biri olan sinema uyarlaması geniş çaplı reklam kampanyasının da katkısıyla bir süredir merakla bekleniyordu... Ve artık geri sayım tamamlanmak üzere. Autobotlar ve Decepticonlar sinema perdelerini tutuşturmak için hazır bekliyor. Bakalım gözlerimizin yollarda kaldığına değecek mi?

İLHAN YURTSEVER

80'li ya da 90'lı yıllarda çocuk yaşta olup da, dönemin efsane çizgi dizisi "Transformers"ı bilmeyen pek azdır muhtemelen. Sevelim ya da sevmeyelim, meraklısı olalım ya da olmayalım en azından unutulmaz tema parçası veya envai çeşit araca dönüşebilen robotlarıyla dizi, çoğumuzun hayatına bir yerinden girmeyi başarmıştır. Bazılarımız için yayın saatini yakalayabilme telaşı içinde okul çıkışı tarifsiz bir hevesle koşarak evin yolunu tutmak, bazılarımız içinse etkisini hiç yitirmeyen bir çocukluk tutkusuydu "Transformers". Ve belki bir grup için de yalnızca sıradan, saçma, hatta ilkel bir çizgi filmden ötesi değildi. Ama öyle veya böyle birkaç nesilden milyonlarca çocuğu derinden etkilediğine hiç şüphe yok. Mevzu malumunuz; her biri farklı bir araca dönüşebilme yeteneğine sahip barış yanlısı Autobotlar ile kötücül Decepticonlar arasındaki savaş yüzyıllardır sürüp gitmektedir. Dünyaya da sıçrayan bu sonu gelmez mücadelede gezegenin enerji kaynaklarını ele geçirmek isteyen Decepticonlar'a karşı Autobotlar insanlığın yanında yer alırlar.

"Transformers"ın dünya çapında yarattığı fenomen göz önüne alınınca, dizinin günün birinde sinemaya uyarlanacağını tahmin etmek zor değildi fakat projenin gündeme gelmesi aslında beklenenden biraz daha uzun zaman aldı. Bunun başlıca sebepleri, zamanın teknolojik koşullarının yetersizliği ve dizinin hayranlarından gelecek tepkilerin tahmin edilemez oluşuydu. Ve nihayet 2005 yılında, "Transformers"ın tüm haklarını elinde bulunduran yapım şirketi Hasbro Inc., sinema versiyonu için DreamWorks ve Paramount ile anlaşmaya vardığını duyurduğunda ortalığı büyük bir heyecan dalgası kapladı. Bu ay işte

OPTIMUS PRIME

Autobotlar'ın lideri Optimus, güçlerini kullanarak hasar görmüş dostlarını iyileştirebiliyor, tıra dönüşebiliyor ve cümlemize yetecek bir merhameti var.

RINDA YENİ ÇAĞ

bu film, yılın en büyük prodüksiyonlarından biri olarak vizyonumuzu şenlendirmeye geliyor.

Aslında "Transformers" tarihine dönüp baktığımızda, sinema filminin neden bu kadar geciktiğini anlamak zor değil. Zira karşımızda neredeyse kendi başına koca bir sektör duruyor. İlk kez 1984'te Hasbro'nun piyasaya sürdüğü oyuncak robotlarla başlayan "Transformers" çılgınlığı, yine aynı yıl televizyon dünyasını kasıp kavuran animasyon serisi ve Marvel Comics tarafından çıkarılan çizgi romanlarla aldı başını yürüdü. Hemen her yıl yeni modellerle zenginleşen oyuncak serileri Hasbro'nun cirosunu milyar dolarlara taşırken, şirket 1986'da Orson Welles, Leonard Nimoy, Judd Nelson gibi isimlerin de seslendirme kadrosunda yer aldığı animasyon formatındaki sinema filmini vizyona soktu. Zaman içinde farklı karakterler ve yeni grafiklerle çeşitli değişikliklere uğrayan "Transformers", 2000'lerin başında birinci jenerasyon olarak bilinen robotların yeniden piyasaya çıkışıyla klasik konseptine geri döndü. Televizyon dizisi, çizgi romanları, oyuncakları, beslenme çantaları, video oyunları ve daha pek çok ticari ürünle 20 yılı aşkın bir süredir popülaritesini sürdüren "Transformers"ın hala aynı şevk ve heyecanla her sene geleneksel olarak bir araya gelerek toplantılar düzenleyen milyonlarca fanatik hayranı mevcut. Büyük bölümü "Transformers"ı perdede görmeyi hayal etmiştir mutlaka ama herhalde pek azının bu hayalini gerçeğe dönüştürebilme şansı vardı. Bu hayranlardan biri Steven Spielberg olunca işin rengi değişiyor tabii. Kendisi uzun müddet "Transformers"ın sinemaya uyarlanmasını hayal ettikten sonra filmin yapımcı kadrosuna girdi ve bu projenin gerçeğe dönüşmesindeki en büyük etkenlerden biri oldu. 150 milyon dolarlık bütçesiyle sezonun en pahalı ve iddialı yapımlarından biri olan "Transformers"ın yönetmen koltuğundaki isim de yüksek tempolu, gürültü aksiyon hitlerinin 'mucidi' Michael Bay olunca, doğaldır ki türlü gişe rekoru tahminleri havada uçuşmaya

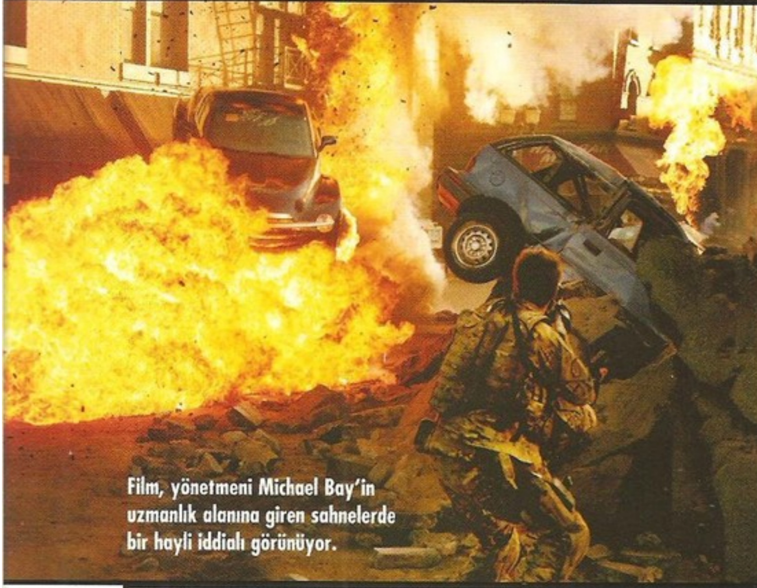

Yönetmen, yüksek tempolu, büyük aksiyon filmlerinin ustalarından Michael Bay.

MEGATRON

Decepticonlar'ın lideri Megatron acımasız bir ölüm makinesi. Orijinal seride tabancaya dönüşebiliyordu, filmde ise jet oluyor. Bilinen hiçbir zayıflığı yok.

Sam'in yaşama azmi takdire şayan.

Film, yönetmeni Michael Bay'in uzmanlık alanına giren sahnelerde bir hayli iddialı görünüyor.

başlıyor. Filmin, bu yılki MTV Film Ödülleri'nde ilk kez verilen 'henüz izlemediğimiz en iyi yaz filmi' ödülünü alması beklentilerin ne kadar yükselmiş olduğunun bir işareti.

Tebdili Kıyafet Robotlar

Takipçilerinin pek iyi bildiği üzere "Transformers" mitolojisi karakterleri ve olay örgüsüyle hayli zengin bir içeriğe sahip ve yaklaşık iki saatlik bir filmde bunların hepsine birden yer vermek olası değil. Dolayısıyla filmde kullanılacak karakterler ve öykünün hangi noktadan başlatılacağı herkes için büyük merak konusu. Bu konuda biraz ipucu verecek olursak; film, gezegenimizin savaşçı robotlarla ilk kez tanıştığı döneme konuşlandırıyor hikâyesini. Ana karakterimiz Sam Witwicky adında sıradan bir lise öğrencisi. Kızlar, okul, aile gibi beylik problemlerden mustarip, arabalara meraklı bir genç olan Sam, babasının ona ilk arabasını alacağını duyduğunda çok heyecanlanıyor. Karşısında 1976 model bir Chevy Camaro bulunca hevesi biraz kursağında kalsa da kaderine razı olan Sam için işler kısa zamanda değişmeye başlıyor. Bir kere arabası sayesinde okulun en güzel kızı Mikaela ile dost oluveriyor, üstelik yavaş yavaş yeni Camaro'sunun normal arabalardan çok farklı olduğunu keşfetmeye başlıyor. Aslen Cybertron adlı gezegenden gelen ve ismi de Bumblebee olan, şekil değiştirebilme yeteneğine sahip bir robot bu Camaro. Fakat türünün tek örneği değil elbette. Sam kısa süre sonra hiç de Bumblebee kadar dost canlısı olmayan başka robotlarla, yani Decepticonlar'la müşerref olmak durumunda kalıyor. Decepticonlar kâinata hükmetmek isteyen ve bu yolda önlerine çıkan her şeyi yok etmeye kararlı bir ırk. Dünyaya geliş sebepleri ise kritik önem taşıyan bir yaşam kaynağını ele geçirmek. Fakat içlerinde Bumblebee'nin de olduğu diğer robot ırkı Autobotlar buna izin vermeye niyetli değil. Kendilerini barış dolu bir varoluş idealiyle yaşamı savunmaya adayan Autobotlar, Sam ve Mikaela'nın eşliğinde insanlığı kurtarmak amacıyla Decepticonlar'a savaş açıyor. Tabii bu arada robotlara karşı bir operasyon başlatan Amerikan hükümetinin, Decepticonlar'ın yanında Autobotlar'ı da yok etmek niyetinde olduğu açığa çıkınca Sam ve Mikaela yeni dostlarını koruyabilmek için kendi başlarına

Robotlar arasındaki savaşın tam ortasında iki yeniyetme; Sam Witwicky (Shia LaBeouf) ve kız arkadaşı Mikaela (Megan Fox).

Bilgisayar grafik teknolojisinin geldiği son noktanın temsilcisi olan filmdeki robotlar, dizidekinden çok daha karmaşık ve ürkütücü.

mücadele vermek zorunda kalıyorlar.

"Transformers"ı, çizgi romanlarını takip edip, oyuncaklarını satın alacak kadar çok sevdiğini belirten Steven Spielberg, baştan beri filmin yönetmenliği için en uygun adayın Michael Bay olduğunu düşünüyormuş. Nitekim filmi yönetmesi önerildiğinde önce teklifi reddeden Bay'i ikna etmek de yine ona düşmüş. Bay'in başlangıçta teklifi geri çevirme sebeplerine ilişkin pek çok rivayet mevcut. Bunlardan biri yönetmenin projeyi 'aptal bir oyuncak filmi' olarak görmesiyken, bir diğeri de mevcut teknolojik imkânların robotların layığıyla resmedilebilmesi için yeterli olmadığını düşünmesi. Tam da onun gibi mükemmeliyetçiliğiyle ün salan bir yönetmenden beklenecek endişelerle kendini geri çeken Michael Bay aynı endişelerin bir sonucu olarak filmin yönetmenliğini üstlendikten sonra, daha önce hiç ilgi duymadığı "Transformers" külliyatına en hakim kişilerden birisi haline gelmiş.

Öykünün ana iskeletini oluşturma görevini çizgi roman yazarı ve "The Core", "Catwoman" gibi filmlerin senaristi John Rogers'a emanet eden yapımcılar, Rogers'ın taslakları üzerinden senaryoyu inşa etmesi için de "Mission: Impossible III", "The Island", "The Legend Of Zorro" filmlerinin senarist ikilisi Roberto Orci ve Alex Kurtzman'ı seçmişler. Robot karakterlerden hangilerinin öyküde yer alacağına karar vermek bilhassa önem taşıdığından senaristler, yapımcılar ve Michael Bay kafa kafaya vererek bu tercihi büyük bir dikkatle yapmış. Autobotlar'ın lideri Optimus Prime ve Decepticonlar'ın lideri Megatron'un yanı sıra Bumblebee'nin de film için elzem olduğuna karar veren ekip, diğer robotlar için de hem kendilerinin hem de "Transformers" hayranlarının favori karakterlerinin hangileri olduğu konusunda nabız yoklayarak seçim yapmışlar.

Film için önem arz eden bir diğer konu olan oyuncu tercihleri de hummalı bir çalışma sonucu belirlenmiş. Filmin kilit karakteri olan Sam Witwicky'yi "A Guide To Recognizing Your Saints", "Constantine" ve "I, Robot" filmleriyle çıkış yapan Shia LaBeouf canlandırırken, Mikaela rolünde şimdiye kadar hep ufak tefek rollerde

BARRICADE

Araç modunda polis otomobili olabiliyor ve böylelikle insanlar arasında kendini gizleyerek rahatlıkla gezinebiliyor. Tam bir tuzak kurma uzmanı.

BUMBLEBEE

Orijinal seride Volkswagen Bettle idi. Ufak tefek yapısı sayesinde casusluk edebiliyor. Autobotlar'ın en gençlerinden ve çenesi en düşüklerinden.

Optimus'un en yakın ve en eski dostu. Pek çevik sayılmasa da, savaşa her zaman hazır. Sayısız muharebeden geçmiş bir tecrübe abidesi.

Megatron'un yerinde gözü olan ikinci lider. Kurnaz, şeytani ve kendini beğenmiş. Gaddarlığı bazen Megatron'u bile gölgede bırakabilir. Savaş uçağına dönüşebiliyor.

gözükmüş olan fakat bu filmle beraber tırmanışa geçmesine de kesin gözüyle bakılan genç oyuncu Megan Fox yer alıyor. Bizde de gösterilen "Las Vegas" dizisinden anımsayabileceğimiz Josh Duhamel ve "2 Fast 2 Furious", "Four Brothers" gibi filmlerde rol almış olan Grammy adayı şarkıcı Tyrese Gibson'ın yanı sıra, yetenek abidesi iki usta aktör, John Turturro ve Jon Voight da filmde izleyebileceğimiz diğer önemli oyuncular. "Transformers" hayranlarının belki de en çok merak ettiği konulardan biri de robotları kimlerin seslendireceği. Michael Bay, hayranların isteğine de kulak vererek Optimus Prime'ı seslendirmesi için Peter Cullen'da karar kılmış. Tanınmış bir seslendirme sanatçısı ve aktör olan Cullen, orijinal seride ve '86 yapımı sinema filminde aynı karakterin yanı sıra Ironhide'a da sesini vermişti. Çizgi dizinin Megatron'u olan Frank Welker ise ilerleyen yaşına paralel olarak değişen ses tonunun kurbanı olmuş ve yerini Avustralyalı aktör Hugo Weaving'e bırakmış. "Matrix" serisinin Ajan Smith'i olarak üne kavuşan Weaving, daha önce de "V For Vendetta" ve "Happy Feet"de sesini ne derece etkili kullanabildiğini göstermişti.

Gözün Gördüğünden Fazlası

"Transformers"ı sıradan aksiyonlardan ayıran en önemli özelliği robot karakterleri elbette. Aksi görüşteki bir azınlığa rağmen, bugün için bile taze sayılabilecek olan "biçim değiştirebilen savaşçı robotlar" fikri filmin can damarını oluşturuyor ve doğal olarak robotların yaratım aşaması da prodüksiyonun en ilgi çekici yönü haline geliyor. Büyük çoğunluğu bilgisayar ortamında yaratılan robotlar ünlü efekt şirketi ILM'in eseri ve Bay'in deyimiyle bugüne kadar şirketin elinden çıkan en karmaşık modeller. Hatta sinema tarihinin gelmiş geçmiş en karmaşık üç boyutlu modellemeleri olması da kuvvetle muhtemel. Zira robotların tek bir kare CGI görüntüsünü üretmek tam 38 saat sürmüş; bu "Lord Of The Rings"in elinde bulunan 20 saatlik rekoru neredeyse ikiye katlıyor. Filmde göreceğimiz robotlar şekil itibariyle orijinal seriden oldukça farklı, daha karmaşık ve karanlık. Dizideki robotlar kutuyu andıran daha basit yapılara sahipti ve dönüşümleri birkaç saniyede gerçekleşebiliyordu. Filmdeyse çok daha karmaşık, yaratığa benzer robotlar tasarlanmış; dönüşüm süreçleri çok daha gerçekçi, araç modundaki her bir parçanınsa işlevsel bir karşılığı var. Her biri alanlarında uzman 25 civarında çizerin çalıştığı robot tasarımları sırasında herkesin farklı bir görevi varmış ve kimisi gözler üzerine yoğunlaşırken, kimisi de eller ya da ayakların çizimiyle uğraşmaktaymış. Tasarım aşamasında Hasbro'dan yardım alan ekip, yine de kendi orijinal tarzlarını yaratmaya çaba göstermişler. Örneğin Optimus'a daha 'samurayvari' bir hava kazandırmak için kulakları büyütülmüş ya da başta Megatron olmak üzere tüm Decepticonlar'da şeytani bir ifadeyi vurgulamak üzere daha keskin hatlar tercih edilmiş. Transformerlar zekâsı, duyguları ve kişiliği olan robotlar olduğundan Michael Bay dış görünüşlerinin de buna uygun olarak tasarlanmasını istemiş. Yönetmen bu amaçla tasarımcılarına Bumblebee için Michael J. Fox'un "Back To The Future"daki karakterini, Optimus için de Liam Neeson'ın birkaç filmde canlandırdığı farklı karakterleri örnek olarak göstermiş. Bumblebee ve Frenzy dışındaki robotlar gelişmiş CGI teknolojisinden faydalanılarak yaratılırken, bu iki karakter birebir ölçülerde imal edilmiş. Binlerce parçanın birleşmesinden oluşan Frenzy'yi üretme işi tanınmış efekt şirketi KNB'ye emanet edilmiş. Nasıl daha inandırıcı bir biçimde hareket edebileceğine dair uzman mekanikerler tarafından yapılan araştırmalardan sonra bilgisayarda üç boyutlu modeli çizilen Frenzy, son olarak KNB'nin protez ve kukla uzmanlarının ellerine teslim edilmiş ve neticede ortaya metal bir tasarım harikası çıkmış. Bumblebee ise "Spider Man 2" ile Oscar kazanan efekt uzmanı John Frazier ve ekibi tarafından üretilmiş. Tıpkı Frenzy gibi sökülüp takılması saatler süren binlerce parçadan oluşan Bumblebee yaklaşık 5 metre boyunda, 4 metre

RATCHET

Filmde Hummer suretinde görünüyor, fakat dizide esasen bir ambulanstı. Autobotlar'da sağlık sıhhat ondan sorulur. Aynı zamanda cesur ve vefalı bir dost.

genişliğinde ve 3,5 tonluk ağırlığa sahip.

"Transformers"ın bir diğer dikkat çekici yönü de tabii ki arabaları ve hayranlar onları da en az robotlar kadar dört gözle bekliyor. Hemen belirtelim; yapım ekibi 2000'li yıllara ayak uydurabilmek maksadıyla araçların çoğunda değişiklik yapmış. Örneğin orijinal seride bir Porsche olan Jazz artık bir Pontiac, ambulans olarak bildiğimiz Ratchet ise özel olarak dizayn edilmiş, Hummer suretinde bir sağlık aracı. Megatron ise tabancaya dönüşme fikri yaşadığımız çağ için artık pek yaratıcı ve uygun kaçmayacağı düşünülerek yaratık benzeri bir jet haline getirilmiş. Hayranların en çok tepkiyle karşılaması öngörülen değişiklikse Volkswagen Beettle'dan Camaro'ya evrilen Bumblebee. "Transformers" fanatiklerinin en sevdiği karakterlerden biri olan Bumblebee'nin yaşadığı bu değişim Michael Bay'in fikriymiş ve söylentilere bakılırsa yönetmenin bu değişikliği yapmak istemesinin ardında yatan asıl sebep, oluşabilecek Herbie-Bumblebee mukayeselerinden kaçınmakmış. Yeni araçlar içerisinde orijinallerine en yakın duranlarınsa Optimus Prime ve Starscream olduğu söylenebilir.

Eleştirmenlerle değilse de, hasılat rakamlarıyla arası gayet iyi olan Michael Bay, her ikisinde de çuvalladığı son filmi "The Island"ın yarattığı hayalkırıklığını unutturabilmek adına belki de en doğru projeyi seçmiş gibi görünüyor. Ne de olsa yılın en çok hasılat elde etmesi beklenen iki üç filminden biri olan "Transformers"ın tüm dünyada yaza damgasını vuracağından kimsenin şüphesi yok.

BEYAZCAMDAN PERDEYE

Televizyonların popüler çizgi dizilerini sinemaya uyarlamak son dönemin gözde eğilimlerinden biri. "Transformers" bunun en yeni örneklerinden. "Voltran", "Underdog", "He-Man" ve "Jetsons" uyarlamaları kapıda. Son yılların en kayda değer örnekleri ise hemen aşağıda...

THE FLINTSTONES

Televizyon tarihinin en sevilen çizgi dizilerinden biri olan "Taş Devri"nin sinema uyarlamasında John Goodman, Fred'e inandırıcı bir derinlik katmak için didinirken, Rick Moranis, Barney'nin yanından bile geçmiyordu. Sonuçta film, başarısız bir uyarlama olarak tarihteki yerini aldı. Fakat karakterlerin gençlik yıllarına giderek 'prequel' olmaya soyunan devam filminin hali daha da içler acısıydı. O kadar ki, dizinin alâmetifarikası olan 'Yabba dabba doo!' bile tat vermekten uzaktı.

ÆON FLUX

MTV'nin kült dizisi "Æon Flux" cesur içeriği, katmanlı metinleri ve kimi zaman sürreal yapısıyla popüler kültür içerisinde kendine farklı ve nadide bir yer edindi. Ne çare ki, Charize Theron'lu film versiyonu post-apokaliptik bir gelecek resmedeceğim derken neredeyse dizinin başarısına bile gölge düşürüyordu. Yine de, vasatın hayli altında gezinen filmi, son dönemde Hollywood'da çizgi dizilere gösterilen ilginin müsebbiplerinden biri olarak gösterebiliriz.

THE SIMPSONS

Televizyonun en uzun soluklu çizgi dizisi olma unvanını hâlihazırda elinde bulunduran "The Simpsons", beyazcamda tam 18 seneyi devirdi. Sıra dışı mizahıyla alaya almadığı konu, kurum veya kişi kalmayan dizide hemen her karakter tuhaflıkta birbiriyle yarışır durumda. Lakin hiçbiri Homer ile aşık atamaz tabii ki. Dünyanın en seksi erkeği seçilmişliği bile bulunan Homer, bu ay sonunda vizyona giren sinema filminde dünyayı kurtarmaya çalışırken yine türlü krize yol açacak. Heyecanımız dorukta!

SOUTH PARK

Sivri dillilik söz konusu olduğunda "The Simpsons"ın bile pembe dizi gibi görünmesini sağlayan bir şey varsa o da Trey Parker ve Matt Stone'un kışkırtıcı zihinlerinden çıkan bu dizidir. Her çeşit argo, sapkınlık ve iğrençliğin diz boyu gittiği "South Park" Stan, Kyle, Kenny ve Eric'in alışılmadık 'serüvenleri' ekseninde dünya hali üzerine demediğini bırakmıyor. Sinema versiyonu "South Park: Bigger Longer & Uncut" ise aynı çizginin sürdürüldüğü eşsiz bir kahkaha şöleni vaat ediyor.

INSPECTOR GADGET

Her tarafından türlü icat çıkarmasıyla ünlü, sakar Müfettiş Gadget, televizyon tarihinin en ahmak ama aynı zamanda en tutulan karakterlerinden biriydi. Ülkemizde de hatırı sayılır miktarda izleyiciyi ekrana çekmiş, ilginç ve gayet de yaratıcı sayılabilecek bir dizi olan "Inspector Gadget"ın sinema filmini ise hayranları hatırlamak bile istemiyor. Özellikle de Gadget rolünde Matthew Broderick'in ne aradığı hala bir muamma.

TEENAGE MUTANT NINJA TURTLES

Ustaları Splinter tarafından eğitilen ve her birine büyük Rönesans sanatçılarının isimleri bahşedilen Leonardo, Raphael, Michelangelo ve Donatello öyle bildiğiniz kaplumbağalar gibi hımbıl filan değil, hepsi de zıpkın gibi maşallah. Ançüezli pizza delisi kahramanlarımız, kişiliklerini en sağlıklı ve eksiksiz biçimde sinema filmlerine de taşıyan ender çizgi film karakterlerinden. Tabii bu yıl içerisinde izlediğimiz uzun metraj animasyonlarını görmezden gelmek kaydıyla.

SCOOBY-DOO

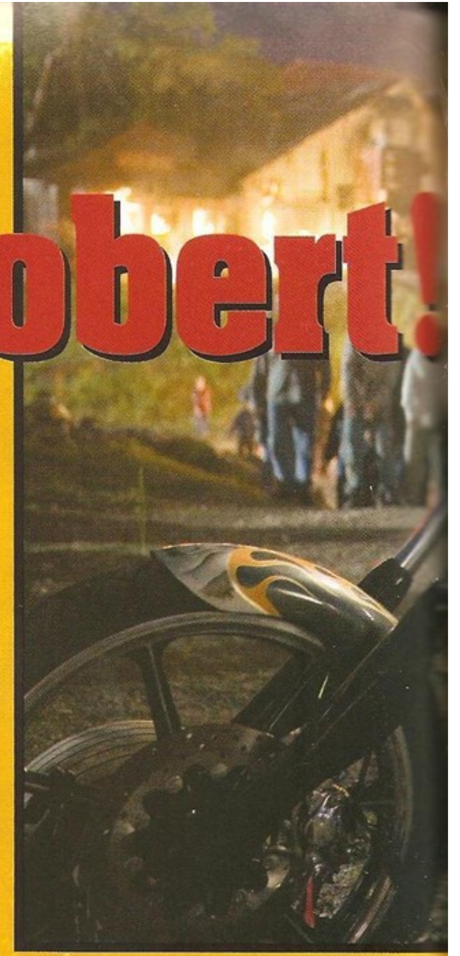
Komedi, macera ve polisiyeye biraz da gerilim harman ederek eğlenceli bir yapı oluşturan "Scooby-Doo", 60'ların sonunda başladığı beyazcam serüvenini bazen Scrappy-Doo ve Richie Rich gibi karakterlerin de katılımıyla yaklaşık 20 yıl boyunca belli aralıklarla sürdürmüştü. Devamı da çekilen sinema filmiyse neredeyse tamamen Scooby'nin 'karizmasına' yaslanarak ilerliyor, hayranlarına başka da bir şey vermiyordu.

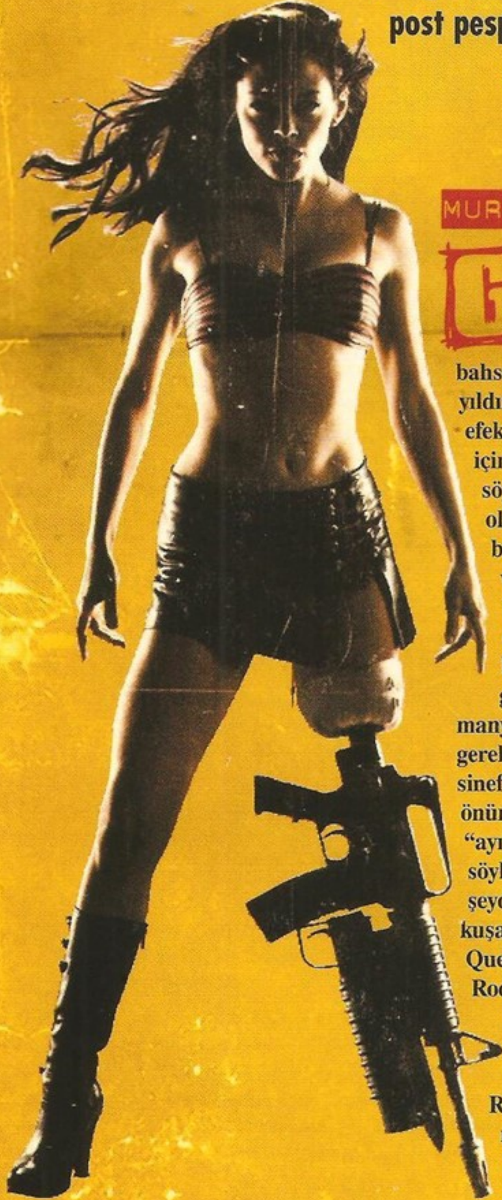
POKÉMON

Bir ara tüm dünyada bir fenomene dönüşüp, ülkemiz sokaklarında da yavrularımızın keçileri kaçırmışçasına 'Seni seçtim Pikachu!' naraları atmasına sebep olan "Pokémon"un yarattığı fırtına neyse ki şimdilik biraz olsun dinmiş görünüyor. Fakat dizinin açıkgöz yapımcıları ellerini çabuk tutup "Pokémon" çılgınlığı kesintiye uğramadan çok önce bir sinema filmini hayata geçirdiler. Film, bazı ülkelerde akıl almaz hasılat rakamlarına ulaşsa da, hiç iyi eleştiriler almadı.

Parçala Robert!

Geçtiğimiz ay "Death Proof"la başlayan "Grindhouse" macerası, bu ay gösterime girecek olan Robert Rodriguez imzalı "PLANET TERROR"la (Dehşet Gezegeni) devam ediyor. Kanın su olup aktığı, parçalanan, eriyen ve afiyetle yenilen vücutların gırla gittiği filmde Rose McGowan, Naveen Andrews, Fergie ve Bruce Willis gibi isimlere yer veren Rodriguez, post pespaye zombi filmlerine selam gönderiyor; her birinin elini öpüp gönlünü alıyor!

MURAT EMİR EREN

Geçtiğimiz ay "Death Proof" vesilesiyle B-film aleminin suçlu zevki "istismar filmleri"nden az da olsa bahsetmiştik. Bu filmlerin, ünlü yıldızlar, yüksek bütçe ya da görsel efektler olmadan izleyici çekebilmek için bir şeyleri istismar ettiğini söylemiş, bu istismar eylemini de olabilecek en çılgın ve en yaratıcı biçimde gerçekleştirdiklerini vurgulamıştık. Ancak bu furyanın bir film çöplüğü yarattığını, bu çöplüğün içindeki altın madenini bulup çıkaranların da genellikle gerçek sinefiller ya da "film manyakları" olduğunu belirtmek gerekiyor. 90'lı yıllarda ortaya çıkan ve sinefil kimliğini, yönetmen kimliğinin önüne koyan genç sinemacıların bu "ayıklama" işini layıkıyla yaptığını söylemek de pekala mümkün. Her şeyden önce sinemasever olan bu kuşağın en önemli iki temsilcisi de Quentin Tarantino ve Robert Rodriguez. İki yönetmenin imzasını taşıyan "Grindhouse"un bu ay gösterime girecek olan parçası "Dehşet Gezegeni"nde Rodriguez'in B-film hayranlarını mest edeceği kesin. Ucuzluğu, kepazeliği ve çöplüğü seçip, stüdyoların "satılmış" çarkına çomak sokmak size de bir onur gibi görünüyorsa, buyrun "Dehşet Gezegeni"nin kanlı geçiş merasimine...

Zombilerin istilası

"İki film birden" kuşağını yeniden canlandırma fikrinin Robert Rodriguez'den çıktığını, projeye "Grindhouse" ismini takanınsa Quentin Tarantino olduğunu biliyoruz. Peki Robert Rodriguez'in bir zombi filmi yapmak için senelerdir yanıp tutuştuğunu? İşte o başka ve yeni bir hikaye. Rodriguez, "El Mariachi" ve "Desperado" döneminden sonra Quentin Tarantino'yla birlikte yazdıkları ve Tarantino'nun George Clooney ile birlikte başrollerden birini oynadığı "From Dusk Till Dawn"ı çekmişti. Yönetmen bu filmde, arabalarına aldıkları iki kanun kaçağıyla, yol kenarındaki ıssız bir barda vampirlerle mahsur kalan bahksız ailenin öyküsünü anlatmıştı. Belki de kariyerinin en parlak işlerinden birini çıkardığı bu eğlenceli macerada, vampirler, zombiler ve korku sinemasına yönelik ilgisini belli etmiş, 1998 yılında çektiği "The Faculty"de de benzer bir gerilim öyküsüyle karşımıza çıkmıştı. Bir zombi filmi yapmaksa, tam bu dönemde Rodriguez'in aklına gelen

Tıpkı Tarantino'nun "Death Proof"unda olduğu gibi "Dehşet Gezegeni"nde de kadın karakterler ön planda. Rose McGowan (motorda önde) ve Marley Shelton'sa (arkada) filmin iki büyük kozu.

bir fikirdi. Yönetmenin deyimiyle uzun zamandır kimse zombi filmi yapmıyordu ve bu filmler tarihe karışmış gibiydi. Fakat Rodriguez, teknolojiye de benzer derecede bir ilgi duyuyordu ve "The Faculty" sonrasında tam üç yılını ABD'de geniş bir izleyici kitlesine ulaşan "Spy Kids" serisine harcadı. En nihayetinde çocuk filmlerinden oluşan bu seriyi, "Desperado"nun devamı niteliğindeki "Once Upon A Time In Mexico" izledi. İşte tam bu sırada olanlar oldu ve etraf zombi filmleriyle, kıyamet senaryolarıyla dolup taştı. Danny Boyle "28 Gün Sonra"yla çıkageldi, George A. Romero "Ölüler Ülkesi"ni çekti, yine İngiltere'den çıkagelen türün parodisi "Shaun Of The Dead" de bu halkanın son parçasıydı. Bu filmlerin aniden ilgi görmesi sonucunda Rodriguez projeyi biraz ertelemek zorunda kaldıysa da, tümüyle caymış değildi. Böyle bir filmi çekmek için vesile arıyordu yalnızca. Zira durduk yere ortaya bir zombi filmi projesi atamazdı, çünkü bu artık yeni ve orijinal bir fikir değildi... İşte "Grindhouse", hem yönetmenin bu projesini gerçekleştirmek için bir vesile oldu, hem de bu projenin güzel bir espri dahilinde gerçekleşmesini sağladı.

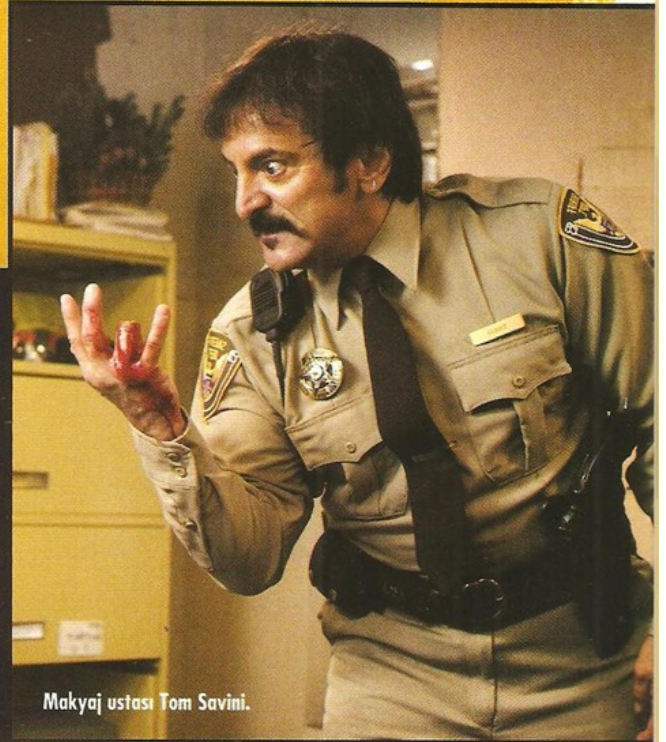
Rodriguez'in bu tip bir film yapmak için neredeyse 10 yıl beklediğini düşünürsek, bu süreç içinde hikayeyle ilgili fikirlerinin ne kadar değiştiğini de tahmin edebiliriz aslında. Nitekim, önceleri zombi istilasına uğrayan bir kasabanın öyküsünü anlatmayı planlayan yönetmen, daha sonra filmini karakterlerin ön plana çıktığı bir yaratık hikayesine dönüştürmeye karar vermiş. Zaten filmde her ne kadar zombi gibi hareket etseler de, ortalıkta terör estiren öfkeli kalabalığın teknik olarak zombi olmadığını söylememiz mümkün. Bu noktada kafalar çok karışmadan filmin öyküsünden bahsetmek yerinde olacak sanıyoruz...

Bir gece, bir kasabada...

Sessiz sakin bir Amerikan kasabasında yaşayan iki doktor William (Josh Brolin) ve Dakota Block (Marley Shelton), bir gece arka bahçelerinde ne idiğü belirsiz insanların dolaştığını ve

İğrençliğin estetiği: Tom Savini

Filmin oyuncu kadrosundan bahsederken Tom Savini'den özellikle bahsetmedik. Zira kendisi ayrı bir başlıkta, incelenmeyi fazlasıyla hak eden bir isim. Korku sinemasının köşe taşlarında izi bulunan Savini, sayısız filmde makyöz, özel efekt uzmanı ya da oyuncu olarak yer alsa da, sinemaya asıl hizmetini bağımsız korku filmlerindeki özel efekt çalışmalarıyla vermişti. Savini'nin zombi, vampir ya da bu yaratıklar tarafından parçalanan kurbanları yaratırken ortaya koyduğu yaratıcılık, korku sinemasının bu alt türünde büyük bir gelişmeye sebep olmuş, özellikle 'splatter' ve 'gore' tarzı filmlerin hızla yayılmasını, benimsenmesini sağlamıştı. Savini'nin çalışmaları arasında "Dawn of the Dead", "Day Of The Dead", "Friday The 13th" ve "Martin" gibi klasikler yer alırken, bu filmler için geliştirdiği birçok makyaj ve görsel efekt tekniğinin hali hazırda kullanıldığını da belirtelim. Savini'nin etkilediği sinemacılar arasında Peter Jackson, Zack Snyder ve elbette Robert Rodriguez'i saymamız mümkün.

Makyaj ustası Tom Savini.

Kasabanın sağ kalanları arasında yer alan Cherry (Rose McGowan), Wray (Freddy Rodriguez) ve Dakota (Marley Shelton) silahlanıp, diğer insanlarla birlikte kendilerini vahşetten korumak için mücadele ediyorlar.

Robert Rodriguez, filmin setinde "ileri görüşlü lider" pozu verirken...

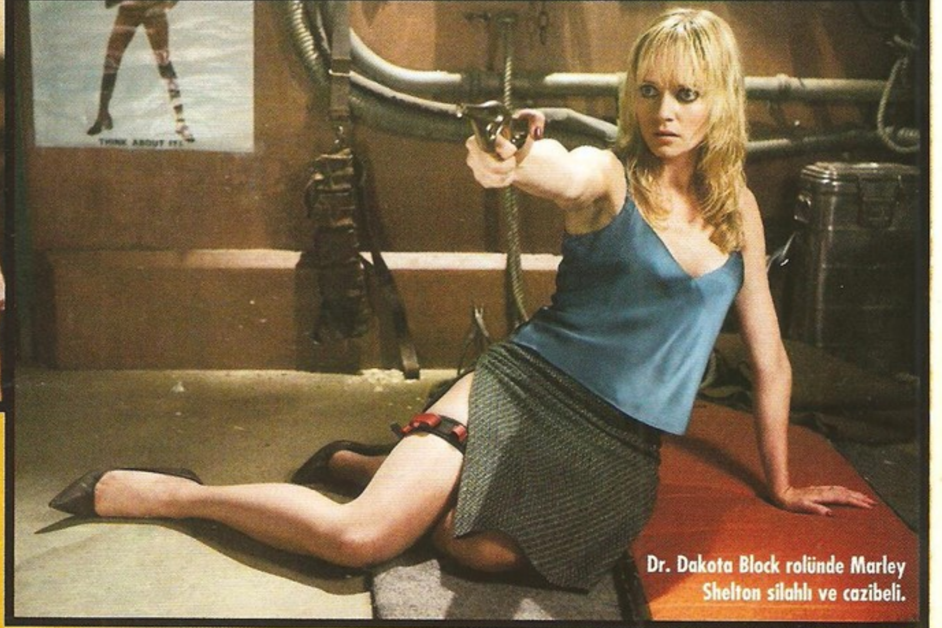
bu kalabalığın garip davranışlar sergilediğini fark ederler. Kasabadaki insanlar durduk yere saldırganlaşmıştır. Etraftaki diğer insanlara zarar verip, öldüresiye hırpalayan, etlerini koparıp, diri diri yiyen bu insan yığınından kaçmak için çaba sarf eden çift, kendileri gibi bu olaydan kurtulan striptizci Cherry ve erkek arkadaşı Wray'le tanışıp, başlarına gelen felaketi bir biçimde atlatmayı umarken, hep birlikte olayın bambaşka bir boyutu olduğunu keşfederler. Kasabanın yakınlarında gerçekleşen bir gaz patlaması insanları birer ucubeye dönüştürmüş, sandıklarından çok daha fazla kişi bu illete tutulmuş ve ulusal güvenlik birimleri de işe bulaşmıştır. İnsanların sergilediği vahşetten Cherry'nin sağ bacağı da nasibini almış, kendisine bacak niyetine takılan protez makineli tüfekle Cherry, et yiyen yaratıklara dönüşen kasaba ahalisiyle mücadele eden ekibin bir numaralı kozu olmuştur...

Hikayenin gidişatından da anlaşılacağı üzere, filmde bir "zombiler sardı dört bir yanımı" vaziyeti mevcut. Buna zaten kaniyiz. Peki az önce de söylediğimiz gibi, senaryonun gelişimi ve karakterlerin gelişimi nasıl gerçekleşti? Bu konuda kısa notlar vermek gerekirse, Robert Rodriguez'in senaryonun ilk 30 sayfasını, yani olayların gelişim safhasını 1999 yılında yazdığını, sonradan projeyi rafa kaldırdığını belirtmek gerekir. Kendisine bir ana karakter bulmasıysa daha sonra gerçekleşen bir hadise. Yönetmen, filmde Rose McGowan tarafından canlandırılan striptizci Cherry karakterinin nasıl görünmesi gerektiğini işe giderken trafikte sıkışıp kaldığı bir anda buluvermiş. Bizler trafik sıkışıklığında küfürü basıp, göklere isyan ederken, Rodriguez'in zihninin bunlarla meşgul olması da ayrıca ilginç elbette. "Ana karakterin tek bacağı bir makineli tüfek olsa!", işte bu fikir, trafik stresinden bunalan Rodriguez'in kafasının içinde yankılanıp, hemen ardından uygulamaya konmuş. Kendisine ait olan Troublemaker stüdyolarında çalışan görsel efekt uzmanlarıyla bunun nasıl mümkün olabileceğini tartışan Rodriguez, "Grindhouse" projesi ciddiye bindiğinde "Dehşet Gezegeni"nin merkezine bu tip bir karakteri oturtmakta fazla zorlanmamış, çünkü önceden bu iş için gerekli hazırlıklar yapılmış. Filmdeki bir diğer karakterse "Sin City/Günah Şehri"nden yadigar. Rodriguez, filmdeki doktor Dakota Block karakterini "Sin City"de de birlikte çalıştığı Marley Shelton'a özel olarak kaleme almış ve adeta güzel oyuncuya hediye etmiş. En nihayetinde, başını kadınların çektiği bir zombilerden arınma ve kurtulma ekibi kendiliğinden oluşuvermiş...

Marley Shelton'ın filmde nasıl yer

Gazın etkisiyle kasaba ahalisi ortamlara "akıyor."

Vahşilerle mücadele eden ekibe "Lost" dizisindeki Sayid Jarrah olarak tanıdığımız aktör Naveen Andrews da katılıyor.

Dr. Dakota Block rolünde Marley Shelton silahlı ve cazibeli.

aldığını belirttik. Ancak filmin geri kalan oyuncu kadrosu da epey şenlikli ve bir hayli göz alıcı isimlerden oluşuyor. İlk olarak Gregg Araki'nin "The Doom Generation" filminde görüp koltuğumuzda şöyle bir doğrulduğumuz, "Scream"deki ölüm sahnesiyle hafızalarımıza kazıdığımız ve son olarak "The Black Dahlia"da kısa bir rolde izlediğimiz Rose McGowan, Cherry için yönetmenin ilk tercihiymiş. Bu rol için 3 ay süren çekimler boyunca büyük bir çaba sarf eden ve aynı anda hem rol aldığı ünlü dizi "Charmed"ın çalışmalarını sürdürüp, hem de "Dehşet Gezegeni"nin kadrosuna katılan McGowan'ın ortaya koyduğu performans, şimdiye kadar izleyenlerden tam not aldı. McGowan haricinde televizyon efsanesi "Lost"un Sayid Jarrah'ı olarak tanıyıp sevdiğimiz İngiliz aktör Naveen Andrews da filmin ağır toplarından biri. Andrews, İngiltere'de başladığı oyunculuk kariyeri boyunca böyle bir filmde yer almadığı, dahası bu deli adamların arasında adeta süt çocuğu gibi kaldığı için sette epey şaşkınlık yaşamış elbette. Aktör, filme hazırlık olması amacıyla Quentin Tarantino'nun evinde oyuncu kadrosuna izletilen B-filmler'e, sette olanlara ve oynadığı filmde yer alan sahnelere inanamamış neredeyse. Bu arada, canlandırdığı karakterin filmin en enteresan karakterlerinden biri olduğunu da belirtelim. Zira Andrews, karşısına çıkanları hadım ederek öte dünyaya postalayan bir testis avcısı olan Abby kılığında karşımıza çıkacak. Onu böylesine acayip bir karakteri canlandırırken izlemek, özellikle "Lost" izleyicileri için apayrı bir heyecan olsa gerek. Filmdeki hayli kalabalık kadronun heyecan veren diğer isimleriyse, vahşileşen insanları zaptetmeye çalışan bir ordu mensubu olarak karşımıza çıkacak olan Bruce Willis, kasaba sakini olarak izleyeceğimiz ünlü müzik yıldızı Fergie (Black Eyed Peas) ve "tecavüzcü zombi" olarak karşımıza çıkacak olan Quentin Tarantino (Filmde, Tarantino'nun testislerinin eridiği bir sahne de yer alıyormuş!). Ayrıca filmde Robert Rodriguez'in oğlu Rebel Rodriguez ve yönetmenle aynı soyadını taşıyan ancak bir akrabalığı bulunmayan Freddy Rodriguez de yer alıyor.

Zombi sana benzer

Her ne kadar ağız alışkanlığından ya da meseleyi kısa yoldan anlatmak için kendilerine zombi desek de, filmdeki mahluklar tam olarak zombi değiller. Bir defa hiçbiri ölmüş de dirilmiş değil, üstelik bazıları insan eti de yemiyor. Gazın etkisinden kaynaklanan bir tür hastalığa yakalanan bu insanlar, aniden şiddet uygulama arzusu, açlık ve öfke duyuyorlar. Bu açıdan "28 Days Later"la da benzerlik gösteren film, hiç şüphesiz görsel ve fikirsel açıdan çok ama çok farklı. Filmin görsel efektlerini

Bruce Willis filmde kısa ama etkili bir rolle karşımıza gelecek.

ve makyajlarını yapan Greg Nicotero, filmdeki mahlukların diğer zombi filmlerindeki gibi görünmemeleri için epey çaba sarf etmiş. Nicotero daha çok, deri hastalığı geçiren insanların fotoğraflarını, sinir gazına maruz kalmış hastaları incelemiş ve onların görünümünden yola çıkarak filmdeki vahim manzarayı elde etmiş. Gazla yayılan virüsün etkisi sonucu insanların önce iç organlarında, sonra bedenlerinde yaraların oluştuğunu daha sonra da kafalarının büyüdüğünü söyleyen Nicotero, bu konuda John Carpenter'ın "The Thing" filminden de esinlenmiş belli ki.

Filmin daha önce de bahsettiğimiz görsel numaralarından biri de Cherry'nin makineli tüfek protezi takılan sağ bacağıydı hatırlarsanız. Rose McGowan'ın bu biçimde göründüğü sahneler, yeşil ekran önünde çekilmiş ve bu sırada aktrisin bacağına özel kalın sargılar takılmış. Minicik eteğiyle, bacağının gün boyu havada kaldığı sahnelerde tüm ekibin iç çamaşırını görmesiyse, bir yerden sonra aktrisin umursamadığı bir ayrıntı oluvermiş. Filmin "Grindhouse" geleneğine uygun olarak eski püskü ve yıpranmış görünmesini sağlayan, adeta zamanı geri saran ayrı bir efekte sahip olduğunu da söylememiz gerekir. Bu konudaysa Rodriguez, daha önce "Sin City"de de birlikte çalıştığı görsel efekt uzmanı Nina Proctor'un kapısını çalmış ve Proctor filme yönetmenin istediği "retro" görünümü sağlamayı başarmış...

"Dehşet Gezegeni"nin görkemli bir bayağılık şöleni olduğunu hatırlatmaya gerek var mı bilemiyoruz. Bu tip filmleri sadece "kaybeden"lerin ve film delilerinin izlediğini, böyle şeylere ancak aklı evvellerin kıymet verdiğini düşünenleri filmdeki et yiyen "zombimsi" mahluklara emanet ediyor, hep birlikte bağıra çağıra gülmek, öğüre öğüre eğlenmek için salonun yolunu tutuyoruz...

GELECEK PROGRAMDA, SİNEMAMIZDA!

"Grindhouse" projesine dahil olarak "Planet Terror" ve "Death Proof" arasında gösterilen sahte fragmanlar da "iki süper film birden" deneyiminin bir parçası. Bu fragmanların ülkemizde gösterilip gösterilmeyeceği şimdilik meçhul; ancak internet üzerinden fragmanları izlemeniz mümkün.

Machete

Robert Rodriguez imzası taşıyan bu fragman, aynı zamanda yönetmenin bir sonraki projesinin de ismi oluyor. Başrolünde Danny Trejo'nun yer aldığı "Machete", "tüfek icat oldu mertlik bozuldu" temalı bir hikaye sunuyor. Filmde, Trejo'nun canlandırdığı Meksikalı bir suikastçinin yarım metrelik palalarla ortalıkta dolanıp, kendisine yamuk yapan bir grup insandan aldığı kıtır kutur intikamı izleyeceğiz.

Thanksgiving

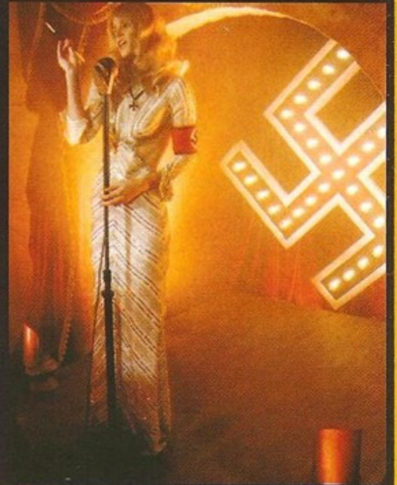
Geçtiğimiz yıl gösterime giren "Hostel"de yaptıklarıyla takdirden ziyade nefret toplayan Eli Roth'un imzasını taşıyan "Thanksgiving" şükür ki sadece fragman olarak kalacak bir şaka. Şükran gününe hazırlanan bir grup insanın, birer birer doğranışına şahitlik ettiğimiz bu fragman, biraz Edgar Wright'ın imzasını taşıyan diğer fragman "Don't"a benziyor. Fragmanda insan etinden yapılmış fırın ızgaradan tutun da, zıplama platformu üzerinde soyunup sinsice uzatılan bir bıçağın üzerine oturan ponpon kıza kadar pek çok iğrenç ve abuk öğe mevcut.

Don't

Sahte fragmanlar serisinin en kayda değer olanı sanıyoruz ki Edgar Wright imzalı "Don't". "Shaun Of The Dead" ve "Hot Fuzz"la rüştünü ispatlayan genç yönetmen, perili bir eve gelen bir grup yabancının, korku filmi klişelerine yenik düşerek katledilişini sergiliyor bizlere. Fragmanın ismiyse her seferinde bu klişelere (kapalı kapıları açmak, metruk odalara tek başına girmek) kapılıp öbür dünyayı boylayan karakterlere bir uyarı: "Yapmayın!"

Werewolf Women of The S.S

Fragman serisinin kahkahayla güldüren bir üyesi de Rob Zombie imzalı "Werewolf Women of The S.S". Udo Kier'in S.S subayı olarak arz-ı endam ettiği bu fragmanda, Naziler'in gizli projelerinden, kadın kurt adamlara (!?) kadar her türlü aşırılık ve saçmalık mevcut. Ancak finalde ortaya çıkan Nicolas Cage'in Fu Manchu kompozisyonu gülmekten koltuktan düşürecek kadar komik.

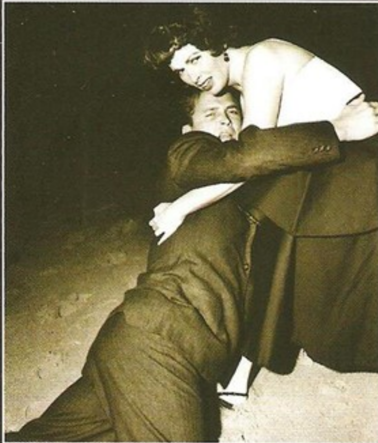
ZOMBİNİN SEYİR DEFTERİ

Robert Rodriguez ve Quentin Tarantino, projenin doğasına alışkın olmayan oyuncuları havaya sokmak için çekimlerden önce birçok B-film gösterimi düzenlemiş. İşte bunların Rodriguez ve filmi "Dehşet Gezegeni" üzerinde en etkili olanları.

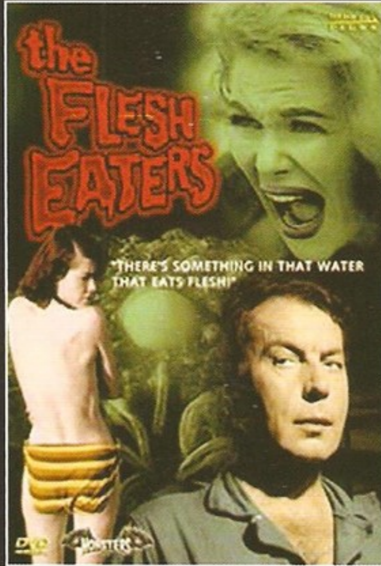
Invasion Of The Body Snatchers

1956 yapımı Don Seigel filmi, Jack Finney'nin "Colier's" dergisinde yayınlanan öykülerinden sinemaya uyarlanan önemli bir yapım. Başrollerinde Kevin McCarthy ve Dana Wynter'in yer aldığı film, Dr. Miles Bennel'in küçük kasabasında yaşadığı garip olayları konu ediyordu. Birçok hastası, etrafındaki kişilerin bedenlerinin aynı ancak zihinlerinin değişmiş olduğunu, aynı bedende başkalarının yaşadığını iddia ediyor, en nihayetinde Bennel'in hastalarının bu paranoyası gerçek çıkıyordu.

Kiss Me Deadly

Mickey Spillane'nin ünlü romanından 1955 yılında yönetmen Robert Aldrich tarafından uyarlanan film, Mike Hammer maceralarından biriydi aynı zamanda. Filmin başında Mike Hammer, geceyarısı ıssız bir yolda ilerlerken, yolda bilinçsizce dolanan bir kadını otomobiline alıyor, hemen ertesinde yolları kesiliyor ve bir kaza gerçekleşiyordu. Filmin geri kalanında kurt detektif arabasına aldığı kadının gizemini çözmeye çalışıyordu ve ortaya şaşkınlık verici bir gerçek çıkıyordu. Modern kara filmin atalarından olan bu stilize gerilim filminin 42 yıl önce yapıldığına inanmak hala güç.

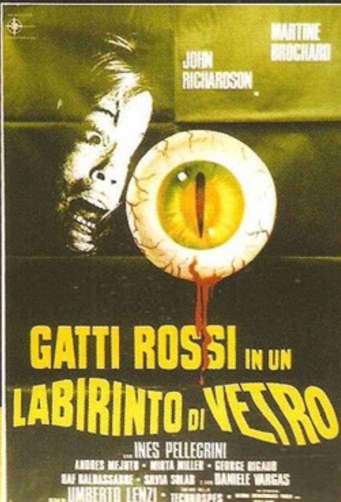

Zombie Flesh Eaters

Yönetmenliğini Lucio Fulci'nin yaptığı bu İtalyan filmi, aslen "Zombi 2" ismiyle bilinen, ancak İtalya dışında "Zombie Flesh Eaters" olarak gösterilmiş 1979 yapımı bir klasik. Gerçek bir B sinema örneği olan film, korku sinemasının en suçlu zevklerini bünyesinde barındıran, 'gore' sahnelerden yana zengin bir yapım. Filmde, bir grup bilim adamının, insanları zombiye çeviren bir hastalığı tedavi etmek için gerçekleştirdikleri seyahat konu ediliyordu. Filmin kan ve şiddet içeren sahneleri bugün bile tüyler ürpertecek cinsten...

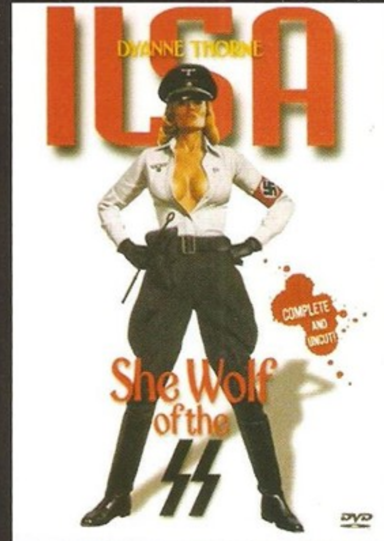
Eyeball

Listemizin son üyesi, İtalyan yapımı bir cinayet filmi. Orijinal ismi "Gatti rossi in un labirinto di vetro" olan 1975 yapımı film,

kırmızı pelerinli bir katilin, insanların gözlerini oyarak işlediği cinayetleri konu alıyordu. Filmin yönetmeniyse, İtalyan gerilim filmlerinin kült yönetmenlerinden Umberto Lenzi'ydi. Film sadece enteresan cinayet sahneleri ve tuhaf ana karakteriyle değil, içerdiği yoğun çıplaklık ve lezbiyen sevişme sahneleriyle de dikkat çekiyordu.

Ilsa, She Wolf of the SS

Rob Zombie'nin çektiği sahte film fragmanları arasında yer alan "Werewolf Women Of The S.S"e de esin kaynağı olan "Ilsa...", lezbiyen ilişki sahneleriyle olay yaratan, bol bol çıplaklık barındıran, ayrıca insanların Naziler'e olan nefretini sömüren bir filmdi ve Don Edmonds imzası taşıyordu. Başrollerinde dönemin seks sembollerinden Dyanne Thorne, Gregory Knoph ve Tony Mumolo'nun yer aldığı yapımda, Nazi kamplarından birinde çeşitli şeytani deneyler yapan Ilsa'nın öyküsü anlatılıyordu. Ilsa'nın yaptığı deneylerinde amaçladığı şeyse, kadınların erkeklerden daha fazla acıya katlanabildiğini ispatlamaktı! Bu film ve "Dehşet Gezegeni" arasındaki bir diğer bağlantı da Marley Shelton'ın canlandırdığı Dr. Dakota Block karakterinde yatıyor. Üniformalı, doktor elbiseli ya da öğretmen elbiseli kadın karakterlerin seksapelinden faydalanan tüm filmlerdeki gibi, Dr. Dakota da resmi bir görünümle başladığı filmi, yarı çıplak tamamlıyor...

Bu filmlerde ne işiniz vardı?

Sinema dünyasının, en yetenekli, en karizmatik, en itibarlı oyuncuları bile bazen yolunu şaşırıp olmadık filmlerde, olmadık rollerde karşımıza çıkıyor. Örneğin Nicolas Cage'in "Hayalet Sürücü"de ne işi vardı? Ya Al Pacino'nun "Gigli"de? İşte her biri prestijli ödüllerle onurlandırılmış 15 ünlü oyuncu ve gülsek mi ağlasak mı dedirten tuhaf rolleri...

MURAT EMİR EREN

Nicolas Cage / Ghost Rider

Aslında hiçbir zaman seçimlerinde bir tutarlılık yoktu. Cage, "Valley Girl"den "Birdy"ye, "Raising Arizona"dan "Vampire's Kiss" gibi kitch filmlere kadar uzanan kariyerinde seçicilik ve tutarlılık nedir bilmedi desek yeridir. Ama ondaki asıl tuhaflık, gerçekten de muhteşem bir performans sergilediği "Leaving Las Vegas" filmiyle Oscar kazandığı dönemin sonrasına denk düşüyor. Şüphesiz "Ghost Rider" bunun en uç örneklerinden biri. Aktörün rol aldığı yüksek bütçeli aksiyon filmlerinin yanında dahi oldukça kötü ve ucuz görünen "Ghost Rider", Cage'in filmdeki gülünç görünümüyle de (ütülü saç, motorsiklet elbisesi) enteresandı. Her ne kadar "Ghost Rider"ın çocukluk kahramanı olduğunu söylese de, Cage için çocukluk kahramanını bu denli özensiz bir yapımda görmenin pek de hoş bir deneyim olmadığını düşünüyoruz. En azından bizler için değildi... Bu listeyi hazırlamak da Cage'i "Ghost Rider"da izledikten sonra aklımıza gelmişti. Onu da hemen belirtelim.

Bu filmde ne arıyordu: Yeni bir saç modeli?

George Clooney / Batman&Robin

Christopher Nolan iade-i itibarda bulunmadan önce, "Batman" serisinin ne halde olduğunun ibret verici bir kanıtı olan "Batman & Robin", Joel Schumaher'in yönettiği korkunç derecede kötü ve gülünç bir filmdi. Şimdilerde muhalif ve ağır başlı filmleriyle dikkat çeken, mizahi yönünü ise düzeyli komedilerle sınırlı tutan Clooney için, bu sirki andıran tuhaflık şöleni tam bir utaç vesilesi. Aktör için Batman'i oynamak cazip gelmiş olabilir elbette. Ancak neden bu filmde?.. En azından senaryoyu okuduğunda, hadi o olmadı partnerinin (Robin) Chris O'Donnell olduğunu öğrendiğinde koşarak uzaklaşmalıydı diye düşünüyoruz. Bir mana veremiyoruz...

Bu filmde ne arıyordu: Lateks süper kahraman elbisesiyle daha seksi görüneceğini düşünmüş olabilir.

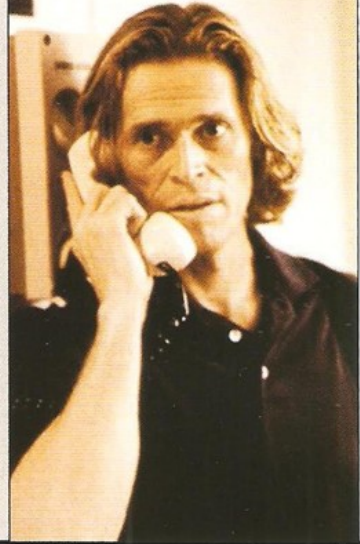
Nicole Kidman / Stepford Wives

2002 yapımı "The Score" filminin setinde, oyuncusu Marlon Brando tarafından epey azarlanan Frank Oz, son olarak "Stepford Wives" gibi mizahtan ve mantıktan nasibini almamış bir sözde bilim kurgu-komediyle karşımıza gelmiş, usta aktörün fevri iddialarını ("Beni o kuklaları yönettiğin gibi yönetemezsin!") haklı çıkarmıştı... Seneler önce, "Muppet Show" gibi bir harikaya imza atan Oz'un yönettiği filmin sürprizi ise Oscar ödüllerinin gediklisi haline gelen Nicole Kidman'dı elbette. Kadınları küçük gören, homofobik ve mantık hatalarıyla dolu bu vasat filmde, Kidman da oldukça kitch bir performans ortaya koymuş, kariyerinin en kötü filmlerinden birine imza atmıştı...

Bu filmde ne arıyordu: Avustralya aksanını arıyordu desek?..

Willem Dafoe/ Speed 2: Cruise Control

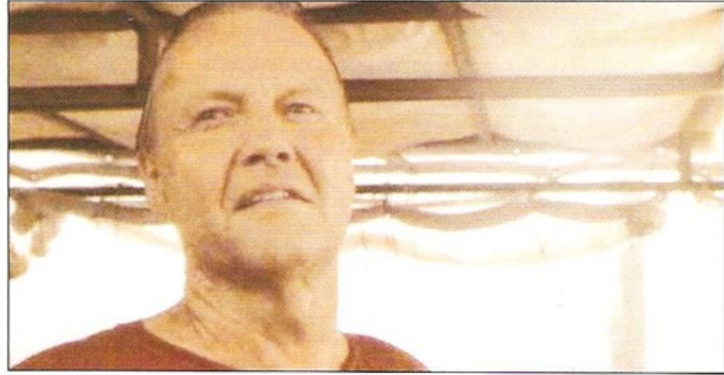
İrili ufaklı birçok rolle onlarca önemli filmde yer alan Oscar ödüllü aktör, Keanu Reeves'in bile reddetmekte beis görmediği bir devam filminde ne arıyordu anlamak mümkün değil. Jan De Bont'un başarılı aksiyon filmi "Speed"in devamı niteliğindeki "Speed 2: Cruise Control"da, bu kez bir otobüs yerine bir tekne yolcuları için tehdit oluşturuyor, ilk filmde Dennis Hopper'ın doldurduğu kötü adam kontenjanı ise bu kez Willem Dafoe'ye emanet ediliyordu. Elbette yolcuların umudu konumunda yine Sandra Bullock'un canlandırdığı kamyon şoförü eskisi Annie Porter vardı...

Bu filmde ne arıyordu: Sandra Bullock'tan hoşlanıyor olabilir mi... Yok olamaz!

Al Pacino/ Gigli

Al Pacino'nun kadroya katılması mıydı bizi ilk sarsan haber, yoksa Ben Affleck-Jennifer Lopez ikilisinin rol alacağı yeni bir film fikri mi çok daha şok edici bir gelişmeydi... İnanın hatırlamıyoruz. 7 Altın Ahududu Ödüllü (Amerika'da her yıl en kötülere verilen ödül) "Gigli"yi izledikten sonra akılda kalan şeyler; gülmekten karnımıza giren ağrı ve korkunç bir gözlükle ortalarda dolaşıp, kepaze diyaloglar savururken gördüğümüz detektif rolündeki Al Pacino olmuştu. Kariyerinde birçok başyapıt barındıran, inanılmaz kompozisyonlar çizen ve yaşayan en büyük aktörler arasında yer alan Pacino'nun "Gigli"de işi neydi? Bilinmez. Ancak kendisi bu konuda sabıkalı. Keza listeye "Gigli"yle girmeseydi, "Revolution" ile girecekti. Hayırla anamayacağımız 1985 yapımı filmle Pacino, ilk kez Altın Ahududu adaylığı almıştı. Zamanında Stanley Kubrick'i "The Shining" nedeniyle En Kötü Yönetmen dalında aday gösteren Altın Ahududu ödüllerini dikkate almamamız mümkün olsa da, film ve Pacino gerçekten gülünçtü.

Bu filmde ne arıyordu: Gözlüğünü arıyor olabilir.

Jon Voight/ Anaconda

Oscar ödüllü oyuncular üzerinden ilerleyen listemizin onur konuklarından biri de Jon Voight. Şu sıralar eskisi gibi iyi projelerde yer alamayan Voight'un muazzam oyunculuğunu son 10 yıl içinde ne kadar özlediğimizi söylemeye gerek yok (En son "Heat" ve "Mission Impossible" ile aklımızı almıştı düşünün). Ancak onu "Anaconda"yı izleyecek kadar da özlediğimizi söyleyemeyiz. Dev bir yılanın saçtığı dehşete odaklanan "Anaconda"da Voight ile başrolleri paylaşan ise ne tesadüftür ki yine Jennifer Lopez'di. 1997 yapımı filmde oldukça komik ve abartılı bir oyun çıkaran Voight'un biz anlamasak da "Anaconda"da da yer almak için bir sebebi elbette vardır. Ama kariyerindeki çatlaklar bununla kalmıyor. Zira kendisi, "Pearl Harbor"la aşağıya çektiği çıtayı, "Karateci Köpek" ve "Süper Bebekler" gibi filmlerde rol alarak son zamanlarda iyiden iyiye yere indirmiş durumda. Aktörü karşımıza alıp ne oldu sana sayın "Geceyarısı Kovboyu" demek ve sarsmak istiyoruz...

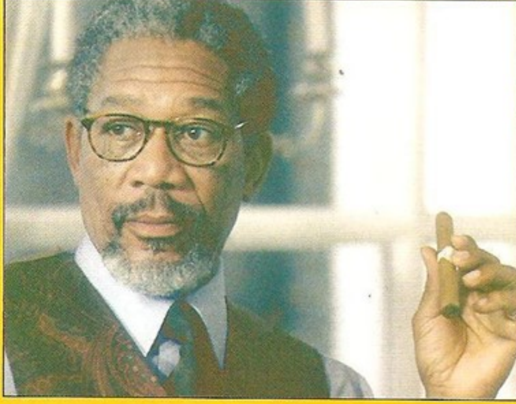
Bu filmde ne arıyordu: Bedavaya tatil peşindeydi diye umuyoruz.

Naomi Watts/ Down

Televizyonda, geç saatlerde gösterilen beşinci sınıf gerilimlerden biri esasen "Down". Ülkemizde "Katil Asansör" ismiyle ekranlarda oynayan film, daha ismiyle bile insanı güldürmeyi başarırken, konusu ve filmin gidişatıyla da "yok artık bu kadarı da olmaz" dedirten türden bir saçmalıklar şöleni. Bu filmde Naomi Watts gibi bir yetenek fıçısının yer alması ise, en az filmde bir asansörün kafayı sıyırıp insanları öldürmeye başlaması kadar tuhaf elbette.

Bu filmde ne arıyordu: O da bizim gibi bir asansörün nasıl cinnet geçirebileceğini anlamaya çalışıyordu belki de.

Morgan Freeman/ Chain Reaction

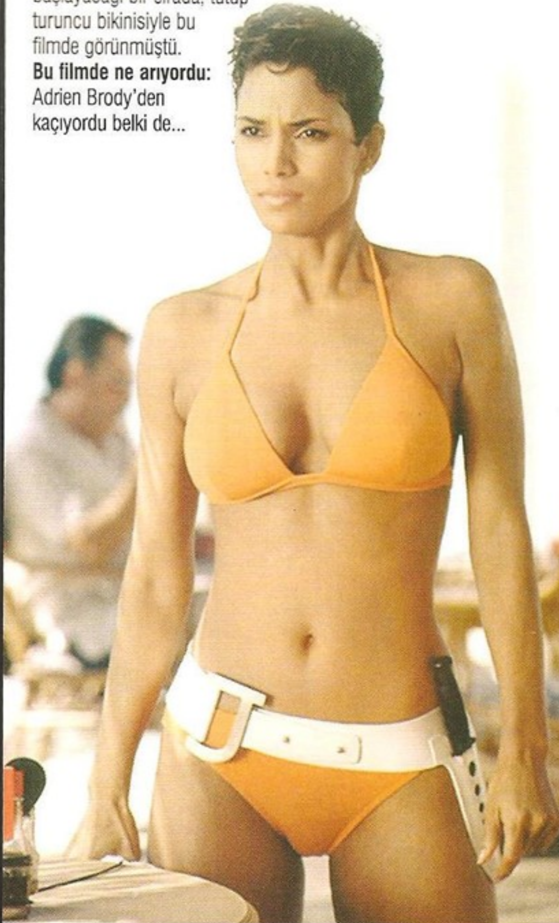
Keanu Reeves'e en kötü oyuncu adaylığı getiren film, bilim kurgu ve aksiyonu harmanlayan oldukça vasat bir filmdi. Reeves'in epey tuhaf bir filmografiye sahip olduğunu kabul ediyor ve kendisini suçlamıyoruz. Lakin, senaryo seçimleriyle her zaman dikkat çeken Morgan Freeman, çok değil bu filmden bir yıl önce "Se7en" gibi bir başyapıta "evet" demek gibi hayatının en doğru kararlarından birini vermiş olmasına rağmen, bu saçma sapan projede nasıl yer alabilmişti aklımız almıyor elbette. Freeman'ın çok çalışan bir aktör olduğunu kabul ediyor ve bunu da araya kaynamış bir "fire" olarak değerlendiriyoruz... Hem ne de olsa aktör de durumun farkında. Zira geçtiğimiz aylarda izlediğimiz "10 Items Or Less" filminde kendisini oynuyor ve "Chain Reaction", "Kiss The Girls" gibi filmleriyle alenen dalga geçiyordu.

Bu filmde ne arıyordu: "Şahane filmlerde rol aldım, neden bir dandik filmle kariyerime renk katmayayım?"

Halle Barry/ Die Another Day

Aslında filmle ilgili çok büyük sıkıntılarımız olduğu söylenemez. Bu yıl Bond serisine getirilen değişiklikler öncesinde, serinin yakaladığı standarttan sapmayan bir filmdi "Die Another Day". Gelgelelim, Oscarlı bir aktrisin "Bond Kızı" olduğunu ilk kez bu filmde görmüş, Halle Barry'nin ne yapmaya çalıştığına, dahası bikinili "kitch" sahnelerde kendine güldürmek için neden bu denli çaba harcadığına gerçekten anlam vermemiştik. Zira "Bond Kızı" olmak, şöhrete yeni kavuşan bir model, ya da bu işin yenisi güzel bir aktris için önemli bir basamak olabilirdi belki. Ama Halle Barry tam da Oscar kazandığı ve prestijli bir oyuncu olarak anılmaya başlayacağı bir sırada, tutup turuncu bikinisiyle bu filmde görünmüştü.

Bu filmde ne arıyordu: Adrien Brody'den kaçıyordu belki de...

Sean Penn/ Shanghai Suprise

Dünyanın en önemli sinema sitelerinden imdb'nin kullanıcıları tarafından gelmiş geçmiş en kötü filmler sıralamasında hemen "Battlefield Earth"ün peşinden gelen "Shanghai Suprise", politik tavrı ve genelgeçer asiliği göze alındığında Sean Penn için gerçekten de bir utanç vesilesi ve ancak eşi Madonna'ya duyduğu aşkla açıklanabilecek bir gençlik hatası... 1986 yapımı filmde Penn, Shanghai'da yaşayan bir çapulcuyu, bir dalavereciyi canlandırıyor, şehirde yardımına ihtiyaç duyan ve aktörün o dönem evlendiği Madonna tarafından canlandırılan Gloria'ya yardımcı oluyordu. Elbette aralarında bir aşk doğuyor ve olaylar gelişiyordu... Penn bu filmdeki kılığıyla bir kez görüldüğünde ömür boyu akıldan çıkmayabiliyor, haliyle aktörü seviyorsanız filmden uzak durmanızı öneririz...

Bu filmde ne arıyordu: Aşk adamı vezir de eder rezil de...

Birol Ünel/ Hırsız Var

Yurtdışında olduğu kadar ülkemize de ses getren "Duvara Karşı" vesilesiyle, Birol Ünel de ülkemizde oldukça tanınmış bir sima haline gelmişti. Cahit rolündeki başarısı, ona Türkiye'den de film teklifleri getirmişti getirmesine, ancak Ünel mi burayı iyi tanımıyordu yoksa paraya mı ihtiyacı vardı bilinmez, pek parlak bir film olarak anamayacağımız Hırsız Var'da da rol almaktan geri durmadı. Ortaya çıkan manzara ise bittabii korkunçtu...

Bu filmde ne arıyordu: Bira!

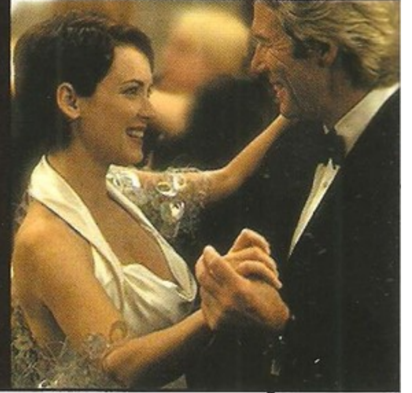

Winona Ryder/Autumn In New York

"**B**eetle Juice"tan üzerine yapışan o gotik, asi karakterinin, aslen gerçek kişiliğiyle de örtüşüyor olması, yaşadığı aşklar ve rol aldığı "Edward Scissorhands", "Dracula" "Age Of Innocence" gibi filmlerle Winona Ryder 90'lı yılların sinemaseverlere en büyük hediyesiydi belki de. Haliyle, sonradan kariyerinde bir düşüş yaşaması ya da hırsızlık gibi adi suçlarla gündeme gelmesi onu kimsenin gözünden düşürmüyor, aksine bu gibi durumlar asi kişiliğiyle örtüştüğü için sempatik bulunuyordu. Ancak Richard Gere gibi yeteneği tartışılır bir "aşk adamı"yla birlikte rol aldığı "Autumn In New York"ta, bir "playboy"a aşık olan gerçek bir sevgi kelebeğini canlandırmasını herhalde kimse beklemiyordu. Sulu zırtlak bir melodram olan film, üzüntüden ziyade kahkaha yaratan bir yapımdı. Ryder'ın kariyerindeki ender ancak en önemli tuhaflıklardan biriydi kuşkusuz...

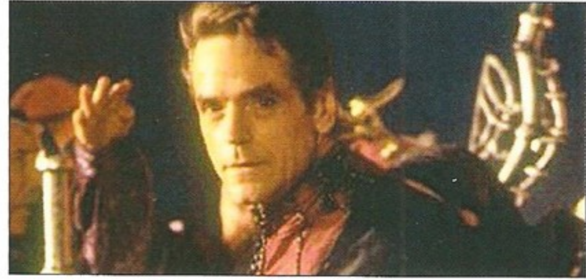
Bu filmde ne arıyordu: Richard Gere'in kayıp oyunculuk yeteneğini arıyordu belki de.

John Travolta/Battlefield Earth

Aslında "Battlefield Earth" kötü film mefhumunda yeni ufuklar açan, "kötü filmde yer alan prestijli aktör" kavramına ise bambaşka anlamlar yükleyen bir film. Zira filmin başını yaktığı isimler John Travolta ile sınırlı değil. İki metrelik uzaylıların dünyayı istila etmesi gibi, duyulduğu anda kahkahaya gark eden bir mevzuyla yola çıkan film, 2000'li yılların başında John Travolta'nın düzelme eğilimi gösteren kariyerini yeniden dibe çekmiş, aktörü gülünç duruma düşürmüştü. Onunla beraber, bu yıl Oscar kazanan Forest Whitaker ve başarılı oyuncu Barry Pepper'ı da dibe sürükleyen film, Altın Ahududu ödüllerinde bir "Titanic" etkisi yaratmış, 9 dalda birden aday olduğu bu ödüllerde, aday olduğu her daldan ödülle ayrılmak gibi bir zaferi, sonuna kadar hak etmişti. Daha sonra, kadrodan sadece Forest Whitaker bu filmde rol aldığı için gerçekten çok pişman olduğunu açıklamıştı. Travolta ise üye olduğu Scientology Tarikatı'nın kurucusu L. Ron Hubbard'ın kitabından uyarlanan bu saçmalık abidesinde rol almaktan pişman olmayı bırakın, filmi kendisinin de çekmek istediğini defalarca dile getirmişti. Rasta saçlı, burnundan kablolar fışkıran, vatkalı zırhlar takan uzaylılara Amerikan izleyicisi ve eleştirmenler bir taraflarıyla gülmeye devam ededursun, bizler, Travolta'yı "Pulp Fiction"daki Vincent gibi karakterlere ruh verirken görmeyi halen daha umud ediyoruz...

Bu filmde ne arıyordu: Hayatın anlamını.

Jeremy Irons/Dungeons & Dragons

İngiliz aristokrat yaşamına çomak sokan "Reversal Of Fortune" ile 1990 yılında Oscar kazanan aktör Jeremy Irons, "M. Butterfly", "Lolita" ve "The Man in the Iron Mask" gibi filmlerdeki performanslarıyla çoktan unutulmazlar arasındaki yerini aldı kuşkusuz. Aldı almasına ama, bu denli deneyimli bir aktör olmasına rağmen, FRP oyunu uyarlaması "Dungeons And Dragons" gibi üçüncü sınıf bir yapımda yer almaktan da kendisini alamadı. Oyunun hayranlarının ve eleştirmenlerin yerden yere vurduğu filmde, Bruce Payne haricindeki bütün kadro, Irons dahil olmak üzere gerçek anlamda dökülüyordu...

Bu filmde ne arıyordu: FRP kartını arıyordu muhtemelen.

Jamie Fox/Stealth

Ünlü televizyon şovu "Saturday Night Live" vesilesiyle ünlü olan aktörlere genellikle bol bol Oscar adaylığı verilir, ancak ne yazık ki, iş ödüle gelince hepsi havasını alır. Bu, Akademi üyelerinin şahsi garezi midir, yoksa bir gelenek mi bilinmez... Bill Murray, Eddie Murphy ve Jim Carrey gibi isimlerin bu meseleden çok çektiği bir gerçek. İşte bu geleneği yıkan isimlerden biri olarak Jamie Foxx, Ray Charles'ı gerçek anlamda "canlandırdığı" Taylor Hackford filmi "Ray"deki performansıyla heykelciğe uzanmış ve aynı yıl rol aldığı Michael Mann imzalı "Collateral" ile de ciddi bir oyuncu olarak rüştünü ispatlamıştı. Gelgelelim sonrasında "Stealth"te rol alacağını kim bilebilirdi... Uçakların oradan oraya giderek 80'lerin ünlü bilgisayar oyunu "River Raid"deki gibi sağı solu bombaladığı sefil aksiyon filmlerinden hallice bir senaryosu olan "Stealth", kafayı yiyen süper zekalı bir uçağın öyküsünü anlatıyor, perdede olup bitenlere akıl sır ermiyordu. Ama kabul etmek gerekir ki, filmdeki uçak senaristlerden ve rolü kabul eden Jamie Foxx'tan muhtemelen daha zekiydi.

Bu filmde ne arıyordu: Herkes çocukluğunda pilot olmak ister derler...

Yankıları Dinmeyen Bir Uzay Macerası

George Lucas'ın "STAR WARS/YILDIZ SAVAŞLARI"nın gösterime girişinin 30. yılındayız. Bu otuz yıl zarfında toplam altı filmlik destan tamamlandı, yüzlerce yan ürün ortaya çıktı, yaratılan evren dört bir koldan giderek genişledi... Yani o kimsenin inanmadığı yeni model uzay operası, arkasında muazzam bir iz bırakarak popüler kültürün tüm alanlarını etkiledi ve hakikaten de yaratıcısının hedeflediği gibi modern bir mitoloji haline geldi. Peki, onca tantanadan sonra, filmin kendisini hatırlıyor muyuz?

Luke Skywalker (Mark Hamill), büyük yolculuğunda ona eşlik eden dostları, Chewy, yaşlı bilge Obi-Wan Kenobi ve Han Solo'yla.

Prenses Leia Organa (Carrie Fisher), şımarık prensesle idealist liderin tuhaf bir karışımı.

KUTLUKHAN KUTLU

Genç Luke Skywalker, gözden uzak bir köşedeki çiftliğinde monoton günler geçirirken, bir yandan da "uzaklarda bir yerlerde" bekleyen maceranın, kahramanlığın ve şöhretin hayalini kuruyor... Derken ailesi öldürülüyor ve tam da o sıralarda karşısına çıkmış olan beyaz sakallı bilge ihtiyarın rehberliğinde, uzun ve tehlikeli bir yolculuğa çıkıyor. Yolda yeni arkadaşlar edindiği, "sihirli" şeylerle tanıştığı, sadece dışarıdaki dünya hakkında değil, kendi hakkında da önemli şeyler öğrendiği, farklı yerler gördüğü, tam anlamıyla hayatı ve kendini keşfedip yetişkinliğe adım attığı bir yolculuk bu. Tıpkı düşlediği gibi, kahramanlığa uzanan bir yolculuk. Kahramanlık hayalleri kuran genç ve masum Luke, ona bu yolda rehberlik edecek yaşlı bilge Obi-Wan, kendi özel çıkarı için yolculuğa katılmayı kabul eden başına buyruk Han Solo ve farklı becerileri olan iki komik yan karakter, yani R2-D2 ve C-3PO olarak bildiğimiz droid'ler... Kurtarılmayı bekleyen bir prenses, yüzleşilmeyi bekleyen bir karanlık güç ve sahnelenmeyi bekleyen görkemli bir savaş...

Modern Bir Mitolojiye Doğru

Evet, defalarca yazıldığı ve söylendiği gibi, "Star Wars"un öyküsü özgünlükten alabildiğine uzak, yüzlerce kez benzerini gördüğümüz türden bir öykü. Fakat mesele şu ki,

"Star Wars" çok belirgin bir şekilde, sinemada modern bir mitoloji yaratma hedefiyle inşa edilmiş bir film.

"Yıldız Savaşları"nın unutulmaz ikilisi, C3PO ve R2-D2.

yaratıcısının zaten özgün bir hikâye ortaya çıkarma gibi bir derdi yok. Aksine, olabildiğince dinlenmiş, olabildiğince okunmuş, olabildiğince izlenmiş türden bir öyküyü hedefliyor. Çünkü bu film çok belirgin bir şekilde, sinemada modern bir mitoloji yaratma hedefiyle inşa edilmiş bir film. Filmin yazarı ve yönetmeni George Lucas, karakterlerini mümkün olduğunca mitolojilerde sıkça kullanılan temel tiplere (arketiplere), olay akışını da mümkün olduğunca bu mitolojilerde kahramanın yaşadığı yolculuğa yakın tutuyor.

"Star Wars" söz konusu olduğunda mitoloji uzmanı Joseph Campbell'dan, özellikle de "Kahramanın Sonsuz Yolculuğu" (The Hero With a Thousand Faces) adlı kitabından sıkça söz edilir... Lucas'ın klasik bir fantezi öyküsü gibi akan bilimkurgusu, gerçekten de Campbell'ın bu kitabında tarif edilen ve dünyanın dört bir yanındaki mitolojik öykülerde tekrar eden kalıplardan oluşan "kahramanın yolculuğu"nu yakından takip ediyor (özellikle de yolculuğun ilk bölümünü). Bilinçli bir tercihin sonucu olan bu durum, yazar - yönetmenin aslında mitolojisini mümkün olduğunca "geniş çaplı", kalın ve belirgin hatlı tutma amacının bir göstergesi.

Zaten "Star Wars" tarzı bir öyküde amaç biraz da, seyirciye derinlikli karakterlerden ziyade mümkün olduğunca geniş ve içi boş anahatlar sunup, içine kendisini yerleştirmeye teşvik etmek... Farklı kültürlerden ve çevrelerden insanlara tanıdık gelecek "tip"ler kullanarak seyirciyi destansı bir yolculuğun içine çekmek... Sonra da işi, destanların insan deneyimini fantastik bir dev aynasında yansıtan o büyülü işleyişine bırakmak.

Millenium Falcon'un ikinci kaptanı, Han Solo'nun sağ kolu Chewy.

Star Wars'un Ataları

Flash Gordon (1936)

Bu klasik seriyal (salonlarda genellikle birer hafta aralıkla bölümler halinde gösterilen film), sinemanın en ünlü uzay operası kahramanlarından Flash'ın dünyayı, kızını ve kendisini, kötü adam Ming'in elinden kurtarışını anlatıyor.

The Hidden Fortress (1958)

George Lucas'ın "Star Wars"un öyküsü için önemli bir ilham kaynağı oluşturduğunu söylediği Kurosawa filmi. İki köylü, bir generale yanındaki prensesi korumada yardım ederek, tehlikeli bir yolculuğa çıkıyorlar.

Captain Video, Master of the Stratosphere (1951)

TV doğumlu uzay operası kahramanı Captain Video, sinema için yapılmış bu seriyalde, dünyayı fethetmeyi amaçlayan Atoma gezegeni hakimi Vultura'nın karşısına dikiliyor.

Lucas'ın modern mitoloji yaratma girişiminin popüler sinema açısından belki de en ilginç parçası, bunu "uzay operası" türünde yapmaya çalışması. Nihayetinde Flash Gordon ve Buck Rogers gibi kahramanlarıyla uzay operası, sinemada pek de derin etkiler bırakmış, önemsenen bir film türü değildi. 30'lardan 50'lere altın çağını yaşamış bu filmler (ya da yukarıdaki iki örneğin de dahil olduğu, salonlarda her hafta bir bölümü gösterilen seriyaller), büyük düşlere ama cılız fırça darbelerine sahipti. Bir sürü egzotik diyar, farklı kültür, tuhaf yaratık hayal ediyordu ama mevcut sinema teknolojisi bunları inandırıcı bir şekilde resmedebilecek düzeyde değildi o zamanlar - yani seyircinin "inanmama hissini askıya alma" konusunda bugün alışık olduğumuzdan epey daha fazla efor sarfetmesi gerekiyordu.

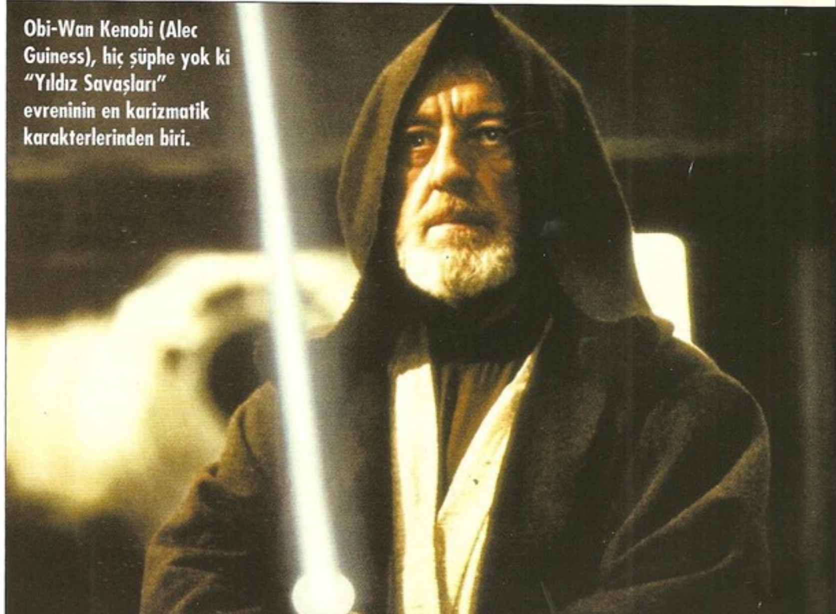
Yine de bu seriyaller ve filmler, fantastik dünyalara kendilerini çok daha kolay kaptıran çocukları alıp heyecanlı, büyüleyici yolculuklara çıkarmayı başarıyordu. George Lucas da o çocuklardan biriydi. Nitekim yeni mitolojisi, eski Flash Gordon seriyallerini andıran ama gerçek gibi görünen uzay savaşlarıyla ve lazer silahı çatışmalarıyla, gerçekten başka bir gezegen izlenimi verebilecek dünyalarla dolu bir bilimkurgu olacaktı. Modern bir uzay operası.

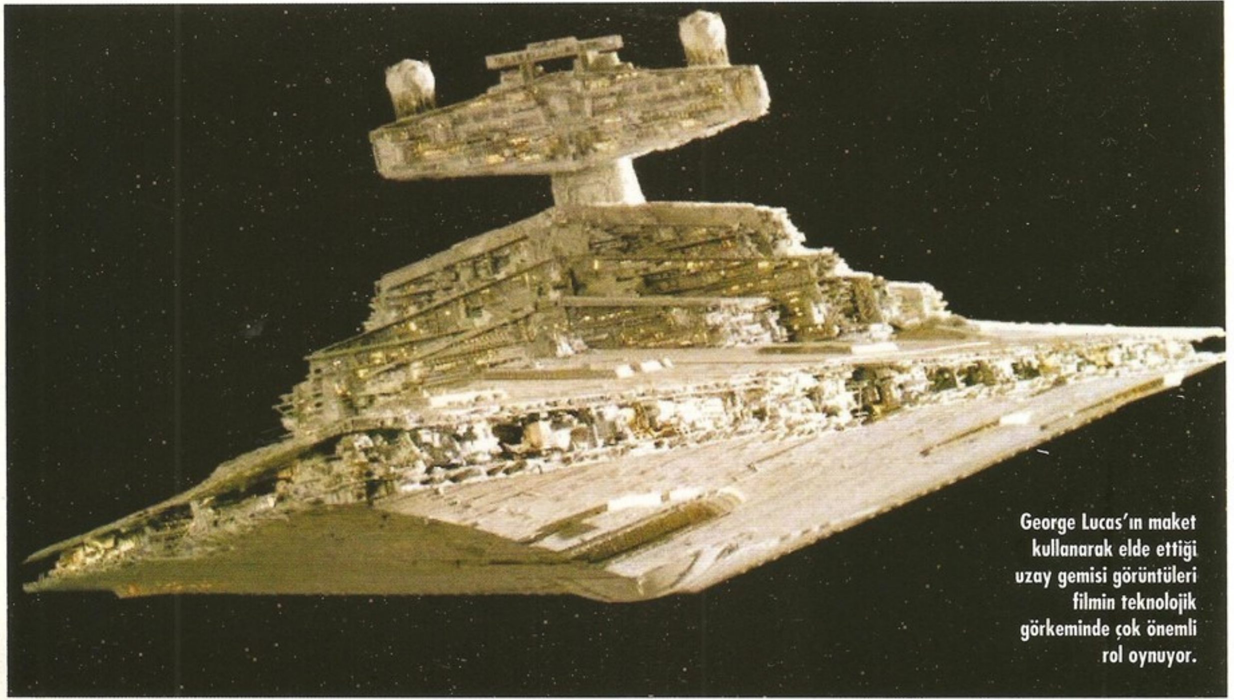
Böylece kahramanın yolculuğu modern teknolojiden yoksun bir dünyada değil, son derece ileri teknolojilerle donatılmış bir galakside geçiyor. Genç kahramanımız çiftliğinden civar kasabalara atıyla değil, yerden biraz yukarıda süzülen bir araçla (bir "speeder" ile) gidiyor. Deniz aşırı gemi yolculuklarının yerini, gezegen aşırı uzay gemisi yolculukları alıyor. Kılıcın yerini "ışın kılıcı". Yayların yerini lazer silahları. Büyünün yerini ise "Güç" tabir edilen esrarengiz bir etki ya da kaynak.

Capcanlı Bir Dünya

Adına ister modern mitoloji deyin, ister yeni bir fantezi dünyası, ister yeni bir bilimkurgu evreni... Genel öykü akışı belli kalıpları takip eden böyle öykülerde belki de başrolü, yaratılan yeni dünya alıyor. Egzotik diyarlar, değişik kültürler, çeşit çeşit yaratıklar. "Star Wars"un bir film olarak müthiş başarısında, daha da önemlisi Star Wars evreninin daha sonra böylesine kalıcı olmasında önemli bir etken de, yaratılan bu yeni dünyanın ilgi çekiciliği zaten.

Star Wars serisinin geneline baktığımızda, öykünün geçtiği galaksinin fantezi kitaplarındaki "dünya"; farklı gezegenler ve ayların ise birer "diyar"

Obi-Wan Kenobi (Alec Guiness), hiç şüphe yok ki "Yıldız Savaşları" evreninin en karizmatik karakterlerinden biri.

George Lucas'ın maket kullanarak elde ettiği uzay gemisi görüntüleri filmin teknolojik görkeminde çok önemli rol oynuyor.

ÖNCESİ

Bütün uzay bir opera sahnesi

Lazer silahları, yüksek teknolojili kılıçlar, irili ufaklı uzay gemileri, farklı farklı dünyalar, korkutucu görünüşlü kötü adamlar, tuhaf yaratıklar, esrarengiz güçler... Neresinden bakarsanız bakın "Star Wars" tam bir "uzay operası". Yani seyirciyi yabancı dünyalarda ve tuhaf varlıkların arasında gezintiye çıkaran, heyecanlı, bol çatışmalı bir uzay serüveni. Aslında "uzay operası" terimi ilk başlarda, yani yirminci yüzyılın ilk yarısında, küçümsemeyle kullanılırmış hep. Daha çok ucuz bilimkurgu dergilerini ve kitaplarını dolduran, hepsi birbirini andıran "uzayda kahramanlık öyküleri"ni anlatmak için uydurulmuş "uzay operası" lafı. Ancak zamanla bilimkurgu türü rüştünü ispat edip edebi açıdan daha çok saygı görmeye başlayınca, "uzay operası" terimi de bir "hakaret"ten çıkıp, normal bir alt-tür başlığı haline gelmiş.

Uzay operaları temelde, dünyadaki popüler serüven öyküsü türlerinin bilimkurguya yansıması olarak nitelenebilir. Uzayda geçen havacı öyküleri, uzayda geçen servet arama öyküleri, uzayda geçen esrarengiz keşif öyküleri, uzayda geçen western ya da şövalyelik öyküleri... Şu gezegenin hakimi bu kötü adam tarafından kaçırılmış olan kızı kurtarma öyküsü (kızı kurtarmak, birçok serüven öyküsünde olduğu gibi, uzay operasında da çok sık tekrar eden bir amaçtır, "Star Wars"da da kahramanın öyküsünde ilk duraklardan biri).

Eski uzay operaları, bilimkurguda özellikle Asimov sonrasında alıştığımız "işin bilimsel yanına önem veren" türde öyküler değillerdi. Bilim ve teknoloji daha çok, olağanüstü, şaşırtıcı dünyalar ve görkemli hikayeler kurgulamak için bir araç olarak kullanılırdı. Bu gelenek belli bir ölçüde her zaman devam etti uzay operalarında: Diğer bilimkurgu çeşitlerine kıyasla epey fazla fantezi öğesi içeren bir alt-tür bu. Bu durumda "Star Wars"un yarı bilimkurgu/yarı fantezi yapısı, uzay operası geleneklerine pek de ters düşen bir şey değil aslında.

Sinemada uzay operasının klasik kahramanı, yakışıklı ve güçlü "Flash Gordon"dur (ki aslında bu karakter, çizgi bantlardan sinemaya uyarlanmıştır). Dünyayı meteor yağmuruna tutan Mongo gezegeni hakimi kötü imparator Ming'e karşı verdiği mücadele de tipik bir uzay operası öyküsüdür. George Lucas'ın "Star Wars"u çekerken amacının modern bir Flash Gordon türü film çekmek olduğu da sıkça söylenir zaten.

Tatooine çöllerinin hurdacıları Jawa'lar.

gibi ele alındığı sonucuna varabiliriz: çöl gezegeni var, bataklık gezegeni var, karla kaplı bir ay var, ormanla kaplı başka bir ay var... Fakat 1977 tarihli bu ilk çekilmiş Star Wars filminde, öyle farklı farklı birçok "diyar"ı ziyaret etmiyoruz. Kurak gezegen Tattooine'de başlıyor, bir ay büyüklüğünde olduğu söylenen Ölüm Yıldızı'na doğru yola çıkıyoruz. Oradan sonra da öykünün önemli bölümü uzay gemilerinde ya da uzayda geçiyor.

Ancak şunu söylemeli ki George Lucas bu mekanları, o sırada popüler sinemada ender görülür bir gerçekçilikte inşa ediyor beyazperdede. Örneğin Luke Skywalker'ın yaşadığı çöl gezegen Tattooine, didişken droid ikilisi R2-D2 ve C-3PO'nun oraya indiği anda seyirciyi hemen içine çekebilecek bir egzotikliğe sahip. Evet, çöl diyarı bilimkurgu filmlerinde de, fantezilerde de görülmemiş şey değil gerçi ama Lucas'ın o çöle serpiştirdiği ayrıntılar hayli canlı ve enteresan. Gezegenin çift-güneşli günbatımından tutun da kukuletalı küçük hurdacı Javaları'na, dağ eşkıyası Kum Adamları'na, bembeyaz zırhlarıyla hemen göze çarpan İmparatorluk askerlerine... Havada giden araçlara, kılık kıyafete, sade görünüşlü çiftliklere... Tattooine, ilkellik ve sadelikle yüksek teknolojiyi göz kamaştırıcı şekilde harmanlayan bir dünya olarak çıkıyor karşımıza. Tattooine'e inmeden önce izlediğimiz "giriş" bölümünde uzayda kovalamaca halindeki dev gemileri ve içlerindeki teknolojiyi, sonra da

droid'leri görmesek, buranın teknolojik açıdan gelişmemiş bir dünya olduğu izlenimine kapılabiliriz.

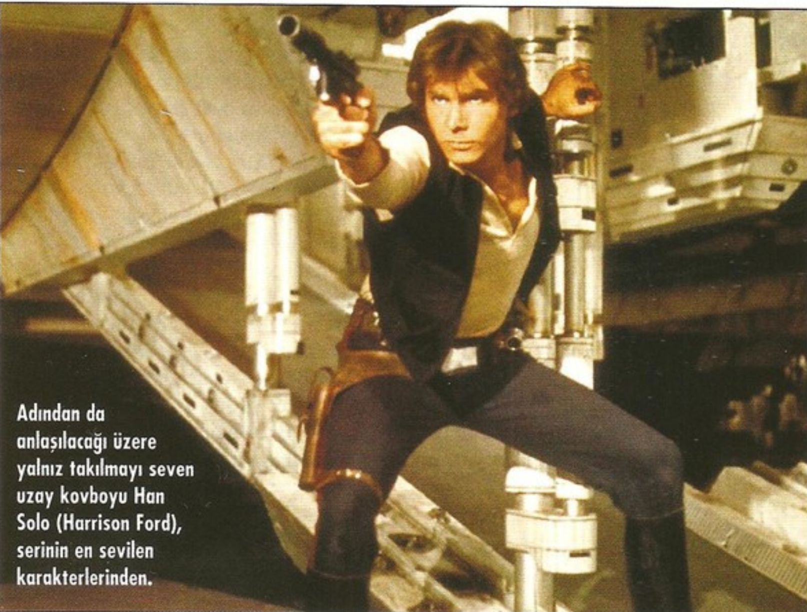
Oysa ileri teknoloji ürünü robotları ve uçan araçları kumların üzerinde görmenin, alabildiğine sade mekanlarda Prenses Leia'nın kaydettiği mavi holografik mesajı izlemenin özel bir etkisi var. Çiftliğinde sade bir hayat yaşarken büyük bir maceranın izlerine denk gelen ve "büyülü" birtakım güçlerle tanışan gencin heyecanını andırıyor biraz bu nefes kesici bilimkurgusal teknoloji kıvılcımlarını görmek.

Tattooine'in ve genel olarak "Star Wars" mekanlarının canlı görünmesini sağlayan önemli bir etken de, laboratuvar ortamı gibi steril değil, kirli ve "kullanılmış" durmaları. En yüksek teknolojinin bile elden düşme görünebildiği, "içinde yaşanmış bir evren" bu. Elbette bugün bu yaklaşım bilimkurgu sinemasının ABC'sinde çoktan yerini almış durumda ve bahsi belki biraz anlamsız bile görünüyor, ama eskiden bilimkurguda steril gelecekler ve evrenler sıkça karşılalışan şeylerdi. Etkileyici yabancı dünyalar yaratma işi de dünyamıza çok fazla benzemekle tamamen laboratuvardan çıkmış gibi durmak arasında tekinsizce salınıp duruyordu. "Star Wars" henüz uzaya çıkıp görkemini sergileme açısından asıl güçlü kartlarını açmadan önce bile şaşırtıcı derecede yeni ve gerçekçi görünmesiyle yeni bir ufuk açmıştı bilimkurgu sinemasında.

Hele ki "uzay limanı" Mos Eisley'deki bar, bu açıdan unutulur gibi değil. Obi-Wan ve Luke'un bardan içeri adım atmasıyla birlikte kendimizi müthiş bir renkliliğin ortasında buluyoruz. Aklınıza gelecek ya da gelmeyecek her türden insansı yaratıkla dolu bir yer burası. Üstelik hayli de tehlikeli, ânında belaya bulaşılabilecek bir yer - nitekim Luke da daha ilk dakikada başını belaya sokuyor, pilot olarak tuttukları kaçakçı Han Solo da. Bu "bar sahnesi" sinemada, televizyonda, çizgi romanlarda, edebiyatta sık sık anılan, göndermede bulunulan ve yer yer taklit edilen bir sahne olarak, popüler kültürde yerini almış durumda.

Fezada Ses Getirenler...

"Star Wars"un teknolojik görkeminden söz edeceksek, muhtemelen en çok odaklanmamız gereken şey uzay gemileri ve uzay savaşları olacak. Bu tür şeyler o güne dek bilimkurgu sinemasının ne kadar yaratıcı ve zeka ürünü çözümler bulsa da, nadiren ikna edici sonuçlar alabildiği şeylerdi. George Lucas ise daha bir "uzay savaşı" ile açılan ilk sahnesinden itibaren, maket uzay gemileriyle çok etkileyici sonuçlar aldı. Öyle ki Lucas'ın 21. yüzyıl dijital resim teknolojisiyle elde ettiği sonuçların göz kamaştırıcılığına rağmen, bugün hâlâ o ilk çekilen üçlemedeki maketleri tercih ettiğini söyleyen birçok Star Wars hayranına rastlayabilirsiniz - belki biraz da bilgisayar ürünü görüntülerin o daha önce sözünü ettiğimiz "kullanılmışlık" hissini aynı oranda taşımamasının bir sonucu bu. Akıncı gemiler, uzay kruvazörleri, Ölüm Yıldızı derken

Adından da anlaşılacağı üzere yalnız takılmayı seven uzay kovboyu Han Solo (Harrison Ford), serinin en sevilen karakterlerinden.

SONRASI

Klonların saldırısı

Evet, "modern klasikler" bölümünde ele aldığımız filmlerde en önemli kriterlerimizden biri, filmin arkasında belli bir iz bırakmış olması zaten... Yine de pek az modern klasiğin popüler sinemadaki izinin bu kadar belirgin olduğunu söylemeli. "Star Wars" sadece bilimkurguya değiştirmedi; bütün popüler Amerikan sinemasını değiştirdi, ticari film yapma anlayışını değiştirdi ve gerek aksiyona, gerek sinema teknolojilerine, gerek tanıtıma, gerekse yan ürünlere yaklaşımıyla Hollywood'un değişimine önayak oldu.

Öte yandan bütün bunların içinde sadece "Star Wars"un ortaya çıkardığı bilimkurgu modasına göz attığımızda bile, filmin arkasından uzay boşluğuna doğru uzanan muazzam bir iz bulabiliyoruz. George Lucas modern uzay operasını çektiği sıralarda, yani 70'li yıllarda, bilimkurguya sosyal ve felsefi konulara odaklanan öyküler hakimdi. Lucas "Star Wars"la uzay operasını diriltereк, o sıralardaki hakim bilimkurgu eğilimini de değiştirdi. Film gösterime girer girmez sayısız benzeri görülmeye başlandı etrafta. "Star Wars"un hemen ertesi yıl yapılan TV dizisi "Battlestar Galactica"dan tutun da, 80'lerdeki uzay maceraları furyasına kadar. Kimi "Star Wars"un uzay savaşlarını örnek alıyordu, kimi fanteziyle bilimkurguyu karıştırma formülünü... Tıpkı "Star Wars" gibi bol aksiyonlu ve dövüşlü, çeşit çeşit tuhaf görünümlü varlıklara ve egzotik dünyalara yer veren bilimkurgu filmlerinde bir patlama olmuştu. Türe bir anlamda "Star Wars kriterleri" hakimdi artık. Üstelik "Star Wars" sadece bilimkurguyu "moda" haline getirmekle kalmadı ... Onun izinden gidilip bilimkurguda fantastik öğelere giderek daha çok yer verildi ve bu öğeler bir süre sonra bilimkurgu kisvesinden tamamen kurtulup kendi türünde karşımıza çıkmaya başladılar. Böylece "Ladyhawke", "The Neverending Story", "Legend" ve öyküsü Lucas'a ait olan "Willow" gibi örnekleriyle, bir fantezi sineması patlaması da gördük 80'li yıllarda.

Bugün elbette "Star Wars" fenomeni, sadece o ilk çekilen filmle sınırlı değil ve tüm ürünleriyle Star Wars evreninin popüler kültüre etkisinin ne kadarı Lucas'ın o ilk uzay destanının eseri, söylemek zor. Ancak nihayetinde bütün bu fenomene önayak olan şeyin de o ilk "Star Wars" olduğunu unutmamak lazım. Kaldı ki hâlâ birçok filmde 1977 tarihli filmin sahnelerine, tasarımlarına, karakterlerine göndermeler yakalamak, hatta onların taklitlerini bulmak mümkün. Tabii daha da önemlisi, ruhen onun izinden giden öyküler, filmler ve seriler görmek mümkün. Bugün Pirates of the Caribbean/Karayip Korsanları serisinde Star Wars'dan yansımalar görebiliyorsak, çizgi romanlarda, bilgisayar oyunlarında doğrudan Star Wars'dan gelme öğelere rastlıyorsak, bu modern klasiğin popüler kültürdeki epey geniş bir alana temas ettiği söylenebilir.

Darth Vader, karanlık güçlerini kullanıyor.

Prenses Leia ile R2-D2 koridor sohbetinde.

Obi-Wan, Luke'a taktik veriyor.

seyirci bu gerçek gibi görünen heyecanlı uzay macerasının içinde kaybolup gidiyordu. Öykü zaten olay örgüsüyle gerçekçilik peşinde olmayan büyük bir kahramanlık öyküsü olduğu için, özel efektlerin belli bir gerçekçilik zemini tutturması hayati önemdeydi ve "Star Wars" bunu başarıyor, bugün birçok filmin (ve belli bir raddede kendi serisinden filmlerin) takıldığı "aşırı cilalılık" engeline takılmıyordu.

Dahası George Lucas "Star Wars"da sadece görsel olarak büyülemiyor seyirciyi... "Star Wars"un o sırada yeni bir teknoloji Dolby Surround'u kullanması sayesinde gerek yerdeki, gerek uzaydaki savaşlar insanları sesleriyle de başka bir dünyaya götürüyor. Özellikle İmparatorluk gemilerinin ve Asiler'in gemilerinin bir bir taraftan, bir öteki taraftan gelen sesleri unutulur gibi değil. Artık en ünlü film müziği kompozitörü olarak bilinen John Williams'ın müziği de eklenince, etkileyici görsel tabloyla birlikte unutulmaz bir ses coğrafyası da çıkıyor ortaya.

Aksiyon... Soluklan... Aksiyon!

George Lucas eski seriyallerin izinden giderken, öykünün akışının içine olabildiğince sık hareketli sahneler serpiştirmeyi unutmamayı da bir kenara not etmişti herhalde. Çünkü "Star Wars", sanki önceden hesaplanmışcasına, belli aralıklarla çatışmalara ya da aksiyon sahnelerine yer vererek nabzı şöyle bir hızlandırmayı ihmal etmiyor. Biraz öykü akışı, biraz aksiyon, biraz öykü akışı, biraz aksiyon... Lucas'ın "Star Wars"unun daha sonra sıkça taklit edilecek "formül"lerinden biriydi bu: 80'lerde dört bir yanımız, düzenli olarak on-on beş dakikada bir karşımıza bir aksiyon sahnesiyle gelen filmlerle dolmuştu.

Lucas'ın "Star Wars"daki aksiyon sahneleri büyük bölümü ustaca kurgulanmış, temposu yüksek, heyecanlı aksiyon sahneleridir. Fakat Hollywood'un şimdi aksiyon sinemasında tamamen uzmanlaştığı bir dönemden dönüp bakınca, bu sahnelere gücünü veren asıl şeyin koreografi ya da teknik beceriden ziyade, karakterleri olduğu açıkça görünüyor. Nihayetinde "aksiyon" sahnelerinde genellikle, öyküsünü takip ettiğimiz, belki özdeşleştiğimiz karakterler kendilerini zor durumlarda buluyorlar; bizim onları ne kadar umursadığımız, onları ne kadar anladığımız, onlarla ne kadar özdeşleştiğimiz de bu "aksiyon"un bizi

ne kadar heyecanlandırdığını doğrudan belirliyor.

İşte Lucas'ın mitolojik yaklaşımı ve "arketipleri" burada işe yarıyor: Nihayetinde önemli bir şeyler yapmak, büyüyüp önemli biri olmak isteyen birçok çocuğun ve gencin Luke'un peşine takılıp onun heyecanına kapılması hiç de zor değil. "Muzip yakışıklı serseri" kategorisine düpedüz damgasını vurmuş olan Han Solo'nun, şımarık prenses ile idealist liderin tuhaf bir karışımı olan Leia'nın, dahası bütün bu heybetle inşa edilmiş galaksinin akıbetini merak etmek de...

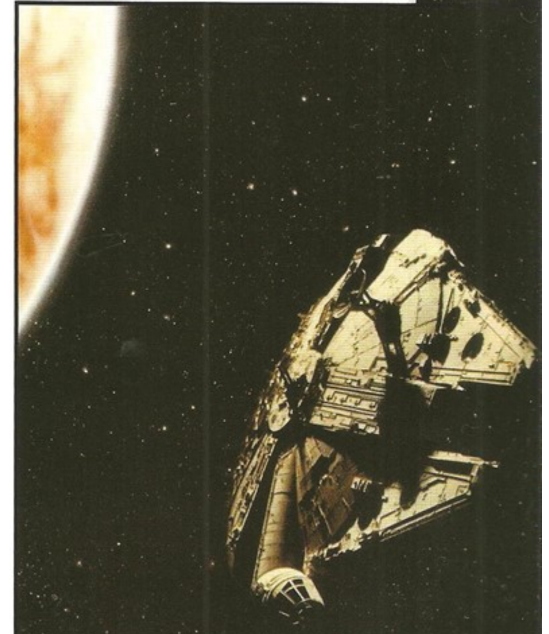
Bir Bölüm, Bir Film

Şu anda "Star Wars"u, ya da bugünkü tam adıyla "Star Wars - Episode IV: A New Hope"u, 6 filmlik bir destanın dördüncü bölümü olarak biliyoruz... Ancak 1977'de gösterime girdiğinde bir serinin parçası falan değildi, tek bir filmdi. Ve Luke'un çiftliğinden uzay boşluğuna, büyük tabloyu keşfe, savaş pilotluğuna, ordan da önemli bir zafere uzanan yolculuğu, kendi başına ayakları üstünde durabiliyordu.

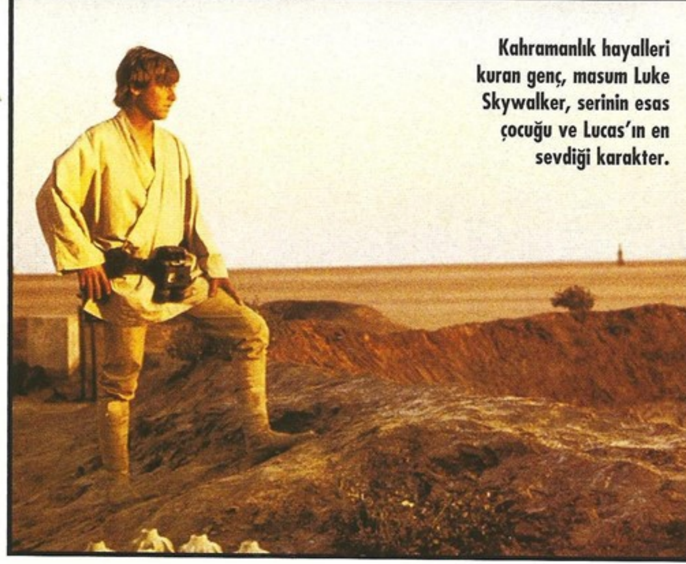
"Star Wars", çok fazla şeyin olduğu, olay örgüsü yüklü ve karmaşık bir film değil ama prolog'dan girişe, gelişmeye, oradan da sonuca doğru uzanan temiz bir yapısı var. Bu "az ve öz" öykü akışı sayesinde, araya serpiştirilmiş aksiyon sahneleri hikâyenin bölümlerini sıkıştırmıyor, anlatımı aceleye getirmiyordu (buna karşın, mesela yeni çekilen filmlerde olay örgüsü orijinal Star Wars'a göre yer yer çok daha kalabalık ve kafa karıştırıcı olabiliyor). Onun yerine her heyecanlı aksiyon sahnesi, seyircinin karakterler için endişelenmesi, onlara daha da yakından bağlanması için bir vesile oluyordu. Bir taraftan basit bir öyküyü dengeli bir şekilde anlatmak, bir taraftan önemli karakterlere kendi belirgin yolculuklarını yaşatmak, bir taraftan da onları düzenli olarak tehlike altında ya da üstesinden gelmeleri gereken bir zorlukla karşı karşıya bırakarak heyecanlı sahneler üretmek belki de bir aksiyon filminin zaten temel izleği olarak görülebilir... Fakat ilginçtir, günümüzde Hollywood'un sıkça ıskalayabildiği bir denge bu: Bugünün bazı hiper-aksiyon filmlerinin upuzun, görkemli aksiyon sahnelerinde öykünün akışını da, karakterlerin yolculuğunu da tamamen kaçırabiliyor, unutabiliyoruz mesela. Lucas çok basit bir aksiyon filmi yapma anlayışını basit bir şekilde uygulamaya koydu ve nihayetinde de basit ama etkieyici bir sonuç aldı. Film diğer yönlerden nasıl bulunursa bulunsun, genel kanı oldukça heyecanlı bir macera olduğu yönündeydi.

Bu noktada belki de asıl ilginç olan taraf, "Star Wars"un bir üçlemenin giriş bölümü olarak da gayet iyi işlemesi. 1980'de "The Empire Strikes Back" (yani bugün genel akış içinde beşinci film) gösterime girdiğinde, ilk filmdeki o yalın öykü akışının içindeki öğelerin arkasının getirilmesine, genişletilmeye ne kadar uygun bir şekilde inşa edildiği de ortaya çıktı. 1983'de "The Return of the Jedi" da gösterildiğinde, Luke'un ilk filmde seyirciyi epey tatmin edip bir "son" hissi yaştan o görkemli "mini zafer"i (yani Ölüm Yıldızı'nın patlatılması), çok daha kapsamlı bir zafere doğru yol alıyordu. Aslında şimdi bakınca, 1977 tarihli "Star Wars"da Lucas'ın bize baştan büyük bir tablo sunup, sonra onun sadece bir kısmını işlemiş olduğunu görebiliyoruz. Klasik Star Wars üçlemesini (yani daha önce çekilen IV, V ve VI. Bölümleri) bir fenomen haline getiren şeylerden biri de, öykünün gereksizce çekilip uzatılmış gibi değil de, üç film boyunca mantıklı seyrini sürdürüp nihayete ulaşıyormuş gibi duran görüntüsü. Ve bu görüntüde ilk çekilen "Star Wars"un büyük tablonun anahatlarını çok iyi çıkarmasının ve ortalığa merak uyandırıcı ve kullanışlı ipuçları serpiştirmesinin payı büyük.

Mesela Joseph Campbell'in kahramanın yolculuğunda "Balinanın karnı" olarak tarif ettiği kısma denk gelen bölümde, yani Ölüm Yıldızı'nın içinde geçen bölümde Obi-Wan ile Darth Vader arasında yapılan düelloyu ele alalım: Filmin içinde bu, öykünün başından itibaren yolu titizlikle inşa edilmiş olduğu için epey heyecanlı, olacaklardan ötürü ise biraz da gizemli bir sahne. Düellonun başında Obi-Wan'ın eskiden Darth Vader'in hocası olduğunu öğreniyoruz... Düellonun sonunda ise Obi-Wan şimdi son derece meşhur olan bir davranışla, dönüp Luke'a şöyle bir baktıktan sonra ışın kılıcını kapatıp Vader'in onu öldürmesine izin veriyor - ama Vader'in darbesinin ardında yere cansız bir beden değil, sadece boş bir cübbe düşüyor. Küçük bir son, yeni bir bilgi ve birtakım

soru işaretleri getiriyor bu sahne. Düellonun kısa vadeli sonuçlarını hemen filmin içinde alıyoruz: Ölüm Yıldızı'nı imha saldırısında olan Asi pilotları arasında bulunan Luke, ölmüş olan Obi-Wan'ın sesiyle "Güç'e güvenmeye" teşvik ediliyor - ve bu sayede öldürücü atışı başarıyla yapıyor. Luke'un hayali olabilir bu tabii... Ama Obi-Wan'ın bir şekilde hâlâ ona ulaşmasının mümkün olduğunun bir göstergesi de olabilir. Nitekim uzun vadede, ikinci şıkkın geçerli olduğunu görüyoruz: klasik üçlemenin son filmi olan "Return of the Jedi"da Obi-Wan'ın hayaleti artık ortalarda gezinip, Luke ile konuşuyor, ona açıklama yapıyor, cevaplar veriyor, yol gösteriyor.

Kahramanlık hayalleri kuran genç, masum Luke Skywalker, serinin esas çocuğu ve Lucas'ın en sevdiği karakter.

George, Bunları Yazabilirsin Ama...

George Lucas'ın "Star Wars"unun en çok eleştirildiği konular, karakterlerinin derinlikli olmaması, filmdeki oyunculuklar ve diyaloglardı. Aslında üçü de birbiriyle bağlantılı meseleler bunların: Nihayetinde 70'lerin sonunda gösterime girdiğinde "Star Wars" çok heyecanlı, görkemli, teknolojik açıdan büyüleyici bir sinema deneyimi olarak görülse de, dramatik erdemleri açısından pek de başarılı bulunmamıştı.

Belki bunların bir bölümü Lucas'ın bilinçli tercihiydi... Nihayetinde Lucas "THX-1138" ve "American Graffiti" gibi daha önceki filmlerinde derinlikli karakterler ve zengin bir dramatik yapı yerine, her öğenin aynı ağırlığı taşıyabildiği sinemasal bir dünya kurmakla ilgileniyordu (oyuncuların özel olarak üzerine titrememesi de muhtemelen bu anlayışının bir uzantısıydı). Hatta şöyle bile söylenebilir: Lucas, Hollywood'un sadık uygulayıcısı olduğu klasik dramatik sinemayı yapmakla pek ilgileniyormuş gibi görünmüyor, görsel motiflerin, fikirlerin ve hareketin başrolü oynadığı, biraz farklı bir sinemaya doğru meylediyordu. Günümüzün Hollywood'unun yaratıcılarından biri olarak görülen bir yönetmen için bunu demek belki hayli tuhaf ama zamanın Hollywood trendleri içinde Lucas "ana akım" yönetmeninden ziyade bir avangard yönetmen gibiydi.

"Star Wars"u böylesine "ana akım" haline getiren şey, neredeyse virgülüne kadar hesaplanmış gibi duran aksiyon sinemasının başarısı, görsel tasarımının büyüleyiciliği, özel efektlerinin görkemi. Öte yandan 30'lu yılların uzay operası seriyallerini, "karton karakterler"le ve yine 30'lar-40'lar çizgi romanlarını hatırlatan diyaloglarla canlandırma fikri, emin olun ki hiç de "ana akım" işi değildi 77'de. Öncelikle Lucas'ın "modern mitoloji"sinin kisvesi olarak seçtiği kaynak, neredeyse evrensel olarak küçümsenen, alay edilen, "saçmasapan" ve "çocukça" bulunan bir kaynaktı. Hele ki "2001"in eski bilimkurguyu elinin tersiyle silip yeni ve "daha ciddi" bir bilimkurgu yapma iddiasının, hele ki toplumsal meselelere vurgusuyla Yeni Dalga Bilimkurgu'nun ardından, bir uzay operası yapma fikri son derece riskliydi. Rivayete göre George Lucas sette, ekibinin projeye şüpheyle ve küçümsemeyle bakmasından epey çekmişti. Hatta yine rivayete göre bu şüphe, Han Solo'yu oynayan Harrison Ford'un diyaloglardan yakınma amaçlı "George, bu ***'u yazabilirsin ama emin ol söyleyemezsin," sözleriyle doruğa varıyordu.

"Prequel" üçlemesinden (yani I, II ve III. bölümlerden) sonra bugün George Lucas'ın "diyalog yazamadığı" konusunda yaygın bir kanı var... Bunun sebebi büyük ölçüde, "Star Wars"da (en azından Lucas'ın yazdığı bölümlerde) yer yer fazlaca düz, malumu ilan eden ya da gerçekten de çok uzak bir galakside bile birinin ağzından çıktığını düşünemeyeceğiniz bir takım repliklerin bulunması. Öte yandan, repliklerin bu durumu onaracak o "güncel renk"e sahip olmaması, Lucas'ın zamansız bir

"STAR WARS"UN PEŞİNDEN

Battle Beyond the Stars (1980)
Lucas "Star Wars"ta Kurosawa'nın "Hidden Fortress"inin etkileri olduğunu söyler... Roger Corman yapımı bu uzay macerası ise bir başka Kurosawa filmini, "Yedi Samuray"ı model alıyor. Bu bariz Star Wars taklidi, Corman'ın en pahalı filmlerinden biri.

Krull (1983)
Uzaydan gelen kötü bir yaratığın ve ölümcül askerlerinin işgali altındaki Krull gezegeninde, neredeyse tamamen fantezi hissi veren ve pek az bilimkurgu öğesi içeren bir yolculuk öyküsü.

Spacehunter: Adventures in the Forbidden Zone (1983)
Peter Strauss'un bu filmdeki karakteri Wolff'u izlerken zaman zaman Han Solo'yu hatırlamamak zor. Yalnız, Star Wars'da üç kişi bir kızı kurtarmaya çalışırken, burada başınabuyruk uzay maceraperesti Wolff, tek başına üç kızı kurtarmaya çalışıyor.

The Last Starfighter (1984)
İşte "Star Wars" izleye izleye aşka gelip, uzay gemisi pilotu olma hayalleriyle Atari salonunun yolunu tutan çocuklar için çekilmiş bir film: Uzay savaşı oyununda rekor kıran Alex, uzaylılar tarafından pilot olarak seçiliyor!

Wing Commander (1999)
Aslında bu, aynı adlı ünlü uzay simülasyonu oyunları serisinin uyarlaması. Ama zaten söz konusu oyun serisi de bu tür oyunların önemli kısmı gibi "Star Wars"dan epey iz taşıyordu (hatta seride kullanılan profesyonel oyuncular arasında Star Wars'un Luke Skywalker'ı Mark Hamill de vardı).

Serenity (2005)
"Buffy" ve "Angel"ın yaratıcısı Joss Whedon'un "uzayda geçen western" şeklinde nitelenebilecek "Firefly" dizisi, ABD'de yalnızca bir sezon gösterildikten sonra yayından kalktı, ama sadık hayranlarının dinmeyen ilgisinin de sayesinde bir sinema filmiyle noktalandı. "Serenity", Luke Skywalker'dan ziyade tamamen Han Solo'ların, Bobba Fett'lerin ve Jubba the Hutt'ların arşınladığı bir uzay macerası gibi.

mitoloji yaratma amacına kısmen hizmet de ediyor doğrusu. Üstelik "Star Wars"daki birçok diyaloğun, özellikle de "büyük laflar"ın ya da karakterler arası didişmelerin serinin hayranları tarafından bol bol tekrar edilen, popüler kültürün neredeyse her mecrasından göndermeler yapılan cümleler haline geldiğini de unutmamak lazım. Özellikle Leia ile Han Solo'nun bu filmde başlayıp klasik üçleme boyunca süren didişmeleri, bizi gerçekten de 50'ler öncesi ucuz romanlarının ve çizgi romanlarının en eğlenceli örneklerindeki o bol atışmalı diyaloglar diyarına götürüyor.

"Gücü kullan, Luke" gibi kıvrandırıcı yalınlıkta repliklerden tutun da; "Evde T-16'mla womp sıçanlarını on ikiden vururdum" gibi baş döndürücü ani terminoloji vecizlerine; "yürüyen halı" gibi lakaplara; "Bazen kendimi bile şaşırtıyorum"un üstüne "Kulağa pek zor gelmiyor" gibi cevap yapıştırmalara; "İnançsızlığını rahatsız edici buluyorum" gibi ürpertici ültimatomlara varıncaya kadar, epey renkli bir diyalog yelpazesi var "Star Wars"un.... Tabii "bu dünyaya ait" gibi görünmesi gibi bir şartınız yoksa.

Muazzam Bir Evren

Aslında bugün, "Star Wars"un kendi başına etkisinden söz etmek, tıpkı Lucas'ın bu filmde destanının bir bölümünü anlatması gibi, tablonun ancak bir kısmıyla ilgilenmek demek... Çünkü nihayetinde Star Wars'un popüler kültür üzerinde bıraktığı izi ele alırken, aslında diğer filmleriyle ve yan ürünleriyle tüm Star Wars evrenini birarada incelemek gerekiyor. Bütün eserleriyle Star Wars külliyatı, bugün en kolay tanınabilen, izleri kendi janrının, hatta kendi mecrasının dışına taşmış bir popüler kültür varlığı. Popüler sinemayı şekillendirmiş, birçok kitaba ve çizgi romana sıçramış ve bu mecraları da etkilemiş, bilgisayar oyunları tarihinde kendine önemli bir yer açmış ve neredeyse her alandan sürekli gönderme almaya devam eden bir bütün. Dolayısıyla bir sinema filmi olarak erdemlerinin tamamen ötesinde, bambaşka bir hayat sürüyor artık.

Belki "Star Wars"u bir film olarak dönemin diğer bilimkurgularıyla karşı karşıya koyup çeşitli açılardan yetersiz bulmak, "geriye doğru atılmış bir adım" gibi görmek mümkün. "Soylent Green" gibi toplumsal konulara ve insanlığın güncel meselelerine eğilen, distopyalarla uğraşan filmlerin ardından gelen bu eski moda uzay operasına birçok koyu bilimkurgu hayranı tam da böyle bakmıştı zaten: Geriye doğru bir adım, çocuksu bilimkurguya dönüş, janrı entelektüel zemininden içi boş ve hülyalı eski günlerine döndüren bir girişim gözüyle. Korkularında haklı da çıktılar çünkü "Star Wars"un ardından büyük bir "fantastik uzay operası" furyası patlak verdi (bakınız: "Sonrası: Klonların Saldırısı" başlıklı bölüm).

Öte yandan, bütün bunlar Lucas'ın kendi meselesinden ziyade janrın kategorizasyonuyla ilgili bir mesele... Sonuçta Lucas, mitolojilerdeki türden fantastik bir öykü anlatmak istiyordu... Bunu gerçekleştirdi, ortaya bilimkurgusal kisvede bir fantezi öyküsü çıkardı. Ve zaten kendisi insanlığın en iyi bilinen öykülerini model alan bu "modern mitoloji", arkasından gelenler için sonu gelmeyen bir model oluşturdu.

SERİNİN KRONOLOJİK AKIŞI

Evet, artık çoğu kişi "Star Wars" öyküsünün nereden nereye doğru gittiğini biliyor, ama "sonradan çekilip öncesini anlatan bölümler", yani "prequel"ler mantığından kafası karışanlar için bir kez daha filmlerin Star Wars evreni tarihindeki kronolojik akışını çıkaralım:

Star Wars - Episode I: The Phantom Menace (1999)

Naboo kraliçesi Amidala'yı abluka altındaki gezegenden kaçırırken Tattooine adlı kurak bir gezegene iniş yapmak zorunda olan Jedi ustası Qui-Gon Jinn (ve çırağı Obi-Wan Kenobi), burada Güç'ün son derece yoğun olduğu küçük Anakin Skywalker'a rastlayıp, onu yanlarına alırlar.

Star Wars - Episode II: Attack of the Clones (2002)

Ergenlik çağında, âşık ve hayli asabi bir Anakin, ustası Obi-Wan ile birlikte, giderek güçlendiği hissedilen karanlık tarafın çevirdiği dolapları açığa çıkarmaya çalışırlar. Bu arada Cumhuriyet, düşmanla savaşmak için muazzam bir ordu edinme yoluna girmiştir.

Star Wars - Episode III: Revenge of the Sith (2005)

Anakin Skywalker'ın karanlık tarafa geçmesinin, Darth Vader haline gelmesinin ve Cumhuriyet'in İmparatorluk'a dönüşmesinin öyküsü. İki üçlemeyi bağlayan film.

Star Wars - Episode IV: A New Hope (1977)

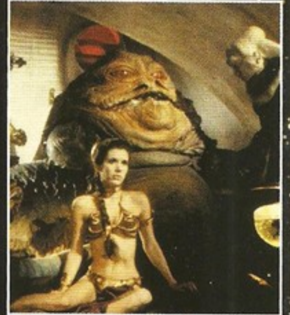
III. Bölüm'ün sonunda Obi-Wan tarafından babasının büyüdüğü Tattooine gezegenine, amcasının çiftliğine bırakılan bebek Luke Skywalker artık ergenlik çağındadır. Obi-Wan ile tanışmasının ve amcasıyla yengesinin öldürülmesinin ardından, bu yaşlı ustanın rehberliğinde Jedi olma yolculuğuna ve muazzam bir uzay destanına adım atar.

Star Wars - Episode V: The Empire Strikes Back (1980)

Luke Skywalker Obi-Wan'ın vasiyeti üzerine Jedi eğitimi için Dagobah'ın bataklıklarına, büyük usta Yoda'yı bulmaya gider. Ancak eğitimdeyken, arkadaşları Vader'in eline düşer. Evet, Luke'un babasının kimliğini öğrendiği film bu.

Star Wars - Episode VI: Return of the Jedi (1983)

Kahramanlarımız dördüncü bölümün sonunda patlatılan Ölüm Yıldızı'nı inatla yeniden inşa etmeye girişen İmparatorluk'a son darbeyi indirmek için, Endor'un ormanlık ayına inerler. Leia, Han ve iki droid ay yüzeyinde kalkan indirme operasyonuyla meşgulken, Luke ise babasını Karanlık Taraf'tan kurtarmak için teslim olur.

Joan Crawford: **Tel askı kullanılmayacak DEMEDİM Mİ?!? ASLA!!!**

Annelerin en "canavar"ı

Kızı Christina'nın kaleme aldığı biyografik kitap sayesinde kapalı kapılar ardında yaptıkları ortaya çıkan "korkunç anne" Joan Crawford, Faye Dunaway tarafından canlandırıldığı film sayesinde daha da unutulmaz oldu. Christina Crawford'ın aynı isimli kitabından uyarlanan MOMMIE DEAREST, ilk gösterime girdiği dönemde son derece olumsuz eleştiriler almıştı. Fakat zamanla farklı özellikleri sayesinde pek çok hayran kazandı.

Ünlü insanların hayatlarını didikleyen, hatta ipliklerini pazara çıkartan biyografik film ve kitaplar son derece popülerler. Kastettiklerimiz bir hayat hikâyesi anlatmaktan çok, skandallarla ve özel hayatla ilgilenen örnekleri bu türün. Christina Crawford'ın zamanında satış rekorları kıran kitabı "Mommie Dearest" ise bu tarzın ilklerinden. Soyadından tahmin edebileceğiniz gibi, Christina ünlü Hollywood aktrisi Joan Crawford'ın kızı. Henüz bir bebekken ünlü oyuncu tarafından evlatlık olarak alınmış ve iddiasına göre çocukluk yılları Joan Crawford tarafından uygulanan çeşitli eziyetle geçmiş. Annesi 1977 yılında öldüğünde, kendisine miras olarak tek bir kuruş bile bırakılmadığını öğrenen Christina Crawford, bir bakıma intikamını 1978 yılında yayımlanan "Mommie Dearest" ile almış. Amacına ulaştığı söylenebilir, zira bu kitap nedeniyle Joan Crawford tüm dünyada oyunculuğu kadar, zalim bir anne olmasıyla da tanınıyor.

Kitabın tüm dünyada uyandırdığı yankı ertesinde Hollywood da işe el atmaktan geri kalmamış elbette. Tartışmalar tazeliğini korurlarken, "Mommie Dearest"in sinemaya uyarlanmasına karar verilmiş. Hikâyenin buradan sonrasıysa kimilerine göre tüm zamanların en kötü filmlerinden birisinin, ancak daha da önemlisi bir kült klasiğinin doğuşuna tekabül ediyor.

Aslında kağıt üzerinde bakıldığında "Mommie Dearest" iyi sonuç verebilecek bir proje gibi gözüküyor. Yönetmenlik görevi, ilk filmi "David and Lisa" ile Oscar'a aday gösterilmiş Frank Perry'ye verilirken, Joan Crawford'ı canlandırmayı Faye Dunaway üstleniyor. Projenin arkasında Paramount Pictures gibi büyük bir şirket yer alıyor ve "Mommie Dearest"e o dönem için hiç fena sayılmayacak 5 milyon dolarlık bir bütçe ayrılıyor. Fakat evdeki hesap çarşıya uymuyor ve film gösterime girince önce eleştirmenlerin, sonra da seyircinin gazabına uğruyor.

"Mommie Dearest"in hem en büyük avantajı, hem de en büyük dezavantajı kuşkusuz Faye Dunaway. Joan Crawford'ın son derece kaprisli bir aktris olduğu, temizlik hastalığı ve star personasından asla ödün vermeyen kendini beğenmiş tavırları, en az evlatlık çocuklarına uyguladığı eziyetler kadar biliniyor. Dunaway de Crawford'ı canlandırırken bu özelliklerinin üzerine gitmiş. Fakat ortaya dengeli bir oyunculuktan çok, bir komedi şovu çıkmış. Crawford'ın kendine has surat ifadesini yakalamak için yüzünü şekilden şekile sokan Dunaway'in komik duruma düşmesinde, filmin son derece başarısız makyaj çalışması da önemli bir rol üstleniyor. "Mommie Dearest"in perdeye taşıdığı Crawford giderek bir karakter olmaktan çıkıp, bir yaratığa dönüşüyor. Dunaway'in attığı çığlıklar ve kadraj içerisinde oradan oraya saldırışı başlarda şaşkınlık uyandırırken, zamanla güldürmeye başlıyor.

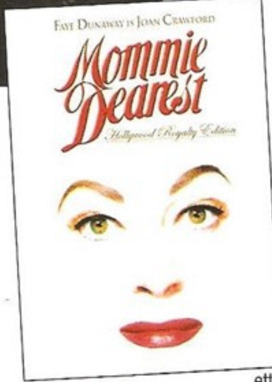
İlk gösterime girdiği dönemde eleştirmenler de filmin abartılı ve zevksiz hâli üzerinde duruyor ve ekseriyetle bir yıldızı çakıyorlar. Ciddi bir dram izlemek umuduyla sinema salonunun yolunu tutan

Faye Dunaway, Joan Crawford'ı canlandırdığı filmde abartılı ve kontrolsüz oyunculuğun "kusursuz" bir örneğini veriyor.

Engin Ertan
engin_ertan@yahoo.com

Yönetmen: Frank Perry. **Yapımcı:** Frank Yablans. **Senaryo:** Robert Getchell, Tracy Hotchner, Frank Perry ve Frank Yablans (Christina Crawford'ın aynı adlı kitabından). **Görüntü Yönetmeni:** Paul Lohmann. **Sanat Yönetmeni:** Harold Michelson. **Prodüksiyon Tasarımı:** Bill Malley. **Kurgu:** Peter E. Berger. **Müzik:** Henry Mancini. **Kostüm Tasarımı:** Irene Scharaff. **Oyuncular:** Faye Dunaway (Joan Crawford), Diana Scarwid (Christina Crawford -genç kızlığı ve yetişkinliği-), Mara Hobel (Christina Crawford -çocukluğu-), Steve Forrest (Greg Savitt), Howard Da Silva (Louis B. Mayer), Rutanya Ada (Carol Ann), Harry Goz (Alfred Steele). 1981 ABD yapımı, 129 dakika.

seyircilerse büyük hayal kırıklığına uğruyorlar ve "Mommie Dearest" hasılat listelerinde beklenenin çok altında bir performans sergiliyor. Paramount filme yatırdığı parayı nasıl kurtaracağını kara kara düşünürken, çok geçmeden yeni bir söylenti çıkıyor. Bir grup izleyicinin dalga geçmek amacıyla filmi tekrar tekrar izlediği ve "Mommie Dearest"in ününün kulaktan kulağa yayıldığı haberi Paramount yetkililerini harekete geçiriyor. Filmin tanıtım cümlesi "Tüm zamanların en büyük ANNEsiyle tanışın" şeklinde değiştiriliyor ve "Mommie Dearest"i seyirciye bir "camp" klasiği olarak tanıtan yeni bir reklam kampanyası başlatılıyor. Bu yeni strateji ertesinde film yavaş yavaş kült niteliği kazanıyor. Hatta o zamanlar kimi seanslara seyircilerin tel askılar ve Ajax deterjanıyla gelip, filmin en ünlü sahnesini canlandırdıkları iddia edilmekte.

Hemen yukarıda andığımız anekdot, gerçekten de "Mommie Dearest"in kötü şöhretinde önemli bir role sahip. Christina Crawford'ın kitabının üzerinde en çok konuşulan bölümü, çocuk yaşlardayken bir gece annesi tarafından uykudan uyandırılışını ve pahalı bir elbiseyi tel askıya astığı gerekçesiyle Joan Crawford'dan önce azar işitmesi, ardından da dayak yemesini anlatıyordu. Film bu olayı kitaptaki bir başka anıyla, Christina'nın yine Joan Crawford'ın geçirdiği bir isteri krizi ertesinde uykudan kaldırılması ve banyoyu temizlemeye zorlanmasıyla birleştirmekteydi. Dunaway'in malum abartlı oyunu sayesinde, "Tel askı kullanılmayacak demedim mi?" diye avaz avaz bağırışı ve küçücük bir kız çocuğunu banyoda yerden yere atıp etrafı deterjana bulayışı klasik bir sahneye yol açmıştı. Öyle ki, söz konusu replik sonraki yıllarda Amerika'da popüler kültürün köşe taşlarından birisine dönüştü ve sayısız göndermeye kaynaklık etti. Bugün bile "Mommie Dearest" dendiğinde çoğu kişinin aklına ilk olarak bu sahne geliyor.

Her ne kadar çekildiği yıl, En Kötü Film başta olmak üzere, toplam 5 Altın Ahududu ödülü kazansa bile (hatta 1990 yılında son 10 yılın en kötü filmi ödülüne de layık görüldü), "Mommie Dearest" zamanla bir kült film olarak tanındı ve hayranlarının sayısı giderek arttı. Örneğin bu hayranların arasında ünlü yönetmen John Waters da yer alıyor. Kendisine göre "Mommie Dearest" çocuk istismarı üzerine çekilmiş ilk komedi filmi. Hatta Waters filme yönelik hayranlığını iyice ileri noktaya götürüp, bir seferinde şöyle buyurmuş; "Bu film gerçekten bir başyapıt. Beğenmeyenler lütfen sinemadan anladıklarını iddia etmesinler". İşin doğrusu, "Mommie Dearest"in kendisini ciddiye aldığının, niyetin ters köşeye yatan bir komedi çekmek olmadığının herkes farkında. Karşımızdaki istemeden komik duruma düşen, farkında olmadan sinema tarihinde "camp" estetiğin en nadide örneklerinden birisini sunan bir film.

Örneğin, tıpkı daha önce değindiğimiz korkunç makyaj çalışması gibi, filmin prodüksiyon tasarımı da tam bir zevksizlik örneği. "Mommie Dearest" seyirciye ne olayların geçtiği dönemin hissini verebiliyor, ne de 50'li yılların Hollywood melodramlarının estetiğini tekrar edebiliyor. Sanat yönetimi ve mekân kullanımıyla en fazla beyaz dizilerinin görsel yapısını hatırlatıyor, o kadar.

Yine de yönetmen Frank Perry'nin birkaç bilinçli tercihi dikkat çekmiyor değil. Joan Crawford'ın 60'lı yıllarda rol aldığı ve yine külte dönüşmüş iki film "Mommie Dearest" için önemli birer esin kaynağı. Bunlardan birisi "Bebek Jane'e Ne Oldu?", diğeriyse "Strait-Jacket" (her iki filmi da daha önce bu sayfalarda incelemiştik). Biraz hatırlatmak gerekirse; "Bebek Jane'e Ne Oldu?", her ikisi de oyuncu olan iki kızkardeş arasındaki rekabetin zamanla nefrete dönüşmesini ve birbirlerine ettiklerini konu alır (Crawford'ın bu filmdeki rol arkadaşıysa, gerçek hayatta kanlı bıçaklı olduğu Bette Davis'tir). "Strait-Jacket" ise zamanında kendisini aldatan kocasını baltayla parça pinçik eden bir annenin (Crawford), yıllar sonra akıl hastanesinden çıkınca kızıyla buluşmasını ve peşi sıra gelen cinayetleri anlatır. Her şeyden önce, "Mommie Dearest"te "Strait-Jacket"e açıkça gönderme yapan bir sahne yer alıyor. Crawford'ın geçirdiği bir diğer sinir krizi ertesinde elinde balta evinin bahçesini talan edişi, oyuncunun "Strait-Jacket"ın tanıtımlarında kullanılan meşhur pozuna bir referans. Diğer yandan film, Christina ve Joan Crawford arasındaki gerilime bir açıklama getirirken, "Bebek Jane'e Ne Oldu?"yu açıkça bir çıkış noktası olarak alıyor. Christina'nın annesine imrenmesi ve bunun farkındaki Joan Crawford'ın kıskançlığı, bir bakıma çocuğa uygulanan işkencelerin de başlangıcı oluyor. Başka bir deyişle, anne ve kız arasındaki çift taraflı çekişme, yıldızların birbirlerinden rol çalmaları gibi bir hâl alıyor. Rol çalmayı sadece mecazi anlamda kullanıyor da değiliz. Christina'nın yetişkinlik döneminde oyunculuğa başlaması ve sonrasında yaşananları isterseniz filmi izleyip kendiniz görün. Joan Crawford'ın özel hayatından bir bölüm beyazperdeye taşınırken, oyuncunun canlandırdığı kimi karakterlerin çıkış noktası olarak alınması, "Mommie Dearest"i kurmaca ve gerçek arasındaki ilişki üzerine ilginç bir filme dönüştürüyor en nihayetinde. En azından, vadettiği tüm eğlence bir yana, filmi izlerken bu durum üzerine düşünmek için yeterli malzeme var.

Aslında içeriği nedeniyle "Mommie Dearest"i izlerken gülmek, çoğu kişi için anlaşılmaz bir durum olabilir. Fakat Christina Crawford annesi kılığındaki travestilerle beraber zaman zaman çeşitli gösterilere çıkıyor ve ünlü "tel askı sahnesini" yeniden canlandırıyorken, duyarlı olmak konusunda bizlerin de pek bir sorumluluğu kalmıyor. Hepsinin ötesinde, Dunaway'in "eşsiz" performansı karşısında gülmemeyi becermek gerçekten çaba gerektiriyor. Bu nevi şahsına münhasır, kötü şöhretiyle kült olmayı becermiş filmin 1. Bölge DVD kopyasına www.amazon.com adresinden ulaşabilirsiniz. "Mommie Dearest"in koleksiyoncular için üretilmiş bu özel kopyasına, yorumlarıyla John Waters'ın da katkıda bulunduğunu eklemekte fayda var.

Evlatlıklarına yaptığı eziyetlerle ünlü Crawford, ne ironiktir ki kariyerinin en başarılı performansını fedakar anne Mildred Pierce rolünde göstermişti.

Hazırlayan: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Çaresizlik, umutsuzluk...

Ekmek parası için kaçak yollardan yurt dışına giden 9 işçinin içler acısı öyküsünü anlatan Tunç Okan imzalı "OTOBÜS", uluslararası arenada büyük başarı kazanmış önemli bir film.

Türk sineması söz konusu olduğunda, gerilla tarzı yapım yöntemleriyle üretilmiş filmlerden örnek vermek ya da herhangi bir filmi bu şekilde sınıflandırmak güç; çünkü geçmişte, büyük yapımcıların desteğiyle üretilen ve ünlü simaların yer aldığı filmlerin dahi nasıl şartlarda çekildiği hepimizin malumu. Fakat izleyiciye söyledikleriyle, yapım öyküsüyle ve yer verdiği kimi rahatsız edici sahnelerle "Otobüs" klasik yapım yöntemlerinin dışına çıkılarak çekilen önemli yerli filmlerimizin arasına gönül rahatlığıyla koyabileceğimiz, gerçekten büyük güçlüklerle var edilmiş bir film. Yasaklara maruz kalmış, bir kısmı tamamen yanmış, montaj için bile bir yıl bekletilmiş, oyuncuları hastalanmış, neredeyse başına gelmeyen kalmamış bir yapım. Tam da bu nedenlerden ötürü, filmin kaç yılında yapıldığını belirtmek de zor. Zira bazı kaynaklarda 1974 yapımı olarak görünen film, gösterim tarihini baz alan kimi kaynaklarda 1976 yapımı görünüyor. Yurt dışı gösterim tarihleri ve gösterildiği festivalleri baz aldığımızda da 1976 tarihi filmin yapım yılı oluveriyor. "Otobüs" bu denli özel bir film, filmin yönetmeni Tunç Okan ise sadece üç film çekmiş olmasına rağmen bu filmlerle sinemamızda önemli yere sahip olmayı başarmış bir isim olunca, film hakkında bu kadar belirsizliğin olması ve filmin geniş kitleye yayılamaması elbette şaşırtıcı. Belki de bu yüzden öncelikle Tunç Okan'ın kariyerinden, nasıl bir iş ortaya koyduğundan ve filmin yapım öyküsünden bahsetmek gerekiyor...

Filmin yönetmeni Tunç Okan, oyuncu kadrosunda da yer alıyor.

Sinemamıza Kelebek gazetesinin düzenlediği ünlü yarışmalardan birini kazanarak evvela oyuncu olarak giren ve aslen dişçi olan Tunç Okan, ilk yönetmenlik denemesi "Otobüs"le yıllarca unutulmayacak bir filme imza atmakla kalmamış, film yapım öyküsüyle de sinemamızın unutulmazları arasındaki yerini almıştı. Okan, 60'ların sonundan itibaren 10'dan fazla filmde rol alıp oyuncu olarak sinemada var olmuş bir isimdi. Yönetmen olarak yapmak istedikleriyse biraz daha farklıydı. "Otobüs" ise bu yolda attığı ilk adımdı. Türk sinemasındaki büyük yönetmenlerin çoğundan farklı bir anlatım diline sahip olan Okan, filmde yalın ama bir yandan da son derece üslupçu bir anlatım sergiliyordu. Senaryosu ve amatör oyuncularıyla aynı zamanda "Yeni Gerçekçilik" akımına da selam eden bir yapım ortaya koyuyor, bir yandan acı bir hikaye anlatırken, bir yandan da -kimi zaman tarafsızlığını kaybetse de-

Avrupa topraklarına adım atan Türk işçiler bir hatıra fotoğrafı çektirmeyi de ihmal etmiyorlar. Filmin Tuncel Kurtiz (en önde) ve Tunç Okan (arkada) haricindeki kadrosuysa amatör oyunculardan oluşuyor.

medeniyet ve öteki kavramını tartışmaya açıyordu.

Her şey, Tunç Okan'ın gördüğü bir gazete haberiyle başlamıştı. Okan "Venedik'te bulunan bir otobüsün içinden aş ve iş vaadiyle kandırılan işçiler çıktı" başlıklı bir haber okuduktan sonra kaleme aldığı senaryosunu filmleştirebilmek için belli bir süre bekleyip bütçe ayarlamaya çalışmıştı. Başrolde kendisi ve Tuncel Kurtiz haricinde, amatör oyunculara yer veren yönetmen, güç bir işe girişmiş, yurt dışındaki çekimler için de epey çaba sarf etmişti. Filmin yapım ekibinde İsveçli ve Alman çalışanlar da yer almış, film tamamlandıktan sonra da bazı festivallerde İsveç yapımı olarak gösterilmişti. Çekimler sırasında amatör oyuncuların üşüme hissini daha iyi verebilmeleri için, Tunç Okan oyunculara iç çamaşırı yasağı getirmiş, ancak bunun sonucunda çoğu hastalanmış ve filme iki hafta ara verilmişti. Daha vahimi, büyük çabayla çekilen filmin kurgusu için Okan bir yıl beklemek zorunda kalmış ve laboratuar işlemleri sırasında çekilen filmin bir kilometrelik kısmı yanarak kullanılmaz hale gelmişti. Binbir güçlükle post prodüksiyon işlemleri tamamlanan film Türkiye'de gösterime girdiğinde önce yasaklanmış, sonra Danıştay kararıyla yeniden izleyiciyle buluşmuştu. 1984 yılındaysa sansür kurulunun müdahaleleriyle kesilip kırpılarak yeniden gösterilebilmişti.

Bunlar gibi nice aksiliğe ve engele rağmen gösterime girdiğinde beş hafta içinde 200 bin küsür kişinin izlediği film, kısa süre sonra gösterimden kaldırılınca, uzunca bir zaman gündeme gelememiş, video döneminde belli bir kesime yeniden ulaşmayı başarmıştı.

Film, açılış sekansından itibaren neredeyse hiç boşa kurşun harcamadan, son derece mekanik bir düzlemde ilerliyor, ancak senaryonun, oyuncuların ve yönetmenin ortaya koyduğu özgün iş, filmi her sinemaseverin mutlaka seyretmesi gereken bir yapım haline getiriyor. Bu noktada, filmin hikayesinden ve Tunç Okan'ın filmde altını çizdiği meselelerden bir kez daha bahsetmek yerinde olur...

Açılış sahnesinde Türkiye'den yola çıkan ve karlı havada kırsal arazide seyreden bir otobüs dolusu insanı resmeder film. Bu sırada Anadolu'nun çeşitli yerlerinden yola çıkıp otobüste bir araya gelen gariban insanlara Avrupa'da iş-aş vaat eden şoför Ahmet'in nutuğunu dinleriz. Şoför Ahmet, yıkık dökük otobüsünde taşıdığı dokuz Türk'e, Avrupa toprağına adım attıklarını, artık medeniyete kavuştuklarını ve hayatlarının kurtulduğunu söyler. Sınırı geçmişlerdir, önce uygun bir yerde durup son molalarını verecek, burada kuru ekmek soğandan ibaret olan son yemeklerini yedikten sonra bir de hatıra fotoğrafı çektirerek hayallerine adım atacaklardır. Şoför Ahmet'se, taşıdığı insanların dünyadan bihaber olmasına ve saflıklarına güvenerek aslen onları Almanya yerine İsveç, Stockholm'e getirmiştir. Döküntü otobüsü burada bir meydana park eden Ahmet, otobüstekilerin tüm parasını bozukluklarına varasıya dek alıp orayı terk eder. Otobüsteki dokuz garibana, onları işçi olarak resmi makamlara kaydettireceğini, bu işlemi yaptırdıktan sonra döneceğini söylemiştir. Elbette Ahmet geri dönmez. Aldığı bir çanta dolusu parayla hava alanının yolunu tutar ve oradan Hamburg'a uçar. Burada yaşıyor olmasına rağmen Türk pasaportu olduğu için uyuşturucu kaçakçısı muamelesi görür. Sonrasında, elindeki para çantasını doğrudan patronuna götüren Ahmet, görevini tamamlayıp Hamburg'daki yaşamına geri döner. Otobüsün içindeki işçilerse, aç biilaç, ne kimlikleri ne de paraları olmadan, dillerini bilmedikleri, dahası neresi olduğunu bilmedikleri bir ülkede kalakalmışlardır. Üstelik Ahmet, kesinlikle dışarıya adım atmamaları gerektiğini yoksa polisin onları sınır dışı edeceğini söylemiştir. İçlerinden bazıları bekleme sürecinde dolandırıldıklarını düşünse de, bazısı da Ahmet'in polise yakalandığı, onun kötü bir şey yapmayacağı fikrindedir. Uzunca bir bekleyişin ardından, sokakta tek bir insan evladı bile kalmayınca gruptakiler temel ihtiyaçlarını gidermek, tuvalete gidip yiyecek içecek bir şeyler bulmak için dışarı çıkar nihayet. Otobüsün önüne park edildiği tren garının içindeki tuvaletleri kullanan, buradaki çöpleri karıştıran dokuz adam, biraz yürüyüp şehri keşfetmeye çalışırken polisle karşılaşıp ne yapacaklarını bilemeden otobüse doğru kaçışırlar. İçlerinden geri dönemeyenler, otobüsü bulamayanlar, bir sonraki gece yeniden dışarı çıktıklarında türlü sapkınlığın döndüğü gece alemlerine sürüklenenler, uyuşturucu satıcısı zannedilenler olur. Hepsi de açlık, soğuk, hastalık ve ölümle karşı karşıyadır ama asla geri dönmeyecek olan Ahmet'i beklemekten başka bir şey yapamamaktadır...

İsveç'te viran bir otobüs

İşçileri dolandıran şoför Ahmet.

Tuncel Kurtiz filmin en can alıcı sahnelerinden birinde.

Yurt dışında iş ve daha iyi yaşama fırsatı yakalayacağını düşünen gariban Türkler'in acı hikayesini müthiş biçimde anlatan filmin, bu hikayeyi izleyiciye geçirmekte bir sorun yaşamadığı kesin. Ancak daha önemlisi, Tunç Okan'ın bu hikaye dahilinde başka meseleleri de tartışmaya açabilmesi. Yönetmen, medeni yaşamı yalnızca kendisine sunulmuş bir hak kabul eden Avrupa toplumlarını ve oradaki kültürden bihaber yaşayan filmdeki Türk göçmenleri karşı karşıya getirerek, iki tarafın da birbirine nasıl bir korkuyla ve ön yargıyla yaklaştığını gözler önüne seriyor... Sözgelimi, Avrupa'ya ve medeniyete övgüler yağdıran şoför Ahmet, daha Hamburg'a adımını atar atmaz ayrımcılıkla karşılaşıyor, çırılçıplak soyulup, vücudunda arama yapılıyor, kadınlardan yüz bulamıyor, fahişeler tarafından bile dolandırılıyor. Kısacası kendisini daha önce kandırdığı garibanlardan farksız bir konumda buluyor. Bu noktanın altını çizerken yönetmen Okan kullandığı kadrajlardan da faydalanıyor elbette. Örneğin, otobüsü Stockholm caddelerinde ilk gördüğümüz sahnede, araç nasıl kalabalığın içinde kaybolmuş ve küçük bir nokta gibi resmedilmişse, Ahmet'in polis denetiminden geçip Hamburg'a girdikten sonra bindiği taksiyi de Okan benzer bir kadrajla karşımıza getiriyor. Bir anlamda artık dolandırıcı da olsa, malın gözü de olsa Ahmet'in de orada bir yabancı, bir "öteki" olduğunu belgeliyor; tıpkı otobüste terk ettiği Türkler gibi... Bu konudaki bir diğer acı verici detay da, Tuncel Kurtiz'in canlandırdığı karakterin başına gelen olaylarda kendisini gösteriyor. Bu karakter, tuvalet için dışarı çıktıkları gece yolunu kaybediyor ve otobüse geri dönemiyor. İşte tam bu sırada köpeğini gezdiren bir yabancıyla karşılaşan gariban, ne derdini anlatabiliyor ne de yabancı adam onu dinleme nezaketini gösteriyor. Aksine köpeğini kucaklayıp oradan hızla kaçıyor, gece vakti şehirde gördüğü bir yabancıdan ölüm gibi korkuyor. Ancak Tuncel Kurtiz'in oynadığı karakter de aslında o an fena halde korkmuş olduğundan, ortaya bir yandan traji-komik, bir yandan da son derece manidar bir sahne çıkıyor. Bu noktada filmin benzer başarılarından biri de yalnızca Türk göçmenlere değil, Avrupa insanına da ağır eleştiriler getirmesi, çuvaldızı kendine batırırken, iğneyi de başkasına batırmayı ihmal etmemesi.

Daha nice incelemeye ve analize açık olan "Otobüs", yurt dışındaki birçok festivalden ödülle dönen, dönemin sinema takipçilerinin (yerli yabancı ayırmadan) ezbere bildiği ve zamanında çok ses getirmiş filmlerimizden biri. Tunç Okan'ın "Otobüs"ten sonra "Fikrimin İnce Gülü-Sarı Mercedes" ve "Cumartesi Cumartesi" gibi iki şahane film daha yaptığını düşününce, yönetmenliğe devam etmemesine üzülmemek elde değil...

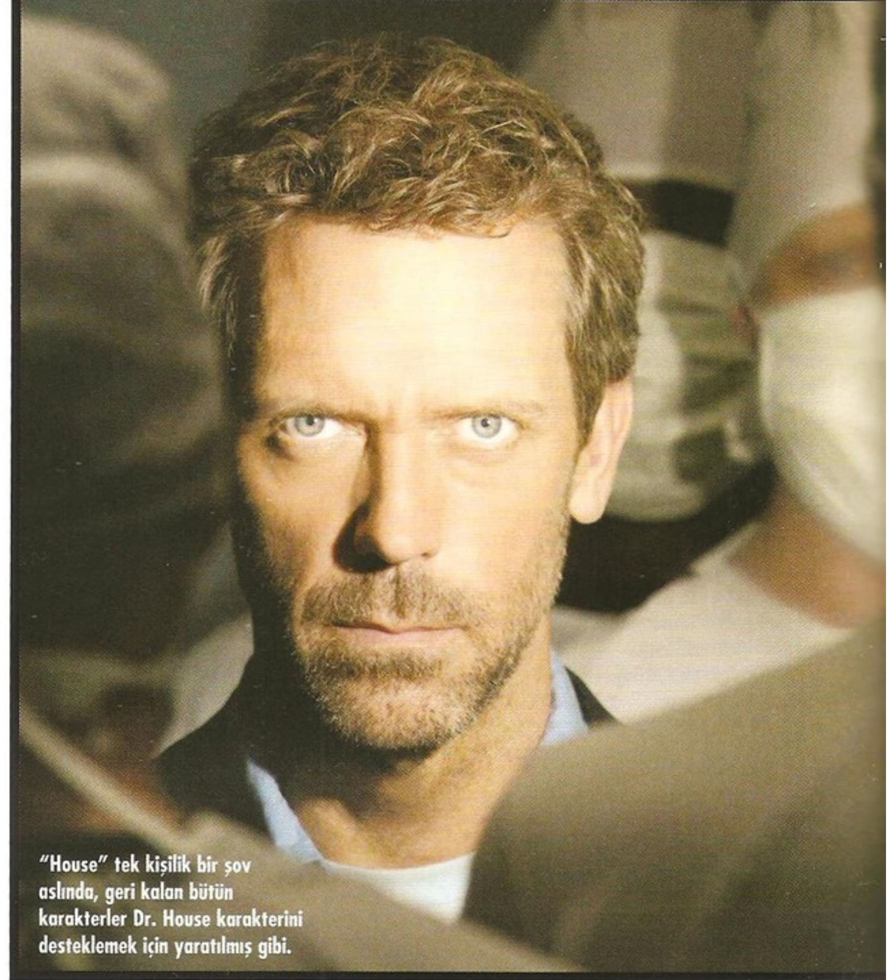
Nasıl izleyebilirim

Filmin Gala Film'den çıkan DVD ve VCD'si piyasada.

Sherlock Holmes doktor olursa

Aksi, hazırcevap, takıntılı, kaba ve komik bir doktoru canlandıran başrol oyuncusu Hugh Laurie'ye ödül üstüne ödül kazandıran "HOUSE", iyi yazılmış, sağlam bir karakterin ve iyi bir oyunculuğun bir diziye neler katabileceğinin en iyi göstergelerinden.

YEŞİM ERDEM

"House" tek kişilik bir şov aslında, geri kalan bütün karakterler Dr. House karakterini desteklemek için yaratılmış gibi.

'Herkes yalan söyler' ama kariyerini olduğu kadar, nevi şahsına münhasır karakterini de bu ilke etrafında inşa eden Gregory House'u kimse kandıramaz. Zira 'House' dizisine adını veren kahramanımız, en az Einstein kadar zeki, Sherlock Holmes kadar dikkatli ve Jack Bauer kadar başınabuyruk.

Bir New Jersey hastanesinde teşhis ve tanı bölüm başkanı olan Dr. House, üç elemanıyla birlikte bir dedektif gibi çalışarak ilginç vakaları çözer. Hastalık asla ilk tahmin edilen değildir. İlk etapta yanlış tedaviler uygulanır, bunlar hastanın gerçek sorununu olumsuz etkilediğinden hasta ölümle burun buruna gelir. Doğru tanıya giden yol genelde hastayla ilgili bir yalanın ya da gizin ortaya çıkmasına bağlıdır. Ve çoğu zaman sorun göründüğünden daha basit ve o yüzden en son tahmin edilendir. Örneğin halüsinasyonlar gören, nefes yolları tıkanıp ciğerleri kapanma noktasına gelen, suya ve ışığa duyarlılık gösteren hastada, ne beyin, ne kalp, ne alerjik enfeksiyon, ne de bağışıklık sistemi hastalıkları vardır; hastaya Amerika'da yok olduğu sanılan kuduz mikrobu bulaşmıştır. Bu tanıya ulaşmak içinse hastanın özel hayatının didiklenmesi ve yaşadığı yerin incelenmesi gerekmiştir. Dr. House'un emriyle hastanın yaşadığı yerde izinsiz inceleme yapılması ve dedektif gibi delil toplanması, ekibin rutin işlerindendir.

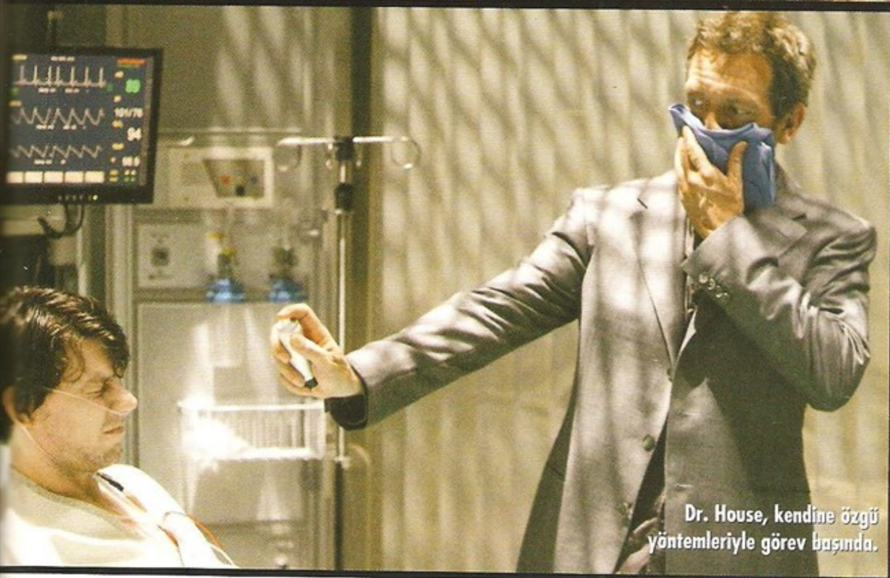
Sherlock Holmes ve Dr. House

Bu anlamda bir doktor/dedektiflik dizisi 'House'. Dizinin yaratıcısı David Shore, Sherlock Holmes karakterinden esinlendiğini gizlemiyor. Gizemli vakaları çözme konusundaki istekleri ve yöntemleri birbirlerine çok paralel. Dr. House da tıpkı Holmes gibi başka kimsenin göremediği ipuçları üzerinden vakaları çözüyor. İkisinin de gözleri radar gibi, ikisinin de burnu büyük, egoları şişkin. Uyuşturucu zaafları bile benziyor. 1900'lerin başında gönül rahatlığıyla kokain kullanan Holmes yerine burada, vicodin isimli güçlü bir ağrı kesici hapın müptelası olan House var. İsim benzerliği de dikkat çekici ancak Holmes'un sadık yardımcısı olan doktor James Watson ile, House'un aynı hastanede çalışan yakın arkadaşı James Wilson arasındaki isim benzerliği kadar değil. Bu arada Sherlock Holmes'un yazarı Arthur Canon Doyle'ın da asıl mesleğinin doktorluk olduğunu hatırlatalım. Ciddi kafa yoran izleyicilerin buldukları düzinelerce benzerliği internet sitelerinde görmek mümkün. Mesela House ve Holmes'un ev adresleri aynı: 221B. Zamanında Holmes'dan kurtulmak isteyen yazar Doyle, Holmes'u serinin en ünlü kötülerinden Moriarty'ye öldürtmüştü. Okurlardan gelen tepki üzerine sonradan yeniden diriltmek zorunda kaldı. İkinci sezonun sonunda Dr. House, ismi zikredilmeyen biri tarafından vuruluyor. Zanlının bilekliğinde Moriarty yazıyor.

Dizinin yaratıcıları ve yapımcıları akıllıca bir işe soyunmuşlar. Zira hastane dizileri de, polisiye diziler de günümüzde oldukça prim yapıyor. Bunları, eski usul bir dedektiflik tarzını yeniden canlandırarak harmanlayan bir yapımın tutmaması epey zor. Üstelik senaryo da çok güçlü. Ciddi tıbbi bir dil kullanıldığı için, dizide geçen tıbbi olayların neredeyse yarıdan çoğunu anlamak mümkün değil ama önemli de değil. Tıbbi konuların tamamen anlaşılması beklenmiyor muhtemelen zaten, buna karşılık dizinin bu kadar dikkatle izlenmesinin sebebi de bu olabilir. Diyaloglar, özellikle House-Wilson arasındakiler, laf ebeliğe dayanan, komik, alaycı ve çok zekice yazılmış diyaloglar. Genel olarak, uyarıcı, canlandırıcı, sitümüle edici bir dizi 'House'. Ancak yine de dizinin başarısı neredeyse tek

Dr. House ve Dr. Wilson yine laf dalaşında.

Sorunlu tiplere zaafı olan Dr. Allison Cameron (Jennifer Morrison) uzun süre Dr. House'a aşıktı.

Dr. House, kendine özgü yöntemleriyle görev başında.

başına Dr. House karakterinde ve onu canlandıran aktör Hugh Laurie'de yatıyor. Aslında tek kişilik bir şov "House". Hikayeler, geri kalan bütün karakterler, Dr. House karakterini desteklemek, sivriltmek, daha cazip, daha komik, daha çarpıcı kılmak için yaratılmış.

Tek kişilik şov

Gregory House, orta yaşın biraz üzerinde, yalnız, aksi, meraklı, sarkastik, kaba, kırıcı, zor bir adam. Hem dayanılmaz, hem vazgeçilmez bir tip. Varlığı -kurtarmaya kararlı olduğu hastaları hariç- herkes için dert olsa da, eksikliği büyük bir boşluk yaratacak bir tip. Hastalarına, daha doğrusu onların anlaşılamaz hastalıklarına her şeyden çok tutkuyla bağlı. Doktorlar zamanında tanı koyamadığı için bir bacağının hareket kabiliyetini kaybeden ve bastonla yürüyen Dr. House, acısını Vicodin'le ve bir de önüne gelen her vakayı çözmek konusundaki hırsıyla. Bu hırs, Dr. House'un yasal sınırları sıkça ihlal etmesine neden oluyor. Mesela bir bölümde, kalp nakil listesine alabilmek için hastasının bulümik olduğunu gizliyor. Bir başkasına sindirim sorunlarını halletmesi için günde iki sigara öneriyor. Hipokrat yemini hatırlatıldığında ise bir kere okuduğunu ve pek etkilenmediğini söylüyor. Kimsenin karşısında eğilip bükülmüyor. Yalan söylemekle ilgili sorunu ve prensiplerle pek alakası olmamasına rağmen, sevdiklerine zararı dokunsa da, her zaman doğru bildiğini yapıyor. O yüzden, kendisine zararı dokunsa da, doğru bildiğini yapanlara karşı herkesten daha affedici. Bir tek samimiyetten etkileniyor.

Özel hayatını paylaşmıyor ama herkesinkine burnunu sokuyor. Hayatın her alanında dedektif. Kendi özel hayatı ise neredeyse yok. Beş yıl önce biten ilişkisinin etkilerini hala tam olarak üzerinden atabilmiş değil ve bir daha bir kadına açılması zor görünüyor. Kendisini bir kadın için cazip kılabilecek hiçbirşey yapmamasına rağmen, dizideki üç kadının üçüyle de bir hikayesi var. Yanında çalışan Cameron uzun sure House'tan platonik olarak hoşlandı. Hastanenin yöneticisi Cuddy ile aralarında zamanında bir şeyler geçtiğini, House'un Cuddy'i hemen her gördüğünde yaptığı pek de gurur okşayıcı olmayan cinsel göndermelerden anlıyoruz. Eski sevgili Stacy de ikinci sezon boyunca dizide yer aldı.

Hastanede bile izlemeyi ihmal etmediği pembe dizisi, gameboy'u ve motosikleti dışında bağlı olduğu pek bir şeyi yok. Daha az kitap okumayı, daha çok televizyon izlemeyi salık veriyor ama kendisinin, hakkında bilgi sahibi olmadığı konu yok neredeyse. Birinin kolundaki dövmenin hangi Asya diliyle yazıldığını göz ucuyla bakarak anlıyor, iki cümlesini duyduğu birinin Çek asıllı olduğuna ve uzun yıllar Avustralya'da yaşadığına hükmedebiliyor. Bazen de feci çuvallıyor, ama hiç altta kalmıyor. Savını çürüten birine, hiçbir şey söyleyemese, kravatının çok çirkin olduğunu söylüyor.

İngilizler'e ne oldu?

Amerikalı bir doktoru canlandıran İngiliz aktör Hugh Laurie'nin, 45 dakikalık her bölümün en az 30 dakikasında konuşuyor olmasına rağmen bir İngiliz olduğunu anlamak mümkün değil. Hatta deneme çekimlerini izleyen yapımcılardan Bryan Singer, "İşte benim istediğim bu; bir Amerikalı" demiş.

Hugh Laurie, 45 dakika boyunca dizi sektöründe artık neredeyse bir lüks olan karakter oyunculuğunun bütün inceliklerini sergileyerek, müthiş bir seyirlik sunuyor. İngiltere'de başta Blackadder olmak üzere pek çok televizyon yapımında yer alan Laurie, en son önümüzdeki sene gösterime girecek olan David Ayer'ın "Night Watch" filminde Keanu Reeves ve Forest Whitaker ile birlikte rol aldı. Bu dizideki performansıyla iki yıl üst üste Altın Küre, bir kere de Emmy ödülüne layık görüldü. Varolan dizilerin oyuncu ve performans profillerine bakıldığında, bu ödülleri önümüzdeki yıllarda da toplaması sürpriz olmaz.

Dijitürk'te üçüncü sezonu halen gösterilmekte olan Hugh Laurie'li "House" dizisi, sağlam bir karakterin ve iyi bir oyunculuğun bir diziye neler katabileceğinin en iyi göstergelerinden biri. "Tacın İncisi", "Gurur ve Önyargı" gibi muhteşem uyarlama dizilerle, "Emret Başkanım" gibi benzersiz komedi dizilerine imza atan, her işlerinde karakterleri ve oyunculukları merkeze yerleştiren İngilizler'in, epeydir dizi sektöründe yerelin ötesine geçememelerine hayıflanmamak elde değil.

Hazırlayan: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Köstebek

Martin Scorsese'nin Oscar ödüllü filmi "Köstebek", 60'lı ve 70'li yılların blues ve rock klasiklerini bünyesinde barındıran soundtrack'iyle de dikkat çekiyordu. Albümde The Rolling Stones'dan, Patsy Cline'a kadar birçok önemli isim mevcut...

1 Let It Loose
Söz/Müzik: Mick Jagger ve Keith Richards
İcra eden: The Rolling Stones

Martin Scorsese'nin birçok filmine ünlü şarkıları "Gimme Shelter"la misafir olan efsane grup The Rolling Stones, aslen pek ünlü olmayan, ancak filmle müthiş bir uyum sergileyen parçaları "Let It Loose" ile yer alıyordu filmde ("Gimme Shelter" bu filmin açılış sekansında da yer alıyor aslında ancak albümde bulunmuyor). Grubun 1972 yılında çıkardığı "Exile on Main Street" albümünde yer alan bu şarkı ve elbette albüm, filmde Leonardo DiCaprio'nun canlandırdığı Billy Costigan'ın çetelerin içine köstebek olarak sızma girişimine eşlik ediyor, karakterin bu durumuna nazire yaparcasına kulağımızda çınlıyordu. Ne de olsa Costigan da "sokaklara sürülmüş", "kaybetmeye" mahkum edilmişti.

2 Comfortably Numb
Söz/Müzik: David Gilmour ve Roger Waters
İcra edenler: Roger Waters, Van Morrison, The Band

Müthiş başlayan soundtrack, aynı muhteşemlikle devam ediyor ve albümün ikinci parçası olarak da Pink Floyd şaheseri "Comfortably Numb"ı işitiyoruz. Parçanın filmde kulağımıza çalındığı sahne ise, filmin başlangıcından epeyce sonra hatta sonlara yakın bir noktada yer alıyor. Yönetmen Martin Scorsese bir röportajında filmdeki iki köstebeğin de (Costigan-Sullivan) aynı kadınla (Madolyn) ilişki yaşamasını bir nevi ensest ilişki olarak açıklıyor, iki kader yolcusunun aynı zamanda aynı kadını sevmelerinin de hikayede büyük önem taşıdığını belirtiyordu. Costigan ve Madolyn arasındaki ilişkinin iyice ısındığı bir sevişme anına denk gelen sahnede ise Comfortably Numb devreye giriyordu. Parça, hemen bu sahnenin öncesindeki bir "köstebek avı" sekansının sonlarına doğru başlayıp, Costigan-Madolyn arasındaki yakınlaşmada devam ediyordu... *Şarkının filmde kullanılan versiyonunun* klasik Pink Floyd versiyonu değil, ünlü müzisyen Van Morrison'ın vokaliyle *kulağımıza çalınan farklı bir versiyonu* olduğunu belirtelim. Şarkının bu versiyonu, Roger Waters ve Van Morrison'ın aynı sahneyi paylaştığı 1990 Berlin Konseri'nde kaydedilmişti.

3 Sail On, Sailor
Söz/Müzik: Tandyn Almer, Raymond Kennedy, Van Dyke Parks, John Rieley ve Brian Wilson
İcra eden: The Beach Boys

1973 tarihli aynı adlı The Beach Boys single'ında bulunan ve yönetmen Scorsese'nin gruba olan şahsi sevgisiyle filmde de yerini alan parça, orijinal kaydıyla kulağımıza çalınıyor. Şarkı, dramatik yapıda büyük bir önem taşımasa da, Costigan'ın geri döndüğü eski yuvası Boston'a, Sullivan'ın ise polis departmanına alışma evresinde ses bandından bizleri selamlıyordu.

4 Sweet Dreams
Söz/Müzik: Don Gibson
İcra eden: Roy Buchanan

Ünlü blues gitaristi ve vokalisti Roy Buchanan'ın icra ettiği bu klasik şarkı, albümde yer alan bir diğer klasik şarkıyla isim benzerliği taşıyor (P. Cline-Sweet Dreams). Filmin hem kapanış jeneriğinde hem de içersinde yer alan, dolayısıyla iki kere kulağımıza çalınan parça, Scorsese'nin blues sevdasının bir yansıması aynı zamanda.

5 One Way Out
Söz/Müzik: Elmore James, Marshall Sehorn ve Sonny Boy Williamson
İcra edenler: Allman Brothers Band (The Allman Brothers Band)

Blues ve Güney Amerika temelli rock tınılarını harmanlayan ünlü grup The Allman Brothers Band'ın bu parçası da, filmin soundtrack'indeki önemli nimetlerden biri. Daha önce birçok filmin soundtrack'inden bizlere selam eden grubun bu eseri filmin hemen başlarında yer alıyor, Billy Costigan'ın *iki İtalyan mafya üyesini hacamat ettiği* sekans ve devamında kulağımıza çalınıyordu. Grupla ilgili bir not *olarak, Cameron Crowe'un "Almost* Famous"daki sahte müzik grubu Stillwater'ı yaratırken The Allman Brothers Band'dan esinlendiğini hatırlatalım...

6 Baby Blue
Söz/Müzik: Pete Ham
İcra edenler: Badfinger

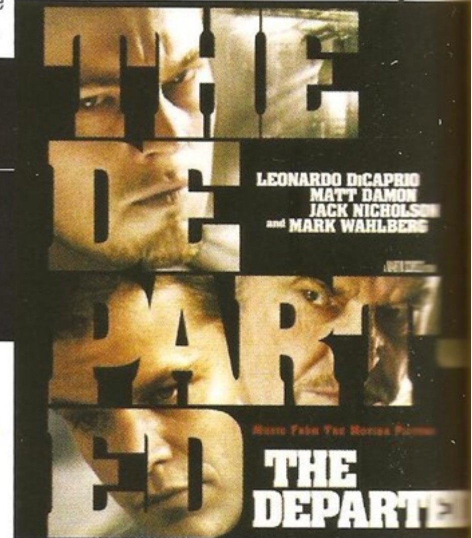
Müzik dünyasına tepe noktadan giriş yapıp sonrasında yalnız bırakılan gruplardan biri Badfinger. Beatles'ın kurduğu Apple Records adlı plak şirketinden piyasaya çıkan grup, sonradan iki üyesinin intihar etmesi ve müzik piyasasından vefa görmemeleri sonucu dağılmıştı. 60-70'li yılların rock, blues parçalarının ağırlıklı olduğu albümün en önemli sürprizlerinden biriyse şüphesiz şarkıları Baby Blue.

7 I'm Shipping Up To Boston
Söz/Müzik: Alexander Barr, Kenneth Casey, Matthew Kelly, James Lynch, Marc Orrell ve Woody Guthrie
İcra edenler: Dropkick Murphys (The Dropkick Murphys)

Martin Scorsese, sinema dünyasını olduğu kadar müzik dünyasını da yakından takip ettiğini İskoç kökenli punk rock grubu "Dropick Murphys"e filmde yer vererek bir kez daha ispatlıyor. Grubun bu muhteşem parçasıysa, "The Departed"ın uzun açılış sekansının hemen peşinden geliyor ve jenerikle birlikte başlayıp, Billy Costigan'ın nasıl yeniden sokaklara döndüğünü, Sullivan'ın emniyet teşkilatı içinde nasıl yükseldiğini anlatan görüntülere eşlik ediyordu. Ayrıca parça sadece jenerikte değil bir kez daha kulağımıza çalınıyor, bu kez Frank Costello ve ekibinin polislerle burun buruna geleceği bir uyuşturucu teslimatı sırasında devreye giriyordu.

8 Nobody But Me
Söz/Müzik: Rudolph Isley, Ronald Isley ve O'Kelly Isley
İcra edenler: The Human Beinz

Martin Scorsese filmlerindeki müzik kullanımına ilişkin dikkat çeken bir diğer unsur da, filmde yer alan birçok şarkıyı aynı zamanda karakterlerin de işitebiliyor olmasıdır. Boston sokaklarında Frank Costello'nun dikkatini çekmeye çalışan Billy Costigan'ın, bu arayışı sırasında sokaktaki kafelerden, yemek yediği barlardan işittiğimiz parçalar arasında The Human Beinz'in icra ettiği Nobody But Me de yer alır. Hatta Costigan'ın tüm ailesini kaybetmiş yalnız bir sokak adamı olduğuna işaret edip, tam yerine rast gelir, manzara olur...

9 Tweedlee Dee
Söz/Müzik: Winfield Scott
İcra eden: LaVern Baker

Yönetmen Scorsese'nin gençlik yıllarına denk gelen 60'larda çok ünlenen blues şarkıcısı LaVern Baker'ın sesinden işittiğimiz bu klasik eser de, hem izleyicilerin hem de karakterlerin kulağına çalınan parçalardan biri (Bu şekilde kullanılan şarkılara 'diagetic' şarkılar deniliyor). Şarkı, Costello'nun kendi ekibindeki, Queenan'ın ise teşkilattaki köstebeği ortaya çıkarma çabasına eşlik ediyordu.

10 Sweet Dreams
Söz/Müzik: Don Gibson
İcra eden: Patsy Cline

Kadife ses Patsy Cline'ın orijinal yorumuyla filmde yer alan bu ünlü parça, aynı zamanda Cline'ın hayatını *anlatan bir filmin de ismi.* Şarkı, Costigan ve Costello arasındaki müthiş bir diyaloga eşlik ediyor, bir restoranda kulağımıza çalınıyordu.

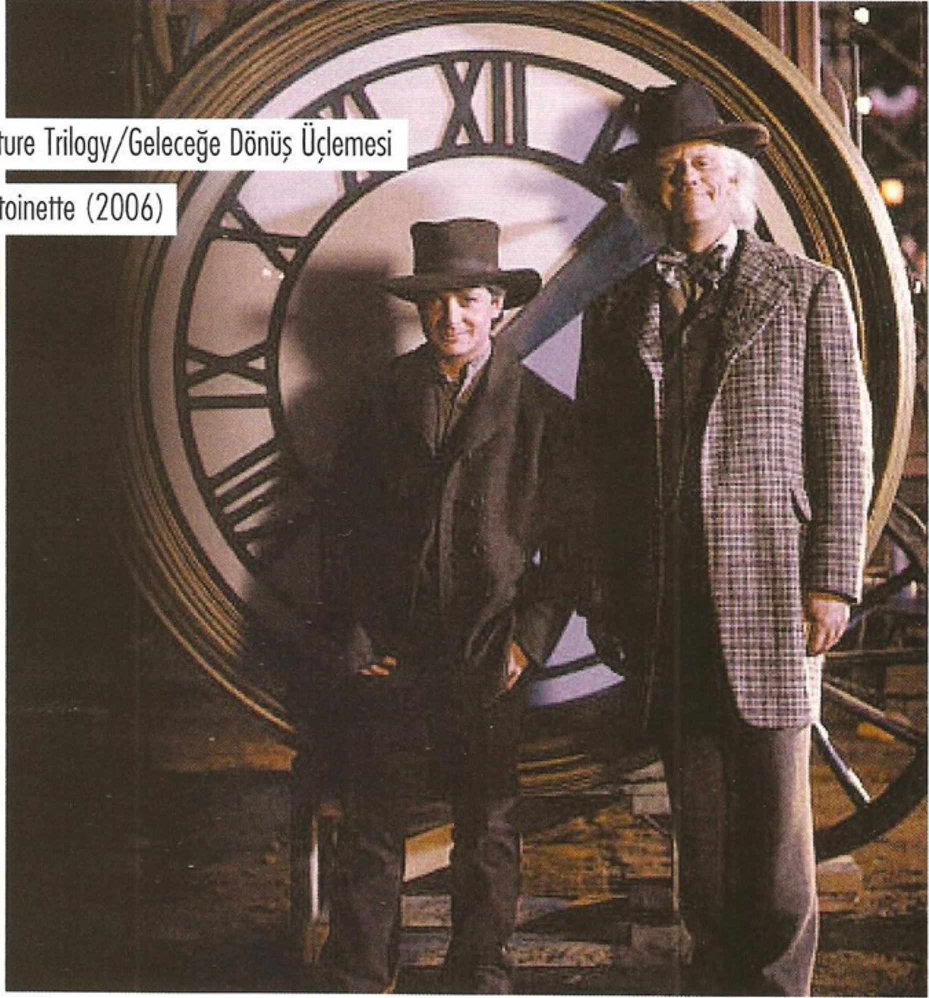
NOT: Filmde kullanılan şarkılar haricinde, film için yapılan özel besteler de mevcut. Bunların büyük bir kısmı "The Departed-Score" adıyla ayrı bir albüm olarak piyasada. Ancak Oscar ödüllü usta besteci Howard Shore imzasını taşıyan The Departed Tango (Howard Shore, Marc Ribot -dobro-) ve Beacon Hill (Howard Shore, Sharon Isbin) de bu albümün ekstra nimetleri olarak göze çarpıyorlar.

DVD Rehberi

Hazırlayanlar:
Murat Erşahin, Kerem Akça

KRİTİK

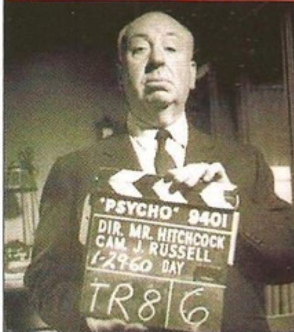
- **Ayın DVD'si/** Back To The Future Trilogy/Geleceğe Dönüş Üçlemesi
- **Ayın sürpriz DVD'si/** Marie Antoinette (2006)

İNDEX

Back To The Future Trilogy	★★★★★
Marie Antoinette	★★★★
Casino	★★★★
Happy Feet/Neşeli Ayaklar	★★★★★
Flags of Our Fathers/Atalarımızın Bayrakları	★★★★★
Dreamgirls/Rüya Kızlar	★★★★
Children of Men/Son Umut	★★★★★
Last Exit to Brooklyn/Brooklyn'e Son Çıkış	★★★★
Notes on A Scandal/Skandal	★★★★
Prozac Nation/Prozac Toplumu	★★★
The Queen/Kraliçe	★★★★★
Rembetiko	★★★★
The Man Who Knew Too Much / Çok Şey Bilen Adam	★★★
The 39 Steps / 39 Basamak	★★★★
Lady Vanishes The / Kaybolan Kadın	★★★★★
Elm Sokağı Kâbusu 3: Rüya Savaşçıları	★★★
Elm Sokağı Kâbusu 5: Hayal Çocuk	★★
Strandvaskaren / Göldeki Hayalet	★★
I'll Always Know What You Did Last Summer	★
See No Evil / Ölüm Çıkmazı	★★★
Saw 3 / Testere 3	★★
The Constant Gardener / Arka Bahçe	★★★★
Eragon	★★
The Holiday/Tatil	★★★
Sixty Six/Altmışaltı	★★★
The Ice Harvest/Buz Hasadı	★★★
The Final Cut/Son Kurgu	★★★
Barda	★★★
Catch a Fire/Ateşin Ortasında	★★★★
Ali Baba ve Kırk Haramiler	★★★
Flicka	★★★
Arabian Nights/Arabistan Geceleri	★★★
Sherrybaby	★★★
Die Unendliche Geschichte/Hiç Bitmeyen Öykü	★★★
Babam Askerde	★★
An Affair in Trinidad	★★★
Shi Gan/Zaman	★★★
Quincaenera/Bakire ve Hamile	★★★
Half Light/Alacakaranlık	★★
The Island of Dr. Moreau/Dr. Moreau'nun Adası	★★
The World's Fastest Indian/Efsane Adam	★★★

ALFRED HITCHCOCK

Usta sinemacı, "The Men Who Knew Too Much", "The 39 Steps" ve "The Lady Vanishes" filmlerinin yeni çıkan DVD'leriyle karşınızda.

'SLASHER' FİLMLERİ

"Teksas Katliamı"ndan "Çığlık"a, "Korku Bayramı"ndan "Koku: Bir Katilin Hikayesi"ne 'slasher' filmlerinin evrimi.

RACHEL WEISZ

Beyazperdenin seksi, tehlikeli ve gizemli kadınlarından Rachel Weisz, iki yeni DVD'si ve Londra'dan Hollywood'a uzanan hikayesiyle konuğumuz...

DVD KLASİK: THE WIZARD OF OZ/OZ BÜYÜCÜSÜ

DVD Kritik

AYIN DVD'Sİ

Back To The Future Trilogy/Geleceğe Dönüş Üçlemesi (1985 / 1989 / 1990)

Y: Robert Zemeckis
O: Michael J. Fox, Christopher Lloyd
Bölge: 2 (Türkiye) 111-104-113 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce DTS / 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Universal / Tiglon

4 Disk Kolekbiyon Versiyon

Hollywood'da 1980'ler, gençlik ve bilimkurgu türlerinin çıkışa geçtiği yıllar olarak bilinir. Bu yıllarda çekilen "Blade Runner" ve "Back to The Future", bilimkurgu türünün tarihinde iki önemli yapı taşıdır. "Back to The Future" serisi, 'zaman yolculuğu' alt türünü karşımıza getiren ilk ciddi proje olarak dikkat çekiyor. Seri, kader ve tesadüf temalarını kullanarak felsefe dolu bir alt metin yaratıyor, çeşitli politik dönemlere mesaj gönderiyor ve gençlik, romantik-komedi gibi türleri içine dahil ederek popüler bir tür kırması oluveriyor. En önemli avantajı ise, 'çılgın bilim adamı' gibi her daim geçerli bilimkurgu klişelerini, yeni nesle uyarlıyor oluşu. Karakterlerimiz birinci filmde, 1955 yılına; ikinci filmde, 2015 yılına; üçüncü filmde ise, 1885 yılına yolculuk yapıyorlar. "Back to the Future" serisi, tipik bir 80'ler genci olan Marty ile Profesör Emmeth Brown'ı bir araya getirdiği için, 'buddy-movie' (iki kafadar filmi) alt türüne de dahil edilebilir. İlk filmin başarısının ardından çekilen ikinci film, daha çok kitsch (bayağılık estetiği) dünyayla örülü bir siberpunk bilimkurgu filmi; üçüncü film ise, eski dönem Amerikan westernleri'ni andırıyor. Yani üçlemenin genel yapısına baktığımızda, bütün türlerin bilinçli bir şekilde kullanıldığını görebiliyoruz. Bunda aslan payı, Robert Zemeckis ve Steven Spielberg'e ait. 1970'lerde Martin Scorsese, Steven Spielberg ve Francis Ford Coppola'nın Hollywood'a getirdiği yenilikçi eğilimden nasibini alan Robert Zemeckis, Arthur Penn ve George Lucas gibi isimlerin de dahil olduğu usta ekiple çalışan bir sanatkar. Bu üçlemede de Steven Spielberg'i yürütücü yapımcı olarak yanına alması, belli ki tür sinemasının yükselişinde ve A tipi filmlere transferinde önemli bir rol oynuyor. Daha çok "Forrest Gump"la kazandığı Oscar'la tanınan Zemeckis, "Geleceğe Dönüş"ün ilk bölümüyle de Senaryo dalında Oscar'a aday olmuştu.

Kutu: Dört katlı özel kalın karton kutu. Koleksiyoncular için özel hazırlanmış bir set!

Diğer Ekstralar: Daha önceden üç ayrı tek diskli DVD olarak elde edebildiğimiz filmler, bu set sayesinde 4 disklik bir box set olarak sunuluyor. Üç disk, eklerini ve teknik özelliklerini korurken; dördüncü diskte bunlara 3 filme ayrı ayrı bölünmüş ekstralar ekleniyor. Öncelikle, ilk 3 diski kısaca özetlemeye çalışalım. Üç diske bölünmüş halde sunulan 'Üçlemenin Yapımı', 49 dakika uzunluğunda. Onu geçtiğimizde ise, 'Silinmiş Sahneler' (9,3 ve 1 dk), 'Çekim Hataları' (3,1 ve 2 dk), 'Storyboard-Film Karşılaştırmaları' (7,3 ve 13 dk) (toplam 6 bölüm) ve fotoğraf galerilerine ayrılmış 4'er bölümlük 'Yapım Arşivi'ni ortak özellikler olarak görebiliyoruz. Bunların dışında birinci ve ikinci diskte filmlere özel iki yapım belgeseline (15 ve 7 dk) ulaşmamız mümkünken, disklere özel ekler de mevcut. İlk diskte, 'Orijinal Makyaj Testleri' (2 dk) ve filme paralel olarak aktif hale getirebileceğimiz 'Anektodlar' seçeneği bulunuyor. İkinci diskte, 'Hoverkraft Testi' (1 dk) uçuş planlarını sunuyor. Üçüncü diskte ise, 'ZZ - Doublepack' video klibi (4 dk) izlenebiliyor. Üçleme için yeni eklenen ekstralara geldiğimizde, özellikle silinmiş sahnelere ve günümüzde alınan yorumlara ağırlık verildiğini görebiliyoruz. Yönetmen Robert Zemeckis ve yapımcı Bob Gale ile yapılmış 'Soru-Cevap' kısmı, üç filmin Bonus DVD'deki bölümüne ayrılıyor. USC Film Okulu'nda yapılan bu ses kaydı; 99, 55 ve 31 dakikalık parçalar halinde dinlenebiliyor. Bunun dışında, yapımcı Bob Gale'in yorumuyla genişletilmiş silinmiş sahneler ve yazılı bölüm 'Yapımdan Notlar' görülebiliyor. Birinci filme özel bölüme girdiğimizde ise, en çok dikkatimizi çeken 'Michael J. Fox ile Derinlemesine Sohbet' (14 dk). Filme paralel olarak oyuncunun anılarına uzanan bu bölümü geçince, 'Orijinal Senaryodan Alıntılar' kısmıyla da merakımızı giderebiliyoruz. İkinci filmin bölümünde, 'Yapım Tasarımı' (3 dk), 'Hikâye Taslaklama' (2 dk), 'Delorean'ın Tasarımı' (4 dk), 'Zamanda Yolculuğun Tasarımı' (3 dk) ve 'Görsel Efektlerde Evrim' (6 dk) adlı faydalı kısa belgeseller oldukça tatmin edici. Bunların yanına, video klip (6 dk) ekleniyor. Üçüncü filmin bölümünde ise, yapım belgeseli eksiği 8 dakikalık bir bölümle kapatılıyor. Onun dışında, 'Hill Valley Kasabasının Tasarımı' (1 dk), 'Kampanya Tasarımı' (1 dk) gibi iki kısa bölümle karşılaşıyoruz. Bu bölümde aynı zamanda 'Geleceğe Dönüş Üçlemesinin Sırları' (21 dk) ve 'Üçleme Hakkında' adlı görsel ve yazılı olarak üçlemeye dönük faydalı ve ilginç iki eke ulaşabiliyoruz. Bütün eklerde, Türkçe altyazı yok, ama İngilizce altyazı bulunuyor.

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Üçleme: ✪✪✪✪✪
Kutu: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Bu DVD'den neler öğrendik?

1- Yapım tasarımcısının, ilk filmde ana mekân olan sokaktaki bütün detayları, park cihazlarına kadar değiştirdiğini.
2- İkinci filmdeki uçma efektlerinin, nasıl gerçekleştirildiğini.
3- Üçüncü filmdeki Vahşi Batı dekorunun nasıl tasarlandığını ve hangi mimari aşamalardan geçtiğini.
4- 'Delorean' adlı kültleşmiş arabanın masa başında değişik şekillere sokulurken hangi aşamalardan geçtiğini.
5- İlk filmde 1950'lerde bir sahnede 'saç kurutma makinesi' gözüktüğünü, ancak bunun dönemle ilgili bir hata olmadığını. Aksine, silinmiş bir sahnede Marty'nin profesöre bu makineyi hediye olarak getirdiğini.

Marie Antoinette (2006)

AYIN SÜRPRİZ DVD'Sİ

Y: Sofia Coppola
O: Kirsten Dunst, Jason Schwartzman
Bölge: 2 (Türkiye) 119 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Sony Home Entertainment

Marie Antoinette'in hikâyesi, 1938'den 2001'e kadar defalarca sinemaya uyarlanmıştır. Formül olarak genellikle standart 'kostümlü drama' kullanır. 1938 yılında da tipik bir alt tür örneği olarak karşımıza çıkar. Ancak karakteri, ana akımın dışında kalmış bir mantığa sahiptir. Çünkü aykırı bir başkarakterdir Marie Antoinette. Saray içinde hayat kadınlığı yaptığı söylentisi bile vardır. Bu nedenle de onu, bir anti-kahraman olarak düşünebiliriz. Zaten 1979 yılında Jacques Demy'nin (ki, Fransız Yeni Dalgası ile ilişkili biridir) uyarlaması da bu aykırılığı ortaya koyar. Marie Antoinette karakteri, Yeni Dalga'nın yapı bozucu ve ana kurallara karşı çıkan yaklaşımına uygundur. Postmodern sinema anlayışıyla tanıdığımız Sofia Coppola'nın filmi, bu uyarlamaların içerisinde 'farklı' bir yere oturuyor. "Lost in Translation"daki görsel yapıyı kullanan yönetmen, kostümlü dram gibi klasik bir türü, postmodern kalıplara sokuyor. "Lost in Translation"da klasik aşk filmine yaptığını, bu filmde kostümlü dram diye andığımız, kökleri İngiliz sinemasına dayanan bir türe yapıyor. Filmde öncelikle minimalist bir görsel yapı kurup, bunu Marie Antoinette'in ruh haline göre değişen bir biçimde kullanıyor. İlk yarım saatte hiç yakın plan yer almazken, Marie Antoinette evlendikten sonra, karakterin ruh halinin gerektirdiği şekilde yakın planlara rastlamaya başlıyoruz. Coppola'nın esas amacı, ana karakterin gözünden bir hikâye anlatmak aslında. Filmin bir diğer göze çarpan yönü de, günümüzün ve 80'lerin pop-rock müziğinin en umulmadık anda bu klasik türün içine yedirilmesiyle ortaya çıkıyor. Aslına bakılırsa, her iki kullanım da izleyiciyi yabancılaştıracak bir etkiye sahip. Çünkü kostümlü dramın formülü, teatral olmayı ve klasik sinemaya uygun müziği kullanmayı gerektiriyor. İşte bu iki ana kuralı tamamen bozuyor Coppola. Filmini, bir meditasyon gibi kuruyor. 18. yüzyıl Avusturya'sı ve Fransa'sında sarayı ve saray çevresini karakterlerinin yalnızlığını anlatmak üzere kullanıyor. Hikâye kısaca şöyle: Marie Antoinette, Avusturya prensesidir. Ülkesinin geleceğini garantilemek için, Fransa prensiyle evlenmek zorunda bırakılır. Böylece Jason Schwartzman'ın canlandırdığı 16. Louis ile Kirsten Dunst'ın canlandırdığı Marie Antoinette çabucak evlendirilirler. Ancak uzun süre çocukları olmaz. Hatta cinsel ilişkiye giremedikleri için alay konusu olurlar. Ta ki 16. Louis'nin babası ölüp, kendisi tahta geçene kadar... Film aslında, sistem eleştirisi yapmanın yanı sıra, genç bir kızın ergenlik sorunlarını masaya yatırmayı amaçlıyor, cinsellik meselesini de hiç çekinmeden öne çıkarıyor. Böylece romantik-komedi ve gençlik filmi alt türleri devreye sokulmuş oluyor. Zira Marie Antoinette'in gelin olarak geldiği saray, bir lise gibi çizilmiş. Marie, gündüzleri arkadaşlarıyla bir köşede durup gelen geçenin dedikodusunu yaparken, gecelerini de günümüzün gece kulübü eğlencelerini andıran balolarda geçiriyor. Karşımızdaki film, gençlik filmlerini arkasına almış soyut bir sinema örneği. Kısaca 'kostümlü dram görünümünde bir gençlik filmi' olarak da tanımlanabilecek olan "Marie Antoinette", kariyerinde emin adımlarla ilerleyen Coppola'nın Antonioni gibi yapı bozucu yönetmenlerden çok şey edindiğini gözler önüne seren bir eser.

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Kutu: Klasik şeffaf.

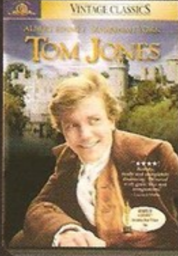
Diğer Ekstralar: Standart bir yapım belgeseli sunan 'Yapım Hakkında' (26 dk), en kapsamlı bölüm olarak öne çıkıyor. Onu geçtiğimizde, Jason Schwartzman'ın karakterinin sarayı gezdirdiği '16. Louis'yi Yaratmak' (4 dk) bölümünü izliyoruz. Son olarak, iki silinmiş sahneye (4 dk) ulaşabiliyoruz. Eklerde, Türkçe altyazı bulunmuyor.

Film: ✪✪✪✪

Ekstralar: ✪✪✪

ESİN KAYNAKLARI:

1 - Tom Jones (1963) (1. Bölge)

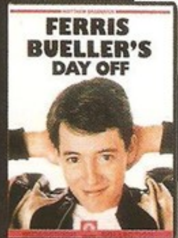
Kostümlü drama türünün ilk örneklerinden biri olan film, dönemin önemli yönetmeni Tony Richardson'ın imzasını taşıyor. Albert Finney'nin başrol performansıyla öne çıkan tipik bir alt tür örneği.

2 - L'Avventura (1960) (1. Bölge - Criterion Collection)

Modern sinemayı doğuran eserlerden biridir. Bir adaya gidip kaybolan bir burjuva kadınının arkasındaki 'hikâyesizlik'le sinema dünyasına çok şey katmıştır. Çoğu eleştirmene göre, Michelangelo Antonioni'nin en önemli filmidir.

3 - Ferris Bueller's Day Off / Ferris Bueller'la Bir Gün (1986) (Paramount)

1980'lerin gençlik filmi patlamasında kendine özel bir yer edinen bu John Hughes filmi, Matthew Broderick'i başrole yerleştiren bir kült. Filme de adını veren başkarakterin ve arkadaşlarının, okulu asmasıyla yaşanan eğlenceli anları anlatan film, müzikleriyle de öne çıkmayı başarıyor.

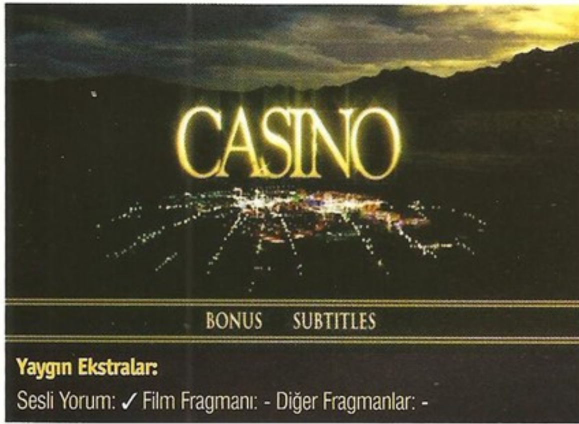
DVD Kritik

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL 2 DİSKLİ VERSİYON VE KARTON KUTU

Casino (1995) 10. Yıl Özel Versiyon

Y: Martin Scorsese
O: Robert De Niro, Sharon Stone
Bölge: 2 (Türkiye) 171 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Universal / Tiglon

Nicholas Pileggi'nin kitabından beyazperdeye uyarlanan 1995 tarihli filmin yönetmeni büyük usta Martin Scorsese. 'Kazananın her şeyi kaybettiği' suç dramında başrolleri Robert De Niro, Joe Pesci, Sharon Stone ve James Woods paylaşıyorlar. Sharon Stone'a 'En İyi Kadın Oyuncu' dalında Oscar adaylığı getiren ve aynı dalda 'Altın Küre'yi kazandıran film, 70'li yılların Las Vegas'ının ışıltılı yüzünün ardında yatan karanlık ilişkileri ve olayları beyazperdeye yansıtıyor. Scorsese'nin "Casino"dan beş yıl önce, 1990'da çektiği ve başrollerinde yine De Niro ve Pesci'yi izlediğimiz "Goodfellas/Sıkı Dostlar" da, mafya dünyasındaki hiyerarşiyi ve zorlu ilişkileri ayrıntılarıyla işlemişti. Ünlü bir kumarhane işletmecisi olan Sam 'Ace' Rothstein, (De Niro) işyerinin kârını, patronlarıyla paylaşmaktadır. En iyi dostu Nicky Santoro da (Pesci), ona yardım etmektedir. Ace'in azılı bir dolandırıcı ve baştan çıkarıcı şuh bir kadın olan Ginger'a (Stone) aşık olması ve hırslı Nicky'nin uyuşturucu ve alkole olan tutkusunun artmasıyla iki dostun arasında büyük bir gerginlik oluşur. Son derece usta işi, suç dünyasını ve bu dünyada sıkışıp kalmış, 'bir şekilde' çaresiz insanları mercek altına alan Scorsese filmi, hırs, açgözlülük, hilekârlık, para, güç ve cinayet gibi gerçeklerin tam ortasında yaşayan insanların, suç imparatorluğu içindeki varoluş mücadelesini öykülüyor.

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: -

Kutu: Kabartmalı karton kutulu iki diskli, klasik siyah.

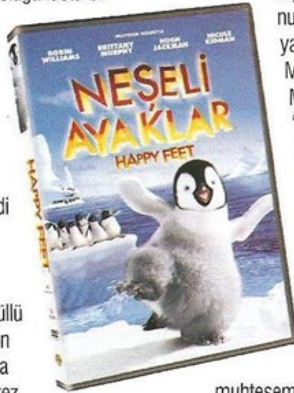
Diğer Ekstralar: 'Casino: The Story' (8 dk), senaryonun ve hikâyenin eldeki edebi malzemeye göre nasıl oluşturulduğunu ele alıyor. 'Casino: The Cast and The Characters' (20 dk), bir casting belgeseli sunuyor. 'Casino: The Look' (17 dk), teknik ekibin yorumlarıyla ilerleyen bir bölüm. 'Casino: After The Filming' (10 dk), post-prodüksiyon aşamasına odaklanıyor. 'Vegas and The Mob' (14 dk), Las Vegas'ın arka planında yatan mafya dünyasıyla ilgili bilgiler veriyor. 'True Crime Authors: Casino with Nicholas Pileggi' (44 dk), filmin uyarlandığı romanın yazarının anlatımıyla gerçek hikâyenin arkasında yatanlara uzanıyor. Eklerde, Türkçe altyazı bulunmasa da, İngilizce altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Happy Feet/Neşeli Ayaklar (2006)

Y: George Miller
S: Elijah Wood, Nicole Kidman
Bölge: 2 (Türkiye) 104 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Warner / Tiglon

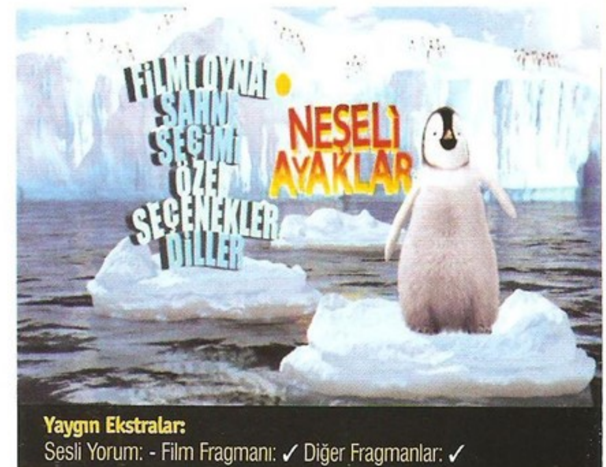
Antarktika'da yaşayan imparator penguenleri, eşlerini bulmak ve onları etkilemek için yüreğe seslenen, güzel bir şarkı söylemek zorundadırlar. Küçük penguen Mumble, dünyanın en kötü sesine sahiptir. Ama olağanüstü bir step dansçısı olan penguen, geçen süre içinde, büyük aşkı Gloria'yı kazanmak için, çok sevdiği dansın gücünden faydalanacak ve kendi türünün hayatını kurtarmak uğruna büyük bir maceraya atılacaktır. Oscar ödüllü belgesel "İmparatorun Yolculuğu"ndan sonra ünlü penguenler bu kez 'En İyi Animasyon' dalında Oscar'ı kucaklayan "Happy Feet/Neşeli Ayaklar" ile yeniden beyazperdedeler. 'The Song of the Heart' adlı şarkısıyla 'En İyi Şarkı' dalında Altın Küre'nin de sahibi olan görkemli animasyonun çekimleri dört yıl sürmüş. ABD'de, aynı anda gösterime girdiği Bond filmi "Casino Royale"i geride bırakarak üç hafta boyunca gişede bir numarada kalan yapım, George Miller imzalı. "Mad Max" serileri, "Eastwick Cadıları", "Lorenzo'nun Yağı" ve "Babe" gibi ünlü filmleri imzalayan usta isim Miller'ın yönettiği muhteşem animasyon, görsel bir ziyafet.

Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Bir kısa bölüm, 1 kısa animasyon, 2 silinmiş sahne (4 dk), 2 video klip (6 dk) bulunuyor. Kısa bölüm 'Bir Penguen Gibi Dans Etmek' (5 dk), filmin dans koreografisinin nasıl yapıldığına dair kısa bir ek. Müzik ağırlıklı kısa animasyon 'I Love to Singa' (8 dk) ise, en eğlenceli bölüm. DVD, daha çok keyifli yönüyle dikkat çekiyor. Eklerde Türkçe altyazı var.

Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

ÖZEL SEÇENEKLER

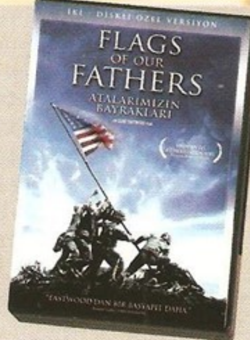
KOLEKSİYONCULARA ÖZEL 2 DİSKLİ VERSİYON

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Flags of Our Fathers/ Atalarımızın Bayrakları (2006)

Y: Clint Eastwood
O: Adam Beach, Jesse Bradford
Bölge: 2 (Türkiye) 126 dakika
2.40:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DD, TR 2.0 DD
TR / İNG Altyazı
Warner / Tiglon

Usta aktör, usta yönetmen Clint Eastwood imzalı "Atalarımızın Bayrakları" tek kelimeyle 'olağanüstü' bir film. Bazen kelimeler filmleri yorumlamak ve eleştirmek için yeterli olmuyor. Bu film de, böyle bir örnek. Eastwood izleyiciyi, 2. Dünya Savaşı'nın son ve en hareketli dönemlerine götürüyor. Japon adası Iwo Jima'dayız. Adayı ele geçirmek isteyen ABD ile adayı savunan Japonya'nın kanlı savaşının tam ortasında. Altı ABD'li askerin bayraklarını Suribachi Dağı'na dikişi, Associated Press fotoğrafçısı Joe Rosenthal tarafından çekiliyor ve bu kare, bütün savaş tarihinin en önemli olaylarından, dönüm noktalarından biri oluyor. Bayrağı diken altı asker arasından sağ kalan üçü, ülkelerinde birer kahraman olarak karşılanıyorlar ve bütün ülkeye moral veren fotoğraf karesinin kahramanları, kendilerini, yardım toplama kampanyalarının, daha doğrusu büyük bir propaganda kampanyasının tam ortasında buluyorlar. "Kahramanlık" üzerine dişe dokunur şeyler söyleyen film, savaşın ne olup ne olmadığına, dostluğa, aileye, babalığa ve anneliğe dair ayrıntılı göndermeler yapıyor. Hepsi birbirinden etkileyici kompozisyonlar çizen oyuncu kadrosu, usta işi senaryosu, kusursuz yönetimi, şiirsel görüntüleri, hüzün dolu müziğiyle, kısacası her şeyiyle bir sinema başyapıtı Eastwood'un eseri. Yönetmenin iki filmlik bir proje olarak hazırladığı yapımlardan diğeri "Letters From Iwo Jima" da, aynı savaşı Japonların gözünden beyazperdeye yansıtıyor. Bu arada, 'En İyi Ses' ve 'En İyi Ses Miksajı' dallarında Oscar adayı olan filmin Eastwood ile birlikte iki yapımcısından birinin Steven Spielberg olduğunu not düşelim.

Kutu: 2 diskli klasik siyah.

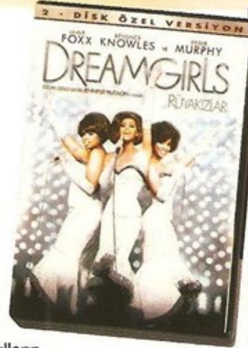
Diğer Ekstralar: 'Clint Eastwood'un Sunum'u (5 dk) ile girilen ikinci diskteki ekler 6 yapım belgeseli ile devam ediyor. Filmin çeşitli yönlerini ele alan bu özel ve kapsamlı bölümler şöyle: 'Sayfadaki Kelimeler' (17 dk) , 'Altı Cesur Adam' (20 dk), 'Bir Destanın Yapım Aşamaları' (30 dk), 'Bayrağı Dikmek' (4 dk), 'Görsel Efektler' (15 dk), 'Geçmişe Bir Bakış' (10 dk). Bütün eklerde Türkçe altyazı bulunuyor.

Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

Dreamgirls/Rüya Kızlar (2006)

Y: Bill Condon
O: Beyoncé Knowles, Eddie Murphy
Bölge: 2 (Türkiye) 125 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 Dolby Digital
TR / İNG Altyazı
Paramount / Tiglon

Michael Bennett tarafından 20 Aralık 1981'de sahnelenen altı Tony ödüllü Broadway müzikali "Dreamgirls", "Gods and Monsters" ve "Kinsey" filmleriyle tanıdığımız Bill Condon tarafından beyazperdeye uyarlandı. Jamie Foxx, Eddie Murphy, şarkıcı Beyoncé, Danny Glover gibi yıldızların rol aldığı müzikal dramda en önemli performansı, ilk kez kamera karşısına geçen Jennifer Hudson sergiliyor. Sesi ve oyunculuğuyla ışıl ışıl parlayan aktris Eddie Murphy ile birlikte bu yıl Altın Küre'ye yardımcı oyuncu dalında damga vurmuştu. Aynı dalın en önemli ödülü sayılan Oscar'ı da kazanan aktris, beyazperde ve müzik dünyası için gerçek bir kazanç. Üçü, 'En İyi Şarkı' olmak üzere toplam 8 dalda Oscar adayı olan film, 60'lı yılların başından günümüze uzanan soul müzik, şov dünyası ve Afro-Amerikalı sanatçıların öyküsünü işliyor. Aynı zamanda etkileyici bir dönem filmi olan yapım için, 'alternatif Amerikan tarihi' de diyebiliriz. Hırslar, hesaplar, aşklar, kısaca kişisel dünyalar ve müziğin o coşku dolu gücü. Müzikallerin altın çağına selam gönderen film, titiz yapım tasarımıyla da dikkat çekici.

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: İlk diskte uzatılmış-alternatif sahneler seçkisi, en kapsamlı bölüm. 12 sahnelik parça, yaklaşık 35 dakika uzunluğunda. Bunların dışında Beyonce'nin 'Listen' video klibine (4 dk) de ulaşabiliyoruz. İkinci diskte ise, 6 yapım belgeseli ve fotoğraf galerisi bulunuyor. 'Bir Rüyayı İnşa Etmek', 'Rüya Mantığı: Film Kurgusu', 'Rüyaları Giymek: Kostüm Tasarımı', 'Sahnenin Ortasında: Işık', 'Oyuncu Seçimi ve Ekran Testleri', 'Ön Canlandırma Sahneleri', filmin yapım aşamasıyla ilgili detaylı bilgiler veriyor. Diskte bunların dışında sürpriz yumurtalar da mevcut. Eklerde, Türkçe altyazı bulunmuyor.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL 2 DİSKLİ VERSİYON

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: - Diğer Fragmanlar: ✓

ALFRED HITCHCOCK

Korku/gerilimin babası

Daha çok "Vertigo", "Psycho/Sapık", "Rear Window/Arka Pencere" filmleriyle tanınan, kariyeri boyunca sayısız başyapıta imza atan usta sinemacı, korku ve gerilim sinemasına koyduğu kodlarla bugün hala sözkonusu türlerin öncüsü kabul ediliyor.

Alfred Hitchcock, bütün korku filmlerinin ve korku türüyle ilgilenen yönetmenlerin babasıdır. Onun yarattığı şüphe (suspense), gizem duygusu, gerilim atmosferi ve türsel bilinç, bütün sinema tarihini derinden etkilemiştir. Korkunun ve onun psikolojik-gerilim odaklı filmlerinin bu dört ana maddesi, eserlerinin ana menüsünü oluşturur. Bizi, bunların üstüne eklediği 'klasik sinema' anlayışı ve görselliğiyle baş başa bırakır. Hitchcock, ilk uzun metrajlı filmini 1927 yılında çekmiştir. "The Lodger", hem ustanın İngiltere döneminin hem de sinema kariyerinin başlangıcı olma özelliğini taşır. Göze çarpan nokta, yönetmenin filmografisindeki İngiltere-ABD ayrımıdır. 1940 yılına kadar kendi ülkesinde çalışan yönetmen, o yıl çektiği "Rebecca" ile birlikte İngiltere dışına çıkmıştır. 'Çıraklık' döneminde siyah-beyaz filmlere imza atmıştır. Bunlar yönetmenin sonraki işlerindeki ustalıktan yoksunsa da, ileride Hitchcock sinemasının temel taşlarından biri olacak 'şüphe' iskeletinin ilk denemeleri olan samimi işlerdir. Bu dönemde özellikle "Blackmail" (1929), ilk sesli filmlerden biri olması ve sesin ustalıkla kullanılmasıyla dikkat çeker. Bunun yanına, "The Lady Vanishes" ve "The 39 Steps"i de ekleyebiliriz. Bu filmler, ustalıklı ve kusursuz sinemasal yapılarından çok, yarattıkları şüphe ve gizem duygusuyla öne çıkarlar. Sonunda ne olacağını bilmemenin verdiği merak, bir süre sonra şaşkınlık yaratan olay örgüsü ile devam eder. Bu iki film, yönetmenin bu dönemdeki sinema anlayışının en bariz örnekleridir. 1940 yılına gelindiğinde ise Hitchcock, Hollywood'a yani stüdyo sistemine transfer olur. Yavaş yavaş daha yüksek bütçelerle ve büyük yıldızlarla çalışma şansı yakalar. 1940 yılında çektiği "Rebecca" ile birlikte, bu yüksek bütçeleri korkunun alt türlerinden örneklerde kullanmaya başlar. Ama tabii esas olan, sonradan Shyamalan gibi daha birçok sinemacının tarzının temelini oluşturacak olan şüphe, merak ve gizem kavramlarıdır. Belli bir başkarakter, seyircinin 'katharsis' objesi olarak ortaya atılır. Hikâyeler, onun gözünden anlatılır. İzleyici, pasif bir durumda ilgi ile olanları izler, sürpriz sona doğru ilerler. Günümüzdeki bütün alt türler, onun yönetmenlik stilini ödünç almışlardır. Hitchcock, daha çok psikolojik-gerilim olarak niteleyebileceğimiz filmlerinde kurduğu atmosferle dikkat çekmiştir. Asıl yükselişi, renkli sinema döneminde, 1948 yılında "Rope" ile başlar. Bunun nedeni aslında, kimi yönetmenlerin aksine yüksek bütçelere açık bir sinema vizyonuna sahip olmasıdır. Hatta bugün, 'Klasik Hollywood Sinemasının Babası' olarak da anılabilir. Asıl stili, "Rope"da, tek bir plan sekanstan oluşan kesintisiz bir film oluşturduktan sonra devreye girmiştir (yani tarihe geçecek bir denemenin ardından). Usta, "Vertigo", "Psycho", "Rear Window", "North by Northwest", "The Birds", "Marnie" gibi türün has eserlerini yaratmıştır. Bunların hepsi de, hem yönetmenin filmografisinin hem de psikolojik-gerilim türünün önemli yapı taşları olmuşlardır. Ayrıca slasher, gotik, felaket filmi, casusluk gibi, bazıları korkuya dahil edilemeyecek alt türleri de kullanan Hitchcock filmografisinin en özlü eserleri olarak kabul görürler. Bu eserlerin, Hitchcock sinemasını bütün kurallarıyla ortaya koyduğunu söyleyebiliriz. Nitekim her biri, tek bir kapalı mekânda da, çok coğrafyalı bir hikâye iskeletinde de, belli bir şehirde veya başka bir ortamda da gerilim kurulabileceğini kanıtlayan eserlerdir. Hitchcock'un oyuncu ve mekâna görsel yapı kadar önem verdiği açıkça ortadadır, ancak asıl önemlisi, sinemanın bütün gereçlerini büyük bir bilinçle perdeye yansıtmasıdır. 1976 yılında son eserini verip 1980'de vefat eden yönetmenin yerini kimsenin dolduramayacağı kesin. Ancak bunun için çabalayacak çok kişi oldu ve olacak elbette. Ne de olsa, sinema tarihinin en önde gelen ikonlarından biridir Alfred Hitchcock. Filmlerini ve kariyerini araştırdığımızda bunu daha yakından görebiliriz. Filmografisinin seyri, gerilimin sürekli tırmandığı, tansiyonun hiç düşmediği filmlerinin temposuna benzer adeta. Her filmi ayrı bir heyecan, her adımı ayrı bir zevk... Ama filmlerini çabuk tüketmemekte yarar var. Zira yenisini bulma şansınız yok!

EN İYİ 5 HITCHCOCK FİLMİ:

1 - Vertigo (1958) (Türkiye'de Çıkmadı)
2 - Rope (1948) (Türkiye'de Çıkmadı)
3 - Rear Window (1954) (Türkiye'de Çıkmadı)
4 - North by Northwest (1959) (Warner / Tiglon)
5 - Spellbound (1945) (Türkiye'de Çıkmadı)

YENİ ÇIKAN HITCHCOCK DVD'LERI

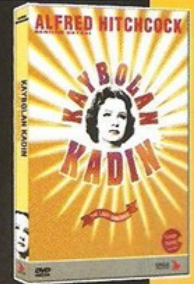
The Man Who Knew Too Much / Çok Şey Bilen Adam(1934)
A.E. Film - 1.33:1 İNG / TR 2.0 - TR alt
Ekstralar: 'Hitchcock: Bir Kariyerin Başlangıcı' (24 dk), Fotoğraf Galerisi, Alfred Hitchcock Filmografisi
Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

The 39 Steps / 39 Basamak (1935)
A.E. Film - 1.33:1 İNG / TR 2.0 - TR alt
Ekstralar: Sesli Yorum (Hitchcock Uzmanı Marian Keane), 'Hitchcock: Bir Kariyerin Başlangıcı' (24 dk), Fotoğraf Galerisi, Alfred Hitchcock Filmografisi, Yapım Notları
Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

The Lady Vanishes / Kaybolan Kadın (1938)
A.E. Film - 1.33:1 İNG / TR 2.0 - TR alt
Ekstralar: Sesli Yorum (Sinema Tarihçisi Bruce Eder), 'Hitchcock: Bir Kariyerin Başlangıcı' (24 dk), Fotoğraf Galerisi, Alfred Hitchcock Filmografisi
Film: ✪✪✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Children of Men/Son Umut (2006)

Y: Alfonso Cuaron
O: Clive Owen, Julianne Moore
Bölge: 2 (Türkiye) 105 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 Dolby Digital
TR / İNG
Universal / Kanal D Home Video

İngiliz yazar P.D. James'in aynı adlı romanından, en çok "Harry Potter ve Azkaban Tutsağı" filmiyle tanıdığımız Meksikalı yönetmen Alfonso Cuaron tarafından beyazperdeye yansıyan "Son Umut", belki de son dönemde beyazperdeye yansımış en iyi filmlerden biri. 2027 yılında İngiltere'deyiz. Son doğan bebeğin üzerinden nerdeyse 20 yıl geçmiş. Gezegenimiz yok olmak üzere. Hemen her yerde kaos hakim. Ve insanlık için son umut, yeni doğacak bir bebek... Bu karanlık roman uyarlaması, kaotik bir gelecekte geçiyor. Çizilen gelecek portresi son derece inandırıcı. "En İyi Uyarlama Senaryo", "En İyi Görüntü Yönetimi" ve "En İyi Kurgu" dallarında Oscar adayı olan etkileyici dram, bu yıl Venedik Film Festivali'nde 'Altın Aslan' için yarışmış ve izleyiciler kadar Batılı eleştirmenler tarafından da büyük beğeni ile karşılanmıştı. Başrolü Cliwe Owen'ın üstlendiği filmde Julianne Moore ve usta aktör Michael Caine de rol alıyor. Meksikalı usta görüntü yönetmeni Emmanuel Lubezki'nin titiz görüntü yönetmenliği filmin değerini ayrıca arttırıyor. Dünyayı sarmalayan karışıklıklar, kıyameti çağrıştıran atmosfer ve bütün problemlerin gelip dayandığı o nokta. Adına demokrasi dediğimiz insan hakları ihlalleri, haksızlıklar, baskı ve bunlar arasında yitip giden, unutulmuş küçük insanlar. Yok olan, bütün bir gelecek aslında. İnsanın kaderi... Kolay kolay unutulmayacak, tüketilmeyecek, son derece güçlü bir sinema örneği, kesintisiz ve kusursuz plan sekanslarla yüklü, kasvet dolu ve karanlık bir gelecek tablosu "Son Umut". Film, bu yıl Sinema Yazarları Derneği'nin Yılın En İyi 20 Filmi listesinde ikinci sırada yer aldı.

Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Üç belgesel bulunuyor. 'Umut Olasılığı' (26 dk), filmin ele aldığı konuyu gerçek hayata bağlayarak inceleyen bir bölüm sunuyor. 'Saldırı Altında' (7 dk), filmin önemli plan sekanslarının nasıl oluşturulduğuna uzanıyor. 'Theo ve Julien' (5 dk), hikâyede önemli yere sahip 2 karakterle ilgili bilgiler sunuyor. Türkçe altyazılı eklerde bunların dışında, toplamı 2 dakikayı geçen 4 silinmiş sahne de bulunuyor.

Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

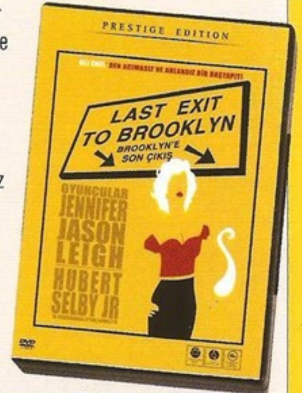

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Last Exit to Brooklyn/ Brooklyn'e Son Çıkış (1989)

Y: Uli Edel
O: Jennifer Jason Leigh, Stephen Lang
Bölge: 2 (Türkiye) 98 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DD, TR 2.0 DD
TR / İNG Altyazı
BirFilm / Tiglon

Brooklyn ve Bronx, New York'un dışlanmış bölgeleridir. Zamanında alt kültürün yaşadığı bu yöreler, günümüzde daha çok şehrin kargaşasından uzak kalmak isteyen insanların yaşam bölgesi haline gelmiştir. Günümüzde kült mertebesine ulaşmış "Last Exit to Brooklyn", Brooklyn bölgesinin en tehlikeli dönemine, 1952 yılında, İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki döneme odaklanıyor -ki bildiğimiz üzere bu dönem, ABD'de 'Büyük Bunalım' döneminin sona erdiği ve maddi bunalım ile toplumsal kargaşanın devam ettiği döneme tekabül ediyor. Hatta kimlik sorunlarının ortaya çıktığı çok yönlü bir sinemasal ortam diyebiliriz. "Requeim for A Dream"in yazarı Hubert Selby Jr.'ın tartışmalı romanından uyarlanan film, bu bölgenin yerlisi olan bir grup anti-kahramanın etrafında dönüyor ve grev yaparak ayaklanan birkaç sendika işçisinin hayatına giriyor. Genel olarak baktığımızda yönetmen Uli Edel, sosyal gerçekçi bir sinema anlayışı kullanıyor. Ancak bunu yaparken, Amerikan bağımsız sinemasında hâkim olan karakter dramı alt türünün en cüretkâr örneklerinden birini veriyor. Fazla kilolu bir gelin, bir hayat kadını, iki travesti ve eşcinsel olmak isteyen evli bir adamın hikâyelerine odaklanıyor film. Bunları, tutucu bir baba karakteriyle bütünlüyor. Hepsi de kendilerine göre umutlar taşıyorlar ancak 40'lara özgü bir kara film atmosferi içinde Brooklyn'in sert koşulları altında ezilerek karanlık sonlara doğru ilerliyorlar. Umutsuzluk, ölüm, çaresizlik gibi temalar, filmin ana çerçevesini oluşturuyor. Uli Edel'in mekân ve müzik kullanımı bu alt kültür tasvirini, daha da etkileyici kılıyor.

Kutu: Kabartmalı karton kutulu klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: Sadece önemli sahneleri birleştiren 'Seçilmiş Sahneler' (3 dk) ve Fotoğraf Galerisi bulunuyor.

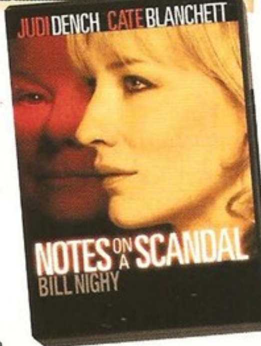
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

DVD Kritik

Notes on A Scandal/ Skandal (2006)

Y: Richard Eyre
O: Cate Blanchett, Judi Dench
Bölge: 2 (Türkiye) 88 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DD, TR 2.0 DD
TR / İNG Altyazı
Fox / Tiglon

"Iris" ve "Stage Beauty/Sahne Güzeli" filmlerinden tanıdığımız İngiliz yönetmen Richard Eyre imzalı incelikli dram, Zoe Heller'in "What Was She Thinking: Notes on a Scandal" adlı romanından beyazperdeye uyarlandı. 'En İyi Uyarlama Senaryo' dahil dört dalda Oscar için yarışan İngiliz yapımının başrollerini farklı kuşaklardan iki dev aktris, Judi Dench ve Cate Blanchett paylaşıyorlar. 'En İyi Kadın' ve 'En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu' dallarında Oscar'a aday olan aktrislerin performansı, gerçekten kelimelerin çok ötesinde. Özellikle Dench, 'ders verir' gibi oynuyor. Londra'da alt-orta sınıfa ait öğrencilerin devam ettiği bir okulda tanışan iki öğretmen, faklı bir dostluk kurarlar. İçinde şantaj, sevgi, aşk, seks, ihanet, arkadaşlık ve en çok da yalnızlık vardır. Psikolojik gerilime göz kırpan incelikli dram, yaşadığımız günlerin acımasız değer yargılarına, hız çağına ve çılgın kapitalizmin insan ruhu üzerindeki tahribatına da değinmeden geçmiyor. Viktorya dönemine ait bir ruh hali, 2000'li yılların acımasız hızında müebbet bir yalnızlığa mahkûm edilmiş. Gerçek sapkınlıklar, dünyanın düzeni, ümitsiz aşk ve sevgi arayışları, korunaksız insanlar, yitik ruhlar, insani olan her şeyin yitip gittiği zalim bir dünya...

Kutu: Klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: İki özel bölüm bulunuyor. En dikkat çekici olanı 'Belgeseller', 3'e ayrılıyor. 'İki Saplantının Hikâyesi' (12 dk), romanın sinemaya uyarlanışını ele alıyor. 'Çekim Aşamaları' (5 dk), kısa set görüntülerini röportajlarla birleştiriyor. 'Cate Blanchett ile Özel' (2 dk), oyuncuyla yapılmış kısa bir söyleşiye uzanıyor. İkinci bölüm 'Webisodes' ise internette 7 kısa tanıtım filmine uzanıyor. 'Judi & Cate: Skandal'ın Arka Planı' (1 dk), 'Uyarlama' (2 dk), 'Judi Dench' (2 dk), 'Cate Blanchett' (1 dk), 'Casting' (4 dk), 'Karakterler' (1 dk), 'Sette' (3 dk) ve 'Seks Sahneleri' (1 dk), bu bölümleri oluşturuyorlar. Eklerde, Türkçe altyazı yok.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Play Film
Language Selection
Scene Selection
Special Features

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: ✓ Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

Prozac Toplumu

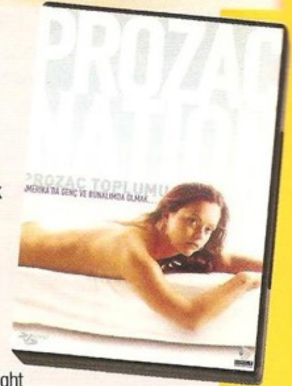
Filmi Başlat
Sahne Seçimi
Ses ve Altyazı
Ekstralar

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Prozac Nation/ Prozac Toplumu (2001)

Y: Erik Skjoldbjaerg
O: Christina Ricci, Jessica Lange
Bölge: 2 (Türkiye) 91 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG / TR 5.1 DD
TR / İNG Altyazı
Kanal D Home Video

1997 yılında "Insomnia" ile hayatımıza giren Erik Skjoldbjaerg, aslında yükselişte olan İskadinavya sinemasındaki sinemasal özgürlüğü temsil ediyordu. Ancak daha çok "Insomnia"nın 2002 yılındaki Christopher Nolan imzalı yeniden çevrimi ile adını duyurdu. Oysa, bir sene önce ABD'deki ilk filmini çekmişti. Evet, "Prozac Nation", onu Amerikan bağımsız sinemasının içine sokan ilk film olma özelliği taşıyor; kültürel ve sinemasal olarak ülkeyi kavradığını gösteren bir eser olarak öne çıkıyor. Bağımsız sinemadaki çeşitli eğilimleri iyi uygulamasıyla keyifli bir seyirliğe dönüşüyor. Film, aslında yönetmenin takıntısı olan 'bellek' temasının sinemasal bir ürünü. Bildiğimiz üzere, 90'ların sonunda "Trainspotting", "Fight Club", "Following" gibi filmlerle devreye girip farklı modeller yaratan bu tema, sinemasal bir özgürlük de tanıyordu yaratıcılarına. İşte "Prozac Nation", bu noktada sinema tarihine yaslanıyor ve başkarakterinin öznel dünyasını perdeye taşıyan bir 'bellek' filmi oluveriyor. Yapım, sözünü ettiğimiz filmleri ve yandaşlarını arkasına alarak yola çıkan, yönetmeninin yaratıcılığıyla öne çıkan bir eser. Elizabeth Wurtzel'in otobiyografik romanından sinemaya uyarlanan yapım, Amerikan yaşamının içinde sıkışmış genç bir bireyin problemlerine odaklanıyor. Ailesiyle sorun yaşayan Elizabeth, üniversiteyi uzak bir yerde, Harvard'da okumaya karar verir. Orada filme uyarlanan romanı yazmaya başlamasıyla birlikte, genç toplumun ya da 'prozac toplumu'nun içine girmesi 'gözükenin arkasındaki gerçekleri' kaleme almasını sağlar. Uyuşturucu, seks ve yozlaşmışlıkla boğuşan karakterimiz, hayatın gerçekleriyle yüzleşir... Film, yönetmenin formalist tarzının da katkısıyla özenli bir sinema eserine dönüşüyor.

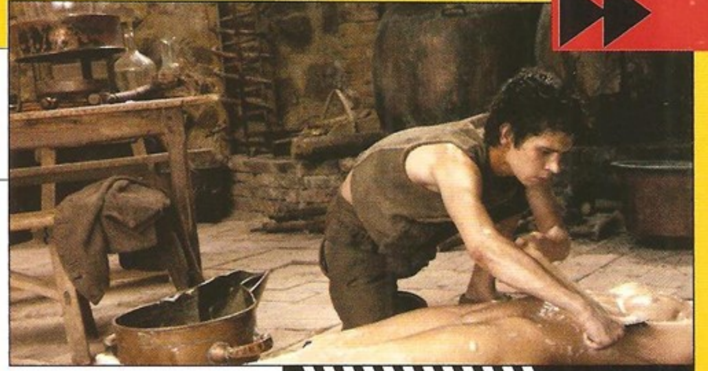
Kutu: Klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Sadece bir ek bulunuyor. Sundance Film Kanalı için hazırlanan 'Bir Sahnenin Anatomisi' (19 dk), filmin sinir krizine odaklanan önemli bir sahnesinin çekim aşamasına uzanıyor. Bu belgesel, Türkçe altyazı ile desteklenmiş.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Bir alt türün evrimi

1960 yılında "Sapık" ile doğan 'slasher' alt türü günümüze değin "Teksas Katliamı"ndan "Çığlık"a, "Korku Bayramı"ndan "Koku: Bir Katilin Hikayesi"ne birçok farklı ve önemli filmle yoluna devam etti.

Belli alt türler belli dönemlerde zirve yaparak sinema tarihini şekillendirirler. Zaman geçtikçe, ya kabuk değiştirler ya da yok olup giderler. Dahil oldukları türün tarihindeki gelişmelere paralel olarak yaşarlar. Bu türlerden biri olan korku, tarihi boyunca çeşitli alt türleri içinde barındırmış dipsiz bir kuyu gibidir. Sinemanın ilk yıllarında canavar filmleri ve büyü filmleri öne çıkarken, sonradan devreye şeytan, zombie, slasher gibi alt türler (1960-1970'ler) girmiştir. Bunlardan 'slasher', 1960 yılında doğmuş ve korku türünü doğaüstü öğelerden kurtaran bir alt tür olarak benimsenmiştir. Kara film, polisiye gibi gerçek olaylan konu alan türlere yakın seyretmiş, giderek daha fazla ciddiye alınan bir tür haline gelmiştir. B filmlerinin içine dahil olan korku sineması, 'slasher' sayesinde yavaş yavaş A sınıfına transfer olmuştur. 'Slasher' alt türünün ilk örneği, korku/gerilim sinemasının babası Alfred Hitchcock'un imzasını taşıyan "Psycho/Sapık"tır (1960). Aynı yıl içinde İngiltere'de hatırı sayılır bir üne sahip olan yönetmen Michael Powell'ın "Peeping Tom"u da ikinci 'slasher' örneği olarak karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla 1960, alt türün kilit yılı sayılabilir. Genel olarak 'slasher'ı tanımlamamız gerekirse, kelime anlamından yola çıkarak 'kesme biçme filmleri' diyebiliriz. Biraz daha derinleştirmek gerekirse, 'psikolojik sorunları olan bir katilin işlediği cinayetleri konu alan, seri katilin öne çıktığı, başrolde olduğu ve onun ismini taşıyan filmler' tanımını yapabiliriz. Hikâye genelde şöyle gelişir: Bir grup masum insan, genelde toplumdan izole edilmiş bir evde (çoğunlukla Amerika'nın güneyinde bir kasabada) yaşamakta olan katil karakterimizin bulunduğu bölgeye gelir. Bu insan topluluğu, katilimizin 'sapkın' beynine göre 'ahlaksızlık' yaptıkları gerekçesiyle kesilip biçilerek (bıçak, balta, testere gibi aletler en popüler olanlarıdır) öldürülür. "Peeping Tom"un katilin bakış açısından anlatılması, "Pyscho"nun ise terk edilmiş bir otelde yaşayan sapkın karakterin meziyetlerine odaklanması, türün iki temel özelliğini yansıtır. Zira 1970'lerde yükselişe geçen alt tür, temel anlamda ikiye ayrılıyor. Birincisi ıssız bir kasabaya gelen bir grup masum ve genç insanın katledilmesini konu alan filmler (ki bunların hikâyeleri, genelde gerçek hikâyeler üzerine kurulur); ikincisi ise Amerikan taşrasında şehir efsanesi olduğu düşünülen seri katillerin evde yalnız kalan gençleri doğradığı filmler. Birinci grubun çıkış noktası "The Texas Chainsaw Massacre" (1974); ikinci grubun çıkış noktası ise "Halloween"dir (1976). Bu iki formülden ilkinde, el kamerasının kullanıldığı gerçekçi bir sinema ("Henry: Portrait of a Serial Killer", "Friday The 13th") hâkimken; ikincisinde Amerikan klasik sinemasına yakın seyreden ve atmosferi öne çıkaran bir sinema anlayışı egemendir. 80'lere geldiğimizde, ikinci formülü uygulayan filmler, "A Nightmare on Elm Street" örneğiyle birlikte katillerini doğaüstü özelliklerle betimleye başlarlar. Böylece alt tür değişim geçirir. 1990'larda ise, alt türün kalıplarını değiştiren 3 önemli film ile karşılaşırız. "The Silence of The Lambs/Kuzuların Sessizliği" (1991), 'slasher'ı polisiye türünün; "Se7en/Yedi" (1995), 'slasher'ı kara film ve polisiye türünün içine sokarken; "Scream / Çığlık" (1996), 'slasher'ı, korku parodisi olarak yeniden canlandırır. Böylece ilk dönemdeki niceliğe ulaşmak için yeni bir yol bulunmuş olur. Öyle ki, "Scream" sayesinde ikinci sınıf 'slasher' filmlerinin çekildiğine dahi tanıklık ederiz. Ancak asıl önemli olan "Kuzuların Sessizliği" ve "Yedi"nin etkisiyle 'slasher'ın daha olgun hale gelip, kara film alt türünün de içine girmesidir. Böylece 'slasher', Hollywood'un tür kırması eğiliminden beslenerek farklı bir alana açılmış olur. Bu dönemde bu üç eğilimi de takip eden filmler ortaya çıkar. Hannibal Lecter ve John Doe, polisiyelerden çıkmalarına karşın 'slasher' filmlerinde olduğu gibi 'kült seri katiller' olurlar. Bu şekilde alt tür, 1970'lerden bu yana kabuk değiştirerek varlığını sürdürür. Hatta "Final Destination" (2000) gibi doğaüstü öğelerle süslü devrimci bir 'slasher'ın ya da "Se7en" etkisindeki bir tür kırması olan "Saw"un (2004) iki devam filmiyle onurlandırıldığına dahi tanıklık ederiz. 2006 yılında ise 'slasher', bu sefer dönem filminin içine sokulur. Bir edebiyat uyarlaması olan "Perfume: The Story of A Murderer", 'slasher'ı ilginç bir yere oturtur. Katiline, kurbanlarının kokularını toplattırıp derilerini yüzdürür ve bunu döneme dair sosyo-politik bir metafor olarak kullanır. Eser, 'slasher'ın olgunluk yolculuğunda kesinlikle "The Silence of The Lambs" kadar önemlidir. "Sapık"la "Koku: Bir Katilin Hikâyesi" arasındaki farklara baktığımızda (46 yıl zaman farkının yansımaları), bu alt türün ne kadar değişken bir yapıya sahip olduğunu gözlemleyebiliyoruz. Bir alt türün canlılığını ve yenilikçi yapısını koruması için bundan daha farklı bir yolculuk da beklenemezdi zaten.

EN İYİ 5 'SLASHER' FİLMİ:

1. Psycho (1960) (Tiglon)
2. Peeping Tom (1960) (Türkiye'de Çıkmadı)
3. Halloween (1978) (Türkiye'de Çıkmadı)
4. The Texas Chainsaw Massacre (1974) (T. Çıkmadı)
5. A Nightmare on Elm Street / Elm Sokağı Kâbusu (1984) (A.E. Film)

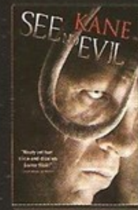
YENİ ÇIKAN 'SLASHER' DVD'LERİ

A Nightmare on Elm Street 3: Dream Warriors / Elm Sokağı Kâbusu 3: Rüya Savaşçıları (1987)
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Strandvaskaren/ Göldeki Hayalet (2004)
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

See No Evil / Ölüm Çıkmazı (2006)
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

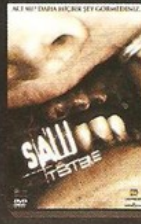
A Nightmare On Elm Street: Dream Child / Elm Sokağı Kâbusu 5: Hayal Çocuk (1989)
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪

I'll Always Know What You Did Last Summer / Ne Yaptığını Her Zaman Bileceğim (2006)
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪✪

Saw 3 / Testere 3 (2006)
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Queen/Kraliçe (2006)

Yönetmenliğini, "Tehlikeli İlişkiler" ve "Benim Güzel Çamaşırhanem" gibi filmlerin usta ismi Stephen Frears'ın üstlendiği "Kraliçe", incelikli ve güçlü bir dram. İngiltere Kraliçesi 2. Elizabeth'in çevresinde gelişen öykü, İngiltere'deki parlamenter monarşiyi, neo-liberallerin tahta yaklaşımını, Leydi Diana'nın ölümünün ardından saray ile halk arasında ortaya çıkan gerginliği işlerken, adadaki gelenekleri, politikayı ve kraliyeti tartışmaya açıyor. Helen Mirren'ın tarifi zor bir başarıyla canlandırdığı 2. Elizabeth rolü, sinema tarihine geçecek güçte. 'En İyi Kadın Oyuncu' dalında Oscar ve Altın Küre dahil, yılın hemen hemen bütün ödüllerini toplayan Mirren, aslında bir hayli yalnız bir kadın olan, halkın istekleri ile sarayın geleneksel protokolü arasında sıkışıp kalmış Kraliçe'yi oynamıyor, adeta yaşıyor. 'En İyi Film', 'En İyi Yönetmen' ve 'En İyi Özgün Senaryo' dahil altı dalda Oscar'a aday olan film, geleneksellik ve değişim tartışmaları eşliğinde kraliyeti, siyasal iktidarı ve en temelde de vakur, güçlü ve yalnız bir kadını, kraliçeyi, öykünün merkezine başarıyla yerleştiriyor. Filmin, 'Altın Küre' ile ödüllendirilmiş 'doğru' ve incelikli senaryosu da sinemaseverler için bir ders niteliğinde. Kraliyet üyelerini canlandıran James Cromwell, Alex Jennings ve Slyvia Sims'in yanında Tony Blair rolünde izlediğimiz Michael Sheen'in oyunculukları da birinci sınıf.

Y: Stephen Frears
O: Helen Mirren,
Bölge: 2 (Türkiye) 99 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İNG 5.1 DS, TR 2.0 DS
TR / İNG Altyazı
Tiglon

Kutu: Kabartmalı karton kutulu klasik siyah.

Diğer Ekstralar: Türkçe altyazılı 2 eke ulaşabiliyoruz. 'Oyuncular, Yönetmen ve Yapım Ekibiyle Röportajlar' (25 dk), aralarında Helen Mirren ve Stephen Frears'ın da bulunduğu birçok isim ile yapılan kısa söyleşileri ardı sıra diziyor. 'Kamera Arkası Belgeseli' (9 dk) ise, setten çekilen görüntüleri arka arkaya kurgulayan kısa bir bölüm sunuyor.

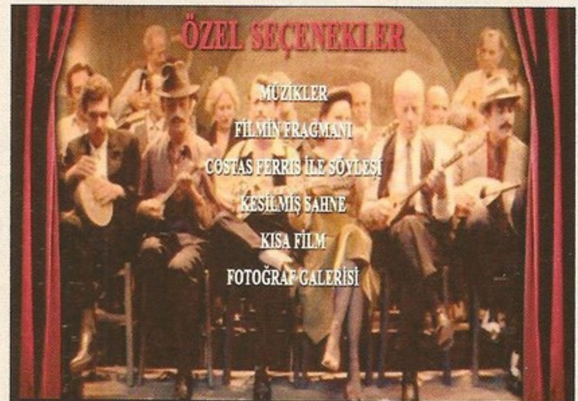
Film: ✪✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: -

BU AY ÇIKANLAR

Benny's Video	Letters from Iwo Jima	Robin Hood (1973)
Bükreşin Doğusu	Meet The Robinsons	Rocky Balboa
Dreamgirls	Midnight Cowboy	Seventh Continent
Freedom Writers	My Neighbor Totoro	Silk
Gray's Anatomy: Sezon 1	Notes on a Scandal	Smokin Aces
Kiki's Delivery Service	Polis	Stranger Than Fiction

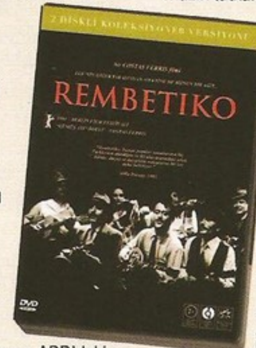
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: - Film Fragmanı: ✓ Diğer Fragmanlar: ✓

Rembetiko (1983)

KOLEKSİYONCULARA ÖZEL: 2 Diskli Versiyon

Yıl 1923. İstanbul'da bir Rum meyhanesinde şarkı söyleyen bir kadın doğum yapar. Kızı Marika dünyaya gelir. İleride, o da annesi gibi Rembetiko şarkıcısı olacaktır. Bir süre sonra Yunanistan ve Türkiye, Anadolu'da yaşayan Rumlar ile Yunanistan'da yaşayan Müslümanlar'ın yer değiştirmelerine karar verir. Böylece, Marika ve ailesi Yunanistan'a göç etmek zorunda kalırlar. Ancak orada dışlanırlar. Bundan kurtulmanın tek yolu ise, şarkı söylemektir. Rembetiko performansları, onların hüzünlerini umuda ve anlık mutluluklara dönüştürecektir... Film, Yunanistan'ın yerel müziği Rembetiko'yu insanların beden dili olarak kullanarak ilginç bir sinema dili kuruyor. ABD'deki Blues'u, bizdeki Halk Müziği'ni andıran bu müzik türü, toplumsal mesajlar vermek için biçilmiş bir kaftan oluveriyor. 1923-1951 arasındaki zaman diliminde geniş bir aileyi, derin meseleleriyle masaya yatıran film, standart dönem filmlerinin iskeletini kullanıyor ve özellikle ilginç ve farklı kültürleri tanımaktan hoşlananlar için keyifli bir seyirliğe dönüşüyor. Mısır asıllı Yunanlı yönetmen Costas Ferris'in bu son uzun metrajının, Berlin'de 'Gümüş Ayı' kazandığını da belirtelim. DVD'nin, filmin sinema versiyonundan 40 dakika daha uzun olan yönetmenin kurgusu versiyonunu sunması ise, müzik tutkunu seyirciler için önemli bir ayrıntı.

Y: Costas Ferris
O: Sotirio Leonardou, Nikos Kalogeropoulos
Bölge: 2 (Türkiye) 150 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Yunanca 5.1 Dolby Digital
TR Altyazı
Marmara / Palermo

Kutu: Özel karton kaplı 2 diskli klasik şeffaf.

Diğer Ekstralar: İlk diskte, ikinci diskte de ulaşabileceğimiz 'Kısa Film' (6 dk), 'Costas Ferris ile Söyleşi' (20 dk), 'Kesilmiş Sahne' (1 dk) ve Fotoğraf Galerisi bulunuyor. Costas Ferris'in 8 mm ile çektiği siyah-beyaz ve sessiz kısa film, ilginç bir görünüme sahip. Zaten bu ekler, DVD'nin esas yükünü taşıyor. İkinci diskte bunlara ek olarak 'Müzikler' bölümü bulunuyor. Burada, filmde kullanılan 20 şarkının performans anlarını izleyebiliyoruz. Büyük çoğunluğu filmden alınan bu parçaların, filmin müzikle ilgilenen, kendine has kitlesi için bir hayli tatmin edici olduğunu söyleyebiliriz. Eklerde, Türkçe altyazı mevcut.

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

RACHEL WEISZ

Seksi, tehlikeli ve gizemli

İlk çıkışını 1998 yılında "I Want You" ile yapan, daha sonra Hollywood'a geçerek tüm dikkatini bir perde kimliği yaratmak üzerine yoğunlaştıran oyuncuyu son olarak "The Constant Gardener/Arka Bahçe" ve "Fountain/Kaynak"ta izledik.

Rachel Weisz, Hollywood'da kendine yer edinen İngiltere doğumlu oyuncuların en tipik temsilcilerinden. Avusturyalı bir anne ve Macar bir babanın kızı olarak, tam bir melez güzeli. Bu değerli miras sayesinde, Doğu Avrupa mizacı ve İngiliz aksanıyla öne çıkan bir oyuncu olma ayrıcalığını elinde bulunduruyor. Rachel'i daha çok vamp ya da tehlikeli-gizemli kadın rollerinden hatırlıyor oluşumuz da (yani aslında B filmlerinin oyunculuk özelliklerini A sınıfı filmlerin içine yerleştirdiğini söyleyebiliriz), soğuk ve korkutucu yüz ifadesinin yarattığı etkiyle düzgün İngiliz aksanı arasında kendiliğinden kurulan dengeyle bağlantılı. Özellikle Hollywood'da geçirdiği dönemde, bu sahne kimliğinden fazlasıyla yararlandığını görüyoruz. 27 yaşındayken ülkesinde çekilen "I Want You"da (Michael Winterbottom, 1998) canlandırdığı Helen karakteri, kariyerinin yönünü de çiziyordu aslında. Başlangıçta seksi ama soğuk, gizemli ama masum bir portre çizerken, finalde izleyiciyi tepetaklak eden bir değişime uğrayarak, o kendine has gizemini hep koruyacağını belli ediyordu. Bu da onu, 1940'ların film noirlar'ında (kara filmlerinde) ortaya çıkan 'femme fatale' prototipinin günümüzdeki temsilcilerinden biri yapıyordu. 40'ların 'femme fatale'lerinin çekiciliği, Weisz'in bedeninde gizemli bir seksiliğe dönüşüyordu. Bu nedenle Weisz'ın kariyerini 'I Want You öncesi' ve 'I Want You sonrası' olarak iki bölüme ayırmamız mümkün. İlk bölüm, 1985 yılında henüz 14 yaşındayken "King David" ile başlayacaktı. Ancak bu filmden aldığı büyük teklifi, ailesinden izin koparamadığı için değerlendiremeyince, kariyerine yan rollerle başlamak zorunda kaldı. Yine de yan roller deyip geçmemek gerekiyor. Özellikle de bu dönemde Keanu Reeves, Morgan Freeman, Liv Tyler, Clive Owen gibi oyuncularla çalışma şansını yakaladığını hesaba katarsak... "I Want You"dan önceki kariyeri düşünüldüğünde, akla ilk olarak Bernardo Bertolucci'nin "Stealing Beauty/Çalınmış Güzellik"inde canlandırdığı seksi, kötü ve tehlikeli Miranda karakteri geliyor. Zaten bu filmden sonra, bu üç temel özellikle (seksi, kötü, tehlikeli) öne çıktığı fark ediliyor. "I Want You" sonrasında ise, eskilerde kaldığı düşünülen femme fatale prototipini tür filmlerinde uygulama şansı yakaladı. Sadece film noir'larda değil, duygusal, aksiyon ve bilimkurgu gibi türlerde de boy göstererek bir tür objesi haline geldi. Buna rağmen daha çok, "Confidence", "Runaway Jury", "Beautiful Creatures", "Constantine" gibi neo-noirlar'da veya noir kırması filmlerde rol aldı. Hepsinde de, son saniyeye kadar gizemini koruyan tehlikeli ve tekinsiz kadınları canlandırıyordu. "Confidence"da en klasik femme fatale prototipini verirken (ki film 40'ların noirları'nı, renk oyunlarıyla yeniden canlandıran bir kara komediydi); mahkeme filmleri alt türüne dahil olan "Runaway Jury"de, olayların arka planında yatanları, dolambaçlı ve gizemli bir yolla araştıran güvenilmez bir kadını portreliyordu. "Beautiful Creatures"da, yine femme fatale tiplemesiyle dikkat çekerken; çizgi roman uyarlaması "Constantine"de en gizemli öğe olarak öne çıkıyordu. Zira ikiz kardeşinin şüpheli intiharını araştıran bir polis memurunu canlandırarak, ilginç bir şekilde filmdeki ölüm-yaşam arasında kalmışlık duygusunu simgeliyordu. Rachel'ı kariyerinde yükselten rollere geldiğimizde ise, iki karakterin öne çıktığını görebiliyoruz. Birincisi, "The Fountain"da iki farklı zamanda hayal-gerçek arasında gidip gelen ve ana karakterin halüsinatif bir öğe olarak kullandığı 'Isabel-Izzi' rolü; ikincisi ise, "The Constant Gardener"daki 'Tessa' rolü diyebiliriz. Biri hayali, biri gerçekçi bu iki rol, aynı zamanda onun sahne kimliğini de tanımlıyor aslında. Temelde Weisz, sürekli ciddi rollerin peşinde koşan, kendi sahne kimliğini daha farklı açılımlara götürme gayesi güden bir portre çiziyor. Artık (ki henüz 36 yaşında), İngiliz oyuncuların çıkışta olduğu bir dönemde belirgin bir farklılık yaratan bir oyuncu o. Belli bir sahne kimliği oluşturması, hem kariyerine, hem geleceğine, hem de saygınlığına büyük katkı sağlıyor. "The Constant Gardener / Arka Bahçe" ile bir Oscar heykelciği kucaklaması da bunun en önemli kanıtı.

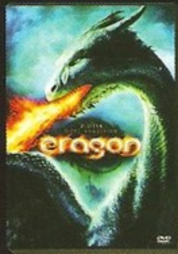
EN İYİ 3 RACHEL WEISZ PERFORMANSI:

1 - I Want You (1998)
2 - The Fountain / Kaynak (2006)
3 - The Constant Gardener / Arka Bahçe (2005)

YENİ ÇIKAN RACHEL WEISZ DVD'LERİ

The Constant Gardener / Arka Bahçe (2005)
Palermo - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: 'Kucaklayan Afrika: Kenya'da Film Çekmek', 'John Le Carre: Kitaptan Ekrana', Çıkartılmış ve Uzatılmış Sahneler, Filmin Fragmanı, Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪

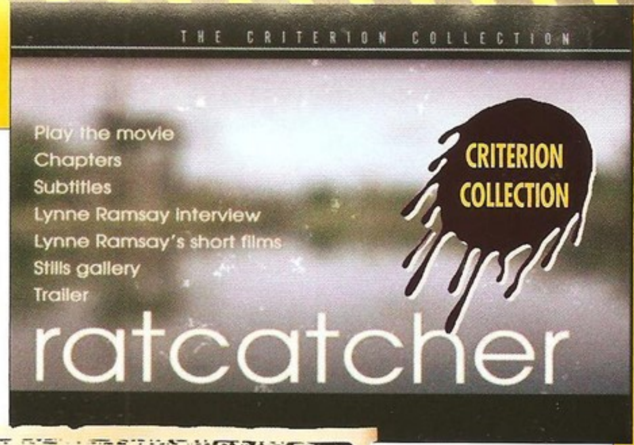
Eragon: 2 Disk Özel Versiyon (2006)
Tiglon - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR Alt
Ekstralar: Sesli Yorum (yönetmen), Silinmiş-Uzatılmış Sahneler (7 tane - 13 dk), 'Miras Üçlemesinin İçinde' (6 bölüm - 40 dk), 'Alagaesia'da Yaşayanlar' (6 bölüm - 18 dk), Eragon'un Görselliği (2 bölüm - 10 dk), 'Alagaesia'nın Sırları' (19 bölüm - 44 dk), 'Saphira'nın Animasyon Rehberi' (3 dk), 'Christopher Paolini Röportajı' (3 dk), Orijinal Storyboardlar, Kayıp Storyboardlar, Teaser, Fragman
Film: ✪✪ **Ekstralar:** ✪✪✪✪✪

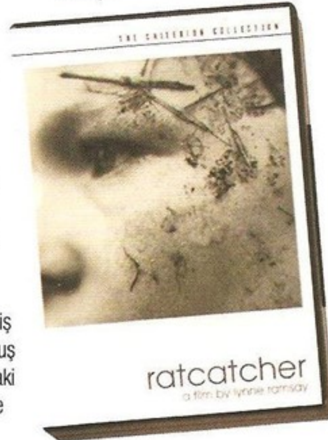
DVD Retro

Ratcatcher (1999)

"**Ratcatcher**", çekildiği yıl bütün festivalleri çalkalayan özgün bir eserdir ve ödüllü kısa filmleriyle tanıdığımız İskoç yönetmen Lynne Ramsay'in sosyal gerçekçi sinemanın kalıplarını değiştiren ilk uzun metrajlı çalışmasıdır. Büyük Britanya sinemasının ulusal mirasından faydalanan yapım, 1950'ler İngiliz sosyal gerçekçilerinin kurduğu modeli ters yüz ederek modernleştirmiştir. Böylece 1970'lerle birlikte, Ken Loach ve Mike Leigh gibi İngiliz yönetmenlerin de kullandığı film modelinin eskiliğini kanıtlama şansı yakalamıştır. Öncelikle, ulusal kimliği destekleyen bir İskoç aksanı mevcuttur filmimizde. 1970'lerde bir İskoç köyünde geçen yapım, oradaki işçi sınıfının içinde yaşayan küçük bir çocuğun hikâyesine uzanır. Bunu yaparken de, o bölgenin portresini çıkarır. Ele aldığı karakterin 12 yaşında olması sizi yanıltmasın! Zira film, soyut, modern ve stilize bir anlayışıyla evrensel bir sinema dili yakalayıp, bu dezavantajı avantaja dönüştürmeyi başarır. Ramsay, sosyal gerçekçi sinemanın 'fakir bir insanın mücadelesini basit bir öyküyle ve minimalist bir sinemayla anlatma' formülünü, Tarkovsky, Antonioni gibi yönetmenlerin kullandığı film modelleriyle yeniden şekillendiriyor. Dönemin sosyopolitik sorunlarıyla uğraşmak yerine, başkarakterin belleğinin içine girmeyi tercih ediyor; görsel oyunlarla, öznel bir dünya kuruyor. Çekim ölçeklerini, ışığı, kurgu tercihlerini, sesi ve müziği karakterin ruh haline göre değişken kullanıyor. Böylece karşımıza, dağınık duran ama stilize bir görsel yapı çıkıyor. Bu şekilde, sosyal gerçekçi filmlerin eskimiş görselliği bozulup, yeniden yapılandırılmış oluyor. Dramatik yapıya geldiğimizde ise; basit ve sıradan hikâyenin metaforlar ve modern bir sinema diliyle soyutlaştırıldığını görebiliyoruz. Yani karşımızdaki modern sinema örneği, İngiliz sosyal gerçekçi sinemasıyla zıtlaşan yenilikçi bir eser! Büyük Britanyalı yönetmenlerden örnek vermemiz gerekirse, daha çok Derek Jarman'ın 'auteur' egosu taşıyan ve değişken görsel yapılı postmodern başyapıtlarına yakın durduğunu söyleyebiliriz. Ramsay'in eseri, ülkenin köklerinden beslense de yenilikçi bir model yaratıyor. Bunun en önemli kanıtı da, klasik sinemadaki gibi başı sonu belli olan bir hikâye iskeleti kullanmaması. Dramatik yapıya dönersek, Ramsay'in, bakış açılarıyla sürekli oynayan bir yapı kurduğunu görebiliyoruz. Öncelikle bir fakir mahallesine (ki İskoçya'nın işçi sınıfına denk düşüyor) odaklanıyor. Bu bölge, sanayileşmeden mustarip, gelişmiş şehrin altında çürümeye yüz tutmuş bir yöre olarak gösteriliyor. Buradaki çocukların tek eğlence kaynağı ise bir kanal. O da, filmin metaforik dönüşüm öğesi olarak kullanılıyor. Öyle ki yörenin insanları sorunlarını, bu pis kanalın içine gömmüşler. Dertlerini oraya bastırıp mutlu bir yaşam sürmeye çalışıyorlar. Zaten evlerinden dışarı baktıklarında, ya yığılmış çöp torbalarını (ki o zamanlar ülkede çöp grevi var) ya da bu kanalı görüyorlar. Yani manzaralarını, kendi somut pisliklerinin torbalanmış ya da soyut pisliklerinin suyun dibine gömülmüş halleri oluşturuyor. Böylesine sosyal ve sinemasal bir mekânda Ramsay'nin kurduğu hikaye ise, şöyle gelişiyor. Başkarakterimiz, kanalda (yani bastırılmış sosyal dünyanın içinde) bir çocuğu boğar. Bundan sonra film, onun bakış açısına göre ilerler. Karakter, bir anda suçluluk duygusuyla yaşamaya başlar (daha doğrusu ölümün metaforik karşılığını bulur diyebiliriz). Film ise, onun bilinçaltına yolculuk yapar. Bu suçtan kimseye bahsetmemesi, hem bu mutlu portrenin altında (ki film, görsel olarak beyaz tonlarla kurulup sade ve sakin yaşamları resmediyor) saklananları kavramamızı, hem de onun öznel dünyasına ait stilize görsel yapıya odaklanmamızı sağlar. Yapım, onun ailesiyle ve etraftaki çocuklarla olan ilişkilerine odaklanır, ama filmin esas amacı, soyut bir dünya kurarak, ortaya modern bir sinema örneği çıkarmaktır. Bu yolda, başkarakterini 'sıçan' metaforuyla portreler. Onu, aynı bölgede, çöplerin arasında yaşam mücadelesi veren farelere benzetir (ki buradaki bütün çocukların durumu böyledir). Böylece, 'çocuk' karakterlerinin ruhsal mücadelesini gözler önüne serer. Lynne Ramsay'nin fotoğrafçı alt yapısıyla devreye soktuğu imgeler ise; hem bu dramatik yapıya, hem de hayal-gerçek arasında mesafeli bir şekilde gidip gelen filme destek oluyor. Fare metaforunun çeşitli halleri dikkat çekici bir yere otururken, ölüm kavramı da şiirsel ve gerçekçi bir şekilde kullanılıyor. Ramsay, her planına hakim olduğu, gerektiği zaman yavaş çekim, sıçramalı kurgu gibi görsel numaralara başvurduğu, ama sürekli dar açı objektifi kullanarak sıkışmışlık hissi yarattığı bir yapı kurarak formalist sinemacı kimliğini vurgulayan bir film koyuyor ortaya ve bu film onu 90'lar Büyük Britanya'sından çıkan kendine has yönetmenler arasında özel bir yere oturtuyor (arkadaş olduğunu bildiğimiz Michael Winterbottom, Marc Evans gibi isimlerle beraber). Piyasaya çıktığı yıl 4 ödül alan bu filmin başarısından sonra yönetmenin, yine 'ölüm' metaforu üzerine giden filmi "Morvern Callar" (2002) ile de övgüler aldığını belirtelim.

Y: Lynne Ramsay
S: Lynne Ramsay
O: William Eadie, Tommy Flanagan, Mandy Matthews, Michelle Stewart, Lynne Ramsay Jr., Leanne Mullen, John Miller, Jackie Quinn, James Ramsay
1.Bölge
Çıkış Tarihi: 10 Eylül 2002
Koleksiyon No: 162

Bu ay çıkan Criterion DVD'leri:

Ace in The Hole (Billy Wilder, 1951)
Ivan's Childhood (Andrei Tarkovsky, 1962)
Les Enfants Terribles (Jean-Pierre Melville, 1950)
Raymond Bernard Collection (Wooden Crosses / Les Misérables) (1932-1934)
Three Films by Hiroshi Teshigahara

The Wizard of Oz/Oz Büyücüsü (1939)

Sinema tarihinin en önemli yapımları arasında gösterilen unutulmaz klasik, yediden yetmişe her izleyiciye seslenen fantastik bir müzikaldir. Halası ve amcasıyla çiftliklerinde mutlu bir şekilde yaşayan Dorothy (Garland), sevimli köpeği Toto komşusu tarafından elinden alınmaya çalışınca evden kaçar. Pişman olup geri dönmeye çalışsa da, bir hortuma yakalanıp kendisini Oz'un sihirli ve renkli dünyasında bulur. Orada karşılaştığı, Doğu'nun kötü cadısını yok eden Dorothy, birden Oz'un en ünlü kişisi olur. Kardeşini yok eden Dorothy'den intikam almak isteyen Batı'nın kötü yürekli cadısı, genç kızın peşine düşer. Cadıdan kaçan Dorothy, Oz büyücüsünden yardım istemek amacıyla Zümrüt şehrine doğru yola koyulur. Yolda üç iyi arkadaş edinir genç kız. Kalpsiz Teneke Adam, Beyinsiz Korkuluk ve Korkak Aslan uzun yolculukta Dorothy'ye eşlik ederler. Yolculuğu başarıyla tamamlarlarsa, kahramanlarımızın bütün dilekleri gerçek olacaktır. L. Frank Baum'un "The Wonderful Wizard of Oz" adlı romanından beyazperdeye uyarlanan yapım, uyarlandığı eseri gölgede bırakan birkaç filmden biri, belki de en önemlisidir. Filmin yönetmen koltuğunda sırasıyla üç usta isim oturmuştur. Stüdyo ile anlaşamayan Richard Thorpe ve King Vidor'dan sonra filmi Victor Fleming tamamlamıştır. "En İyi Film Müziği" ve "En İyi Orijinal Şarkı" dallarında iki Oscar kazanan ve Cannes'de 'Altın Palmiye' adayı olan ünlü klasiğin başrolünde, aynı zamanda Liza Minelli'nin annesi olan (Yönetmen Vincente Minelli'nin eşi) ünlü oyuncu Judy Garland (1922-1969) rol alıyor. Hollywood'un efsanevi oyuncularından olan Garland'ın filmde seslendirdiği şarkılar ki özellikle 'Somewhere Over the Rainbow' ve sergilediği performans, sinema tarihine geçmiştir. Defalarca seyredilse de tadına doyulmayan ender filmlerden olan klasik, ilk kez izleyenler için özel bir ziyafet olacak. Filmi önceden izlemiş sinemaseverler, çıktıkları nostaljik yolculukta, gençliklerine, kim bilir belki de çocukluklarına dönecekler. İlk kez Judy Garland tarafından yorumlanan filmin unutulmaz şarkısı "Somewhere Over the Rainbow", birçok ünlü müzisyen tarafından seslendirilmiş, en önemli yorumda Ella Fitzgerald'ınki olarak kabul edilmiştir. Şarkı, "You've Got A Mail/Mesajınız Var", "Meet Joe Black", "Finding Forrester" ve "50 First Dates" filmlerinin finalinde de yer almış ve Marilyn Monroe'nun cenaze töreninde de çalınmıştır. David Lynch, "Wild at Heart/Vahşi Duygular" filmini çekerken, ünlü klasikten ilham aldığını açıklamıştır. Dorothy, filmin ana meselesi ve unutulmaz deyişi olan 'evin en güzel yer olduğunu' geç de olsa anlamış, eve doğru koşarken, Orta Amerika'nın meşhur fırtınalarından biri patlar. Filmin yapım yılı göz önüne alınacak olursa; özellikle hortum ve fırtına efektlerinin, o dönem için oldukça teknolojik olduğu söylenebilir. Tüm bu keşmekeş içinde atlanmaması gereken şeylerden biri de, Dorothy'nin yol boyunca söylediği olağanüstü şarkıların bizi ve elbette Hollywood'u Judy Garland mucizesiyle tanıştırmış olmasıdır. Oz ülkesi renklidir. 'Technicolor'a borçlu olduğumuz görüntüler, 1937 yapımı "Snow White and the Seven Dwarfs/Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler"in olağanüstü başarısıyla yarışabilmek için eldeki şartlar oldukça zorlanarak elde edilmiştir. Temelde, iyi ile kötünün savaşını işleyen eser, o günün Amerikası'nın siyasi ve ekonomik yapısından izler, öngörüler, idealler taşır. Büyük bunalım döneminde çekilen film, Amerikan halkına umut ve direnme gücü aşılamaya çalışmakta, sorunlardan ve güçlüklerden kurtulabilmek için manevi güce açılan bir çıkış kapısı aralamaktadır. 'Başarmak için ihtiyacımız olan tek şey, güvenimiz, kaybettiğimiz umudumuzdur', der film. L. Frank Baum'un ünlü eseri, orijinal adı olan "The Wonderful Wizard of Oz" ismiyle ilk olarak 1910 tarihinde Otis Turner yönetiminde 13 dakikalık siyah beyaz bir film olarak beyazperdeye yansıdı. Ünlü eser, çekilen birçok başarılı animasyonun ardından 1985'te "Return to Oz" adıyla Fairuza Balk'ın canlandırdığı 'Dorothy'yi yeniden Oz'un sihirli dünyasına sokuyordu. Filmin Yeşilçam versiyonu olan, Tunç Başaran'ın yönettiği 1971 tarihli "Ayşecik ve Sevimli Cüceler Rüyalar Ülkesinde"de 'Dorothy' rolünü Zeynep Değirmencioğlu üstlendi. Aralarında George Lucas ve Stephen King gibi isimler bulunan birçok sinemacıyı, yazarı ve müzisyeni derinden etkileyen filmi, 'korku türünün en önemli yapımlarından biri' olarak niteleyen sinefiller ve eleştirmenler de bulunmaktadır. Oz'dan yükselen ses haykırır: Ev, en iyi, en sıcak, en güzel yerdir. Bir yere giderken kalbini bıraktığın en güzel yer...

Yönetmen: Victor Fleming
Senaryo : Noel Langley, Florence Ryerson, Edgar Allan Woolf (L. Frank Baum'un "The Wonderful Wizard of Oz" adlı romanından)
Oyuncular: Judy Garland, Frank Morgan, Ray Bolger, Bert Lahr, Jack Haley, Billie Burke, Margaret Hamilton, Charley Grapewin, Pat Walshe, Clara Blandick, Charles Becker, Gladys W. Allison
1939 / ABD / 101 dk. İngilizce / Türkçe altyazılı 2. Bölge (Türkiye)

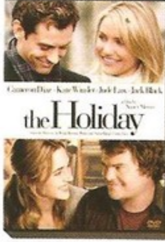

DVD Kritik

The Holiday/Tatil (2006)

Tiglon - 2.35:1
İNG 5.1 DD - TR alt

İngiltere'de yaşayan Iris (Winslet) ve Amerika'da yaşayan Amanda (Diaz) farklı hayatlar sürmektedirler. Tek ortak noktaları, aşkta aradıklarını bulamamış olmalarıdır. İnternette karşılıklı ev değişimi yapılan bir web sitesinde tanışan iki kadın, Noel tatili için evlerini, ve dolayısıyla yaşamlarını geçici olarak değiş tokuş etmeye karar verirler. Iris ve Amanda, yeni evlerine taşındıklarında kapılarını çalan ilk şey aşk olacaktır. What Women Want/Kadınlar Ne İster?" ve "Something's Gotta Give/Aşkta Her şey Mümkün" filmlerinden anımsayacağınız Nancy Meyers'ın yönettiği romantik komedide Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law ve Jack Black gibi ünlü yıldızlar başrolleri paylaşıyorlar. Usta aktör Eli Wallach'ın da konuk oyuncu olarak yer aldığı şirin film, sevimli bir tatil kaçamağı kadar keyifli.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

Sixty Six/Altmışaltı (2006)

Universal - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR alt

Yahudi bir çocuk, 'Bar Mistva'sının Dünya Kupası finaliyle çakıştığını öğrenir. İngiltere'de düzenlenen bu spor etkinliği, İngiltere futbol takımı için çok önemlidir. Ancak takım finale kalırsa, karakterimizin törenine kimse gelmeyecektir. O da vatandaşı olduğu ülkeyi finale çıkartmamak için her türlü numarayı dener... 1966 yılında yaşanmış bir olaya değinen film, mizahi yönüyle öne çıkan sosyal gerçekçi bir yapım.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

The Ice Harvest/Buz Hasadı (2005)

Palermo - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

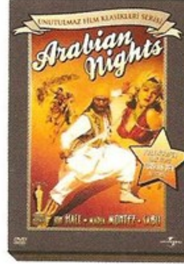
Charlie ve Vic, Noel gecesinde Charlie'nin patronunu soymaya karar verirler. Ancak Charlie'nin karşısına Renata adlı seksi bir kadın (ya da femme fatale) çıkar, çıkar çatışmaları başlar, cinayetler işlenir ve ortalık birbirine girer. Film, Kansas'ın karlı Wichita bölgesini merkez alan ve "Fargo" ekolünü takip eden eli yüzü düzgün bir kara komedi. John Cusack, Connie Nielsen, Billy Bob Thornton'lı kadrosuyla dikkat çekiyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Arabian Nights/Arabistan Geceleri (1942)

Kanal D HV - 1.33:1 İNG 2.0 DD - TR altyazı

Dansöz olan Şehrazat, yıldızların söylediğine göre Bağdat Sultanı'nın eşi olacaktır. Bunu Sultan Harun'un kardeşi Akmar'a söyler. Akmar da onun bu isteğini yerine getirmek için çeşitli entrikalar çevirir. Arap dünyasının oryantalist ve gizemli havası ile dikkat çeken bu film, Hollywood'un erken döneminin en tipik epik eserlerinden biri.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Catch a Fire/Ateşin Ortasında (2006)

Tiglon - 2.35:1 İNG 5.1 DD - TR altyazı

Patrick Chamusso, 1980'lerde Güney Afrika'da yaşayan bir petrol rafinerisi işçisi ve futbol antrenörüdür. Bu film, onun gerçek hikâyesine uzanıyor. Kötü olarak gösterilen bir İngiliz polis memuru, onu terörist olduğu gerekçesiyle tutuklar, işkence yapar ve aile hayatını bozmakla tehdit eder. Ancak karakterimiz, masum ve sıradan bir adamdır. Tek suçu, evlilik dışı bir ilişki yaşamasıdır. Bundan sonrasında gerilim, politika ve entrika dolu olaylar birbirini kovalayacak; iki başkarakterimizin arasındaki iyi-kötü dengesi bozulmayacaktır. Usta yönetmen Philip Noyce'un imzasını taşıyan bu politik gerilim, popüler sinema diliyle ve liberal duruşuyla dikkat çeken bir film. Başrollerdeki Derek Luke ve Tim Robbins'in performanslarıyla inandırıcı ve etkileyici olmayı başarıyor.

Film: ✪✪✪✪ Ekstralar: ✪

Flicka (2006)

Tiglon - 2.35:1
İNG 5.1 DD - TR alt

Katy, öğretim hayatına devam eden 16 yaşında bir kızdır. Ancak babasının bütün baskılarına rağmen, okuluna konsantre olamaz. Onun ideali, ailesinin çiftliğinde bulduğu vahşi at ile zaman geçirmek ve büyüyünce çiftliği idare etmektir. Film, Alison Lohman ve Maria Bello'lu oyuncu kadrosuyla dikkat çekici bir havaya bürünürken; duygusal hikâye iskeletiyle derin izler bırakmayı amaçlıyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

The Final Cut/Son Kurgu (2004)

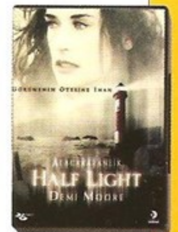
Palermo - 2.35:1 İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt

Anıların kaydedilebildiği bir gelecekteyiz. Eye Tech Şirketi'nin en iyi anı kurgulayıcısı olan Alan (Robin Williams), ölen insanların anılarını yakınlarına göstermektedir. Ancak eski kurgulayıcı Fletcher (Jim Caviezel), bu işleme karşı çıkmaktadır. Tepkisini göstermek için de, Alan'la ilgili tehlikeli bilgiler bulup ona saldırır... Ürdün doğumlu yönetmen Omar Naim'in bu ilk filmi, ilgilendiği ilginç fikirle dikkat çekici.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

The World's Fastest Indian/Efsane Adam (2005)

Palermo - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

Bu biyografik dram, kendi imalatı olan motosikletiyle kara hız rekorunu kıran Yeni Zelandalı Burt Munro'nun öyküsünü anlatıyor. Tarihi karakter rollerinin altından büyük başarıyla kalkan usta aktör Anthony Hopkins, yine gerçek bir kişiliğe hayat veriyor. Başarılı dram, yaşamı boyunca klasik Indian motosikletini mükemmelleştirmeye çalışan Burt Munro'nun Yeni Zelanda'dan kalkıp ABD'ye, Utah'taki Bonneville tuz çölüne, hız rekoru kırmak için yaptığı yolculuğu merkeze alıyor. Bir yol filmi olarak adlandırılabileceğimiz film, hoşgörü kültürünün önemiyle, yapılan ve düşünülen iyiliğin karşılıksız kalmayacağının altını çiziyor. Film, yetmiş yaşındaki bir adamın hızla olan ilişkisine değinerek, maalesef yaşadığımız çağın, 'tolerans kaybı' ve hız çağı olduğu gerçeğine de gönderme yapıyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Half Light/Alacakaranlık (2006)

Kanal D HV - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı

Bir gerilim romanı yazarı olan Rachel, oğlunun ölümü sebebiyle girdiği krizi atlatmak için bir kıyı kasabasına yerleşir, ancak burada, beklenmedik olaylarla karşılaşır. Zira kasabada gerçekleşen bir dizi cinayetin laneti hala etkisini sürdürmektedir. Demi Moore'un başrolünde oynadığı bu vasat psikolojik-gerilim, kabartmalı karton kutulu bir DVD ambalajıyla sunuluyor.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪

Ali Baba and The Forty Thieves/ Ali Baba ve Kırk Haramiler (1944)

Kanal D HV - 1.33:1
İNG 2.0 DD- TR alt

"Arabian Nights"ın (1942) devamı olarak tasarlanan bu film, Bağdat Sultanı'nın oğlu Ali Baba'nın öyküsüne uzanıyor. Babasının ölümüyle sarsılan Ali, yanına aldığı 40 haramiyle savaşa girer. Cinayeti işleyen Hugalu Khan'ın nişanlısını kaçırır ve gerisi gelir. Film, Jon Hall, Türk asıllı oyuncu Turhan Bey ve Maria Montez'in oyunuyla dikkat çeken, Hollywood yapımı epik bir film.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪

Barda (2006)

Kanal D HV - 1.85:1
TR 5.1 DD - İNG alt

20 yaşlarında 8 genç, bir bara giderler. Kızlı erkekli bu grubun keyfi, beş saldırganın mekâna girmesiyle bozulur. Beş alt kültür bireyi, orta-üst sınıfa mensup gençlere işkence yapmaya başlarlar. Böylece rahatsız edici anlara tanık oluruz. "Gemide"deki başarısı ile takdir ettiğimiz Serdar Akar imzalı yapım, son zamanlarda ülkemizde yükselişe geçen şiddet kavramını yaşanmış bir olaydan yola çıkan bir hikayeyle ele alıyor. Kendi ölçülerinde başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

Sherrybaby (2006)

Kanal D HV - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR alt

Sherry, hırsızlık yaptığı için kızını hiç görmeden hapse giren bir annedir.

Beş senelik esaretten sonra serbest kalan karakterimiz, kızına 'anne'liğini kabul ettirmeye çalışır. Ancak esrarkeş ve suç bağımlısı olması, bunu zorlaştırır. Erkek kardeşi ile eşinin yanında yaşayan kızına, kendini kanıtlaması kolay olmayacaktır. Kadın yönetmen Laurie Collyer'ın bu ilk yönetmenlik denemesi, kendi halinde bir karakter dramı olarak öne çıkıyor. Kullandığı el kamerasıyla, başkarakterinin ruh halini yansıtmak ve gerçekçi bir ton yakalamak konusunda başarılı.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

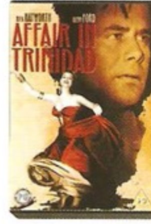
Die Unendliche Geschichte/ Hiç Bitmeyen Öykü (1984)

BirFilm - 2.35:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR altyazı

10 yaşlarındaki Bastian'ın sorunlu hayatı, bir masal kitabı bulmasıyla değişir. Çocuk, 'Hiç Bitmeyen Öykü' adlı bu kitap yoluyla, kendi hayal dünyasını keşfetme fırsatı bulur. Okudukça, kendini masalın içindeki kahramanlara daha yakın hissetmeye başlar. Wolfgang Petersen imzalı yapım, masal filmlerinin bütün kalıplarını gerektiği şekilde kullanan bir film. Kitsch görsel yapısıyla da, 80'lerin masal filmlerinin dünyasını eksiksiz yansıtıyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

An Affair in Trinidad (1953)

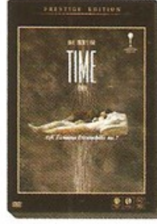

Sony - 1.33:1
İNG 1.0 M - TR alt

Trinidad'daki bir kulüpte şarkı söyleyen bir kadının kocası öldürülür. Kocasının kardeşi, bu olayı araştırmak için kadının peşine düşer. Ancak kadının, bütün erkekleri etkileyen bir vamp olduğunu öğrenir. Peki, bu gizemli kadının ve cinayetin arkasında neler yatmaktadır? Film, bu sorunun cevabını araştırırken, dönemine özgü bir 'noir' olarak öne çıkıyor. Rita Hayworth'ın "Gilda"daki unutulmaz performansına yakın seyretmesi ve filmin "Casablanca"yı andıran bir mekânı mesken tutması gözden kaçmıyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

Shi Gan/Zaman (2006)

Tiglon - 1.85:1
KOR 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR altyazı

Sehi ve Civu, mutlu bir çifttir ancak bir gün Sehi, yüzüne estetik yaptırma kararı alır ve ortadan kaybolur. Civu ise, Sehi'den ve yeni halinden umudu kesip başka bir ilişkiye başlar. Fakat bir süre sonra, Sehi'nin yeni yüzüyle geldiğini iddia eden biriyle karşılaşır. Bu basit ama abartılı duran aşk öyküsü, Kim Ki-Duk'un yönetimiyle modern bir esere dönüşüyor. Yönetmen, mesafeli ve minimalist yaklaşımıyla sıradan hikâyeyi iyi bir film haline getirmeyi beceriyor.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪

Quincaenera/Bakire ve Hamile (2006)

Tiglon - 2.35:1 İSP 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt

Meksika geleneğine göre her bakire kız, 15 yaşına geldiğinde 'Quinceanera' adlı kutlamaya tabi tutulmaktadır. Başkarakterimiz Magdalena da, o kızlardan biridir. Ancak hamile olduğu anlaşılınca bütün planlar bozulur. Bunun üzerine, ağabeyinin eşcinsel ilişkisi de eklenir ve bu göçmen işçi sınıfı ailesinin tutucu düzeni yerle bir olur. Bu sosyal atmosferi iyi gözlemleyen yönetmenler Richard Glatzer ve Wash Westmoreland, ortaya gerçekçi bir film koyuyorlar. Sundance'de büyük ödül alan filmin, en güçlü tarafı da bu.

Film: ✪✪✪ Ekstralar: ✪✪✪

The Island of Dr. Moreau/ Dr. Moreau'nun Adası (1996)

New Line - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR alt

Hayatı kurtarılan bir adam (David Thewlis), bilmediği bir adaya getirilir. Yaşadığına sevinmek üzereyken, bir anda bölgedeki herkesin birer denek olduğunu öğrenir. Doktor Moreau (Marlon Brando), insan ve hayvan DNA'lanını iç içe geçirerek yeni bir tür üretmektedir. Karakterimiz, buna karşı çıkınca belli bir mekânda sınırlanan bir 'B filmi atmosferinde kaçış' başlar. "The Manchurian Candidate" ile tanıdığımız John Frankenheimer ve bilimkurgu yazarı H.G. Wells bu filmde buluşuyor. Ortaya, korkunun alt türlerinde dolaşan bir aksiyon filmi çıkıyor.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪✪

Babam Askerde (1995)

Tiglon - 1.33:1 TR 2.0 S

1970'lerde yaşayan birkaç aile, 12 Eylül döneminin gelmesiyle birlikte sıkıntılı günler yaşamaya başlar.

Yaşamlarındaki mutluluğun yerini hüzün alır. Bu ailelerdeki çocuklardan birinin babası haksız yere hapse atılmıştır. Kızı avutmak için ona babasının askerde olduğu söylenir. "Büyük Adam Küçük Aşk"ın yönetmeni Handan İpekçi'nin ilk uzun metraj filmi.

Film: ✪✪ Ekstralar: ✪

Hazırlayan: Alkan Avcıoğlu
alkanavcioglu@merkezdergi.com.tr

3 Women (Robert Altman, 1977)

Büyük ustanın hak ettiği değeri görmemiş, soyut masalsı filmi, metamorfoz üzerine çekilmiş en iyi filmlerden.

Saklı kalmış bu başyapıtta Shelley Duval ve Sissy Spacek rol alıyor.

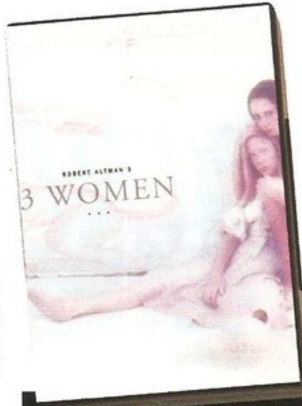
Hikaye: Hikayeden ziyade bir düş. Robert Altman bir rüya görüyor ve uyanıp aldığı notları filme çekmeye karar veriyor. Ama kabaca beraber yaşamaya başlayan Pinkie ve Millie arasındaki ilişkiyi ve yaşadığı değişimleri anlatıyor diyebiliriz.

"High Fidelity"deki karakterleri aratmayacak kadar liste manyağı olmak insanın karşısına çıkan abuk sabuk her listeyi takip etmesiyle sonuçlanıyor. Geçenlerde rastladığım 'büyük yönetmenlerin fazla önemsenmemiş filmleri'nin listesinde bu tür listelerin demirbaşlarından olan "3 Women"ı görünce artık dayanamadım. Geçtiğimiz ay bu köşeye benzer bir film seçimiyle Alan J. Pakula'dan film seçmişken aynı yoldan devam edeyim dedim. Gömülü hazine diye nitelendirdiğimiz filmler, bulmak için cidden çok derinlere kazmanın gerektiği tuhaf filmler olduğu kadar; gereği kadar değer görmemiş cevherler (İngilizce'deki pratik adıyla 'underrated gem') de oluyor. Haliyle birçok Altman hayranının çok iyi bildiği "3 Women" belki bu köşeye dahil olan bazı filmler kadar karanlıkta kalmış bir film değil ama o filmler kadar "tuhaf" olduğu kesin.

Bahsi geçen listede "3 Women" hakkında Altman'ın en iyi filmleri arasında adı anılmayan film diye yazıyordu. Hakikaten de Altman'ın filmografisi hakkında edilen birkaç cümlede veya en iyi filmleri arasında "3 Women" ismine rastlamak güçtür. Halbuki "3 Women" Altman'ın en sağlam yapıtlarından biri. Yönetmenin filmografisindeki tercihleri "3 Women" olan sinefillerin sayısı da az değil. Ama yine de herhangi bir Altman biyografisinde bir cümleyle geçiştirilen bir film olmaktan öteye gidemedi "3 Women" (1972 tarihli bir başka cevher "Images" gibi). Filmin akıbeti de işte bu yüzden tuhaf. Filmin sanki Robert Altman'ın bir rüyası olması dışında bir özelliği yokmuş gibi hakkında pek fazla şey yazılıp çizilmiyor. Bu sürreal filmi izleyenlerin bazıları filmin muğlaklığına takılırken bazıları da düşe benzeyen atmosferinden fazlasıyla etkilendi. Time'daki 2 Mayıs 1977 tarihli sert eleştiri Altman'ın filme çekmek yerine bu rüyayla psikiyatriste gitmesi gerektiğini yazıyordu. Bir yandan da aynı sene Shelley Duvall Cannes'da ve Los Angeles'ta en iyi kadın oyuncu ödülünü alıyordu. Anlaşılmazlığından mıdır feminist yapısından mıdır bilinmez ardından geçen senelerde de Amerikalı eleştirmenler "3 Women"ı yönetmenin majör filmlerinin yanında es geçmeyi ve kayıtlara kişisel bir film olarak geçirmeyi sürdürdüler. Ancak zaman ilerledikçe izleyenler filmin usta işi görselliği ve karakterlerine "Persona" ilhamlı yaklaşımına mest olmaya devam etti. David Lynch filmlerine yakın gösterilen "3 Women" görselliği açısındansa geriye Peter Weir'ın "Picnic at the Hanging Rock"ına benzer düşsel bir etki bırakıyordu.

Bilindiği gibi Robert Altman, 1960'ların sonundan itibaren Avrupa'daki sanat sineması etkisiyle hikaye anlatımına ve de özellikle kamera kullanımına birçok yeniliği getiren yeni kuşak Amerikan sinemacılarının en önemlilerinden biri. Bu yönetmenlerin çoğunda olduğu gibi o da bahsi geçen Yeni Amerikan Sineması'nın en yenilikçi örneklerini 70'li yıllarda verdi. Senaryosuz çektiği "3 Women" bu açıdan bakıldığında da bambaşka bir Altman filmi. Olay örgüsünü ikinci plana iten, biçimi ve atmosferi öne çıkaran filmin görselliğindeki özen şaşırtıcı boyutlarda. Bu görsellikte sular önemli bir yer kaplıyor. Daha başında Altman'ın deyişiyle "fetusun etrafındaki sıvı" gibi görüntüye yayılıyor su. Yaşadıkları yerde ise adeta akışkan bir sıvının içinde gibi dingince hareket eden kamera hayalet gibi dolaşıyor. Özellikle bahçedeki havuzun üzerinde görkeme dönüşüyor bu kamera hareketleri. Üsluba ilişkin tercihlerin tematik olarak örtüşmediğini de söyleyemeyiz. Hollywood'ta bir Hollywood muhalifi olarak Altman'ın "3 Women"ı, kadını dışlayan Hollywood sinemasında oldukça istisnai bir film. Filmi çekerken "Persona"nın etkisini üzerinde taşıdığını söyleyen Altman mekan olarak seçtiği çölün yanına geleneksel 3 kadın temsilini yerleştiriyor. Sosyal, neşeli Millie; kadınlığa doğru geçmekte olan kız Pinkie; hamile olan anne-kadın Willie. Pinkie'nin kişiliğini arayışı etrafında temsiller arasında geçiş başlıyor. Filmin muğlak finalinde ise bu 3 kadın bir aileye dönüşüyor. Filmin tekinsiz görselliğinin yanı sıra renklere verilen önem de bu süreci vurguluyor. Yemek tariflerine olan ilgisi ve sosyal rahatlığıyla herhangi bir kadın dergisinin klasik hedef kitlesi sayılabilecek Millie film boyunca tamamen sarı olan elbiseler giyiyor. Filmin başlarında sade tonda pembe elbiseler giyen Pinkie, Millie'yle yaşamaya başlayıp sosyal gelişimini onunla yaşadıkça Millie'leşiyor ve sarı giymeye başlıyor. Ancak haddinden fazla Millie'leşince veya "sarı"laşınca iki kadının arasında gerginlikler baş gösteriyor. Pinkie tekrar "pembe"ye dönüyor, ancak bu sefer giydiği pembe elbiseler çok daha sert ve keskin, seksi kırmızıya yakın koyu pembe oluyor. Pinkie'nin kontrolden çıktığı ve söz dinlemediği evreye denk düşen bu "kırmızı"lık son derece naif olan Pinkie'den beklenmeyecek bir şekilde Millie'ye bağırdığı sahnede ve Millie'nin arabasını izinsiz aldığında zirveye ulaşıyor. Filmin finalinde Pinkie tekrar duruldukları sonra ise onu ilkinden de solgun bir pembe elbiseyle görüyoruz. Bu geçişler arasındaki sahneler metaforlar üzerine kurulu. Pinkie, Millie'ye sinir olmaya başladığı anlarda, kırmızı giymeye başlamadan hemen önce pembe elbisesine salça döküyor ve üzeri kıpkırmızı oluyor. Zaten Millie'ye özenmeye başladığında Pinkie sarı giymeye Millie'nin verdiği bir elbiseyle başlıyordu. Pinkie'nin başka biri olacağını simgeleyen sarı elbiseyi giyişi aynadan gösteriliyor ve kadrajın diğer kısmında Millie'yi görüyoruz. Keza ayna, Altman'ın bu saklı kalmış başyapıtının tamamında önemli bir rol oynuyor.

Sözün özü "3 Women" başından sonuna ustalık kokan, gözü pek ve akılda kalıcı bir dünya yaratmayı başaran ender filmlerden. Sadece birkaç sahnesi için bile izlenmeyi hak eden film uzun süreli bir etki bırakıyor izleyen üzerinde.

Filmin Criterion Collection baskısını www.amazon.com adresinden temin edebilirsiniz. Türkçe altyazı içermeyen DVD'deki Altman'ın yorumları oldukça ilgi çekici.

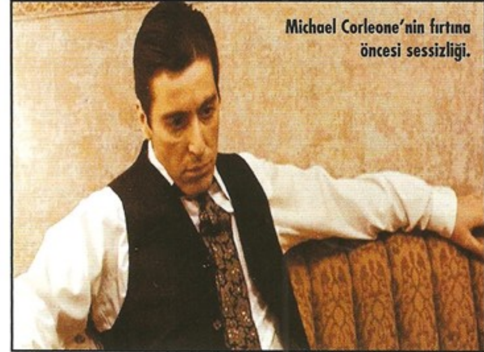
The Godfather Part II

Bir devam filminin ilk-film kadar iyi olduğu pek nadir görülür. Francis Ford Coppola'nın 1974 tarihli 200 dakikalık başyapıtı ise sinema tarihinin en iyi devam filmi olarak görülüyor. "The Godfather Part II" hatırlayacağınız üzere hem Vito Corleone'nin yükseliş yıllarını hem de ilk filmin sonrasını, yani oğlu Michael'ın dönemini anlatan 60 yıllık bir zamana yayılıyordu. 11 dalda Oscar'a aday olan filmde Vito Corleone rolü ilk filmde Marlon Brando'ya getirdiği gibi Robert De Niro'ya da yardımcı oyuncu dalında ödül getirmiş, Al Pacino ise muhteşem performansına rağmen adaylıkla yetinmişti.

Bu sahnede Kay'in ağzından çıkan cümleler, filmin kürtaja bakış açısını da ortaya koyuyordu.

Filmin sonlarına doğru karşımıza çıkan aşağıdaki sahne, Al Pacino ile Diane Keaton'ın birlikte sergiledikleri müthiş bir oyunculuk gösterisidir adeta. "Kürtaj" sahnesi olarak anılan bu sahne filmin zirve noktalarından biridir aynı zamanda. Michael (Al Pacino), Rocco (Tom Rosqui) ile birlikte çalışmaktayken odaya Kay (Diane Keaton) gelir. Rocco gittikten sonra Michael ile Kay'in gitgide hararetlenen konuşması Kay'in düşen bebekleri ile ilgili gerçeği söylemesiyle doruğa çıkar. Kay'in ağzından çıkan cümlelerle filmin kürtaja bakış açısını ortaya koyan ve seri boyunca perdeye yansıtılan erkek narsisizminin tipik bir örneğini veren bu sahne, ifade edilen fikre katılmasanız bile serinin seyrine doyum olmayan sahnelerden biridir. Hatta defalarca izlendikten sonra, Kay'in bebeğini aldırdığını söylediği anda Michael'ın yüzünde beliren ifadeyi görmeyi beklemek daha da heyecan verici hale gelir. Michael, "Kimse bir yere gitmiyor!" diye bağırmaya başladığında Coppola'nın kamerasını odanın dışına çıkarmasıysa dikkate değer bir andır.

Michael Corleone'nin fırtına öncesi sessizliği.

Kay: Michael, pardon.
Michael: Merhaba sevgilim.
Kay: Çocuklar dışarıda. Biz gidiyoruz.
Michael: Ne demek istiyorsun? Yarın buradan ayrılıyoruz.
Kay: Rocco?
Michael: Odamda olacağım, Mike.
Kay: Michael, Nevada'ya dönmeyeceğim. Çocukları sana veda etmeleri için getirdim. Senin adına çok mutluyum. Seni yenmelerine izin vermeyecek kadar akıllı olduğunu biliyordum.
Michael: Neden oturmuyorsun?
Kay: Hayır, çok kalacak değilim.
Michael: Seninle konuşmak istediğim bazı şeyler var. Aklımda olan şeyler, yapmak istediğim değişiklikler.
Kay: Sanırım, artık değişiklikler için çok geç, Michael. Bir şey söylemeyecektim ama
Michael: "Çok geç" demekle neyi kastediyorsun?
Kay: Pentangeli ile gerçekte olan nedir?
Michael: Ağabeyi gelip, ona yardım etti.
Kay: Ağabeyi olduğunu dahi bilmiyordum. Kendisi şimdi nerede?
Michael: Uçakta, Sicilya'ya geri dönüyor.
Kay: Tek yapması gereken yüzünü göstermekti.
Michael: Kardeşler arasında bir şey, Kay. Benimle bir ilgisi yok…
(Odanın dışına bir kesme yapılır. Koridorda bekleyen çocukları görürüz.)
Michael *(Dış Ses)*: Kimse bir yere gitmiyor! Ne sen, ne çocuklar. Hiç kimse. Sizler ailemsiniz. Seni seviyorum ve buna izin vermem.
Kay: Beni sevdiğini söylüyorsun ama gitmeme izin vermekten bahsediyorsun.
Erkek ve kadın arasındaki şeyler asla değişmeyecek.
Kay: Sen kör olmuşsun! Bak bize ne oldu. Bak oğlumuza ne oldu!
Michael: Ona bir şey olmadı. Gayet iyi!
Kay: Anthony iyi değil!
Michael: Bunu duymak istemiyorum. Anthony iyi. Bunu duymak istemiyorum! Bitti!
Kay: Şu an sana karşı en ufak bir sevgi duymuyorum. Bunun olabileceğini hiç düşünmemiştim ama oldu.
Michael: Kay... Yarın ayrılıyoruz. Neden çocukları odalarına götürmüyorsun?
Kay: Michael, beni duymamışsın.
Michael: Kay, benden ne istiyorsun? Gitmene, çocuklarımı benden uzaklaştırmana izin vermemi mi bekliyorsun? Beni tanımıyor musun? Bunun imkansız olduğunu bilmiyor musun? İmkanlarımı kullanarak bunu önleyeceğimi bilmiyor musun? Bunun farkında değil misin? Kay, zamanla daha değişik hissedeceksin. Şimdi seni engellediğime sonra memnun olacaksın. Bunu biliyorum. Kaybettiğin bebek için beni suçladığını da biliyorum. Evet, senin için ne demek olduğunun farkındayım. Bunu telafi edeceğim, Kay. Yemin ederim ki telafi edeceğim. Ben değişeceğim. Değişeceğim. Değişecek kadar güçlü olduğumu öğrendim. O zaman bu düşüğü unutacaksın başka bir bebeğimiz olacak. Ve devam edeceğiz, sen ve ben. Devam edeceğiz.
Kay: Ah, Michael! Michael, sen körsün. Bebeği düşürmedim. Kürtajdı. Bir kürtajdı, Michael. Aynı evliliğimiz gibi. Kutsal olmayan, şeytani bir şey! Oğlunu istemedim Michael! Bu dünyaya oğullarından bir tane daha getirmek istemedim! Bir kürtajdı, Michael. Oğlandı ve onu öldürttüm çünkü bu artık bir son bulmalı! Şimdi sona erdiğini biliyorum, o zaman da biliyordum. Asla mümkün değil Michael, beni asla affedemezsin. 2000 yıldır süren bu Sicilyalı olma meselesi varken...
(Michael ani bir hareketle yerinden fırlayıp Kay'e vurur.)
Michael: Çocuklarımı almayacaksın.
Kay: Alacağım.
Michael: Çocuklarımı almayacaksın!
Kay: Onlar benim de çocuklarım.

Sinema Çıkışı

Tim Seyfi

MURAT EMİR EREN

1971 doğumlu Tim Seyfi, yurt dışında yaşayan, genç yaşına rağmen şimdiye kadar 45 ayrı projede rol almış, dünya sinemasının prestijli yönetmenleriyle çalışmış bir oyuncu. 1996 yılından bu yana özellikle Almanya'da birçok önemli filmde yer alan, Emir Kusturica, Fatih Akın, Hal Hartley, Menan Yapo gibi yönetmenlerle çalışan ve Avrupa'nın farklı ülkelerinden birçok karakteri kendi dillerinde canlandıran aktör, geçtiğimiz ay Altın Koza Film Festivali sebebiyle Adana'daydı. Bu vesileyle röportaj yapma fırsatı bulduğumuz aktörü yakın zamanda "On The Beautiful Blue Danube" adlı bir Sırp filminde ve Almanya'da çekilecek "Commandments" adlı bir gerilim filminin başrolünde izleyeceğiz. Ayrıca aktör The Matrix efsanesinin yaratıcıları Wachowski Kardeşler'in yeni filmi "Speed Racer"daki önemli bir rol için kadroya seçilmiş durumda. Ancak bu projenin akıbeti henüz belirsiz. Bu hususta hayırlı haberlerini beklediğimiz Tim Seyfi, iş yoğunluğu nedeniyle pek fazla film seyredemediğinden sohbetimiz için sene başında izlediği, kendisini çok etkileyen bir filmi seçti.

Zarar göreceğinizi bile bile, tutku duyduğunuz herhangi bir şeyi elde etmek için ısrar eder misiniz? İdeallerine bağlı birisi olarak görüyor musunuz kendinizi?

Yavaş yavaş bütün dünyaya rasyonel düşünmek, maddiyatla düşünmek öğretiliyor. İnsanlar bu düşünceye alışıyor. Bu durum da içgüdü denen şeyi yok ediyor. "İçimden geleni yapıyorum" dersin ya hani, bunu söylemekten insanlar kaçınıyor artık. Halbuki insan rasyonel düşündüğü zaman kendisini yapabileceği şeylerden alıkoyar. Ben daima içgüdüme göre hareket etmeye çalışırım. Bu nedenle de yaptığım şey ve sonucu ne olursa olsun pişman olmam. Rasyonel düşünüp karar verdiğim zaman hata yapabilirim ama, ideallerime göre şekillenen içgüdülerim her zaman doğru sonuç verir. En azından kendi adıma sonuçtan memnunumdur…

Filmdeki karakterler kendi kararlarıyla hayatlarını bir noktadan daha da kötü bir noktaya sürüklüyorlar ama bunun sonucunda kendilerini değil yazgılarını suçluyorlar. Kendi kararlarınız olumsuz sonuçlar doğurduğunda siz de bahaneler uydurur musunuz?

Bu aslında sinemacıların kimi zamanlarda sergilediği bahanelere çok benziyor. Diyelim bir film tutmadı ya da başarısız bir film oldu. Hemen, "paramız yoktu, setimiz kötüydü, şartlar iyi değildi" gibi bahaneler duyarsınız. Halbuki filmin doğru düzgün bir hikayesi bile yoktur çoğu zaman ve asıl başarısızlık sebebi de budur. Senaryo ya da temel fikir öyle para gerektiren, iyi şartlar gerektiren bir şey değildir. Bu durum genelde insanların özeleştiriye tahammülsüz olmasından kaynaklanıyor. Başkasında gördüğü zaman rahatlıkla eleştirebildiği bir hatayı kendisi yaptığı zaman kabullenememesinden…

Filmde baba-evlat ilişkileri de çok önemli bir yer işgal ediyor. Önce ana karakterin babasıyla olan ilişkisinde bir kopma gerçekleşiyor sonra ana karakter kendi çocuklarıyla da kopuyor. Bu ailevi ilişkinin olanları ne kadar etkilediğini ve babanızla olan ilişkinizin sizin hayatınızı nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz, taze bir baba olarak?

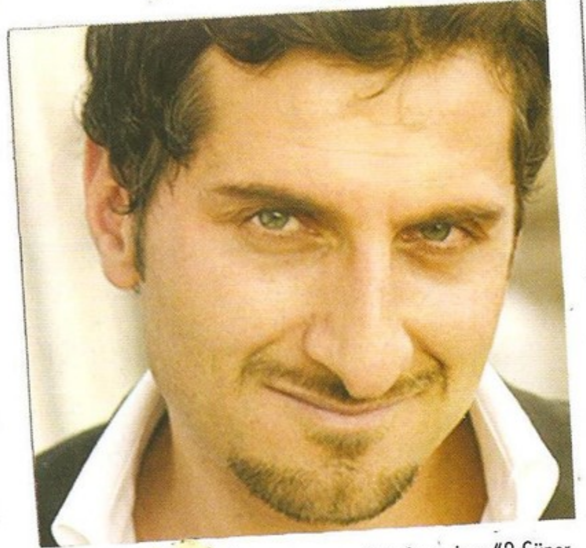
Bence Türkiye'nin sosyal yaşamını etkileyen, hatta kalkınmasını ya da kalkınamamasını bile etkileyen bir şey baba evlat ilişkileri. Evlatların özgür iradeleriyle hareket etmeleri - genellikle- babaları tarafından uzunca bir süre engellendiği için, ortada iddialı, tuttuğunu koparan bir genç nüfus olamıyor. Türkiye'deki aile yapısında çocuk çok ilgi görerek büyüyor. Bu belki önemli bir şey, ama bir yandan da kısıtlayıcı olabiliyor, çünkü ebeveynlerinin istediği yolun dışına çıktığında bu ilgi ve şefkatten mahrum kalacağını gösteriyorlar çocuğa. Reddedileceğini hissettiriyorlar. Bu tip durumlarda da genelde ailelerinin kopyaları evlatlar ortaya çıkıyor. Ben de böyle şeyler yaşadım. Kalabalık bir aileden geliyorum. Oyunculuk yapmak istediğimi söylediğimde benzer tepkiler gördüm ama 14 yaşından bu yana kendi yoluma gidiyorum. Hepsiyle ilişkilerim düzgün. Fakat istediğimi kendi olanaklarımla ve kendi irademle yaptım. Kendi çocuğumla ilgili olarak da şunu söyleyebilirim. Elbette insanın çocuğuyla ilgili hayalleri oluyor ama belki çocuk başka şeyler istiyor. O açıdan, korumacı davranmakla, onu özgür bırakmak arasında bir denge tutturmak gerekiyor diye düşünüyorum. Anne baba her zaman evladının iyiliğini ister, ama onun için neyin iyi olduğunu bilemez.

Filmdeki ana karakterler, büyük bir fiziksel değişim de gösteriyorlar. Sizin bu tip zorlayıcı rollere yaklaşımınız nasıldır?

Rol için fiziksel değişim gerekiyorsa, bu benim için yeni bir meydan okumadır ve üstelik oyuncuya yardımcı da olan bir eylemdir. Saç uzatmak, kilo almak-vermek, bıyık bırakmak, yüzünün, vücudunun şeklini değiştirmek… Bunlar oyuncuyu karaktere ısındıran şeylerdir. Mesela farklı dillerde çekilen filmlerde oynamak da benim için böyle bir meydan okuma oluyor. Tonlaman, sesin, her şeyin değişiyor. Rol gereği fiziksel değişim olduğu zaman kendinde daha önce görmediğin şeyleri keşfediyorsun. Neler yapabiliyorsun, neler yapamıyorsun ortaya çıkıyor. Bazen de tabii bunu reklam için kullananlar oluyor. İşte "Bir ay sokakta yaşadım, şurada süründüm, burada kaldım" filan... Kimi zaman abartılıyor gibi geliyor bana…

Karşılıksız bir aşk yaşayıp perişan oldunuz mu? Bu durumdayken neler yaptınız?

İlk aşkım direkt olarak karşılıksız bir aşktı. Sekiz yaşında aşık olmuştum, kendisine aşk mektubuyla açılmaya çalışmıştım. Hatta el yazım kötü olduğu için kendim yazamamıştım da ağabeyime yazdırmıştım mektubu. Bir faydası olmadı mektubun. Sonra, hiç alakam olmadığı halde 9 yıl boyunca fen bilimleri okumak zorunda kalmıştım. Tek sebebi o kızla aynı sınıfta olmaktı. Hayatımı epey etkilemişti yani. Tüm bu rüzgar geçince kendisine söyleyebildim. Çok güldük buna.

Son olarak, geride bıraktığımız sezon gösterime giren "2 Süper Film Birden" ve Hal Hartley imzalı "Fay Grim"de izlediğimiz aktörle bir film üzerine konuştuk. Hangi film olduğunu bulmak size düşüyor. Doğru cevabı meren@merkezdergi.com.tr adresine gönderen ilk on kişi DVD kazanıyor.

a-Kaynak b-Zamana Güzellik Kat c-Kader d-Ocean's 13

SİNEFİL KİMLİĞİ:

Favori filmleri: Üç tane var: "The Godfather", "The Godfather: Part II", "The Godfather: Part III"

Favori oyuncular: Al Pacino, Jeff Bridges, Sean Penn

Favori yönetmenler: Francis Ford Coppola, Emir Kusturica, Fatih Akın, Coen Biraderler

Çalışmak istediğiniz yönetmenler: David Fincher, Coen Biraderler, Zeki Demirkubuz. Bir de Roberto Carlos'la futbol oynamak isterim.

Yarısında çıktığınız film: Hiç filmden çıkmadım, ama operadan çıktım.

ww.thea.com.tr

Thea ile her şey
daha iyi görünür...

Gecenin karanlığından aydınlığa
yol gösteren mavi ışık ve daha ötesi...
Hayatınıza prestij katan şıklık: Thea!

Thea

V:KO
aydınlık elinizde

DANIŞMA HATTI
444 VİKO
(8456)

sinema KOLEKSİYON

Marlon Brando (1924 – 2004)

Yeryüzünün gelmiş geçmiş en önemli oyuncularından biriydi Marlon Brando. 1924 doğumlu efsane, Actors Studio'da aldığı oyunculuk eğitimi sonrasında 40'lı yıllarda tiyatro ve sinema çalışmalarına başlamış, hali hazırda genç bir oyuncuyken dahi herkesin dikkatini çekmeyi başarmış, kendisinden söz ettirmeye başlamıştı. Aktörün yükseliş yıllarıysa, bu fotoğrafın da çekildiği 50'li ve 60'lı yıllar arasındaki on yıllık döneme denk düşüyordu. Brando bu yıllarda art arda efsanevi filmlerde yer almış, her birinde muhteşem performanslar sergilemişti. Bu yıllarda rol aldığı filmler arasında, "Arzu Tramvayı" (1951), "Viva Zapata" (1952), "Julius Caesar" (1953), "The Wild One" (1953), "Rıhtımlar Üzerinde" (1954), "Sayanora" (1957) gibi her biri sinema tarihinde önemli yer işgal eden yapımlar vardı. Aktör bu dönemde tam beş kez Oscar'a aday olmuş, bu adaylıklarından sadece birinde, "Rıhtımlar Üzerinde" filmindeki Terry Malloy rolüyle En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını almıştı. Aktörün bu parlak devri, kendisinde ezelden beri varolan yüksek egoyu da beslemiş ve ileride Brando'yu yapımcılara kök söktüren, birçok kişiyi kendisine küstüren, problemli bir yıldız haline getirmişti. Bu yılların ertesinde, Francis Ford Coppola'nın ısrarıyla "The Godfather" serisinde rol alarak yaşayan efsane haline gelecek, kazandığı Oscar'ı alması için Kızılderili gibi giyinmiş bir oyuncuyu Oscar törenine gönderecek, türlü ailevi problemle uğraşacak ama hiçbir zaman efsane statüsünden aşağı inmeyecekti. 2004 yılında kendisini kaybettiğimizde, arkasında müthiş bir kariyer ve doldurulamayacak bir boşluk bıraktı.

BİR SUÇ ANCAK ONU PLANLAYAN ZEKA KADAR MÜKEMMEL OLABİLİR.

MR. BROOKS

KEVIN COSTNER DEMI MOORE DANE COOK ve WILLIAM HURT

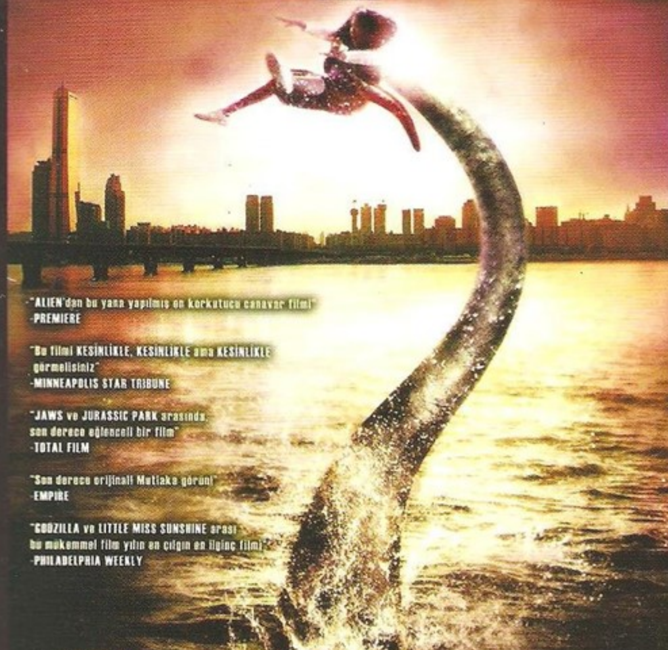

FROM THE PRODUCERS OF "UNDERWORLD"

TEMPTATION COMES IN MANY FORMS

BLOOD & CHOCOLATE

" GELMİŞ GEÇMİŞ EN İYİ CANAVAR FİLMLERİNDEN BİRİ "

THE HOST

YARATIK

www.birfilm.com

ZOR ÖLÜM 4.0

DIE HARD 4.0

ABSOLUT® PEARS. PEAR FLAVOURED VODKA. PRODUCT OF SWEDEN. ABSOLUT, ABSOLUT BOTTLE DESIGN AND ALL OTHER ABSOLUT TRADEMARKS ARE OWNED BY V&S VIN & SPRIT AB. ©2006 V&S VIN & SPRIT AB. PHOTOGRAPHY BY GUIDO MOCAFICO. WWW.ABSOLUT.COM. ENJOY WITH ABSOLUT RESPONSIBILITY.®

KAN VE ÇİKOLATA
BLOOD AND CHOCOLATE

Yönetmen: Katja von Garnier. **Oyuncular:** Agnes Bruckner, Hugh Dancy, Olivier Martinez, Katja Riemann, Bryan Dick, Chris Geere, Tom Harper, John Kerr, Jack Wilson, Vitalie Ursu. **Senaryo:** Ehren Kruger, Christopher Landon (Annette Curtis Klause'un aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Brendan Galvin. **Kurgu:** David Gamble, Emma E. Hickox. **Müzik:** Reinhold Heil, Johnny Klimek. **Yapım Tasarımcısı:** Kevin Phipps. **Yapımcı:** Daniel Bobker, Wolfgang Esenwein, Hawk Koch, Gary Lucchesi, Tom Rosenberg, Richard S. Wright, Richard Wright. **Süre:** 98 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** Özen Film – Umut Sanat.

Gösterim Tarihi: 8 Haziran

Konu: Vivian'ın (Agnes Bruckner) ailesi, kanlarında taşıdıkları bir özellik yüzünden vahşi avcılar tarafından öldürülmüştür. Avcılardan kaçan genç kız, bir kurda dönüşür. Bu olayın üzerinden uzun zaman geçer. Bükreş'i mekân tutan Vivian, günlerini bir çikolata dükkânında çalışarak, gecelerini ise kuzeni Ralf'in (Bryan Dick) ve suçlular çetesinin saçmalıklarını örtbas etmekle geçirmektedir. Aiden (Hugh Dancy) bir zamanlar insanlar arasında kutsal kabul edilmiş kurt adamlar hakkında yazdığı yeni kitabı için araştırma yapan bir yazardır; tesadüfen Vivian ile tanışır. Kendi türünün son örneği olan Vivian, yeryüzündeki son kurt adam gruplarından birinin gizemli başkanı Gabriel'in (Olivier Martinez) koruması ve kontrolü altında yaşadığını Aiden'dan saklar.

Yönetmen: Alman yönetmen Katja von Garnier "Abgeschminkt!" ve "Bandits"i yönetmişti.

Oyuncular: 22 yaşındaki Agnes Bruckner "The Glass House", "Blue Car", "Home Room", "Murder by Numbers", "Rick", "The Iris Effect", "Stateside", "Haven", "Venom", "Dreamland", "The Woods" ve "Peaceful Warrior"da rol aldı.

sinema

MR. BROOKS

Yönetmen: Bruce A. Evans. **Oyuncular:** Kevin Costner, Demi Moore, Dane Cook, William Hurt, Marg Helgenberger, Ruben Santiago-Hudson, Danielle Panabaker, Aisha Hinds, Lindsay Crouse, Jason Lewis. **Senaryo:** Bruce A. Evans, Raynold Gideon. **Görüntü Yönetmeni:** John Lindley. **Kurgu:** Miklos Wright. **Müzik:** Ramin Djawadi. **Yapım Tasarımcısı:** Jeffrey Beecroft. **Yapımcı:** Kevin Costner, Raynold Gideon, Jim Wilson. **Süre:** 120 dk. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** UNP Filmcilik.

Gösterim Tarihi: 1 Haziran

Konu: Earl Brooks (Kevin Costner) seven bir eşe ve kendisine düşkün bir kız evlada yani görünürde normal bir yaşama sahiptir. Oysa Bay Brooks başkalarınca bilinmeyen farklı bir hayat sürmektedir. O aynı zamanda Parmak İzi Katili namıyla ün salmış bir seri katildir. Yakın zamana kadar etkin olmamasına rağmen Bay Brooks'un öldürme dürtüsü, ikinci benliği tarafından yeniden harekete geçirilmiştir. Masum bir çifti öldürmek için bir kez daha sadist dürtülerine yenik düşen Bay Brooks ilk hatasını yapar ve bir fotoğrafçı onu görür. Bu son cinayeti, kişisel bunalımı yüzünden hırslı bir şekilde Parmak İzi Katili'nin kimliğini çözmeye çalışan dedektif Atwood'un da (Demi Moore) Bay Brooks'un peşine düşmesine neden olur.

Yönetmen: Bruce A. Evans, Christian Slater ve Milla Jovovich'in başrollerini paylaştığı "Kuffs"u yönetmişti.

Oyuncular: Kevin Costner "Chasing Dreams", "Night Shift", "Frances", "Table for Five", "Stacy's Knights", "Testament", "The Gunrunner", "Fandango", "Silverado", "American Flyers", "Shadows Run Black", "Sizzle Beach, U.S.A.", "The Untouchables", "No Way Out", "Bull Durham", "Field of Dreams", "Revenge", "Dances with Wolves", "Robin Hood: Prince of Thieves", "JFK", "The Bodyguard", "A Perfect World", "Wyatt Earp", "The War", "Waterworld", "Tin Cup", "The Postman", "Message in a Bottle", "For Love of the Game", "Play It to the Bone", "Thirteen Days", "3000 Miles to Graceland", "Dragonfly", "Open Range", "The Upside of Anger", "Rumor Has It" ve "The Guardian"da rol aldı.

sinema

ZOR ÖLÜM 4.0
DIE HARD 4.0

Yönetmen: Len Wiseman. **Oyuncular:** Bruce Willis, Justin Long, Maggie Q, Timothy Olyphant, Mary Elizabeth Winstead, Jonathan Sadowski, Jeffrey Wright, Tim Russ, Yancey Arias, Cyril Raffaelli. **Senaryo:** Mark Bomback. **Görüntü Yönetmeni:** Simon Duggan. **Kurgu:** Nicolas De Toth. **Müzik:** Marco Beltrami. **Yapım Tasarımcısı:** Patrick Tatopoulos. **Yapımcı:** Bruce Willis, John McTiernan, Michael Fottrell, Arnold Rifkin. **Yapım:** ABD (2007). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 28 Haziran

Konu: Karısından boşanan, alkol tedavisi gören ve artık polis departmanında çalışmayan McClane, devlete bağlı bir güvenlik biriminde tehlikeli bilgisayar korsanlarını takip etmektedir. Matt Foster (Lustin Long) adlı genç bir korsanı tutuklamak için yolda olduğu bir sırada terörist saldırıların modern bir versiyonunu ilk elden yaşar. Greg Pope (Timothy Olyphant) tarafından yönetilen bilgisayar korsanları çetesi, Amerika'nın bilgisayar altyapı unsurlarına saldırıp, işe trafik ışıklarından başlayarak sistemleri teker teker kapatmaktadır. Bankalar arası bilgisayar ağlarına ve borsaya da müdahale ettikten sonra, Amerika'nın ekonomisi çökmeye başlamıştır. McClane, genç hacker Foster'ın yardımıyla teröristleri durdurmak üzere harekete geçer.

Yönetmen: Len Wiseman "Underworld" ve "Underworld: Evolution"ı yönetti.

Oyuncular: "Die Hard 4.0"ın kötü adamı Timothy Olyphant "A Life Less Ordinary", "Scream 2", "1999", "Advice from a Caterpillar", "Go", "No Vacancy", "The Broken Hearts Club: A Romantic Comedy", "Auggie Rose", "Gone in Sixty Seconds", "Head Over Heels", "Doppelganger", "The Safety of Objects", "Rock Star", "Coastlines", "Dreamcatcher", "A Man Apart", "The Girl Next Door", "Catch and Release" ve "Bill"de rol aldı.

sinema

YARATIK
GWOEMUL

Yönetmen: Bong Joon-ho. **Oyuncular:** Song Kang-ho, Byeon Hie-bong, Park Hae-il, Bae Du-na, Ko Ah-sung, David Joseph Anselmo, Paul Lazar, Park No-shik, Brian Rhee, Scott Wilson. **Senaryo:** Bong Joon-ho, Baek Chul-hyun, Ha Won-jun. **Görüntü Yönetmeni:** Kim Hyung-ku. **Kurgu:** Kim Seon Min. **Müzik:** Lee Byung-woo. **Yapım Tasarımcısı:** Ryu Seong-hie. **Yapımcı:** Choi Yong-bae. **Süre:** 119 dk. **Yapım:** Güney Kore (2006). **Dağıtımcı:** Bir Film.

Gösterim Tarihi: 8 Haziran

Konu: Hee-bong (Byeon Hie-bong), Seul'deki Han Nehri kıyısında büfe işletmektedir. 40 yaşındaki büyük oğlu Gang-du (Song Kang-ho) çocuksu tavırlara sahip bir adamdır. Kızı Nam-joo (Bae Du-na) okçuluk şampiyonu ve milli takım üyesidir. Küçük oğlu Nam-il (Park Hae-il) ise tam bir aylaktır. Ailenin gözbebeği, karısı tarafından terk edilen Gang-du'nun küçük kızı Hyun-seo'dur. Bir gün Han Nehri'nin derinliklerinden bir canavar çıkıverir. Nehirdeki bir canlı, yakınlardaki bir askeri üsten gelen kimyasal atıklarla beslenerek korkunç ve korku salan bir yaratığa dönüşmüştür. Üstelik actr Hyun-seo'yu alıp götürür. Hayatlarındaki en değerli varlığı kaybeden Hee-bong ailesi, canavarı alt etmek üzere yola koyulur.

Yönetmen: Bong Joon-ho daha önce "Flandersui gae - Barking Dogs Never Bite" ve "Salinui chueok - Memories of Murder"ı yönetmişti.

Oyuncular: Bae Du-na, Park Chan-wook'un İntikam Üçlemesi'nin ilk filmi olan "Sympathy for Mr. Vengeance"da rol almıştı.

sinema